

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 15 / Sayı: 173 / Mayıs 1996 / 5,- DM

BAŞKAN APO'YA YAPILAN SUİKAST GİRİŞİMİNİN

Hesabını soracağız!

Kürdistan devrimi farkını önderlik sahasında da ortaya koydu. Ulusal ve uluslararası karakterine uygun olarak bütün boşlukları doldurduğunu ve olası yenilgilere yol açabilecek tehlikelere karşı tedbirlerini sağlamlaştırdığını kanıtladı.

Başta Türk sömürgeciliği olmak üzere, Kürdistan devriminin önder gücü PKK tarafından Ortadoğu'daki çıkarları ve dengeleri sarsılan emperyalist devletlerin denemedikleri hiçbir öldürücü taktik kalmadı. PKK ve önderliğini tasfiye, imha ve teslim almanın bütün yolları denendi.

Emperyalizm ve sömürgecilik tarafından tarihsel bütün tecrübelerine dayalı saldırılarla Kürdistan halkının kölelik statüsünün değişmemesi için güçbirliği yapıldı.

Aslında PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'a yönelik daha önce de kapsamlı suikast ve komplo girişiminde bulundular. Hiçbirinde başarılı olmadılar.

Deneyebilecek hiçbir seçenekleri kalmadı.

Şimdiden kimi çevreler tarafından dile getirildiği gibi, en nihayetinde, PKK ve Başkan APO dışında nasıl Kürdistan sorununu kabul ettilerse geri

kalan kısmını da kabul etmek zorunda kalacaklardır.

Kendilerini kandırmaya devam edersunlar, böyle bir özgürlük haklarını kullanadursunlar...

Kürdistan halkının Başkan APO'nun yol gösterici önderliğindeki büyük tarihsel yürüyüşü yüzyılı sarsmaya devam ediyor.

Bir hatırlatma ve bir uyarımız olsun, halkımıza ve bütün insanlığa duyduğumuz sorumluluğun bir gereği olarak:

Artık dönülmez ve ileriye akışı durdurulamaz bir dönüm noktasındayız. Çok önemli ve görmezden gelinemeyecek bir gerçek olarak, artık bu aşamada

kazanacaklarımız zafer kazanımlarımızdır, kaybedeceklerimiz de kazanımlarımıza dönüşecek bir benzersiz başarı halkası yakalanmıştır.

Başkan APO'ya suikast girişimi, Kürdistan halkının düşmanlarının en kötü yanılgısı olduğunu ileride tarihçilerin yazacağından kimsenin kuşkusu olmasın.

Kürdistan devriminin en temel özelliği, gerçekleri yerli yerine oturtması, kavramlara ikiyüzlü dillerin söylemine göre değil gerçeğin dili ve eylemine göre doğru anlamı vermesidir.

"Benim ölümün dirimden daha fazla iş yapması için tedbirler alınmıştır. Ben

ölümünü de örgütleyen bir önderliğin adımı" diyen Başkan APO için bayatlayan öldürücü taktiklerin duvarlarını yıkma sorunu aşılmıştır.

En önemlisi ve tarihili olan, Başkan APO'nun her zorluk karşısında kesin başarıyan önderliği bir kişide hapsolmasını önleme ve önderliği önderliğe ihtiyaç duyan yiğit Kürdistan halkının beyni ve ruhu durumuna getirme gücünü yaratmasıdır.

İnanmayan veya inanmak istemeyenler, fotoğraftaki Kürt çocuğunun yüzünden yok edilemez gerçeği okusunlar. Korkularının yaramayacakları kuşatmasında olduklarını unutmasınlar...

● **Bu müthiş öfkeyi aşıp da Başkan APO'ya ulaşacak hiçbir kuvvet yoktur.**

PKK sosyalizm-de büyük aşamadır
Abdullah ÖCALAN

"Yüzyıllara sığmayan hayali, morali, iradeyi, felsefeyi ihmal eden bir sosyalizmin kaba bir materyalizm olarak tehlikeli bir hale gelmesi kaçınılmazdır."

1 Mayıs 1996 uluslararası işçi sınıfının, bütün emekçilerin direniş ve mücadelesi gününde PKK her zamankinden daha fazla sosyalizmde ısrar ve başarının partisidir.

Bugün emekçilerin bayramını bir kez daha anarken üzerinde durulması gereken en temel husus, işçi sınıfının dünya görüşü olan sosyalizmin durumunu ve bu temelde insanlığa ilişkin gelişmeyi bir kez daha değerlendirmek önemlidir. Daha da önemlisi partimizin bu gerçeklik içindeki yerini doğru ortaya koymak büyük önem taşımaktadır. İnsanlık üzerinde emperyalizmin tek yanlı egemenliğindeki, sömürsündeki gelişme iki binli yıllara doğru giderken daha tehlikeli bir hal almaktadır. Özellikle de reel sosyalizmin çözülüşünün ortaya çıkardığı sorunları hâlâ doğru ve köklü cevaplandıramamaktan dolayı emekçi saflarda büyük bir kargaşa, güvensizlik, inkarcılık hüküm sür-

● **Devamı 16. sayfada**

Legal sahada erken iktidar hastalığı

"Fiili iktidar boşlukları ya da ikili iktidar dönemleri, doğal olarak geçici ve en kritik dönemlerdir; aynı zamanda mücadelenin en çok yoğunlaştığı dönemlerdir. Bunun anlamı şu: Bu dönem, çok hızlı bir iktidarlaşıma, kurumlaşma görevini dayatıyor."

● **Yazısı 6. sayfada**

"Barışçıl çözüm" taktiği, kimi ülke pratikleri ve KÜRDİSTAN DEVRİMİ

Araştırma-İnceleme-I
1 Yazısı 20. sayfada

Yeni Ekim Devrimi Ortadoğu'yu sarsıyor

Mücadelemiz açısından zorlu bir bahar sürecini başarılı bir şekilde geride bırakırken, TC'nin bütün provokasyon ve saldırılarına rağmen tek taraflı ateşkes devam ediyor. Parti Genel Başkanımız Abdullah Öcalan yoldaş tarafından 15 Aralık günü ilan edilen tek taraflı ateşkes 6.

ayına girdi. Partimizin Kürt sorununu siyasi yollardan diyalogla çözme çabasına rağmen, TC, sürece eski imha ve inkar siyasetini daha da geliştirerek cevap verdi. Bu 6 aylık süreç, tam bir komplo ve mücadelemizi ezme programı ve girişimlerine sahne oldu.

TC, siyasi, ekonomik ve askeri açıdan bu süreçte oldukça zorlandı. Seçimlerle birlikte başlayan hükümet ve yolsuzluk tartışmaları gündemi be-

lirlerken, özel savaş yönetimi asıl iktidar gücü olarak savaşı tırmandıracak girişimlerde bulundu. Ateşkesi boşa çıkarmak için provokasyonlar denendi. Bu süreç içerisinde parlamento ciddi hiçbir karar almazken, hükümetin varlığı yokluğu tartışılırken generaller emperyalist

● **Devamı 2. sayfada**

"Şehidin anısında ölmek değil, yaşamaktan, savaşmaktan ve mutlak başarmaktan bahsetmek daha doğru olur."

Zeynep Erdem, Mehmet Cengiz ve Memyan hevalerin anı yazıları

● **13-14-15. sayfalarda**

Yeni Ekim Devrimi Ortadoğu'yu sarsıyor

Baştarafı 1. sayfada

desteği de arkasına alarak, mücadele-mize tuzaklar hazırlamaya çalıştılar. Operasyonlarla, Almanya'nın baskıları-yla ve terör zirvesiyle başlayan bu süreç, Parti Genel Başkanımıza suikast girişimine kadar vardı.

Demek ki; bir taraftan parlamento, hükümet, yolsuzluk tartışmaları gündemi doldururken (bu bilinçli bir çaba olmakta), diğer taraftan özel savaş yönetimi bahar planını yaşama geçirmeye çalıştı. Bu plan, önderliği ve gerillayı sınırlandırmayı, imhayı ve ezmeyi hedefliyordu.

Bahar planında TC yalnız değildi. Başta ABD, Almanya ve İsrail devletleri bu planın içinde yer aldılar ve yürütücü gücü oldular. Yoksa, terör zirvesinin direkt PKK'yi hedeflemesi, ABD'nin her gün PKK aleyhine açıklamalar yapması, Türkiye-İsrail askeri anlaşması ve Almanya'nın bu süreçte aylarca bizi hedeflemesi ve provokasyonlara zemin hazırlayan tavrı nasıl izah edilebilir?

Bu durum, Kürt sorununun sadece Kürtleri ve sömürgeci ülkeleri değil, uluslararasılaşan bir sorun olarak herkesi ilgilendirdiğini gösteriyor. Artık ister emperyalist olsun, isterse bölgedeki devletler olsun, Kürt sorunu konusunda kayıtsız kalamazlar. Hele hele PKK karşısında hiç kayıtsız kalamazlar.

Bazı küçük-burjuva anlayışlar şunu diyebilir: PKK kendini dünyanın merkezine koyuyor, rolünü abartıyor. Bunlar ya kördür, ya da gerçekleri görmek istemiyorlar. Kendisine anti-emperyalist diyenler, ABD ve Al-manya'nın neden PKK'yi bu kadar hedeflediği üzerinde biraz kafa yormalıdırlar. Yoksa lafla peynir gemisinin yürümeyeceği açık.

PKK'nin bu kadar hedeflenmesinin nedeni, Ortadoğu'da öncülük ettiği yeni Ekim Devrimi'dir. Bunun başarıya doğru gitmesidir. Ortadoğu'da ve dünyada yaratacağı devrimci etkidir. Bu anlamıyla, emperyalizmin çıkarlarına vuracağı darbedir. Dünyada bitti denilen bilimsel sosyalizmin ve devrimlerin bitmediğinin göstergesi olmasından-
dır.

Bu değerlendirmeler ışığında şöyle bir soru yöneltilebilir. Acaba, TC'nin, başta ABD olmak üzere bölgeye biçim vermek isteyen emperyalist devletlerin ve onların işbirlikçisi bölgesel gerici güçlerin; 1996 bahar planı başarıya ulaştı mı?

Bu soruya evet ya da hayır gibi cevaplar vermekten çok, gelişmeleri değerlendirmek gerekiyor. Şunu da bilmek gerekiyor, bu plan deşifre olsa ve başarısızlığa uğrasa da, bu tür çabalar ve planlar bitmeyecektir. Yeni tarzda ve biçimde sürecektir.

Ortadoğu'da halklar seçeneği

Partimizin yeni bir 15 Ağustos atılımı olan Güney hamlesi, ABD'nin Dublin süreciyle başlayan planlarını sekteye uğrattı. Güney Kürdistan'da yeni bir durum ortaya çıkardı. ABD'nin ve işbirlikçiliğin planları

başarısız kaldı. Partimizin ulusal kurtuluşçu, bağımsızlıkçı çizgisi Kuzey'de olduğu gibi Güney'de de kendisini kanıtladı.

Dublin toplantısı, partimizi sınırlandırmaya ve işbirlikçiliği geliştirmeye yönelik bir adımdı. Bu adımın boşa çıkması ve partimizin Güney Kürdistan'a tamamen oturması, bölgesel güçlerden olan ve ABD'nin tepkisini çeken İran ve Suriye'nin Güney Kürdistanla daha fazla ilgilenmeleri ve TC'nin etkisinin giderek kırılması ABD'yi çılgına çevirdi.

Güney Kürdistan'da ABD'nin oluşturmak istediği işbirlikçi modelin tutmaması, Körfez Savaşı'yla emperyalizmin bölgede oturtmak istediği "yeni dünya düzeni" çerçevesindeki projenin başarısızlığı olmaktadır. Güney Kürdistan işbirlikçi modeli, Körfez Savaşı'yla birlikte çıkarıldı ve bütün Kürdistan'ı, hatta bölgeyi etkisine alması planlanan bir projeydi. 5 yıl içinde Güney Kürdistan'ın kendisi Kuzey Kürdistan modelinden ve bölgeden etkilenmeye başladı.

ABD'nin Ortadoğu'da "yeni dünya düzeni"ni oturtma planının en önemli iki bileşeninden biri Güney Kürdistan ve dolayısıyla Kürt sorunu, diğeri de Filistin sorunudur. Kürt sorununda inisiyatif PKK'ye ve PKK önderliğine kaptırmamak ve işbirlikçi eğilimi geliştirmek, Filistin sorununda ise tarafları uzlaştırmak, radikalizmi tasfiye, planın bir parçasıydı. İran ve Suriye'yi ehlileştirme çabaları da bu bölgesel planın parçasıydı.

Bunlara göre İran ve Suriye "terörizme" verdikleri destekle bölgede "istikrarsızlığın" temel dayanakları olmaktadır. Saddam bu konumdan yararlanılmasına rağmen, Irak'ın belirsiz durumunun da "istikrara" hizmet etmeyeceği noktasındaki görüş, Irak'ı da hedef konumuna getirmektedir. ABD'nin Irak'ı parçalama niyetindeki Ürdün planı bu "istikrarsızlığı" giderme amacı taşıyor. Zira petrol çıkarları bölgede "istikrarsızlığı" kabul etmiyor. "Yeni dünya düzeni"nin kendisi de emperyalist istikrar, ya da ABD çıkarları için istikrar anlamı taşıyor. Bu haliyle başta PKK olmak üzere, İran, Suriye, Irak, Libya, Hamas, Hizbullah vb. güçler, ABD'nin önüne koyduğu "bölgesel istikrar"ı engelliyor. Dolayısıyla şu ya da bu şekilde aşılımaları gerekiyor. Bu haliyle kabul görmüyorlar. Planın ve bloklaşmanın bölgedeki mantığı budur.

Son olarak ABD Dışişleri Bakanlığı'nın Ortadoğu masası şefi Robert Deutsch'un Güney Kürdistan'a gitmesi ve sonuç alamamasının verdiği telaş ile bölge güçlerine yönelik saldırılar daha da yoğunlaştı. *"PKK Güney Kürdistan'da güçleniyor, İran'ın etkisi artıyor. İran ve Suriye'de kimyasal başlıklı füzeler var, bunlara da Kuzey Kore ve Çin yardım ediyor, bunları engellemek gerekiyor"* türündeki açıklama ve yaklaşımlar, Ürdün ve Katar'a askeri güç yığması, Ortadoğu'da yeni bloklaşma ve çatışma zemininin ipuçlarını veriyor.

"Terör zirvesi" adı altında Mısır'da bir araya gelen devletler, bölgedeki ilericici ve anti-emperyalist güçleri hedef aldılar. Başta ABD, Türkiye ve İsrail devletleri olmak üzere halklar seçeneğini gündem dışı bırakmak isteyen

güçler, partimizi, Hizbullah'ı, İran'ı ve Suriye'yi hedef aldılar. Başını ABD'nin çektiği bu cephenin terörist cephe olduğu kısa bir süreçte anlaşıldı. İsrail-Türkiye askeri anlaşması, İsrail'in gerçekleştirdiği Güney Lübnan katliamı, TC'nin operasyonları, İran ve Suriye'ye tehditleri asıl terörist cephenin şekillenişini gösterdi.

Ortadoğu'da ABD önderliğindeki gerici cephe giderek açığa çıktı. ABD Türkiye ve İsrail'in oluşturduğu ve birçok gerici bölgesel gücü de içine alan bu gerici cephenin karşısında anti-emperyalist cephe ya da halklar seçeneği giderek belirginleşiyor. Bu cephenin temel birleştirici partimiz PKK'dir. İran, Suriye, Libya gibi güçlerin de içine çekilebileceği bu seçenek gerici güçlerin planlarına adeta taş koydu.

ABD'nin Ortadoğu'ya Körfez Savaşı benzeri müdahalesi "yeni dünya düzeni"nin başarısızlığının en büyük

neğin partimiz gibi bilimsel sosyalizmi, bağımsızlığı ve emperyalizmin çıkarlarını değil, halkların çıkarlarını esas alan anti-emperyalist güçler konusunda ABD ve Almanya'nın düşünceleri birleşebiliyor. Bu noktada, ABD karşımızdaki cephedeysen, Almanya aralarındaki çelişkidenden dolayı yanımızda olacaktır, düşüncesi iyi niyetten başka bir şey değildir.

Bu değerlendirmemizden çıkan sonuç şudur: Ortadoğu'da gerek emperyalistlerin, gerekse de anti-emperyalistlerin lehine çevirmek istediği bir süreç vardır. Emperyalistler "yeni dünya düzeni" adı altında bölgeyi bir "Gül bahçesine" çevirmek istiyor. Diğer taraftan ise partimizin öncülük ettiği cephe "halkların özgürlük bahçesine, halklar federasyonuna" çevirmek istiyor. Askeri, diplomatik, siyasi ve ekonomik açıdan kıyasıya bir savaş durumu yaşanıyor.

göstergesi oldu. Bu kez karşısında güçlü bir cephe var. Ayrıca Körfez Savaşı döneminde birçok ülke ABD'ye destek sundu. Şimdi ise başta Almanya ve Fransa olmak üzere bazı emperyalist ülkeler kısmen de olsa ABD'nin bölgedeki politikalarına karşı direnmektedirler. Yer yer de bölgesel güçlerin cephesinde yer alabiliyorlar. Bu emperyalist ülkelerin Ortadoğu'yu yeniden şekillendirirken, çıkarlara dayalı olarak çeşitli ilişkiler yaşadıklarını göstermektedir.

Aslında dünyanın durumu 1 ve 2. dünya savaşları öncesi durumu yansıttır. Bu savaş, emperyalist ülkelerin karşı karşıya gelip çatıştıkları ve çıkarlarını korumaya çalıştıkları klasik bir paylaşım savaşı biçiminde olmayacaktır. Yerel düzeyde güçleri çatıştırarak sonuç almak istedikleri bir süreçtir. Bu anlamıyla 2. Paylaşım Savaşı devam ediyor. Bu savaş, Balkanlar, Kafkaslar ve Ortadoğu üzerinde cereyan ediyor. Balkanlar ve Kafkasya'da belli bir sığuma eğilimi var. Ancak Ortadoğu için aynı şeyleri söylemek mümkün değil. Bu bölgede, ABD, yerel güçleri çatıştırmanın yanında askeri anlamda güçleriyle de müdahale edebilmektedir.

Bu değerlendirmeden sonra, emperyalist ülkelerin her konuda ayrı düşündüklerini söylemek safık olur. Ö-

Ortadoğu haritası emperyalistler tarafından cetvel ve kalemle çizildi. Harita üzerinde çıkan devletlerdeki halkların görüşleri alınmadı. Paylaşım, petrole, ekonomik çıkarlara ve böl-yönet politikasına göre oldu. Uluslar ve halklar gerçekliği dikkate alınmadı. "Manda" konumunda olan ülkeler daha sonra bağımsız devletlere dönüşmeler de hep emperyalizmin boyunduruğunda kaldılar. Bölgede suni bir şekilde İsrail gibi bir devlet ortaya çıkarıldı. Emperyalistler, Yahudilere olan borçlarını halkları hiçe sayarak ödediler.

Bu paylaşım, 70 yıl zor dayanabildi. Şimdi yeni paylaşım (statüko arayışında), sınırlar da tartışma konusudur. Bazı sınırlar fiilen ortadan kalkmış durumdadır. Bölge yeniden şekillendirilmeye çalışılıyor. Dolayısıyla sancılı ve çatışmalı bir süreç olacaktır.

Bugünün 70 yıl öncesinden bir farkı var. Şimdi bölgede halklar da söz sahibi olmak istiyor. Başta Kürt halkı ve öncüsü PKK olmak üzere, bölgedeki güçler bu işi ABD'nin ve emperyalizmin tekeline bırakma niyetinde değil. Statüko yolu halklar seçeneği doğrultusunda zorluyorlar. Koparılan terör edebiyatının, yapılan "terör zirvelerinin" asıl nedeni budur. Halklar seçeneği terör edebiyatıyla engellenmek isteniyor.

Güney Kürdistan'da şimdi demokratik federasyonun önü daha fazla açılmış durumdadır. Her ne kadar ABD ve TC bu süreci kendi planları doğrultusunda işletmeye çalışsalar bile, sonuç alamayacakları giderek netleşiyor. Bölgedeki yeni bir Ekim Devrimi için tuzak olarak düşünülen Güney Kürdistan, şimdi devrimin güçlü bir mevzisi konumuna gelmeye başlıyor. Partimizin geliştirdiği direniş olmasaydı, Güney Kürdistan bölgede oturtulmaya çalışılan "yeni dünya düzeni"nin güçlü hareket noktasını alacaktı. Ortadoğu'da statüko yeniden oturtulurken, Kürtler 70 yıl önce olduğu gibi yine söz sahibi olmayacaktı. Şimdi durum tam değişmiştir. Herkes Kürtler olmadan statükonun belirlenemeyeceğini, belirlense bile bunun kalıcı olamayacağını görüyor. Bu da partimizin yarattığı devrimci gelişmenin sonucudur. Dostlar da, düşmanlar da artık

Ortadoğu'da PKK'siz politika olamayacağını görüyorlar. Bunu ABD, Almanya, İran ve Rusya da görüyor. Bunun için ABD, "Ortadoğu'da PKK'nin politikada söz sahibi olmasını, PKK'nin politik belirleyiciliğini engelleyeceğiz" türü açıklamaları rahatlıkla yapabiliyor.

Partimizin yarattığı bu zemin, sadece Kürt halkı için değil, bölge halkları ve yıllardır emperyalizmin baskısı altında olan devletler için de önemli bir gelişmedir. Bölgede güçlü ve örgütlü bir anti-emperyalizmin harcı gittikçe kazılıyor. Bu zemin üzerinde İran ve Suriye daha güçlü politikalar geliştirme imkanı yakalıyorlar. Şam tam bir diplomatik merkez rolünü üstleniyor. Bu devletlere giderek Libya ve Irak da dahil olabilir.

ABD'nin bölgedeki iki jandarması olan Türkiye ve İsrail'in askeri temeldeki işbirliklerini bir anlaşma ile deşifre etmeleri, bölgedeki birçok ilericici gücü bu anlaşmanın karşısına geçirdi. Bir oyundan ibaret olan "Demirel suikastında" bu noktanın kullanılması, anlaşmaya duyulan tepki olarak açıklanması bile, böyle bir anlaşmanın bölge halkları üzerindeki etkisini gösteriyor. TC, bu anlaşmayı partimize karşı kirli komplolar için yapmış olmasına rağmen, anlaşmanın aleyhine işlediği ve oldukça zorlandığı giderek açığa çıkı-

Serxwebûn ' dan . . .

yor. Bunu TC basınında yazan birçok yazar dile getiriyor.

Bu gelişmeler, ABD'nin Ortadoğu'da başarıya ulaşmadığını ve direnişle karşılaştığını gösteriyor. Ancak ABD'nin planlarından vazgeçeceği düşünülmemelidir. Planlarını yaşama geçirmek için kendi askeri gücünü bile harekete geçirebilir.

Başka bir gelişmeyi belirtmekte fayda vardır. Ortadoğu ve dünya siyasetini belirlemede, ABD artık eskisi kadar rahat olamayacaktır. Almanya ve Fransa ile birlikte (bunların politik çıkarları, bu dönem ABD ile çalışacaktır) Rusya ve Çin giderek daha etkin bir konuma geleceklerdir. Rusya 1990'lı yıllarda geri çekildiği egemenlik alanlarına tekrar geri döndü. TC'nin "Adriya-tikten Çin seddine" edebiyatını bitirmesi boşuna değildir. Orta Asya ve Kafkasya'daki durumlar giderek netleşiyor. Rusya Orta Asya petrolleri sorununu lehine çözümledikten sonra şimdiki Ortadoğu'ya daha fazla ilgi duyuyor. Daha önce KGB başkanının ve son olarak da Rusya Jeo Politik Komisyonu'nun Kürt sorunu konusunda parlamentoya sunduğu ve kabul edilen raporda; *"Kürdistan Türkiye'nin yayılmacı politikalarına karşı durmaktadır. Türkler, Kafkaslar'a yalnız Kürdistan üzerinden giriş yapabilirler. Kürtlere gerekli desteğin verilmesi şartı ile Türk ordusu Kürdistan'ın batı sınırlarına sürülebilir. Bugün bu görevi gerçekleştirmek için Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu (ARGK) mücadele etmektedir. Rusya PKK'ye yardım etmezse, zaman içinde Batı karşıtı olan İran'da yitirebilir. PKK, Batı'nın bütün planlarını yerle bir etme olanağına sahiptir"* demektedir. Rusya'nın Kürt sorununa ve bölgeye olan ilgisinden dolayı, TC'yi oldukça tedirgin etmektedir. Bu da halklar cephesindeki direnişle kısmi oranda birleştiğinde ABD'nin işi giderek zorlaşacaktır.

Burada Çin'in konumunu da iyi değerlendirmek gerekiyor. ABD, açıklamalarıyla kimi hedefliyorsa, o güce dikkatlice bakmak gerekiyor. ABD'nin İran ve Suriye'yi hedeflerken, Çin ve Kuzey Kore'nin adını söylemesi ve "bunlar yardım ediyor" demesi, Çin'in geliştirdiği politikalarla önümüzdeki süreçte Ortadoğu ve dünya siyasetinde rol alacağını göstergesi. Çin'deki iç gelişmeler de bunu doğrular niteliktedir.

Körfez müdahalesiyle başlayan belirsizlik süreci devam ediyor. İkinci Körfez müdahalesi, PKK ile karşılaştı ve başarılı olamıyor. Parti Genel Başkanımız Abdullah Öcalan yoldaşa yönelik suikast girişimi bu açıdan sadece TC'nin işi olarak görülüyor. Ortadoğu'yu düşürmeye çalışan güçlerin ortak marifetidir. Suikast yalnız başına değerlendirilemez, çok kapsamlı bir planın parçası olduğu unutulmamalıdır. Ancak bu plan tutmadı ve Ortadoğu'yu sancılı, çatışmalı bir süreç bekliyor. Ancak halkların seçeneğinin güçlendiği ve Ortadoğu'da devrim seçeneğinin kazanacağı görülmüyor.

Özel savafı,

aralardan sorunlar

altında kalacak!

Partimize yönelik tasfiye planlarının yürütüldüğü bu bahar süreci aynı zamanda özel savaş rejiminin en fazla çözüldüğü ve sorunlarının daha da arttığı bir süreç oldu. Özel savaş her ne kadar kendisini zor temelinde örgütlemiş de olsa, ağırlaşan sorunların altından kalkamadığı gittikçe

açığa çıktı. Türkiye'deki yönetemezlik durumu devam ediyor. Çok ciddi ekonomik, sosyal ve siyasal sorunlar ortamında, Türkiye bir devrim öncesi durumu yaşıyor. Yapılacağı söylenen kısmi reformlar ve rejimi kurtarma çabalarının de bir aldatmacadan ibaret olduğu, açılmak istenen paketlerin özel savaş balonlarından başka bir şey olmadığı açığa çıktıkça da çö-

"Özel savaşın asıl gündemi ve bütün çabası, bahar planını yaşama geçirmektir. Bu plan emperyalizmin desteğiyle geliştirildi ve uygulamaya konulmaya çalışıldı. Türkiye ABD ve İsrail ittifakı en çok da bu planda hissedildi. Parti Genel Başkanımız Abdullah Öcalan'a yönelik başarısız suikast girişimi ile plan deşifre oldu."

züksüzlük ve çözülüş daha da hızlanmaktadır.

Parti Genel Başkanımız tarafından ilan edilen tek taraflı ateşkesten bu yana Türkiye gündemi, sürekli ateşkesi, onun dayattığı siyasi çözümü gündem dışında tutma üzerinde kuruldu. Seçim tartışmaları, ardından hükümet kurma tartışmaları ve hükümetin sürüp sürmemesi çerçevesinde gündemleştirilen yolsuzluk dosyaları ve örtülü ödenek tartışmaları, sanki Kürdistan sorunu gündemden düşmüş gibi bir izlenim yaratıyor. Aslında özel savaşın asıl gündemi yine Kürdistan'dı ve bu tartışmalar da Kürdistan sorunuyla bağlantılı olarak geliştirildi.

Özel savaşın asıl gündemi ve bütün çabası, bahar planını yaşama geçirmektir. Bu plan emperyalizmin desteğiyle geliştirildi ve uygulamaya konulmaya çalışıldı. Türkiye-ABD ve İsrail ittifakı en çok da bu planda hissedildi. Parti Genel Başkanımız Abdullah Öcalan'a yönelik başarısız suikast girişimi ile plan deşifre oldu.

Başkanımıza yönelik suikast girişimi planın zirvesiydi. Plan uluslararası alanda yaşanan kuşatma ile başladı. PKK'yi ehliileştirme, düzeniçileştirme ve o da olmazsa ezme şeklindeki bu plana ABD ve Almanya tam destek verdiler. Almanya, Mart ayının başından başlayarak içte ve dışta tam bir saldırı kampanyası başlattı. *"PKK teröristtir, Almanya'yı tehdit ediyor"* söylemlerini, provokasyonlara kadar vardırdı. Kohl'e ve Kinkel'e suikast tehditleri diyerek ortamı iyice gerdiler. Almanya bütün Avrupa ülkelerine de partimiz aleyhine çalışmalarını için baskı yaptı.

ABD geliştirdiği "terör zirvesi" yetmiyormuş gibi, ABD'de bulunan bir Kürt temsilcisini tutukladı. TC'ye destek mesajlarını hiç eksik etmediler. Mantık şuydu: *"PKK'yi etkili politik bir güç olmaktan çıkarmak."*

Bu yaklaşım, planın bir parçası olarak PKK'yi uluslararası alanda kuşatmaktır. Bunu yaptıkları gibi gündemimizi de bununla doldurarak TC'nin yürüttüğü imha amaçlı operasyon hazırlıklarına karşı da hazırlanmamızı engelleme çabası da vardı. Gündemimiz Almanya olunca, TC hazırlıklarını daha iyi yapacaktı.

Burada amaç devrimin asıl geliştirici güçleri olan Başkanımız ve gerillaydı.

Bu tartışmalar yaşanırken TC, Kürdistan'a güç yığdı. Yeni döneme ilişkin hazırlıklarını planladı. Hazırlıklar

tamamlanınca, TC, askeri operasyonlarını hızlandırdı. Kulp-Lice-Genç üçgenindeki operasyonlarda aldıkları ağır darbeden sonra, oldukça zorlandılar. Plan bu noktada biraz zora girdi. Çünkü böyle bir darbeyi beklemiyorlardı. Gerillanın bu kadar gizli yürüyen bir operasyona karşı nasıl böyle hazırlıklı olduğunu anlamadılar. Aldıkları darbenin ağırlığı karşısında, kamuoyunu yatıştırmak için, operasyonun ne kadar büyük olduğunu itiraf ettiler. Kayıpların bu anlamda normal olduğunu belirttiler.

Operasyonlar Amed'le sınırlı kalmadı. ARGK'nin bahar hazırlıklarını engellemek ve planı başarıya ulaştırmak için; Mardin, Botan, Serhat, Der-sim ve Garzan eyaletlerinde kapsamlı operasyonlar geliştirdiler. Her operasyona onbinlerce asker katıldı. Her türlü teknik kullanıldı. Operasyonlar, nokta operasyonları olmaktan çok, kuşatma ve ezme tarzında gelişti. Bu operasyonla PKK'nin temel politika yürütme gücü olan gerilla etkisizleştirilecekti.

Planın zirvesi, Başkanımıza yönelik suikast girişimi oldu. Plan başarıya ulaşsaydı, operasyonlar alanları düşürme temelinde hızlanacaktı. Uluslararası destek bu noktada tamdı. Genel Başkanımız suikast girişimini değerlendiren, *"Mesut Yılmaz ekonomik paketi açacağı gün bir haber bekliyordu ve çok heyecanlıydı"* diyor. Yani Yılmaz umudunu bu girişime bağlamıştı.

Operasyonların gerilla karşısında başarısız olması, Başkanımıza yönelik girişimin fiyaskoyla sonuçlanması ve uluslararası kuşatmanın yarılarak bölgesel ve uluslararası ittifak zemininin gelişmesi, TC'nin bahar planının başarısız olduğunu gösteriyor. Özel savaşın uluslararası desteği de ardına alarak geliştirdiği bu planın boşa çıkması, özel savaş rejimini, hükümetini, parlamentosunu daha da çözümsüz kıldı.

Burada bu planın çok kirli olduğunu ve Başkanımıza yapılan suikast girişiminin çığnlık olduğunu bir kez daha belirtmek istiyoruz. Bunu düşünen, buna cesaret edenlerin bölgemizdeki halkların devrimci seçeneğini engellemek ve Kürt halkını öncüsüz bırakmayı hedeflediği açıktır. Ancak şu da bilinmelidir ki, Abdullah Öcalan yoldaş ulusal bir önderdir, halkıyla bütünleşmiştir. *"Bı can, bı xwin em bi te re ne ey serok"* sloganı bu uğurda canını vermeye hazır milyonların sloganıdır. Halkımıza bu kötülüğü yapmak isteyenlerin dünyası zindan edilecektir. Bugüne kadar önderliksizlikten çok çeken Kürt halkı, önderliğin anlamını çok iyi biliyor. En kutsal varlığı olan önderliğine yönelik bu girişimleri cevapsız bırakmayacaktır. Başkan APO Kürdistan'ın,

"Aslında dünyanın durumu 1 ve 2. dünya savaşları öncesi durumu yansıtır. Bu savaş, emperyalist ülkelerin karşı karşıya gelip çatıştıkları ve çıkarlarını korumaya çalıştıkları klasik bir paylaşım savaşı biçiminde olmayacaktır. Yerel düzeyde güçleri çatıştırarak sonuç almak istedikleri bir süreçtir. Bu anlamıyla 2. Paylaşım Savaşı devam ediyor. Bu savaş, Balkanlar, Kafkaslar ve Ortadoğu üzerinde cereyan ediyor."

Ortadoğu'nun ve dünyanın çehresini değiştirmiştir. Sadece askeri ve örgütsel açıdan değil, sosyal problemleri çözümlene gücü ve sorunlara bilimsel yaklaşımlarıyla da bir düşünsel önderdir. Dünyayı bu önderlikten mahrum bırakmak isteyenler yanılıyorlar. Başkan APO 20. yüzyılın son çeyreğine damgasını vurmuştur, bunu söküp atmanın imkanı yoktur. O, yaşamıyla, mücadelesiyle ve ürettiği emekle kendini örgütlemiştir. Zaferi garantilemiştir. Bu çirkin ve insanlık dışı planı ge-

liştirenler hiçbir zaman amaçlarına ulaşamayacaklardır.

Hükümet tartışmaları

TC'nin çökmez, nı gösteriyor

Türkiye 24 Aralık seçimleri sonrasında 2.5 aya yakın bir sürede hükümet kuramadı. Daha fazla hükümeteşiz kalmanın rejim açısından ortaya çıkarabileceği ciddi tehlikeler dikkate alınarak ordu gölgesinde ANAYOL hükümeti kuruldu. Türk özel savaş rejiminin mevcut meclis aritmetiğine ve niteliğine göre, kötüler içerisinde en iyi seçenek olarak ANAP-DYP azınlık hükümetiyle hükümeteşizlik günlerine son verildi.

Devletin sorunlarına cevap verebilecek bir hükümeti çıkaramayan 24 Aralık seçim taktiği, sonraki süreci, yani bu krizli günleri daha o günden haber veriyordu. Mesut Yılmaz ile Tansu Çiller, ANAYOL hükümeti kurulmadan önce de bugünkü gibi kanatların sözcüleri olarak karşı karşıya bulunuyorlardı. Kanatlar uzlaştırılmış ve bir hükümet oluşumu ortaya çıkarılmıştı.

Türkiye oluşum ve örgütlenme olarak varlığını sürdürüyor olsa da, bir devlet olmaktan çıkmıştır. Siyaset yoktur. Olağan bir devlet işleyişi ortadan kalkmıştır. Böyle bir durumda ortaya çıkan gelişmeleri değerlendirmede temel alınabilecek bir somut olgu kalmamıştır. Belli bir birikime, belli bir politikaya, belli bir projeye dayalı olarak sağlıklı öngörüler geliştirmek zordur. Öyle ki, TC kendini gözlerden kaybet-tiren, kendini karanlığa çeken bir süreç sokmuştur.

Bu anlamda ANAYOL hükümetini değerlendirirken, onu bir hükümet çerçevesine koymak yanıltıcı olur. Aynı şekilde, *"bu hükümet kalıcı mı, yoksa gidici mi?"* sorusunu sormak, özel olarak bu noktada yoğunlaşmak gereksizdir. Hükümet vardır ya da yoktur! Her iki durumda da rejim açısından köklü değişen bir gelişme olmayacaktır. Görüntü bakımından, yine iç ve dış kamuoyunun oyalanması açısından hükümetin varlığına son verilebilir, biçim değiştirilebilir. Yani burada bir esasa bağlı kalınmamaktadır. Mevcut koşullar her olasılığa tam açık bulunmaktadır. Dayanılacak zemin ortadan kalkmış olduğundan hükmedebilecek bir inisiyatif de yoktur.

Rejim ANAYOL türü hükümetlerle zaman çalmaya, süreci kayıpsız kapatmaya çalışıyor. Kamuoyu karşısında açıklamaları ve icraatları ile kapalı kapılar arkasındaki planları birbirinden çok farklıdır. Bütün sorunların kaynağı durumunda olan Kürdistan sorununun

eski başbakan Çiller'in Mesut Yılmaz'dan "İcraatsız başbakan" olarak bahsetmesi, bir gerçeğe işaret ediyor.

Mevcut ANAYOL hükümetinin hükümetten başka her şeye benzemesi, böyle bir sonla karşılaşması tahmin edilmeyen bir durum değildir.

Çözüksüzlükte ısrar var olanla sınırlı kalmaz; gittikçe büyür, çözümsüzlüğü daha da ağırlaştırır. Dolayısıyla çözümsüzlük etrafında gerçekleştirilen mutabakatların da kalıcılık şansı olmaz. Türkiye'nin imha kurumları arasında zaten sağlam bir birlik kalmamıştır. Temel imha kurumları olarak ordu ve polis güçleri içinde kutuplaşmalar başgöstermiştir. Dağılmışlık durumunda devlet mafyalaşması güçlenmiştir.

Bugünkü "Dosyalar savaşı", "örtülü ödenek" olayı, özel savaş devletinin bozulan birliğinden, çözümsüzlüğünden doğan kanatların çelişki ve çatışmalarıdır. Mesut Yılmaz ile Çiller kişisel olarak sorunlu değiller. Her iki tarafın arkasında ordu ve polisin belli kanatları vardır. Yılmaz ağırlıklı olarak orduya dayanmaktadır. Burada dikkat çekilmesi gereken bir nokta ise şudur: Her iki kanat da Kürdistan sorununa biçim bakımından bazı farklılıklar olsa da özünde aynı imhacı yaklaşımı sergiliyor. Birinin diğerinden farkı olmadığı, 26 Mayıs Diyarbakır Bakanlar Kurulu toplantısında sergilenen birlik yaklaşımında görüldü. Zaten aralarındaki çelişkiler de Kürdistan sorununun nasıl çözüleceği konusunda değildir. Ancak böyle bir kutuplaşmayı yaratan gelişmenin de Kürdistan sorununun dayatan çözümü olduğunu kaydetmek gerekiyor.

Kanatlar arasındaki çelişki her gün biraz daha derinleşiyor. Mesut Yılmaz, alternatif bir hükümet ortaya çıkmadıkça istifa etmeyeceğinde ısrar ederken; RP, DYP, CHP, hükümetin istifasını dayatıyorlar. Bu amaçla gensoru önergesine başvurulması durumu vardır.

Birçok olasılık var: Hükümet resmi olarak da bitebilir. Çoğunluk veya icraat hükümeti çalışmalarına başlanabilir. Erken seçimlerden de bahsedilmektedir. Darbe gibi bir partilerüstü hükümetin kuruluşu da olasılıklar arasındadır. Ne olur sorusuna kesin bir seferde cevap vermek yerine, gelişmeleri günü gününe izleyip parça parça politika bütünlüğünü yaratmak en doğrusudur.

Özel savafı

sosyal çürümeden

medet umuyor

Özel savaş sadece siyasi ve ekonomik çürüme anlamını taşımıyor. Aynı zamanda sosyal çürümenin de maddi zemini olmaktadır. Faşizmi biraz inceleyen, sosyal çürümenin ne kadar etkili olduğunu görür. Bugün Türkiye'de özel savaş kendini kitle tabanına doğru sosyal çürümeyi kullanarak yaygınlaştırıyor ve örgütüyor. Müzik, futbol ve fuhsş gibi şeyleri kullanarak toplumu kendi gerçeğinden uzaklaştırmakta ve kullanacağı kişilik haline getirmektedir. Özel savaşın istediği kişilik, düşünmeyen kişiliktir. Buna çıldıran kişilik de demek mümkündür. Toplumu çılgnlaştırıyor. Yoksa kişiyi savaşa sürmesi veya savaş gerçekliğini unutturması, açlığı, sefaleti unutturması mümkün değil.

Bu konuda en fazla kullandığı araçlar, basın-yayın kuruluşlarıdır. Türkiye'deki basın, özel savaşın hizmetindedir. Sosyal çürümede ve toplu-

Serxwebûn ' dan . . .

bahçe şampiyon oldu. Özel savaş gerçeğini bir tarafa bırakarak düşünürsek spordur, normal bir olaydır. Ancak bu yıl futboldan dolayı birçok insanın intihar ettiğini, öldürüldüğünü ve yaralandığını belirtmek gerekiyor. Bazıları bunu sporseverlikle veya fanatiklikle açıklamaya çalışıyor. Futbolcular bile attıkları golden dolayı insanların ölmesinden pişmanlık duyuyor.

Bu durum özel savaşın insanları getirdiği noktadır. Toplumun çıldırılmasıdır, çürütülmesi ve kültürel imhaya götürülmesidir. İnsanlar bu yolla özel savaşa bağlı tutuluyor. Kendi sorunları unutturuluyor. Özel savaş, toplumsal muhalefeti bu yolla engellemeye çalıştığı gibi kadrosal zeminini de yaratıyor.

Özel savaş bu sosyal çürümeyi bi-

elindedir. Tedaş, Tofaş dosyaları sadece görüntüdür. Herkes bir yerlerden çalışıyor. Bu noktada neden birbirlerinin üzerine gidemiyorlar, dosyaları kapatıyorlar? Çünkü, hepsi hırsızdır, hepsi çalmıştır. Halkın gözüne baka baka çalmışlardır. Bunun hesabını ancak halk muhalefeti sorabilir.

Son olarak yapılan örtülü ödenek tartışmaları, tarafların çatışmasıdır. Gündemde olan örtülü ödenek miktarı, savaşın bir günlük finansmanı bile değil. Kürdistan'daki savaşa harcanan paranın miktarı belli değildir. Şimdi bu tartışmadan kurtulmak için formüller arıyorlar. “Çiller, Yılmaz'a bilgi versin, olay kapansın” demek bu anlama geliyor.

Örtülü ödenek tartışmaları

linçli geliştiriyor. Böylece ömrünü uzatmaya çalışıyor. Ancak bunun sorunu çözmeyeceği ve işleri daha da ağırlaştıracağı açık. Toplum öfkesini özel savaşa kusmadıkça insanlığın daha da bitişe götürüleceği açıktır. Kürdistan sorunu çözülmedikçe insanlaşma da sağlanamaz.

Ekonomik paket
ve örtülü ödenek

TC, tarihinin en derin ekonomik krizlerinden birini yaşıyor. Zenginler paralarını hızla yurt dışına çıkarıyor. Ülke tamamen satışa çıkarıldı. İç ve dış borç oldukça yükseldi. Enflasyon ve zamlar artıyor. Halk, açlık sınırına geldi, işsizlik oranı giderek yükseliyor.

Kürdistan'da sürdürülen kirli savaşın finansmanı Türkiye toplumunu giderek yoksullaştırdı. Savaşa daha fazla kaynak yaratmak için toplum daha fazla sömürülmektedir. Ekonomik çözümlüştürün dolayı yolsuzluklar da oldukça fazladır. Devlet, ekonomik ve borsa mafyasının

Kürdistan'daki kirli savaşın maliyetinin yüksekliği konusunda bize ipuçları vermektedir. Savaşın ekonomik maliyeti de gün geçtikçe artıyor. Bu da daha fazla yoksulluk ve zam anlamına geliyor. Türk halkı, neden yoksullaştığını ve ekmeğe muhtaç hale geldiğini kendisine sormalıdır.

Özel savaşın içine girdiği ekonomik tıkanıklığa çözümler aranmaktadır. Mesut Yılmaz'ın açıkladığı ekonomik paket, zam anlamını taşıyor. IMF ve Standby antlaşmalarıyla Türkiye toplumu daha fazla sömürülecektir. Toplum, büyük bir borç yükü altına konulacaktır. Bu ekonomik paketlerin getireceği zam ve zulümdür. Buna çözüm reçeteleri diyor özel savaş. Aslında toplum içten öldüren reçetelerdir.

Kürdistan'daki savaş sürdükçe, ekonomik paketler ve reçeteler daha da ağırlaşacaktır. Ekonomik istikrar adına savaşa kaynak bulmak için daha fazla zamlar yapılacaktır. Toplumdaki yoksullaşmanın da, örtülü ödeneklerin de, yolsuzlukların

da dayanak noktası kirli savaştır. Savaş bitmeden ekonomik gelişme ve refah olmaz. Enflasyon düşmez, zamlar durmaz.

Halk muhalefeti geliştiriyor

Özel savaş rejiminin Kürt sorununu askeri temelde çözme çabası, Türkiye toplumunu da daha büyük sıkıntılar içine sokuyor. Askeri, siyasi, ekonomik ve sosyal tükeniş ve kirli savaşın yarattığı acılar, Türkiye'de daha fazla hissedilir duruma geldi.

Kürdistan'ı büyük oranda kaybeden TC, Türkiye metropollerini daha fazla baskı altına alıyor. Cezaevlerinden fabrikalara, gecekonduklara, okullara kadar her alanda baskı ve işkence hakim. Toplumun her kesimi giderek daha fazla kirli savaşı hissediyor, acıları görüyor.

Parlamentodan ve siyasi partilerden bu duruma karşı bir tavır gelişmiyor. Hatta savaşa desteklerini daha da artırıyorlar. Kitlesel katliamları ve işkencele-ri onaylıyorlar. Bu tutumlarıyla özel savaşın bir parçası olduklarını gösteriyorlar.

Siyaset bilimine göre düzenin kurumları toplumun sorunlarını çözemezlerse ve daha da ağırlaştırılırsa, bu kurumların aşılması gerekir. Çözümün halk tarafından sokaklardan geliştirilmesi gerekir. Bu kurumlar, toplumun temel ihtiyacı olan barışı sağlamıyor, demokrasiyi geliştirmiyorsa, halk muhalefetinin bunu geliştirmesi gerekir. Türkiye'de kirli savaşı halk durdurabilir, demokrasiyi halk geliştirebilir. Özel savaş kurumlarına bel bağlanamaz. Halkın artık siyaset yapması gerekiyor. Özel savaş uyutmaları bugüne kadar toplumu uyutarak, savaşı gizleyerek getirdi, bundan sonra götüremez. İşte bu noktada halk muhalefeti devreye giriyor. Bu süreç belli bir süredir başlamıştır, ancak daha da geliştirilmesi gerekiyor.

Partimizin tek taraflı olarak geliştirdiği ateşkes, özel savaş rejimini siyasi olarak zorlarken, geniş halk kesimlerine de politika yapma imkanı sağlıyor Bu temelde gelişen barış inisiyatifleri önemli bir gelişmedir. Savaşta ısrar eden taraf olarak TC, gittikçe teşhir oluyor. Ancak bu zeminin yarattığı ortam henüz güçlü temelde değerlendirilebilmiş değildir. Bu güçlü bir örgütlülük ve öncülük gerektiriyor. Bu sahada olan güçlerin bu sahaya daha iyi değerlendirmeleri gerekmektedir.

Türkiye'ye asker cenazeleri geldikçe, özel savaş daha fazla zorlanmakta ve halkta devlete karşı tepkiler yoğunlaşmaktadır. Bu da önemli bir muhalefet zeminidir. İyi değerlendirmek gerekiyor. Aileler artık cenazelere resmi tören istemiyorlar.

Ekonomik baskılar, anti-demokratik uygulamalar ve daha birçok etken, halkı özel savaşla karşı karşıya getirmiş durumdadır. Memur eylemleri, işçi eylemleri, öğrenci eylemleri, tutuklu ailelerinin eylemliliği, gençliğin düzene tepkisi vb. birçok olay gösteriyor ki, toplum, özel savaşa karşı örgütlenme ve karşı koyma eğilimindedir. Kürdistan'daki köy boşaltmalarından dolayı metropollerde göç ettirilen milyonlarca Kürdistan'lı da direkt devrimin kitlesidir.

Bu zemin, legal ve illegal örgütlenme zeminidir. Yasal parti, bu ortamda kitleselleşme ve kitleleri eğitime göreviyle karşı karşıyadır. Bu alana sağ ve sol sektör yaklaşımlar hakim olmazsa oldukça halk muhalefeti karşılayabilir.

1 Mayıs'ta İstanbul Kadıköy Meydanı'nda gelişen halk eylemliliği, özel savaşı oldukça ürküttü. Yıllardır

Kürdistan'ın Kürtleştirilmesi, diğer adıyla gerillanın halktan koparılması uygulamasını geliştiriyor özel savaş. Yurtlarından edilen bu devrim kitlesi, metropollerin arka mahallelerinde, düzenin kendilerine dayattığı yoksulluğu, baskı ve zulmü yaşıyorlar.

Devrime bu noktada önemli bir çıkış yaptırmak imkanı vardır. Bu kitlenin eğitilmesi, örgütlenmesi ve mücadeleye çekilmesi, Türkiye metropollerinde devrimi geliştirmesi ve tıkanan, yönetemez duruma gelen özel savaşın aşılması anlamına gelecektir. Böylece yıllardır Kürdistan'da yürütülen savaşın karşılığı Türkiye metropollerinde verilmiş olacaktır. Türkiye ve Kürdistan devrim köprüsü böylece kurulmuş olacaktır.

Parti Genel Başkanımız yıllardır yaptığı çağrılarını MED-TV'de yineledi. Devrim sorunu olan örgütlerin ve kişilerin, Türkiye devrimini geliştirmek için bu çağrılara olumlu yanıt vermeleri gerekiyor. Büyük güç, küçük güç ayrımı yapmadan, devrimi geliştirmek isteyen herkesin ve örgütün yer alacağı bir birlik ve ortak mücadele zemini yaratılabilir.

Türkiye metropollerinde devrimi yükseltme mücadelesinde temel görevin partimize düştüğü gittikçe netleşiyor. Mevcut güçleri bir araya getirecek ve savaştıracak yegane güç veya bu işin motoru partimiz olacaktır. Partimizin kitleler ve örgütler üzerindeki otoritesi önümüzdeki dönemde görevlerimizi daha da çeşitlendirmektedir.

Burası Türkiye'dir, bizim savaşımız Kürdistan'dadır, burası bizi ilgilendirmiyor yaklaşımı yanlıştır. TC, bugün Kürdistan'ı kaybetmiştir. Tamamen yok oluyorsa, bunun nedeni özel savaşın kendisini metropollere güçlü bir tarzda dayatması ve ne olursa olsun metropollerde gelişen serhildanlardan oldukça çekinmesi ve sindirmek için kan dökmekten çekinmemesi, bunun böyle olduğunu gösteriyor. Bu düğüm metropollerde çözülecektir. Türkiye ve Kürdistan devrimi iç içe geçmiştir. Özel savaş rejiminin askeri imha siyasetinde ısrar etmesi ve topyekün bir yaklaşım içinde olması bunu daha da dayatıyor. Özel savaş “ya her şeyi kurtaracağım, ya da her şeyi kaybedeceğim” yaklaşımı içindedir. Bu yaklaşımı biz de esas alarak, her alanda özel savaşı yıpratmak ve çözecek pratikler geliştirmeliyiz.

Bu anlamda metropol çalışması, sırf Kürdistan'da yürütülen savaşa destek çalışması değildir. Asıl çalışma alanlarından biridir. Metropollerde düzenin her türlü baskısına maruz kalmış milyonları eğitmek, örgütlemek ve özel savaşa karşı bir temelde eyleme geçirmek gerekiyor. Bu oldukça önemli bir görevdir.

Gelişen halk muhalefetine öncülük sorunu vardır. Öncüsüz kalacak bu halk hareketi bastırılmaya ve dağılmaya mahkumdur. Buna öncülük etmek ve bizzat öncülüğü netleştirme görevi bize düşüyor. Metropollerde gelişecek her hareketi ve en küçük eylemin destekçisi değil, bizzat yönlendiricisi olmalıyız. Buna gücümüz vardır. Bu gücü doğru kullanma sorunumuz vardır. Bu noktada görevler bu alandaki görevlilere düşüyor.

Önümüzdeki dönemde düşmanın cezaevlerinden tutulm, fabrikalara, okullara, gecekonduklara varana dek her alanda bir saldırı kampanyası içinde olacağını görmek gerekiyor. Bu saldırılara karşı halk örgütlenmesi geliştirilerek cevap verilebilir. Oluşturulacak savunma grupları hem örgütlülüğü geliştiri-

rir, hem de eylemliliği; saldırılar arttıkça halk muhalefeti de artar. Her saldırıyı bir serhildana çevirmek ve her serhildanda özel savaşı daha da yıpratmak gündemdedir.

Özel savaş ve emperyalizmin saldırılarını rağmen dönem kazanılmıştır

Bahar sürecinin partimize karşı bir komplo ve saldırı süreci olduğunu yukarıda belirtmiştik. Parti Genel Başkanımızın üstün öngörüsü ve örgütsel yapımızın sürece olan hazırlığının sonucunda bu saldırılar büyük oranda başarısızlığa uğramıştır.

Düşmanın uluslararası desteği de arkasına alarak geliştirdiği operasyonlar, gerilla güçlerimizin güçlü direnişiyle karşılaşmış ve düşmanın verdiği büyük kayıplarla sonuçlanmıştır. Gerilla güçlerimiz, ordulaşma anlamında büyük bir gelişme yaşamış ve savaş hazırlıklarını, her zamankinden daha güçlü yapmıştır. Ateşkes süresince kazanımlarını korumuş ve mevzilerini daha da güçlendirmiştir.

Etrafımızda geliştirilen uluslararası kuşatma, sonuç alamadığından dolayı giderek zayıflıyor. Ancak başta ABD olmak üzere emperyalizmin partimize yönelik saldırıları bitmiyor. Ortadoğu'da gelişen anti-emperyalist temeldeki bloklaşmanın temel harcını oluşturmamız bu saldırıların süreceğinin göstergesidir. Ancak bu saldırıları göğüsleyecek önemli bir ittifak zeminini yakalamış bulunuyoruz. Bu da tarihi bir gelişmedir. Bu gelişmeler de bu süreçte yaratılmıştır. Emperyalizmin kendi içindeki çelişkilerini de en iyi şekilde kullanabilecek bir durumdayız.

Başta metropoller olmak üzere, dünyanın her tarafındaki cephelerde örgütlenmemiz giderek geliyor. Kurumlaşma ve devletleşme adımlarımız büyük bir hız kazanmış durumdadır.

Güney Kürdistan'da işbirlikçiliğin etkisi önemli oranda kırılmıştır. Yurtsever devrimci çizgi giderek gelişme gösteriyor. Ecevit'in 2. Atatürk rolüne soyunarak, tampon bölge oluşturma ve Kürdistan'ı karşı-devrim üssü haline getirme planları da başarısızlığa mahkum hale getirilmiştir.

Bahar planına karşı geliştirdiğimiz direniş, özel savaşı bir kez daha başarısızlığa uğratarak, çözülüşü derinleştirdiği gibi, bizi de daha güçlendirmiştir. Askeri temeldeki imha siyasetinin sonuç vermeyeceği artık herkes tarafından anlaşılmıştır. Bu noktada özel savaşın katnatları ciddi bir çatışmayı yaşıyorlar. Artık özel savaş yönetemez durumdadır.

Dönemin görevlerine doğru bir temelde sahip çıkmamız halinde özel savaş yenilgiye uğratma ve yüzyıllık özelemlerimizi gerçekleştirmemiz imkan dahilindedir. Saldırıları başarıya dönüştürmenin yollarını yakalamışız, şimdi kesin başarı için adımlarımızı hızlandırmalıyız.

Kızıldere şehitlerine bağlılığımızı Türkiye devrimine yeniden sarılarak gösterelim

Başkan APO değerlendiriyor

PKK önderlik gerçeğinin fiilen başlamasının 25. yılına girerken, bunun Kızıldere şehitlerinin anısıyla bağlantılarını belirtirken, aynı zamanda dönemin güçlü Türkiye devrimciliğinin bu şahadetle büyük kaybını değerlendiriyoruz. En önemlisi de günümüzde bu şahadete nasıl ileri bir atılımla cevap vermemiz konusunda, devrimci sorumluluğumuzun bir gereği olarak, tarihe karşı görevlerimizi gözler önüne getirerek cevap verme gereğini duyuyoruz.

Türkiye devrimciliği günümüzde çok cılız, zavallı bir durumdadır. Halbuki Kürdistan ulusal kurtuluşçuluğuna başladığımızda bu devrimcilik, öldürücü bir darbe yemesine rağmen, güçlüydü ve sıcaklığı biz de bu etki altındaydık. Hiç şüphesiz bir devrimcilik bir darbeye bu kadar öldürücü bir etkiye maruz kalıyorsa, bunun temelinde o devrimin ve önderlerinin bazı zayıflıkları, hataları aranmalıdır. Türkiye devrimciliği 1970'lerde teorik olduğu kadar, pratikte birçok yanlışlığı ve en önemlisi eksikliği, hazırlıksızlığı içeriyordu. Ama devrime inançta, kararlılıkta, bazı kişilikler düzeyinde ve hatta örgütlenmelerde kahramancaydı. Öyle ki bu bizi oldukça etkilemişti.

Bugün yürüttüğümüz Kürdistan ulusal, demokratik ve sosyalist devrim, büyük bir aşama kaydetmektedir. Ortadoğu'da büyük bir etkiye ulaşmıştır. Ama Türkiye devrimciliğini ise burjuvazi dalga geçmek için ağzına almaktadır. Eski devrimciler şimdi basit bir iş karşılığında kendilerine hizmet ediyorlar. Anılarını şenlendirmek için, kendilerini eğlendirmek için kullanıyorlar. Kendini bu duruma düşüren devrimcilik, gerçekten hem öfkelenmesi, hem de düşünülmesi gereken devrimciliktir. O direnmeler, o şahadetler, böylesine karşılıksız kalmamalıydı.

Biz Türkiye devrimciliği üzerine epey değerlendirme sunduk. Onları tekrarlayacak değiliz, ama çeyrek asrın yakıcı derslerini de göz önüne getirmek hayli önemlidir. Türkiye'de bugün devrimci hareketler vardır. Ama o kadar cılız, ideolojik içerikten ve devrimci atılımdan yoksun ki veya en azından, yol göstermekle yükümlü olan sözümöna tecrübeli kişilikler o kadar düzene boyun eğmiş ki, anılara sahip çıkacak güçte olamazlar. 1970'ler devrimciliği gerçekten bütün kusurlarına ve yanlışlıklarına rağmen kahramancaydı. O devrimciler inançlıydılar, oldukça düzene kafa tutuyorlardı ve çok iyi de öğrenmek istiyorlardı. Ama zaman bula-

madılar ve en önemlisi de kişiliklerinin olduğu zemin, onları her türlü hata yapmaya adeta teşvik ediyordu. O zemin, dayanılır bir zemin değildi. Bu zemin üzerinde savaş da fazla yükseltilebilirdi. Ama bu, başarıya götürecek bir savaş değildi. Bu anlamda o kahramanları da kesinlikle suçlamıyoruz. Bu zemine rağmen bu büyük başkaldırı soyludur ve halkların belleğinden asla silinemez. Bizim mücadelemizin tarihte her zaman saygıyla, minnetle anılacak bir baş kaldırıdır.

larını yenemezler. Militan savaşımını düzenin bütün etkilerine karşı amansız veremeyenler; er geç bu düzenin dolaylı veya direkt tuzaklarına düşüp, amaçlarına, inançlarına ters düşmekten veya miraslarının çarçur edilmesine uğramaktan kurtulamazlar. Bunun için şunu çok açıkça görüyoruz: PKK deneyimi başında da, yüzlerce böylesine olumsuz gelişme kendisini dayatabilirdi; ama bizim hem çözümlemelerimiz, hem inatçı pratiğimiz, hem zemini öz zeminimiz halinde değerlendirmeye-

distan kişiliğinden daha etkili bir biçimde kendi kişiliğini yaratmış, günde bin defa kendi yaşamını "Amentü" gibi belletmiş, adeta onsuz bir alternatif yaşam tipi olamaz biçiminde bir egemenliği ruhlara, beyinlere sonuna kadar egemen kılmış ve alternatif adına, söz adına söylenen her şeyi havada kalmaya mahkum bırakmıştır.

Devrimcilik Türkiye koşullarında bir lafazanlık örneği olarak incelenir. Yaşamda yeri olan, yeni yaşamın iddialı bir kimliği, kişiliği olarak asla değeren-

rimcilik bir kişilik düzeyinde de olsa, kendini en kudretli bir biçimde düzene alternatif kılmaktan geçer. Yanıbaşındaki yaşama karşı düşmüş, bitmiş, yenilmiş yaşama karşı kendini alternatif haline getirmeyenler, onun inancını, onun ruhunu, onun bizzat yaşam gücünü gösteremeyenler asla düzene başkaldırıda bulunamaz, bir anlam ifade edemezler.

PKK önderliğinin bu konuda en belirgin yönü kendi içinde düzene teslim olmama, düzenin zeminine yaklaşmama, tek de kalsa kendi zemininin başarısı için olağanüstü bir duyarlılıkla kitleye ulaşma, örgüte ulaşma, eylemi yaratma olarak tarif edilebilir. Hiçbir şey yapamıyorsan kendi kişilik zemininde sağlam kal, düzene teslim olma, etkisi altında kalma. Yapabilirsen düşüncenle başkaldır. Daha da güçlüysen eylemini, örgütünü ve savaşını geliştir. Yoksa ikide bir düzenin şu veya bu etkisi, ailenin, toplumun şöyle gerici etkileri demekle hiç kimse kendini aldatmamalıdır. Artık bu tip sözleri bırakmak gerekir. Madem düzenin bu kadar etkisi altındasın, madem ilk adımda başlarken yapman gereken işi olan, bıçakla keser gibi düzenle ilişkilerini kesmeyi ruhta, düşüncede yapamıyorsun, o zaman ayakbağı olma, kendini aldatma. Hâlâ utanılası etkilerden bahsediliyor. İşte bundan bahsetmek, bizde binlerce örneğinde olduğu gibi (Kızıldere'de de olduğu gibi) kan revan içinde kalmak gibi bir sonuca götürür.

Devrimci militan kişilik, kendini büyük hesabın sahibi yapmak zorundadır. Kaba bir isyancılık yetmiyor, daha da kötüsünün başa gelmesine karşılık olamıyor. O günleri hatırlıyorum; 31 Mart'ta biz bir boykotla karşılık vermiştik. Ve o gün bugündür bu fiili önderlik sorumluluğu bizim omuzumuza yıkıldı. Biz o anılara ters düşmek istemedik. Devrimciliğin so-

rumluluk anlayışıyla biz elimizden geldiğince bir şeyler yapalım dedik. İlk gün bir boykot geliştirdik. Bugün 25. yılındayız. En kapsamlı bir savaşı, o her şeyin bittiği, yenilgiye gittiği günlerden günümüze doğru getirdik; bize karşı adımıza hareket edenler binlerce Kızıldere'yi dayattılar. Onların yenilgi anlayışına karşı direnerek, bugün yenilmez bir savaşım düzeyini ortaya çıkardık. PKK önderlik gerçeğinin en belirgin yönü budur. Türkiye tarihinde de, Kürt tarihinde de yenilmiş eylem anlayışı, başkaldırı anlayışı aşılmadığından daha fazla kaybedilmiştir. Biz de buna büyük bir tepkiyle karşılık verdik.

Gerçekten herkes çok iyi anlamalıdır ki, bir Kızıldere değil, binlerce Kızıldere

Devamı 31. sayfada

“Şahadetlerden ders çıkarmasını bilenler ordu kurarlar, yeni toplum kurarlar. Ama onların anısına doğru karşılık vermeyenler, er geç ihanete, yenilgiye giderler. Sorumlu olmak zorundayız. Bu şahadetleri kesinlikle küçük göremeyiz. PKK önderliği sorumluluk önderliğidir, şahadetlerin anısına bağlı bir önderliktir.”

Ama buna rağmen bu kadar kısa sürede adlarının tarihin karanlıklarında anılmaz oluşları, burjuvazinin çok çeşitli partilerinin, en faşistinden en sağdaki Müslümanına kadar hesap sormaları, bu mirası yemeleri hayli üzüntü vericidir. En önemlisi de devrimciliği bir gayri ciddiyet, bir alay konusu olarak belleyenlerin bu miras üzerinde hâlâ oynamaları da o denli öfkelenicidir. O halde yapılması gereken; bu kahramanca başkaldırının dayandığı zemini ve eğer ders çıkarılacaksa, onun başarısının nelere bağlı olduğunu gösterebilmektir.

PKK devriminin çözümlenmesinde de ortaya çıkan şudur: Düzene ne kadar başkaldırılırsa kaldırılınsın, düzenlen etkilenen kişilikler, düzenin tuzak-

miz ve kişilikleri tamamen devrimle bütünleşmiş kişilikler haline getirme savaşımımız, en büyük cevap olmuştur. Denilebilir ki, PKK'nin büyüklüğü bu zaaflı, kaysak olan ve yığıt insanları bile rahatlıkla götürebilecek zemini kendi somutunda kırmak, bunun yerine devrimci bir zemini her düzeyde egemen kılmak için derinlikli savaşımını ve bundan yola çıkarak kişilik savaşımını en ileri düzeye getirmektir. Bunu başardığı oranda da kendi gelişmesini sürdürmektedir. İşte cevap buydu, başarının temelinde de bu yatıyordu.

Tekrar Türkiye devrimciliği bu gücü gösterebilecek mi? Öyle anlaşıyor ki, bu çok zor olacak ve verilen birçok sözün de hayat bulması öyle kolay gerçekleşmeyecektir. Düzen bir Kürt-Kür-

dirilemez. İşte bu gerçeklik en iddialı başkaldırı kişiliklerini bile kısa bir süre sonra karikatürize olmak durumunda bırakmıştır. Bu çok acıdır, ama bir gerçektir. Buna rağmen devrime inananlar, devrimle yaşamak gerektiğine karar verenler, eğer samimilerse, bu talihsizlik zincirini kırmak zorundadırlar. Bu yığıtlığı gösteremeyenler eylemde, örgütlenmede sürekli başarı sağlayamayacaklarını başından bilmelidirler. Her koşul altında ideolojik-siyasi gerçekliği, başarıyla tüm koşullarına uyarlanacak kadar sürekli geliştiremeyenler devrimde alternatif olamazlar. Arada sırada devrimci lafazanlıklarla, genelde olduğu gibi Türkiye devrimciliğinde de milim kadar adım atılamayacağıni peşinen bilmek zorundadırlar. Dev-

Legal sahada ERKEN İKTİDAR HASTALIĞI

M. Can Yüce

Devrimin iktidar ve iktidarlaşma sorunlarını yaşadığı bir olgudur. Bu, bir bakıma doğaldır. Ama aynı zamanda iktidarlaşmamanın, iktidar olamamanın ağır sorunlarını, daha açık ifadeyle tahribatlarını yaşadığı da diğer bir olgudur.

Erken iktidar hastalığı, olanakları ve koşulları belirlediği ve geliştiği halde iktidar olamamanın, her düzeyde halk iktidarını kurumsaltıramamanın kötü bir sonucudur. Bizde erken iktidar hastalığı yaygın ve yoğunca yaşandı. Bunca çaba ve mücadeleye rağmen hâlâ varlığını sürdürüyor. Özellikle legal zeminlerde, öncü çekirdeklerinin zayıfladığı veya etkin olmadığı alanlarda bu hastalık önemli bir bela, yozlaştırma etkeni olarak durmaktadır. Bu oldukça önemli bir konudur. Bunun için üzerine gitmek kaçınılmaz olmaktadır.

Mücadelenin bütün alanlarında yaşanan erken iktidar hastalığını değil, legal zeminlerde yaşanan ve hâlâ ağırlıklı olarak bu alana damgasını vuran erken iktidar hastalığı üzerine kısa bir değerlendirmede bulunacağız. Bunun için bu hastalığın ortaya çıkış ve gelişme süreci, nedenleri ve beslenme kaynakları, belirtileri ile en son geliştirilmesi gereken önlemler gibi ana başlıkları incelemeye çalışacağız. İlkın erken iktidar hastalığının ortaya çıkış ve gelişme süreci.

Bilindiği gibi ulusal kurtuluş mücadelesi, 1990'ların başında kitleselleşmede dev boyutlar kazandı. Serhildanlar çığ gibi gelişti ve bu, ulusal kurtuluşta yeni bir aşama demek oluyordu. Çığ gibi gelişen yaygın serhildanlar, mücadele açısından sayısız maddi ve manevi olanaklar ortaya çıkardı. Serhildanlarla birlikte ulusal kurtuluş mücadelesinin siyasal prestiji ve saygınlığı doruk noktasına çıktı. Bu gelişmeleri ve sonuçlarını satır başlıkları biçiminde özetlemek mümkündür.

Kürt halkı eylemiyle düzenden ideolojik-politik ve moral kopuşu yaşamaya başladı. Bu dalga hemen hemen bütün Kürtleri etkisi altına aldı. Kitlelerin özgülleşme isteği ve kararlılığı, eylemli olarak açığa çıkmış ve önlenemez bir dalga düzeyine ulaşmıştır. Bu serhildan dalgası Kürdistan toplum yapısında da köklü sarsıntılar yarattı, derin altüst oluşların yaşanmasına neden oldu.

Bu hızlı ve yoğun gelişme, ordulaşma ve siyasallaşmada muazzam olanaklar yarattı; gerilla ve cephe saflarına önü alınamaz bir akın başladı.

Düzenden ve devletten kopuş, aynı zamanda ortaya bir iktidar boşluğunu doğuruyordu. Serhildanlar süreci, halk iktidarlaşmasının organlarını henüz taslak biçiminde de olsa şekillendiriyordu. Sömürgeci yönetimden kopuş, fiili

boşluk ve giderek ikili iktidar durumunu ortaya çıkarıyordu.

Fiili iktidar boşlukları ya da ikili iktidar dönemleri, doğal olarak geçici ve en kritik dönemlerdir; aynı zamanda mücadelenin en çok yoğunlaştığı dönemlerdir. Bunun anlamı şu: Bu dönem, çok hızlı bir iktidarlaşma, kurumlaşma görevini dayatıyor.

Bu dönemde ya yakalanan iktidarlaşma fırsatları ve olanakları değerlendirilir, iktidar olunur; ya da iktidar fırsatları kaçırlır, iktidar çabaları ezilir! Bir olasılık daha var. O da "pata" durumudur ki, yine gerekli kurumlaşma sağlanamazsa, bu kez yozlaşma, içten içe çürüme ve böylece tarihi bir fırsatın kaçırlması yaşanır.

"Bu dönemde ya yakalanan iktidarlaşma fırsatları ve olanakları değerlendirilir, iktidar olunur; ya da iktidar fırsatları kaçırlır, iktidar çabaları ezilir!"

püskürtmek ve bunu karşı saldırı ile doruklandırmak olanaklı olur ve bugün gelişmelerin yönü farklı seyrederdi. Ancak ne yazık ki, ordulaşma ve iktidarlaşma olanakları taktik önderlik tarafından yeterince değerlendirilemedi. Serhildanlar ve halk gücü azgın özel savaş saldırıları karşısında yeterince korunamadı. Ve dolayısıyla serhildanlarda belli bir gerileme; darbelenme durumu yaşandı. Kuşkusuz bu du-

yoksunluk, erken iktidar hastalığı, ortayolcu kişilik, iktidar ve orduda, siyasette, halklaşmada büyümeyi göze alamayan anlayışlar, devrime inançsızlık, parti öncülüğü ve yaşam tarzındaki aşınmalar vb. nedenler, olanakları ve koşulları olduğu halde iktidar olamamanın nedenleri olarak belirleniyor.

Yasal zeminlerin durumuna, bu genel çerçevede içinde biraz daha yakından bakılabilir. 1990'ların başında yaşanan

sa, ilk dönem çalışmaları sancılı, şekilsiz, renksiz ve hep dengede sürüklenen bir konumda oldu. Kitle, devrimin kitlesi; olanaklar yine öyle. Yakalanan meşru zeminler ve mevziler de devrimin sonuçları; bu alan ancak devrimle soluk alıp verebilirdi. Gerçeklik böyle, ama bu alan çalışmaları hiçbir zaman istenilen düzeyde taktik ihtiyaçlara, olması gereken role denk bir konum, düzey ve çizgiye gelemedi. Bunun sayısız nedenleri var. En başta politikasızdılar. Yöneticileri dengeli ve renksizdiler; siyaseti burjuva parti okullarında öğrenmişler, orta sınıflara mensup iktidar ufku olmayan, ama devrimle de bozuşmayı kendi çıkarlarına uygun görmeyen kişiliklerdi.

Ya taktik çizgiye çekme müdahaleleri? Bunlar, başarılı olamamıştır; bu rolü üstlenenler kısa sürede deyim yerindeyse "araziye uymuş" var olan şekilsizliğe güç vermişlerdir. Yurtsever öğeler ve taban ise etkili olamamıştır. Sonuçta yasal zeminde ortaya çıkan yapı, sağ reformizmin, tasfiyeciliğin kaynaklarından biri olmuştur. Olumlulukları ise ikinci planda kalır; eğer ayakta kalabilmişse bu, daha çok önderliğin, devrimin etkisi ve yurtsever tabanın direnişi sayesinde olmuştur.

Özel savaş 1992 Newroz'undan itibaren serhildanlara, halkta yaşanan kitlesel kopuşa katliamlarla karşılık verdi. Yaygın ve sürekli köy yakıp-yıkma-lar, boşaltmalar, "faili meçhuller", hizbi-kontra saldırıları, kayıplar, yaygın kitlesel tutuklamalar, işkence ve gıda ambargolarıyla "denizi kurutma" operasyonları geliştirildi. Bunun sonuçları biliniyor. Yasal zeminler de bu operasyonlardan fazlasıyla nasibini aldı. Çalışamaz duruma düşenler, tutuklananlar, kayıplar, katledilenler, kaçırılanlar bu alan çalışmalarında bir gerileme ve bileşiminde bir zayıflamaya yol açtı. Ancak buna rağmen direniş sürdü; devrim ezilemedi, "pata" düzeyinde devam etti. Dolayısıyla yasal zemin olanaklar ve prestiji bakımından hayli "çekici" olmaya devam ediyor.

Devrimin ortaya çıkardığı maddi ve manevi olanaklar sayısız. Direngen kitle temeli de var. Bu noktada bu olanaklar ya kurumsaltırılır ve devrimin, halk iktidarlaşmasının hizmetine sunulur; olanaklara bu anlayışla yaklaşılır ya da üzerine yatılarak erken iktidar hastalığı biçiminde bir yozlaşma yaşanır! Bu ikinci yönelimin sonuçta topyekün bir tasfiyeciliğe götüreceğini genişçe aç-

Peki bizde yaşanan nedir? İktidarlaşma olanakları, ordulaşma ve siyasal kurumlaşma düzeyinde yetkince değerlendirilemedi. Ancak Kürdis-tan'da yaşanan fiili iktidar boşluğu ya da fiili ikili iktidar durumu tam aşılamadı, ezilemedi. Ne devrim istenilen iktidarlaşma ve ordulaşma düzeyini yakalayabildi, ne de karşıdevrim, devrimi geriletebildi, ezilemedi. Ortada bir "pata" (denge) durumu söz konusu.

Temel mücadele alanlarında, gerilla ve cephe düzeyinde durum böyle olunca, bunun bir sonucu olarak yasal zeminlerdeki boşluk ve bundan doğan olumsuzlukların çapı daha bir büyük olmuştur.

Serhildanların ortaya çıkardığı kitleselleşme, iktidarlaşma olanakları halk iktidarı biçiminde kurumsaltırılırsaydı, açığa çıkan güç, ordulaşmada değerlendirilseydi, serhildan ve halk iktidar organları gerilla güvencesine alınabilseydi, topyekün savaşın saldırılarını

"Devrimin ortaya çıkardığı maddi ve manevi olanaklar sayısız. Direngen kitle temeli de var.

Bu noktada bu olanaklar ya kurumsaltırılır ve devrimin, halk iktidarlaşmasının hizmetine sunulur; olanaklara bu anlayışla yaklaşılır ya da üzerine yatılarak erken iktidar hastalığı biçiminde bir yozlaşma yaşanır!"

rum, yasal zeminlerde biraz daha ağır bir biçimde yaşandı.

Aslında sözünü ettiğimiz fiili iktidar boşluğu ya da fiili iktidar döneminde, yasal zeminlerde iktidarlaşma perspektifine uygun yardımcı ya da taktik bir rol oynayabilirdi. Yükselen kitlesel dalgayı örgütlemekte, eylemli bir konumda tutmakta bir geçiş, bir ana halka işlevini görebilirdi. Olmadı. Olamazdı; çünkü kadrosal bileşimi, siyasal yapısı ve yaşadığı şekilsizlik böyle bir rolü oynamaya engeldi. İstenilen role çekilmesi için çok yoğun bir çaba gerekliydi.

1990'ların başında ortaya çıkan ordulaşma ve iktidarlaşma olanaklarının ve fırsatlarının yeterince değerlendirilememesinin temel nedenleri; partimizin 5. Kongresi'nde çözümlenmiş ve ortaya konulmuştur. İktidar perspektifinden

serhildanlar, toplum nezdinde tartışmasız bir meşruiyet yaratmıştı. Halk, sokağın iktidarını eline almıştı; kendi içindeki korku duvarlarını yıkmış, bin yılların köhne bentlerini, önyargılarını, tabularını yerle bir etmişti. Halk, doğrudan tarih yapıcılığını üstlenmiş, siyasetin et-

kin bir öznesi olmuştu. Bu, Kürt halkı açısından şimdiye kadar yaşadığı en büyük zihniyet, toplumsal ve siyasal devrim oluyordu. Bu devrim dalgasından başta yoksul ve emekçi sınıflar olmak üzere, bir avuç hainin dışında Kürdistan halkının büyük bir çoğunluğu yerini alıyordu. Bu meşru toplumsal hareketliliğin yasal zemine yansımaları olacaktı. Düzen yasaları aşılmıştı, devrimin yasaları meşruiyet kazanmıştı. Devrimin doğrudan bir sonucu olarak yasal zemin çalışmalarının olanakları arttı, büyüdü. Bu alan, mücadelenin taktik bir yedeği olarak devreye sokulabilir ve değerlendirilebilirdi. Bu alandaki çalışmalar, başında düzenle bağlantılı ve tasfiyecilerle doğdu. Gerçekte bunda başarılı olamadılar; özel savaş taktiği tersine çevrildi, ama öyle de ol-

mamıza gerek yok. Eğer bugün yaşanan erken iktidar hastalığı, anılan alanda topyekûn bir çöküş ve tasfiyecilik sonucunu getirmemişse bu, ona rağmen ve devrimin dolaylı ve dolaysız gücü sayesinde olmuştur. Tabii yasal zeminin olanaklarını tümünden tasfiye edemedikleri gibi, bu erken iktidar hastaları, mevcut konumlarını da koruyorlar. Burada hem yenilmeyen devrimden besleniyorlar, hem de düzenden. Bu hastalığın belirtilerine geçmeden önce toplumsal ve siyasal kaynaklarına kısaca bakmakta yarar var.

Bir kez yasal zemindeki çalışmaların çeşitli kademelerindeki yönetim birimlerinin bileşimine baktığımızda orta sınıf gerçeği ile yüz yüze geliriz. Orta sınıfın da biraz okumuş, düzen içinde belli bir yer tutmuş, ağzı biraz laf yapan, siyaseti burjuva siyaset okullarında öğrenmiş kesimler biraz ağırlıktadır. Bu yönetim kademeleri yurtseverlikten etkilenmişlerdir. Ancak Kürdsitan toplumsal geriliğini de içeren tipik orta sınıf siyasetçiliği esas olarak kişiliklerini belirtiyor. Yani renkleri, beyaz tonu hakim, pembedir. Tepeye doğru tırmandıkça beyaz ton biraz belirginleşmektedir.

Yaşam tarzı ve kişilik özellikleriyle, düzenle bu kadar ilişkili yönetim, kadro ve birimlerinin, devrimin taktik ihtiyaçlarına yanıt verebilmeleri, halkın sorunlarının çözümüne güç ve olanakları ölçüsünde yardımcı olmaları mümkün olabilir mi? Olamazdı. Peki ne yaptılar? Devrimin yarattığı mevziler ve olanaklar üzerine kuruldular. Her açıdan kendilerini tatmin yoluna baktılar. Kitlelere karşı "yurtseverlik" pozlarını takınıyorlardı. Düzene karşı ise en geri ve uzlaşıcı bir noktada seyrederek önü örüntülemeyi temel siyaset tarzı haline getiriyorlardı. Başka bir deyişle, yakaladıkları iktidar olanaklarını kaybetmemeyi esas siyaset tarzı haline getiriyorlardı. Evet, orta sınıfın "en gün görmüş" kesimleri ağırlıktaydı. Bunların politika yapma, halkın sorunlarına çözüm getirme, düzenle karşı karşıya gelmeyi göze alma, yasal mevzileri halk mücadelesinin hizmetine sunma, kendini yenileme, taktiğe yanıt verme vb. dertleri yoktu. Politikasızlık, eylemsizlik, olaylar tarafından sürüklenme, ufuksuzluk ve şekilsizlik onların yasal "çizgilerini" ve kişiliklerini karakterize ediyor.

Bu alanda öncünün tüm çabalarına rağmen istenilen etkinliği sağlayamaması, öncü adına hareket edenlerin kısa sürede erimesi ve var olan orta sınıf siyasetçiliği tarafından emilmesi sonucu meydan, bütünüyle orta sınıf temsil-

olayların peşinden sürüklenişi, siyasal ufuksuzluğu ve çapsızlığı bir kişilik ve siyaset tarzı haline getirmişlerdir. Temel kaygıları devrimle bozuşmamak, ama düzenle de karşı karşıya gelmemek biçiminde özetlenebilir. Bunun arka planında ise, var olan olanaklar ve manevi güç üzerine yatma isteği vardır!

Başka bir deyişle anılan bu kesimin kesin iktidar ufkı, isteği ve iradesi yoktur. Var olan olanaklar ve ilişkiler üzerinde saltanat sürmeyi, konumlarını kaybetmemeyi bir siyaset tarzı haline getirmişlerdir. Bu nedenle:

- Özel savaş ve düzene karşı tutarlı, halkın temel sorunlarına ve taleplerine yanıt olabilecek politikalar üretmemişlerdir. Bu konuda ciddi çabaları olmamış, bazı genel sloganları tekrarlamaktan öteye yurtsever politika adına ciddi bir şey yapmamışlardır.

- Güncel olaylara müdahale etme, gündemi etkileme; halkımızın yaşadığı soykırım ve tehcir, bunun doğurduğu ağır sorunlar karşısında adeta seyirci kalmışlardır. Bir-iki açıklama, bir-iki cılız tepki bu durumu değiştirmez.

- Kendilerini örgütleme, ilişkileri ve işleyişi disiplinli bir kurumlaştırmaya ulaştırma yerine bunları olurluna ve kendiliğindenciliğe bırakmışlardır. İlişkiler ve işleyiş alanında tam bir şekilsizlik, düzensizlik ve keşmekeşlikten söz etmek mümkündür.

- Kendilerini örgütleyemedikleri gibi halkı da örgütleyememiş, göç ettirilen halkın sorunlarına seyirci kalmış, halkla ilişkilerde çoğu zaman kaçırıcı olmuşlardır. Sıradan bir ilgi ve sorunlara çözüm gücü olma, biraz çalışma, hazır kitleliliği daha da büyütebilir.

- Bürokratizm, halka tepeden bakma, eski yönetim anlayışlarını uygulama gibi pratikler, halkla var olan kopukluğu daha da derinleştirmiştir. Halkla ilişkilerde üslupları kaçırıcı, hitapları küçümseyici olmuştur. Lafazanlık, halka açık olmama, keyfilik, ölçsüzlük, halkla ilişkilerinde önemli yer tutan davranışlardır.

- Halktan olduğu kadar savaş gerçekliğinden de uzak durmuşlardır. Devrimci savaşın yarattığı siyasal zemin ve olanaklarla ayakta durmalarına rağmen, çoğu kez bilinçli veya bilinçsiz "nankör" bir konuma düşmüşlerdir.

- Kendi rollerine uygun bir politik ve örgütsel konumda olmadıkları, kendi ve halkın siyasal eğitimini akıllarından geçirmedikleri için, doğal olarak iç ilişkilerine burjuva politikacılığı ve onun ayak oyunları girer. Yani giderek yoz-

halkımızın tarih boyunca çok çektiği parçalanmışlıklar kullanılmış ve derinleştirilmiştir. Aslında bu olgu bile yaşanan siyasal yozlaşmayı, erken iktidar hastalığının pervasızlığını göstermesi bakımından yeterli bir kanıt niteliğindedir.

- Yasal zemin çalışmaları bu hastalıklı yapısından dolayı yurtseverler için bir çekim merkezi olamadığı gibi

"Bu alan çalışmaları hiçbir zaman istenilen düzeyde taktik ihtiyaçlara, olması gereken role denk bir konum, düzey ve çizgiye gelemedi. Bunun sayısız nedenleri var. En başta politikasızdılar. Yöneticileri dengeci ve renksizdiler; siyaseti burjuva parti okullarında öğrenmiştiler, orta sınıflara mensup iktidar ufkı olmayan, ama devrimle de bozuşmayı kendi çıkarlarına uygun görmeyen kişiliklerdi.

diğer halklara uzanmada, yurtseverlik ve enternasyonalist dayanışmayı göstermede ve anlatmada bir aracı halka olamamıştır. Oysa yasal zemin, yurtsever ve demokratik muhalefetin bir araya geldiği ve etkin bir rol oynayabildiği bir platform olma özelliğine sahiptir. Ama bu potansiyel yeterince değerlendirilemedi.

- Erken iktidar hastalığının en olumsuz ve çürüten yanı olan halkın maddi olanaklarını kendi bireysel ve ailesel çıkarları için kullanan unsurların ayıklanamaması; bu alanda gerekli denetim ve disiplinin oturtulamamasıdır. Elbette bu zemin çalışanlarını tümünden suçlamıyoruz. Ancak içlerinde bu tür düşkün tiplerin olduğu, halkın değerlerine tüccar kafasıyla yaklaşanların az olmadığını; bunları önleyici tedbirlerin denetimin ve disiplinin hemen hemen olmadığını da vurgulamamız gerekiyor. Henüz devletleşmeden halkın değerlerini "iç edilmesi" ülkemizin yaşadığı trajik-komik durumu anlatıyor. Zaten erken iktidar hastalığı dediğimiz de budur. Yani henüz iktidar olmadan iktidar olanaklarını hırsızlama durumu.

Bu anlatılanların eksik olduğunu, gerçek tabloyu bütün boyutları ve ayrıntılarıyla vermekten uzak olduğunu biliyoruz. Ancak bu eksikliklerine rağmen genel manzaranın kimi belirsizlikleriyle birlikte genel bir görünümü verdiğini düşünüyoruz.

Görülüyor ki, erken iktidar hastalığı bir yozlaşmayı, kokuşmayı ve bataklık durumunu anlatıyor. Bu, ik-

kadar bağlı, bireysel ve aile çıkarlarını ulusal dava çıkarlarına tabii kılan insanlarımıza düşüyor. Bu alanda belli bir bilinç ve politik düzey yakalamış yurtseverlerin etkin bir rol üstlenmeleri gerekiyor.

Öncelikli ve esas sorun yeniden yapılandırma. Örgütlenme, iç yapı ve işleyiş yeniden düzenlemek artık kaçınılmazdır. Bu noktada asıl sorun, öncü

Doğru bir kitle çizgisini saptamak ve uygulamak şarttır. Bu bağlamda bürokratik, ağavari, halka tepeden bakan, ulusallaşma ve ulusal birlik amacıyla gelişen anlayış ve davranışlara karşı etkili bir mücadele vermek ertelenmez bir zorunluluk olarak duruyor. Hem halka doğru bir üslup ve ilişki tarzıyla yaklaşmak, hem de kitleleri örgütleme ve eylemli bir konuma çekmek; doğru kitle

çizgisinin birbirini bütünleyen iki temel ögesidir.

Yasal zemin, meşru toplumsal ve ulusal muhalefetin etkili bir birlik ve mücadele platformu kendini örgütleme ve bunu gerçekleştirme çabası içinde olmalıdır. Bütün yurtsever çevreler için bir çekim merkezi, diğer toplumsal muhalefete uzanmada ise bir aracı halka olabilmelidir.

Hiç kuşkusuz önerilen bu önlemler çok genel düşünceler düzeyindedir. Burada bunların somut ayrıntılarına girmek olanaksız. Ciddi bir hastalığa ve çürüyen bir yanıma parmak basmaya; bu yanımızı da sağaltmak ve diri, canlı hale getirmek için neler yapılabilir sorusuna "genel" ve "özet" bir yanıt getirmeye çalıştık. "Genel ve özet", doğal olarak içinde bir dizi yetersizliği taşıyor. Öyle olmasına rağmen ilgili yurtseverlerin konuya ciddiyetle eğileceklerini biliyor ve daha ciddi bir politik pratik sergileyeceklerine inanıyoruz.

Dersler çıkarmak durumundayız. Trajedilere, trajik-komik durumlara, halkın değerlerine ve malına göz dikenlere, mücadeleyi içten içe kemirenlere, reformist ve tasfiyeci siyaset bezirganlarına, küçük-burjuva ukalalarına, kendini bir şey sanan bürokratlara, burjuva siyasetçiliğini anılan zeminlere taşıyıp, egemen siyaset tarzı haline getirmek isteyenlere halkımızın tahammülü yok artık!

"Yasal zeminde devrimin kadroları zayıf ve etkisiz, ama buna karşı kilit noktalar ve yönetim kademeleri orta sınıfın 'gün görmüş' kesimleri tarafından tutulmuş. Bunlar politikasızlığı ve şekilsizliği, günübirlikçi kendiliğindenciliği, olayların peşinden sürüklenişi, siyasal ufuksuzluğu ve çapsızlığı bir kişilik ve siyaset tarzı haline getirmişlerdir. Temel kaygıları devrimle bozuşmamak, ama düzenle de karşı karşıya gelmemek biçiminde özetlenebilir."

cilerine kalıyordu. Devrim, bu alanda kendi özgün kadrolarını, temsilcilerini yetiştiremedi. Dolayısıyla bu alana rolü istenilen düzeyde oynatılamadı. Bu kadro ve çizgi boşluğu, yaşanan hastalıkların en temel nedenlerinden biridir.

Orta sınıf politikacılığına güç veren bir olgu da, emperyalist merkezlerin PKK'ye alternatif oluşturmak için yaptıkları dolaylı ve dolaysız siyasal desteklerdir.

Yasal zeminde devrimin kadroları zayıf ve etkisiz, ama buna karşı kilit noktalar ve yönetim kademeleri orta sınıfın "gün görmüş" kesimleri tarafından tutulmuş. Bunlar politikasızlığı ve şekilsizliği, günübirlikçi kendiliğindenciliği,

laşma ve kokuşma başlar. Kurallar, ölçüler ve birleştirici değerler yerine kulisçilik, hizipleşme, bölgecilik, mezhepçilik, ahbap-çavuşluk gibi geri sosyal öğeler iç yaşam ve ilişkilerde etkin olmuşsa, orada sağlıklı bir yapılandırma söz edilemez. Ne yazık ki, yasal zeminlerde bazı köşeleri tutma ve tutulan köşeleri bırakmama anlayışının bir sonucu olarak uygulanan burjuva siyaset araçlarına başvurulmuş; uluslaşma ve ulusal birlik karşıtı eğilimler ve parçalanmışlıklar yeniden örgütlendirilmiş ve bütün bu olumsuzluklar, önemli bir tehdit konumuna gelmiştir. Yurtseverlik, uluslaşma ve ulusal birlik gibi mücadelenin temel hedefleri gözöteleceğine, ailecilik, bölgecilik, mezhepçilik gibi

tidarlaşımayan, iktidar olanaklarını ve koşulları belirlediği halde iktidarını her

düzeyde kurumlaştırmayan bir halkın trajedisini yüzümüze çarpıyor. Bu anılan hastalık, devrim, halk, uluslaşma ve devrimci savaş için ciddi bir tehdit, reformizm ve her yönlü tasfiyecilik etkeni ve kaynağıdır. Olay ciddidir, her açıdan yeniden ele alınmayı dayatıyor; bir düzeltme hareketi başlatmayı zorunlu kılıyor. Bu noktada neler yapılmalı sorusuna geldik.

Her şeyden önce işin esas ağırlığı, dürüst ve yurtsever, davaya sonuna

lama ve eylem gücüne ulaştırılması bir zorunluluktur.

Doğru ve etkili bir iç eğitim politikası ve çalışması mutlaka geliştirilmek durumundadır. Yoksa kendini yenilemesi, mevcut sorunlara yanıt olabilmesi, kadro sorununu çözmesi ve sürekliliği koruması mümkün olmaz. Bunu ortayolculuğa, reformizme, erken iktidar hastalığına karşı mücadelenin bir parçası olarak da düşünmek gerekiyor.

Dolayısıyla iktidarlaşıma ve mutlaka iktidarlaşıma çizgisini egemen kılama anlayışıyla, yüklenmekten başka şansımız yok!

Unutulmasın, yakalanan iktidarlaşıma şansı, aynı zamanda Kürt ulusu için son var olma ve özgürleşme şansıdır. Bunun ötesi, yok olmaktan, koyu karanlığın içinde eriyip gitmekten başka bir şey değildir. Bu, katı ve çok acımasız gerçekliğimizdir.

Gerekçeler... ve yitirileni yitirilen yerde aramak

İ Birey amaçtan uzaklaştıkça bireyselleşir, yozlaşır. Bireysel yaşam tutkuları ve arzuları öne çıkar. Bireyselleşerek yozlaşan bireyin doğru bir sınıfsal duruşu da olmaz. Devrimci sınıf bağlarına ve yaşamına gelmez, merkezileşmez.”

Her olgu, oluşum ve eylem belli bir temele dayanır. Bu temel; olgu, oluşum ve eylemlerin varlık nedenidir. Hiçbir olgu, oluşum ve eylem nedensiz değildir. Gerekçe edinmek, nedene dayanmaktır. Neden ve gerekçelerden soyutlanmış; daha yalın ifadeyle “nedensiz” ve “gerekçesiz” olgu, oluşum ve eylemler sonuç yaratamazlar.

Gerekçe edinmek; amaçlı yaşamak ve savaşımdır. Savaş gerekçesi; savaşın niteliğini, yönünü, hedefini ve şiddetini belirler. Haklı gerekçelerin derinliğini ve kapsamını; eylemin niteliğini, şiddetini ve yoğunluğunu da belirler, artırır ya da düşürür. Eyleme temellik eden gerekçe ortadan kalktıkça, gerekçeye dayalı olarak ortaya çıkan eylemde geçerliliğini ve gerekliliğini yitirir, varlık nedeni ortadan kalktığından, kendini yadsıyarak ortadan kalkar.

Siyasal, tarihsel ve toplumsal olaylar bu temel üzerinde gelişmiş, değişmiş ve dönüşmüştür. Bu bilimsel yasaya-diyalektik bağa direnenler ise sadece kaybetmişlerdir.

Gerekçesi güçlü olanlar, güçlü eyleme kalkışmak durumundadırlar. Zira gerekçeye yanıt olmayan, küçük, sıradan eylemlikle, büyük gerekçeler aşılamaz.

Kapitalist-emperyalist sistemin varlığı ve bu varlığa dayalı olarak geliştirilen baskı ve sömürü gerçeği, ezilen halklar açısından bir savaş gerekçesidir. Bu anlamda ulusal ve sınıfsal kurtuluş hareketlerinin varlığı, kendi varlık gerekçesi olan sömürgecilik ve emperyalizme dayanır. Devrimci şiddetin dayandığı gerekçe ise, gerici-faşist şiddettir. Sınıfın ve halkların iradesine hükmeden imhacı karakteridir.

PKK'nin gerekçesi, sömürgecilik ve onun ülkemizde yarattığı toplumsal, sosyal, siyasal ve kültürel şekilleniş ve bu şekillenişin sınıfsal karakteridir. Kürt halkı üzerinde uygulanan örgütlü şiddet ve bunun yarattığı ulusal parçalanmışlık bir gerekçedir ve örgütlenme bu temel gerekçeye bağlı olarak ortaya çıkarılmıştır. Daha basit anlatımla, halkımızın parçalanmışlığı bir örgütlenme, ulusallaşma gerekçesi, sömürgeci şiddetin varlığı bir devrimci savaş gerekçesi yaratılan toplumsal suskunluk ve sindirilmişlik, bir direnme ve başkaldırı gerekçesi, ülkenin sömürge statüsü, bir bağımsızlık ve özgürlük gerekçesi olmuştur.

Tersi de doğrudur.

PKK'nin varlığı bir özel savaş gerekçesidir, imha gerekçesidir. Ulusal ve sınıfsal aydınlanma, örgütlenme ve direnme, düşman açısından yozlaştırma, dejener etme ve teslim alma gerekçesidir. Karşıt güçler-kutuplar ve bireyler bu ilişki içerisinde birbirlerini etkiler, zorlar ve gerekçelerine son vermeyi amaçlar. Emekçi halk yığınlarının örgütlenme direnme ve kendi özgür geleceklerini yaratma gerekçesine dayalı olarak ortaya çıkardıkları araçlar ve bu araçlara dayalı eylem biçimleri, kendilerini zorlayan koşullar-gerekçeler ortadan kalktıkça ortadan kaldırır. Kaldırmak durumundadır. Örneğin bir devlet biçimi olarak proletarya, burjuvazinin sınıf egemenliğine son verdiği ve varlık olarak da onu ortadan kaldırdığı oranda kendisi de giderek ortadan kalkar. Yine devrimin öncü gücü, kurmayı olarak parti, gelişen sosyalist devrim aşamalarına, sağladığı sosyal-toplumsal gelişmele-

re bağlı olarak, aşamalı olarak ortadan kalkar. Ortadan kalkar, çünkü varlık gerekçesi ortadan kalkmıştır. Şunu da belirtmek gerekir. Varlık gerekçeleri ortadan kalktığı halde, kendi varlıklarına son vermeyen güç ve oluşumlar, siyasal sistemler, şu ya da bu biçimde toplumsal güçler ve hareketler tarafından aşılar ve gerekçesizleşir. Böylesi durumlarda bu doğru ilişki egemen güçler açısından geçerli değildir. Egemen güç ve sınıflar, varlık nedenleri ortadan kalktığı halde kendilerini yataştırmaya çalışırlar ve bunu her koşulda amaç edinirler. Varlıklarına hiçbir biçimde son vermezler. Biçim değiştirirler, değişik konum ve rollere bürünürler, ama hiçbir zaman kendiliğinden kendi varlıklarına son vermezler. Bu anlamda varlık gerekçeleriyle sürekli bir çatışma içerisinde olmuşlardır. Bu da, varlıklarına, sınıfsal ve toplumsal devrimlerle son veren bir sava-

konumda yaşamaktır.

Birey, sınıf, halk ve toplumların, devrim güçlerinin, gerekçesiz yaşaması, bir “yitik yaşam, sürü yaşam” anlamına gelir ve bu gerçeklik, sonu hep yenilgilerle, kıırım ve kayıplarla, tasfiyelerle biten durumlara yol açar.

Sağlam, haklı gerekçelere, temellere oturtulmuş eylem ve örgütlenmeler, çıkış ve başkaldırıları ise, tersi bir doğrultuda gelişir ve sonuç alır.

Tarihsel olaylar kadar, mitolojik olaylar da konuya güçlü örnekler sunar. Örneğin Zeus'un Prometheus'a özel bir kını vardır. Çünkü Prometheus, akıldan yana üstündür, ancak akıl gücü ise Zeus'un tek elindedir. Egemenliği bu güçle ele geçiren Zeus, bu gücü başkasında görmek istemez ve bu nedenle Prometheus'a büyük ve dinmez bir öfke duyar. Yine Prometheus, geleceği önceden görebilen bir ka-

Zeus, tanrılar tanrısıdır ve ölümsüzdür. Diğer bütün tanrılar, tiranlar ve ölümler üzerinde hakimiyeti vardır. Bu nedenle egemenliğinin insanlara geçmesini istemez. Prometheus'u zincire vurmasındaki temel gerekçe, Prometheus'un akıldan yana üstün olması, insanlığın egemenliğini getirmek istemesi ve bu anlamda yeni bir devrimin hazırlayıcısı olmasıdır. Zeus, Prometheus'un bu eylemini kendi varlık nedenine yönelik olarak görür ve Prometheus'a bu amaçla yönelir.

Prometheus'un, tanrılardan ateşi çalması üzerine zincire vurulup, kayalıklara mihlandığında, büyük acılar ve ızdıraplar yaşarken, eylemine gerekçe olan, amacından vazgeçmeyip, Zeus'un tanrısal iktidarını hedefleyerek: “*Oysa benim işkencelerimin sonu yok Zeus tahtından düşmedikçe...*” deyisi devrimcidir, doğru hedeftir. Bu anlamda Prometheus'un devrim-

mek istemez. Dev yamyamların saldırısına uğrar, canavarlarla karşılaşır, yıldırım gemilerini paramparça eder, tayfalarının hepsi boşulur, ama buna rağmen yılmaz, sal yaparak ülkesine geri dönme savaşımını sürdürür, yıldızlara bakarak yol alır, denizler tanrısı Poseidon, fırtına salarak salı batırır. O, yüzerek karaya çıkar, yurduna dönmeyi başarır, bununla da yetinmez, malını-mülkünü sömüren asalaklardan öç alır, evini-ailesini de düzene kavuşturur.

Odysseus'de güçlü bir sıra-vatan özlemi vardır. Vatani her şey olarak görmüş ve oldukça kararlılaşmıştır. Bu nedenle kendine sunulan bütün olanakları reddetmiş, tuzaklardan başarıyla kurtulmuş, yurduna dönme mücadelesini yılmadan sürdürmüştür. Hiçbir zenginliği ve varlığı yurdundan daha önemli ve değerli görmemiştir.

Yurt sevgisi-özlemi, Odysseus'u, yurda dönüşte hedeflemiştir. Yurda bağlılığı ve sıra özlemi, tıpkı Prometheus'da olduğu gibi direnme gerekçesi olmuştur. Baskı ve engellemelere karşı direnişi, mücadele azmi bu haklı gerekçeye dayalı olarak gelişmiştir. Yurt sevgisi-özlemini yurda dönüş gerekçesi yapmış olması, önüne çıkan engelleri de büyük ustalık ve kararlılıkla aşmasını sağlamıştır. Ayrıca sergilemiş olduğu ödün vermez, yılmaz ve teslim olmaz direnişinde; çok akıllı, çare bulma gücünün büyük ve sabırlı-dayanıklı oluşu büyük rol oynamıştır.

Odysseus'un eyleminde de açığa çıkan en önemli şey, büyük ve haklı gerekçelere dayanmış olması ve buna dayalı olarak belirlediği hedefe ulaşmak için güçlü, savaşçı bir kişiliğe sahip olmasıdır.

Mythoslar esas olarak toplumlar ve halklar tarihinde yaşanan ve yaşanmış olması olası olan olayları yansıtır.

Demirci Kawa destanı da bir mythos-tur ve Mezopotamya halklarının yaşadığı belli toplumsal-sosyal olaylara ilişkindir. Demirci Kawa-Dehak ilişkisi, özü itibarıyla, tanrılar tanrısı Zeus ile Prometheus ilişkisinden farklı değildir. Dehak, bölge halklarının başına bela olmuş ve kanla beslenen bir zalimdir. Amacı kendi egemenliğini sürdürmektir ve bu anlamda en büyük gerekçesi de budur.

Kawa, bir emekçidir, ezilen sınıf ve halkları temsil eder. Onların ortak duygu, istem ve umutlarının bileşkesidir. Dehak, her gün iki gencin beyniyle beslenerek yaşar. Dehak'ın halklara yaşattığı bu zulüm, Kawa için bir direnme-savaş gerekçesi olmuştur. Dehak'ın beyninde patlayan Kawa'nın çekici, devrimci bir eylemdir ve bu eylemi ortaya çıkaran en büyük gerekçe, Dehak'ın zalimliğidir. Karanlığı, zulmü, acıyı, yoksulluğu ve köleliği temsil eden Dehak ile geleceği, özgürlüğü, eşitliği ve kardeşliği temsil eden Kawa arasındaki bu savaş, kölelik ile özgürlük kavgası olarak ortaya çıkarken, Kawa'yı zafere götüren, tarihsel haklılığı eylemini güçlü gerekçeye uygun geliştirmiş olmasıdır. Tıpkı Prometheus ve Odysseus da olduğu gibi güçlü ve devrimci kişilik özellikleridir.

Mitolojik olaylarda görülen-yaşananlarla, toplumlar tarihinde yaşananlar arasında büyük benzerlik vardır. Yine toplumsal olaylar ve bu olaylarda önemli rol oynayan öncü kişilikler, bu kişiliklerin devrimci çıkışları ve bu çıkışlarına temel-

şımlar zincirinin yaşanmasına yol açmıştır. Ya da tarih kendi doğasıyla çelişen ve çatışan bu güçlere daha fazla yaşama şansı tanımamıştır. Bu nedenle bu sınıf, güç, ya da bireyleri çok daha trajik sonuçlar beklemiştir. Hitler intihar etmiştir. Neron Roma'yı yakmıştır. Örnekler daha da çoğaltılabilir.

Düşmanın dayattığı imha savaşının yoğunluk kapsam ve niteliği, şiddet ve boyutları, ancak, halk, sınıf ve birey olarak örgütlenme, çağdaş, uygar, demokratik ve sosyalist değer, düşünüş ve yaşam tarzlarıyla buluşmayı zorunlu kılar. Bu anlamda dayatılan teslimiyet ve ihanet bir örgütlenme ve direnme gerekçesi; kölelik bir özgürlük gerekçesi olarak ortaya çıkmaktadır.

Gerekçesiz olmak, ya da gerekçeyi yitirmek, siyasal ölüm, bitiş ve teslimiyettir. Sınıfsal ve ulusal çelişmeye bağlı olarak savaşımın şiddetlendiği, karşıt sınıf ve güçlerin birbirlerine iradelerini kabul ettirmek için yüklendiği, daha da önemlisi, dayatılan kirli-haksız savaşa karşı, örgütlü savaşın temel insanlık ölçütü olduğu koşullarda, gerekçesiz yaşamak ya da gerekçeyi yitirmek, teslim olmuş, yitik bir

hindir. Bu özelliğiyle Zeus'un bir gün tahtından düşeceğini bilir. Prometheus, insanlardan yanadır. İnsanlara dayanarak Olymposlular'ın egemenliği yerine, insanların egemenliğini sağlamak amacındadır. Prometheus, bu özelliğiyle aynı zamanda yeni bir devrimin hazırlayıcısıdır.

Özgürlüğü, kurtuluşu simgeleyen ateşi gaspeden Zeus, onu insanlara vermez, böylece insanlardan öç almak isteyen Prometheus, bu amaçla ateşi tanrılardan çalar ve insanlara verir. Bu nedenle tanrılar tarafından zincire vurulur. Çünkü tanrılarının kurmuş olduğu düzene karşı gelmiştir.

Zeus ile Prometheus arasındaki kavga, bir özgürlük-kölelik kavgasıdır. Bunun bilincinde olan Prometheus, mihlandığı kayalıklardan seslenerek eylemini bile bile yaptığını söyler. Ve eyleminin suç olarak yorumlanmasından doğacak bütün tepkilere sonuna kadar katlanmaya hazır olduğunu bildirir.

“Ama ben biliyordum başıma gelecek olanı, bile bile, isteye isteye suç işledim. Bana gelince, ben bu çileme katlanacağım. Oysa benim işkencelerimin sonu yok Zeus tahtından düşmedikçe.”

ci eylemini doğuran temel gerekçe Zeus'un egemenliğine ve insanlar üzerindeki hegemonyasına son vermektir. Gerekçe güçlüdür ve ateşi tanrılardan çalarak yeni bir devrim hazırlamayı amaçlayan Prometheus, bu haklı gerekçelere dayanan tanrılar tanrısı Zeus'la, yaşadığı bütün acılara katlanarak savaşı göze almaktır.

Odysseus, Yunan mythosunun en ünlü kahramanıdır. Akha yurdundanır ve Troya'ya karşı savaşır. Odysseus modern insanda aranan erdem ve nitelikleri kişiliğinde toplamıştır. Bu nedenle uygarlık, insanlık tarihine bir prototip, bir ilk örnek olarak girmiştir. “*Aşılmaz engellerle dolu, sonu gelmeyen yolculukların adı ve sıfatı oluvermiştir.*”

Odysseus, Troya savaşında denize açılır. 10 yıl denizde sürünen Odysseus, yurduna, İthake adasına dönebilmek için büyük bir mücadele verir. Önüne kurulan tuzaklara karşı müthiş direnir, her türlü acıya katlanır.

Poyraz fırtınalarına yakanılır. Adamlarını yitirir, Lotos yiyenlerin ülkesinde birçok adamını kaybeder ve Lotos yiyen birçok savaşçısı ülkesi-sılayı unutarak dön-

lik yapan gerekçeler, günümüz savaşları-na ışık tutar. Örneğin Roma, miladın başında Roma hakimdir! “Bütün yollar Roma’ya gider” sözü, bu hakimiyeti tanımlar. Roma köleci bir imparatorluktur. Köleci devlet, esir ettiklerini yüz yıllarca soymakla yetinmemiş, fethettikleri her şehirden, fetih parası olarak tam bir talan gerçekleştirmişlerdir.

Roma aynı zamanda bir esir pazarıdır. Dünyanın dörtbir yanından getirilen esirler burada pazarlanır. Roma bu özelliğiyle çelişki ve çatışmaların da merkezi olmuştur. Özgürler-kölelerle, zenginler-yoksullarla hak ve imtiyaz sahipleri bunlardan mahrum olanlarla, yeneler yenilenlerle savaşmaya başlamıştır. Bu zulüm imparatorluğunun en büyük eğlencesi ise, Roma arenalarında insan kanı akıtmak olmuştur.

Alanlara direkler dikiliyor. Bunlara, ölüme mahkum kadın ve erkekler bağlanıyor. Alanda yine hayvanlar görevlerini iyi yapabilmeleri için aç bırakılmışlar. Kurbanlar silahsız ve bağlanmışlar. Kendinden geçmiş binlerce korkulu insan çığlıkları, ölmek üzere olanların bağışmalarını ve hayvanların ulumalarını bastırıyor. Romalıları bu da doyumuyor. Mızrak ya da kılıça yaralanırlar, ard arda yere seriliyor. Ölmeyip de yerde can çekişenlere de kanca takılıp, ölümlere ayrılan yere sürükleniyor. İnsan bütün acımasızlığıyla insanı öldürüyor.

Spartaküs, bir köledir. O efendileri ve soyluları eğlendirmek için eğitilmiş, dev yapılı, güçlü-kuvvetli bir gladyatör olmuştur. Ancak Spartaküs, özgürlüğe tutkundur ve büyük yurt sevgisi vardır. O, hep yurdu Trakya’nın dağ ve ormanlarını düşünür. Spartaküs, özgürlüğü sadece kendi için değil, bütün gladyatörler, bütün köleler için ister.

Bu istemi Spartaküs’ü, Roma’ya karşı isyana kaldırıır. Spartaküs, Roma arenalarında soyluları eğlendirmek için gladyatörlerin döktüğü kanın insan kanı, kendi kanı olduğunu anlar. Bu yargı Spartaküs’ü ayaklanmaya götürür. Köleliğe savaş açan Spartaküs, Vezüv tepesine çıkarak, büyük ordular haline gelir. Bayrakları, “bir mızrak ucuna takılmış, kıızıl kalpaktır.” Spartaküs en ön saflarda çarpışır ve binlerce askeriyle birlikte öldürülür.

Ezen ile ezilenler arasındaki çelişkinin yoğunluğu, karakteri, çatışmanın şiddetini de belirlemiştir. Spartaküs ayaklanması bu çelişkinin ürünüdür. Spartaküs arenalarda katledilenin kendi sınıfından insanlar olduğunu görmüştür. Bu kavrayışı, başkaldırısının en temel gerekçesidir. Roma’nın zalimliği, Spartaküs’ün şahsında kölelerin isyanına dönüşürken, vahşet, çığırından çıkmış baskı ve talan, en büyük savaş gerekçesi olmuştur. Özgürlük ve yurt özlemi, savaş gerekçesinin büyük bir gözüpекlik ve kahramanlıkla temsil edilmesini beslemiştir.

Köle sahiplerini yenmek, halklarını özgürleştirmek ve vatana dönmek istemi, Spartaküs hareketinde amaçlanırken, hareket, güçlü duygular, toplumsal değerler yaratmıştır.

Köleciliğin ve kölece yaşamın özgürlük gerekçesi yapılması, toplumsal ve sınıfsal hareketlerin gelişmesi için de yolu açmıştır. Köle insan, köle halk olmayı bir savaş, bir isyan gerekçesi yapan halklar, geri dönülmez devrimsel gelişmelere de yol açmışlardır. Burada dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta ise, gerekçenin sınıfsal ve toplumsal karakteridir. Eyleme geçecek edilen faktörler, toplumsal nitelik taşımadıkça, kitleselleşemezler ve kitlelerin sorgulayıcı, devrimci eylemini yaratamazlar.

Spartaküs hareketi, kendiliğindenci bir nitelik taşımış da olsa, ayaklanma gerekçesinin sınıfsal ve toplumsal bir karakter taşımış olması, Spartaküs hareketinin kısa zamanda kitleselleşmesine yol açmış, daha da önemlisi, etkileri, örneklik özelliği günümüze kadar kendini yaşatmıştır.

Spartaküs isyanı bastırılır, ama haklı gerekçeler üzerine oturması, ayaklanma ve özgür yaşama bilincini kökleştirir. Ro-

ma İmparatorluğu’nu sarsar. Roma egemenliğinde olan Likya’nın Ksantus şehri halkından bahsetmek gerekir. Tarihçi Plutarkos şöyle yazar: *“Ne şekilde olursa olsun, kendini öldürmek arzusu, erkek ve kadınlardan başka küçük çocukları bile sarmıştı. Bunlar çığlık ve feryatlarla, kendilerini ateşe, kale duvarlarından aşağıya atıyor ya da incecik boyunlarını babaları-*

“Promethus'un, tanrılardan ateşi çalması üzerine zincire vurulup, kayalıklara mihlandığında, büyük acılar ve ızdıraplar yaşarken, eylemine gerekçe olan amacından vazgeçmeyip, Zeus'un tanrısal iktidarını hedefleyerek: 'Oysa benim işkencelerimin sonu yok Zeus tahtından düşmedikçe...' deyişi devrimcidir, doğru hedeftir.”

nın kılıcının altına doğru uzatıyorlardı.”

Ayaklanmalar birbirini izler. Köle insanlar ve köle halklar başkaldırıır. Dalgalar Roma İmparatorluğu’na çarpıp dağılsa da, köleliğe dayanan düzeni sarsar.

Burada önemle görülmesi gereken şudur: Haklı gerekçelere dayalı olarak ortaya çıkan haklı başkaldırırlar, isyanlar ve hareketler, halkları ve insanlığı da etkilemiş, halk ve sınıfların kendi kökleriyle buluşmasına, kimlik ve kişilik sorununu çözmesine, özgürlük savaşına atılmasına büyük katkı sunmuştur. Bu anlamda PKK’nin ortaya çıkışı ve çağdaş, sosyalist bir hareket olarak siyasal-toplumsal mücadeleler tarihindeki yerini alması, bir yönüyle sınıfsal ve toplumsal hareketlerin bu zengin devrimci mirasına dayanır.

PKK çıkışının dayandığı temel gerekçe ve partileşme gerekçesi

PKK’nin çıkış gerekçesi, sömürgecilik ve onun ülkemizde yarattığı toplumsal, siyasal, sosyal, kültürel şekilleniş ve bu şekillenişin sınıfsal karakteridir.

Sömürgecilik, yitirilen ulusal ve toplumsal değerler üzerinde şekillenmiştir. Ulusal ve toplumsal değerlerin yitirilişi demek, sömürgeciliğin hakim güç olarak şekillenishi demektir.

Yitirilen nedir?

Yitirilen vatandır, özgürlüktür ve bütün insanlık değerleridir. Bu temel değerler, yaşam ve savaş gerekçesi olan bütün bir insanlık kültürü yitirilmiştir. Bu yitik vatan ve insanlık değerleri ortamında yaşanan ise, vatansızlık, kimliksizlik ve kişiliksizlik olmuştur. Halk ve sınıf değerlerine yabancılaşma, ulusal özelliklerden uzaklaşma, böyle bir ortamda gelişmiş ve hakim olmuştur. Vatan adına vatansızlık, ulus adına ulusal inkarcılık, sınıf adına işbirlikçilik ve ihanet gelişmiştir. Yine özgürlük adına kölelik, insanlık değerleri adına düşürülmüşlük hakim bir düşün ve yaşam tarzı olarak ortaya çıkmıştır.

Bu şekilleniş nedenlerini doğru belirlemek gerekiyor. Geliştirilecek doğru örgütlenme, mücadele ve bunun dayanacağı gerekçeler ancak böyle bir yaklaşımla ortaya konulabilir.

Yitirilen vatansa, özgürlük ve bütün insanlık değerleriyse bu nasıl ve nerede yitirilmiştir? Bunu da doğru belirlemek oldukça önemlidir. Zira yitirilen, yitirildiği yerde aranmadıkça onu bulmak ve elde etmek de mümkün olamaz. Öncelikle iç ihanette yitirilmiştir. Parti Önderliği’nin de belirttiği gibi, *“Kürdistan kendine ihanet etmiş ülke ve halktır. Bizim ihanete karşı bir savaşımız var.”* İhanet esas olarak, sınıf olamama, ulus olamama, halk olamama gerçeğine dayanıyor. İhanet ve işbirlikçilik; vatana, sınıfa, halka bağlılığı olmayan, bunları temel yaşam ve insanlık gerekçesi, özgürlük gerekçesi yapmayan birey, sınıf ya da halkların tutumu olmuştur. Bu tutumu besleyen düşmanlık duygusundaki aşınma, muğlaklık ve çarpıklık, bir halkın ya da sınıfın yaşadığı bu ihanet konumunu, direniş gerekçesi yaparak özgürlük savaşımına kalkmasını da

engeller. Zira düşmanlık duygusu savaşın önemli nedenidir. Düşmanlık duyguları uyandırılmamışsa, savaş gelişmez. Savaş geliştirmek için bu duyguların olması gerekir. Savaşı kazanmak için, düşmanlık duygularını sonuna kadar kamçılama gerekir.

Görüldüğü gibi, düşman ile şekillenen halk gerçeği, halk gerçeği ile ihanet, iha-

net ile düşmanlık duygusu arasında doğrudan sıkı bir ilişki, sıkı bir bağ vardır. Dolayısıyla devrimde karar kılma ve devrimci iddia da bu gerçeklikle ilişkilenebilir. Parti Önderliği, *“Daha somut bir Kürdistan’a baktığımızda, neden bu ülkede böyle bir hareket kendini bu kadar iddialı kılıyor? Çünkü burası ancak umutla yaşanabilecek bir alandır. Burası zalimlerin zulmüne en çok uğradığı ve sömürünün de hayvanlara bile yakıştırılmayacak kadar insan soyuna uygulandığı bir alandır. Dolayısıyla emperyalizme bağlanmış, zalim olmamış, zalimlerin ve sömürgecilerin dışında kalmış kesim, eğer yaşamak istiyorsa, umut hareketini savaş hareketine dönüştürmek zorundadır. Eğer yaşam bütünüyle burada ölmüşse, zaten burada da artık zalim yoktur, zalimin kendine çalıştıracağı kölesi vardır”* demektedir. İşbirlikçilik ve ihanet, vatan ve özgürlüğün yitirilmesinin önemli bir nedenidir, yine yaşanan iç ihanet ve bunu besleyen istilalar nedeniyle güçlü bir halklaşmanın yaratılamaması da önemli bir neden olmaktadır. Ulusal ve sınıfsal bilinç ve duygunun gelişmemesi, halklaşmanın, vatanlaşmaya dayalı olarak yaratılmaması, önderlik sorunuyla da ilişkilidir. Yine önderlik yaratamama, toplumsal güçsüzlük, ulusal özellik ve bağların gelişmeyişi, vatanın, özgürlük ve insanlık değerlerinin yitirilişinde önemli bir rol oynamıştır.

Yitirilen vatan, yitirilen özgürlük ve yitirilen insanlık değerleri, yitirilen geçmiş ve yitirilen gelecek demektir.

Yitirilen vatandır, özgürlüktür. Bütün insanlık değerleridir. Çıkış da bu noktada yapılmalıdır.

Halkımız açısından yitirilen, vatan, özgürlük ve bütün insani değerleri olduğuna göre, çıkış bu noktadan yapılmak, gerekçe bu noktalara dayandırılmak durumundadır. Halkımız açısından yitirilen nokta, tarihsel olarak geliştirilen sömürgecilik ilişkileri içinde kimliksizliktir, kişiliksizliktir, köleliktir. Dolayısıyla çıkış, yitirilen nokta-

“Halkımız açısından yitirilen, vatan, özgürlük ve bütün insani değerleri olduğuna göre, çıkış bu noktadan yapılmak, gerekçe bu noktalara dayandırılmak durumundadır. Halkımız açısından yitirilen nokta, tarihsel olarak geliştirilen sömürgecilik ilişkileri içinde kimliksizliktir, kişiliksizliktir, köleliktir. Dolayısıyla çıkış, yitirilen noktadan yapılmak durumundadır.”

dan yapılmak durumundadır. Halk olarak kendi külleri üzerinde doğuş ve diriliş için savaşa, savaş bu noktaya dayandırılmıştır.

Parti Önderliği, *“Bu halk demokrasisi savaşımıdır. Kendi iktidarını kurmaya cesaret etme savaşımıdır. Bir şeyler mutla-ka olacaktır. Çünkü hayvanlar bile böyle bir sömürgeciliği kabul etmez. Egemenlerin dayattığı sömürgeciliği hayvanlara uygulamak, bu varlıkların kendine has savaşım yöntemleriyle bile bu sömürgecileri mahvederler. Oysa biz insanız. Ve her*

zaman bizim devrimimiz sömürgecilik türüne karşı hayvanları bile ayaklanmaya zorlar. Bu sömürgecilik böyle işlemez, işte devrimimizin kuvvetini biz bu sömürgeciliğin işlememesi gerektiği gerçeğinden aldık. Uygulanan baskı biçimi ayağa kalkmanın hem kaderini, hem de biçimini, hızını bütün yönleriyle belirler. Çağımızda bir insan topluluğuna böylesine bir sömürgeciliği dayatmak bütünüyle, bilim, siyaset, her türlü moral değerleri reddedildiğine göre, bu sömürgeciliğin yürütülmesi gerekiyor. Bu kuvveti de biz buradan alacağız” demektedir. Nasıl ki, Roma’da köleci vahşet Spartaküs isyanını, Asur’da Dehak’ın zulmü Demirci Kawa eylemini doğurmuş; bu birey ve güçler toplumsal koşulların ürünü olarak ortaya çıkan sömürü ve zulmü kendi çıkışlarına gerekçe yapmışlarsa, PKK’nin çıkışında da böyle bir diyalektik bağ oluşmuş, PKK böyle bir doğrultu izlemiştir.

Düşman duygularının yitirilişi, geliştirilen vahşet ve sömürünün “hayvanlara bile yakıştırılmayacak kadar insan soyuna uygulanmasına” bağlı olarak, “hayvanların bile kabul edemeyeceği bir sömürgecilik” biçiminin geliştirilmiş olması; dahası böyle bir sömürgeciliğin “hayvanları bile ayaklanmaya zorlayacak kadar” ağır ve bitirici olması; yaşamak için taşınan umutların bir savaş hareketine dönüşmesini zorunlu kılmıştır.

PKK, bu koşulların ürünüdür ve bu anlamda PKK, tarihsel olduğu kadar güncel olarak da oldukça güçlü gerekçelere dayanmaktadır. Geliştirilen devrimin gücünü işlemeyen ve hayvanların bile başkaldıracığı bir sömürgecilik gerçeğinden alması, PKK’nin toplumsal yapıyı olduğu kadar sömürgeciliği de oldukça gerçekçi tahlil ettiğini gösterir.

“Hayvanları bile ayaklanmaya zorlayan bir sömürgecilik ve bu sömürgeciğe dayalı yaşam kabul edilemez, böyle bir bir sömürgecilik işlememeli, yürümemeli ve ülkemizde varlık bulmamalı” belirlemesi, parti çıkışı ve devrimci savaşın da gerekçesi olmuştur.

Halk ve sınıf olarak yitirilen temel değerlerin yanısıra, demokrasi ve sosyalizm gibi halk ve insanlık değerlerinin yaratılması ve nihai amaç olarak belirlemesi PKK’nin varlık gerekçesini daha da güçlendirir, sınıfsal bir öz taşımasını sağlar.

Yitirilen temel değerler ve halkımızın yaşadığı acılar, dram ve trajediler, yıkım ve katliamlar, direniş ve ihanetler, umut ve beklentiler, yakarış ve çağrılar, gerekçenin nasıl sahiplenilmesi ve güçlendirilmesi gerektiğini de ortaya koyar.

Kendini, “yurdundan uzak, yad ellerde kalbi milli ızdıraplarla sızlayan, Kürdün istiklal ve hürriyet güneşinin doğumuna teşne, ruhu alevlenen derbeder bir Kürt çocuğu” olarak tanınan **Nuri Dersimi**’nin Kürt gencine feryadı da devrimci çıkış ve savaşın dayandığı gerekçeleri duygusal, ancak daha yalın ve gerçekçi tarzda ortaya koymaktadır. Dersimi, özgür vatan ya-

“...”

“İntikam! İntikam! İntikam!”

“Namuslu olan her fert, sinesinde Kürt kalbi çırpınan her insan, damarlarında Kürt kanı ceyvelan eden her genç, bu vasiyetnameyi unutmamalıdır, rahat etmemeli ve çalışmalıdır.”

“Biz, kanlarımızla Kürt istiklalinin kızıl şafaklarını açacağız. Ruhlarımızdaki volkanlarla, Kürt kurtuluşunun alevli güneşini yaratacağız...”

İntikam gerekçesi, yaşanan vahşettir, ulusal imhadır, yok edilmek istenen tarihtir, insanlıktır. PKK’yi iddialı kılan, haklı kılan intikamın dayandığı gerekçedir. Vatanın zalimlerin zulmüne en çok uğradığı ve sömürünün de hayvanlara bile yakışmayacak kadar insan soyuna uygulandığı bir alan oluşundandır.

Yitirilen vatan, yitirilen özgürlük ve insanlık değerleri PKK’de savaş gerekçesi, düşürülmüş toplum, kölelik ve çirkinlik ise yaşam gerekçesidir.

PKK’nin çıkış gerekçesi, aynı zamanda, savaş gerekçesidir. Sömürgecilik, tirmandırılarak geliştirilen vahşet; yitirilen ulusal ve toplumsal değerleri yeniden özgür ve çağdaş bir öze yaratma istemi, temel savaş gerekçesi olmaktadır.

Sömürgecilik ve yitirilen halk, yitirilen ulus ve insanlık değerleri, devrimci savaş gerekçesi olurken, devrimci savaş, yitirilen değerlerin yaratılmasını amaçlar. Savaş-gerekçe, savaş-amaç ilişkisi böyle bir yaklaşım içerir ve bunu zorunlu kılar. Vatan yaratmak, vatan edilen halkı, vatan topraklarına çekmek ve vatan topraklarında özgür yaşamı yaratmak, iktidarlaşmayı sağlamak, devrimci savaşın öncelikli görevlerindendir. Parti Önderliği, *“Evet çıkış gerekçelerini güzel koyuyoruz, yönelmek çok büyük bir olaydır. Çok büyük bir kararlılıktır. Sizin bana dayatmanıza gerek yok ki, işim-gücüm yeniden ülkenin doruklarına halkımı çıkarmaktır. Giderek bütün bu halkı süreceğiz doruklara, bizim asli görevimiz bu.”* Bugün halkımızın gerekçesi daha da güçlenmiştir. Zira Kürde ait olan her şeye imha dayatılmaktadır. *“Tarihte hiçbir soykırım şu an Kürt halkına dayatılan biçimde olmamıştır. Dayatılan soykırım ve tahribata, Kürt insanı ancak savaş vererek, her türlü maddi-manevi yönden savaşa katılarak son verebilir...”* Bu nedenle, *“Kürt insanı için savaş herşey demektir. Yaşamak, özgürlük, bağımsızlık demektir. Bu anlamda savaşız Kürt düşünülemez. Kürt insanını savaşız düşünmek, Kürt insanını her şeyiyle ortadan kaldırmak demektir.”*(P.Ö)

Nuri Dersimi, feryadında, tarihsel açıdan savaş gerekçesini temellendirirken, yaşanan vahşeti, vatansızlaştırma ve ulusal imhayı en büyük gerekçe saymıştır. Dünden bugüne değişen, sadece daha kapsamlı soykırım ve vatansızlaştırmadır. Bu anlamda ülkenin doruklarına halkımızı çıkarmak, vatan ve özgürlük sahibi kılmak, dayatılan tahribat ve soykırımın önüne geçmek ancak savaşarak sağlanabilir. Yine savaş gerekçesi PKK’de darulusçu bir bakış açısına oturtulamaz, halkların tabi olduğu baskı ve sömürü düzeni, yine demokrasi ve sosyalizm istemi, bu savaş gerekçesinin ulusal olduğu kadar sınıfsal, sınıfsal olduğu kadar evrensel bir nitelik taşıdığını da ortaya koyar.

Savaş, yaşamdan soyutlanamaz. PKK aynı zamanda bir yaşam biçimidir. Ve PKK’de yaşam, en sonuç alıcı savaş tarzıdır. “Biz düşmanı yaşam tarzımızla yeneceğiz.” Bu, sıradan bir yaşam değil, özgür savaşçı bir yaşamdır. Zira PKK sıradan yaşama karşı savaştır.

PKK’de yaşam gerekçesi, halk olarak düşürülmüşlüktür. Kölelik ve çirkinliktir. Her şey yaşamda kaybedilmiştir. Öyleyse kaybedilen yine yaşamda yaratılacaktır. Kaybettiren yaşam, düzen yaşamıdır. Düzen yaşamı, düzeni üretmiş ve yaşatmıştır. Düzenin ürettiği kölelik ve çirkinliktir. Bu anlamda düşürülmüşlük, kölelik ve çirkinlik, PKK’de özgür yaşam gerekçesidir. Eski yaşamı reddetmek, yeni-özgür yaşamı yaratmak; PKK’de yaşam gerekçesini doğru kavramak ve devrimci savaş bu doğrultuda geliştirmekle mümkündür.

Sömürgecilik, halkımızın sosyal yaşamını bitirmiştir. Parti Önderliği, “*Bitmiş bir tarih, cehenneme çevrilen bir günlük yaşam dünyası, hiç umut vermeyen, doğru-dürüst ne hayali kurulan, ne de gerçekleştiren, tıpkı bir dolap beygiri gibi tek bir kuyunun etrafında dönen, ama yine de su çıkaramayan bir yaşam tarzından başka dayatılan, yaşatılan nedir? Yaşam gibi birçok soylu olgu sömürgecilik tarafından katledilmiştir*” demektedir.

Katledilen, cehenneme çevrilen bir günlük yaşamla savaş kazanılamaz; çirkinlikler, düşürülmüşlükler dünyasından umut veren yiğitler dünyasına gidilemez. Bu nedenle özgür, sosyalist yaşamı yaratma amaç olarak belirlenirken, buna ulaşmakta gerçeğe ise, yaşamı felç eden, umut vermeyen, “bir dolap beygiri gibi kuyunun etrafında dönen, ama yine de su çıkaramayan bir yaşam”dır. Diğer bir ifadeyle düşürülmüş, düşman tarafından şekillendirilmiş yaşamdır. Zira yitirileni yitirilen yerde aramak temel bir kuraldır ve yaşamda kaybedilen, yitirilen, ancak yaşamda kazanılabilir.

Özgür insan, özgür vatan ve sosyalizm ülküsü PKK'ileşme gerekçesidir.

Özgür yaşam nasıl yaratılabilir? Elbette devrimci savaşla. Devrimci savaş nasıl geliştirilebilir. Elbette devrimci bir partiyle.

Parti Önderliği yaptığı bir değerlendirmede, “*İşte PKK hem Güney’de, hem de Kuzey’de hepimizin yaşam gerekçesidir. PKK yok olsa, düşse, bütün Kürt halkı için ölüm demektir. Kimse kendisini kandırmasın. Kürt, Kürtlük kalmaz ortada*” demektedir. Devrimci savaş, devrimci kişilikle geliştirilebilir. Devrimci kişilik, kendini partileştiren, çizgi haline getiren kişiliktir. Devrimci savaş bu yolla geliştirilebilir, yaşam bu yolla kazanılabilir.

Partileşmenin temel gerekçesi; özgür insan, özgür vatan ve toplum yaratma, sosyalist devrimi gerçekleştirmektir. Gerçekçeye dayanmayan, devrimci yaşam ve eylemi bu doğru gerçekçeye oturtmadan partileşilemez. PKK ve PKK’de önderlik-sel gelişmenin temel özellikleri, partileşme sorununa nasıl yaklaşılması, neyin öncelik alınması gerektiğini de ortaya koyar. Öyleyse nedir PKK’de önderlik-sel gelişmenin özellikleri?

Kendine biçtiği rol ve yaşama bağlanmasının başta aile olmak üzere, bütün yerleşim gelenekleriyle çelişmesi, giderek kendini egemen devlet kurumunun resmiyetiyle-varlığıyla çelişmeye götürebilmesi. Bunu süreklileştirmesi, bunu yaparken de kendi içinde kurallı olması, büyük umut, inanç taşıması, asla düzen hırsızlığına yönelmemesi.

Emekle yaratmaya birinci planda değer vermesi.

Yeni bir ahlakın emekle bağlantısını gerçekleştirmesi ve bunu tam temsil etmesi.

Başkalarının emeğine bütünüyle hakim olma imkanı bulunduğu, yine düzenin nimetlerine erişme imkanı olduğu halde ona tenezzül etmeyişi, tersine ona güçlü bir karşılık vermesi.

Düzen karşıtlığını geliştirirken, düzenden yediği darbeler sonucu, düzenin yaşam olanaklarından giderek uzaklaşması.

Düzen karşısında yenilen, biten güç, birey ve kurumlara karşılık verilmesi, yenilmişlerin saflarına gidilmemesi.

Devrimci mücadelede güçlü hitap, tarz ve temponun yaratılması.

Her an kendini bir derviş gibi gerektiğinde temizlik hareketine çekmesi.

Halkın demokratik-sosyalist önderlik olması ve devrimci savaş bu doğrultuda geliştirerek yaşama bu özü vermesi.

Düşürülen, kaybeden insanı ayağa kaldırarak kendine getirmesi.

PKK’de önderlik-sel gelişmenin temel özelliklerini kavramak, partileşme gerekçesini doğru ortaya koymak demektir.

Partileşmek, salt partinin ideolojik-politik doğrultusunu öğrenmek değildir. Partileşmek PKK’de önderlik-sel gelişme doğrultusunda, devrimci yoğunlaşmayı, ideolojik-politik yoğunlaşmayı yaşamak, devrimci eylemi gerçekleştirmektir. Devrimci eylem, partileşme önünde engel olan

düşman ve düşman özelliklerine yönelik geliştirilen eylemdir. Tıpkı Pramethus’un tanrısı Zeus’tan ateşi çalarak insanlığa verdiği gibi, devrimci militan da, özgürlüğü, vatani, temel insanlık değerlerini düşmandan alarak halkların ve insanlığın ortak değerleri haline getirmelidir.

Düşmanın gaspettiği özgürlük, vatan ve insanlık değerlerini düşmandan koparıp almak ve bunu sosyalist kültür olarak özümsemek partileşme gerekçesiyle; bu gerçekçeye dayalı geliştirilecek devrimci eylem nasıl bir kişilikle gerçekleştirilebilir? Elbette ki, sıradan kişiliklerle gerçekleştirilemez. Partileşme gerekçesi olan, özgür insan, özgür vatan ve insanlık değerlerini düşmandan koparıp almak, sosyalizmi gerçekleştirmek, ona ulaşarak bir ütopya olmaktan çıkarmak, Paramethus’un tanrı Zeus’tan ateşi çalmasından çok daha yaratıcı, özverili militan kişilikleri gerektirir. Partili militanın özellikleri, böyle bir kişiliğin özellikleridir.

Savaşın niteliği ve şiddeti, savaş kazanabilecek kişiliğin özellik ve yeteneklerini de belirler ve tamamen, savaşın karakterine uygun bir kişilik şekillenir. Savaş gerekçesine ve savaşın güncel nihai amacına uygun bir gelişmenin ortaya çıkması için bu zorunludur. Aksi durumda, birey savaşın dışına düşer, ya da savaş yozlaşarak amaçtan sapar. Örnekleme-lerde de gördüğümüz gibi, Odysseus, herhangi bir kişilikle yurduna dönmeyi başara-bilir miydi? Yine Prometheus, herhangi bir kişilikle tanrı Zeus’tan ateşi çalıp insanlığa verebilir miydi? Demirci Kawa zalim Dehak’a başkaldırabilir, Spartaküs köleci Roma’ya isyan edebilir miydi?

Elbette ki, hayır. O zaman nasıl bir kişiliktir bu, sorusuna Parti Önderliği şöyle cevap veriyor: “*Beynini patlatırcasına çalıştıran, düşüncesini savaş sorunları üzerinde yoğunlaştıran, her gün yenilikler yaratan, takip eden, inceleyen, öğreten, özümseten, bilincini ve bilgisini çevresiyle paylaşan, daha ince ayrıntıları adeta mikroskopa arayıp bulan, ayrıntıdan genele ve genelden ayrıntıya inen bir kişiliktir. Olaylara, olgulara gerçekçi ve her yönüyle ba-*

yette keramet derler. Savaş kişiliği, savaş kanunlarını dinler, politik çıkarları dinler, dostları da dinler.

Askeri kişiliğin en önemli bir yönü de hitaptır. Hitabı olgundur. Anlayışlıdır, emirdir, emiri keskindir, nettir. Yaklaşımları radikaldir, tarz ve hareketleri militancadır, dört yürekli kişilikten bahsediyoruz. Cesaretli kişilik, korkmayan, yenilgi kabul etmeyen, engel tanımayan gözüpek kişilik. Her şeyiyle kendini davaya adanmış, fedakar yiğit kişilik.” Partileşen kişilik, bu kişiliktir. Dikkat edilirse, belirlenen kişilik özellikle partileşme gerekçesi arasında direkt bir bağ vardır. Özgür insan, özgür vatan ve sosyalizm ancak bu kişilikle yaratılabilir.

Neden partileşmek? Kaybedilen vatani bulmak için. Yitirilen özgürlüğü elde edebilmek için. Düşürülmüş bir kişilik ve toplumdan özgür bir kişilik ve özgür topluma geçebilmek için. Partileşme gerekçesini bu tarzda ortaya koyarken bu gerçekçeye dayalı devrimci eylemi gerçekleştirmek için de, eylemin

tarihsel büyüklüğü, sorunları ve bu sorunlara güç yetirebilecek özellikler taşıyan kişilikler gerekir. Bu kişilikler, devrimci eylemi gerçekleştirebilmek için, gerçekçeye sıkı sıkıya ilişkilenecek durumundadır. Bu ilişkilenecek olmadıkça, güçlükler karşısında ne dayanıklılık gösterilebilir, ne de başarı sağlanabilir.

Spartaküs, köle olduğu halde, onu Roma’ya isyan ettiren özgürlük tutkusudur.

mıhlanmasına, zincire vurulmasına, tanrı Zeus’un gazabına uğramasına rağmen, onu dirençli kılan, acılara karşı dayanma gücü veren, davadan dönmemesini sağlayan; özgürlük-kölelik, kavgasında tanrı Zeus’tan ateşi çalarak insanlığa verme tutkusu, insanlığın egemenliğini sağlama kararlılığıdır. Bruno da böyledir. Diri diri yakılmasına karşın düşüncelerinden vazgeçmemiş, cellatları sevinmesin diye, ateş bütün bedenini sardı ğı halde “çıt” dahi çıkarmamıştır.

Dikkat edilirse, ister mitolojik kahramanlarda, isterse sınıfsal ve toplumsal mücadelelerde ortaya çıkan kahramanlarda olsun, bu kahramanların devrimci eylemlerine yön veren ve dirençli kılan tek şey, savaşımını tarihsel ve oldukça haklı gerekçelere dayandırmış olmaları ve bu gerçekçeye dayalı olarak gerçekleştirdikleri eylemlerine yön veren sağlam kişilik özelliklerine sahip oluşlarıdır. Amacı özümseme, gerçekçeye sıkı sıkıya sarılmaktır. Vatan ve özgürlük tutkusu, sıla özlemi, insanlık tutkusu ve köleciliğe başkaldırı istemi, büyük kahramanlıklar, direnişler ve eylemlerin ortaya çıkmasına yol açmış ve bu da insanlık ve sınıflar savaşımı açısından yeni bir çağın açılmasına başlangıç olmuştur.

İnançları uğruna ölümü göğüsleyen Mazlum, Hayri, Kemal ve Dörtlerin eylem gerekçesi partiyi yaşatmaktır.

Sömürgeci vahşet, partiyi bitirmeyi, imha etmeyi hedeflemiştir. Geliştirilen zindan politikalarının özü budur. Sömürgecilik ile halkımız arasında süren savaş, zindanda sadece özgün bir biçim kazanmıştır. Parti militanını amaçtan uzaklaştırma, gerekçesizleştirme, düşürülmüş, varlık nedenine ihanet etmiş bir kişilik yaratma, kölelik ve çirkinliği yaşama egemen kılma, uygulamaların merkezine oturtulmuştur.

Vahşet ve bu vahşetin bilinçlerde, duygularda, kişilik ve yaşamda yol alması, militanı karanlıklara çekmiştir. Vahşet yol aldıkça, militan yaşam ve direniş gerekçesini yitirmeye başlamış, yitirdikçe de amaçtan uzaklaştırılmıştır. Bireyin, gerçekçeyi yitirerek amaçtan uzaklaşması kendi varlık nedenini de yitirmesi demektir. Varlık nedenini yitirmek demek, militanlaşmaktan uzaklaşmaktır. Militanlaşmaktan uzaklaşmak ise partileşmekten uzaklaşmaktır. Partiden uzaklaşmak

leri geliştirdikçe sonuç alırlar. Burada taraf olduğunu unutmamak, karşıya alınan düşman olduğunu gözden ve bilinçten ırak tutmak daha da önemliyse genelde varlık nedenini, özgülde ise zindanda oluş gerekçesini unutmamak ve bu gerekçeye uygun yaklaşımlar içinde olmak, devrimci eylemi gerçekçeye dayandırmak belirleyici önem taşır.

Sorgulama ise sınıfların karakteri ve sınıf savaşımında karşıya alınan güçlerin niteliği, savaş ve etkinlik düzeyine dayalı olarak yapılmalıdır:

- Düşman ne yapmak istiyor?
- Partiyi bitirmek istiyor.
- Bunu nasıl sağlamaya çalışıyor?
- Militanı düşürerek, onur ve iradesini kırarak yapmaya çalışıyor.
- Düşman nasıl bir yaşam tarzı oluşturmak istiyor?
- Düşürülmüş, teslim alınmış düzenin kölelik ve çirkinlik ilişkilerine çekilmiş bir yaşam tarzı yaratmak istiyor.
- Düşman bununla neyi sağlamak istiyor?

– Militanı amaçtan uzaklaştırmayı, gerekçesiz, perspektifsiz bırakmayı, düzen yaşamına kazandırmayı, partiyi bitirmeyi sağlamak istiyor.

Parti yaşamı; sıradan, basit, teslimiyetçi, amaçtan uzaklaştırmak gerçekçeyi yitirmiş bir yaşam değildir. Parti yaşamı; sorgulayan, günlük olarak düşmanla hesaplaşmayı iyi yapan, kendini günlük olarak amaçla ilişkilendiren, gerçekçeye ilişkilendiren ve buna uygun konumlandırıran bir yaşamdır.

Vahşet, zindanda yarattığı teslimiyetle, militanı parti yaşamından uzaklaştırmayı amaçlamıştır. Parti yaşamının dışına düşen birey, gerçekçeyi yitiren bireydir ve bu birey savaşın dışına düşmüş demektir.

Amaçtan uzaklaşıp gerçekçeyi yitirmek için Mazlumlar izlenmelidir.

Düşman, partiyi mi bitirmek istemiştir, onlar partiyi geliştirmiştir. Düşman parti militanını teslim mi almak istemiştir, onlar militan kişiliği güçlendirmiştir. Düşman, teslimiyet ve ihaneti mi dayatmıştır, onlar direnişi geliştirmiştir. Düşman, amaçtan uzaklaştırmaya, gerekçesiz bırakmaya mı çalışmıştır, onlar amaca sarılmış ve gerçekçeyi yitirmemek için günlük olarak kendilerini sorgulamışlardır. Düşman, ruhta ve bilinçte çürüme ve pışmanlığı mı geliştirmek istemiştir, onlar bilinçte ve ruhta kendilerini çelikleştirmiştir. Düşman, özgürleşen ve özgürlük savaşına koyulan militanı köleleştirerek iradesini mi kırmak istemiştir, onlar özgür parti kişiliğini içsel-leştirerek, iradeleştirerek karşılık vermiştir. Düşman parti yaşamını bozarak çirkinleştirmek mi istemiştir, onlar onur ve irade gücü olarak kendilerini güzelleştirmişlerdir.

Dikkat edilirse Mazlumların şahsında ortaya çıkan her devrimci tutum ve gelişme, düşmanı karşıya alarak ve düşmanla mücadele içinde sağlanmıştır. Düşman kavrayışının net oluşu, amaçta netlik ve kararlaşmaya yol açtığı gibi, gerçekçenin yitirilmesi de engellenmiştir.

Mazlum 21 Mart gecesi üç kibrit çöpüyle eylemleştiren, bu eylemiyle suskunluğa, teslimiyete, amaçtan uzaklaşmaya, çirkinleşmeye, gerekçesiz yaşama; partisizleşmeye ve vatansızlaştırmaya başkaldırmıştır. Yaktığı üç kibrit çöpü; amaçtan uzaklaşan tutsak yapısının, amaçla buluşmasını sağlamak için, yürünmesi gereken parti, direniş yolunu aydınlatmak içindir. Karanlıklara gömülme istenilen partinin korunması ve yaşatılmasını sağlamak amaçlıdır. Mazlum, devrimci yaşam ve savaş gerekçesinin zindanların zifiri karanlığında yitirilmesinin önüne geçmek istemiştir. Mazlum’un eylemindeki tarihsel anlam burada yatar.

Ferhat, Mahmut, Necmi, Esref... Dört öze canın 17 Mayıs gecesi bedenlerinde tutuşturdukları özgürlük ateşi, diğer bir ifadeyle “ateşle olan dansları” da, aynı amaçlıdır. Çirkinliğe, köleliğe, amaçsızlığa, gerçekçeye, yitirmeye başkaldırıdır, isyandır. Bu başkaldırının, bu destansı eylemin temelinde de imha edil-

“Partileşmek PKK’de önderlik-sel gelişme doğrultusunda, devrimci yoğunlaşmayı, ideolojik-politik yoğunlaşmayı yaşamak, devrimci eylemi gerçekleştirmektir. Devrimci eylem, partileşme önünde engel olan düşman ve düşman özelliklerine yönelik geliştirilen eylemdir. Tıpkı Pramethus’un tanrısı Zeus’tan ateşi çalarak insanlığa verdiği gibi, devrimci militan da, özgürlüğü, vatani, temel insanlık değerlerini düşmandan alarak halkların ve insanlığın ortak değerleri haline getirmelidir.”

kan, biçimiyle birlikte özünü kavrayan, kavrayış düzeyiyle yetinmeyen kişilik, ideolojide olduğu kadar, teoriye, genel teoriye olduğu kadar savaş teorisine, pratiğe, pratiğinde girinti-çıkıntılara önem veren kişiliktir. Savaş kişiliği, geçmiş deneyimlerini unutmaz. Günceli çok iyi değerlendirir, geleceği çok iyi görür ve en önemlisi de savaşta edindiği tecrübelerden faydalanarak görür. Havayı koklama derler buna, tahmin gücü derler. İslami-

dur. Kawa bir demirci olduğu halde, zalim Dehak’a başkaldırısını sağlayan, yine bu özgürlük tutkusudur. Odysseus’un 10 yıl denizde sürüklenmesine fırtınalara yakalanmasına, adamlarını kaybetmesine, yamyamların saldırısına uğramasına, yıldırmalar gemilerini parçalamasına, yiyeceklerin ülkesinde birçok savaşçısını kaybetmesine rağmen, ülkesine dönmesini sağlayan; büyük vatan-sıla tutkusudur. Yurduna bağlılığıdır. Pramethus, kayalıklara

ise devrimden uzaklaşmaktır. Bu doğru-diyalektik düzlem içinde sağlanan her gelişme ya da gerileme, militanın partileşme ya da partiden uzaklaşma düzeyini de belirler.

Sınıf savaşımında çelişkinin keskinleşerek çatışmaya dönüştüğü noktada, çatışmaya taraf olan devrimci güç ve bireyler, çatışmanın karakteri ve yoğunluğuna uygun öz ve biçim kazandıkça buna uygun örgütlenme, ilişki ve eylem biçim-

mek istenilen partiyi yaşatmak, partinin, parti yaşamı ve kişiliğinin kirlenmesine izin vermemek vardır. Dörtlerin, ateşle ilişkisi bu temeldedir ve oldukça kutsal bir ilişkidir. Tıpkı Prometheus'un ateşle olan ilişkisi gibi. Yoldaşlarına, “ateşe su dök-meyin, tiner dökün, ateşi harlandırın” çağrısını yapmaları da, partileşmek ve partiyi yaşatmak içindir. Bu anlamda Mazlum'un eylemi kadar, Dörtlerin eylemi de özünde büyük bir partileşme, partiye buluşma, parti ve halkı koruma eylemidir.

Dörtler eylemleriyle, partiye, halkla, yoldaşlarla buluşma kendilerini amaç ve gerekçelerden uzaklaştıran düşmana, düşman özelliklerine savaş açılarak sağ-lanmıştır.

Yine, Hayri ve Kemallerin geliştirdiği tarihsel büyük ölüm orucu eylemi de parti-yi yaşatma, partiye güç verme, temsil edilmesini sağlama amaçlıdır. Büyük ölüm orucu, partiye büyük buluşmadır. Dayatılan teslimiyet ve ihanet ortamında ortaya konulan direnme seçeneği ve bu-nun en zor koşullarda gerçekleştirilmiş ol-ması Hayri ve Kemallerde yaşanan parti-nin ne kadar güçlü ve özlü olduğunu gös-terir. Yine amaçla bütünleşmiş, yaşam gerekçelerini yitirmemiş olmalarının bir ifadesi olmaktadır.

En koyu vahşet ortamında adeta bir sineğin dahi faşizmden izinsiz uçamadığı koşullarda, Hayri ve Kemallerin bu gör-kemli başkaldırısı gerçekleştirmeleri ve partiyi yiğitçe savunmalarını sağlayan ne-dir? “Bu insan çığlıklarını unutmayınız. Kürdistan Vietnamlaşıyor” diyerek, ey-lemlerinde yaşayan devrim gerçeğini, öz-gürlük savaşını görmelerini sağlayan şey nedir? Hangi güç, hangi azim, hangi ce-saret ve gerçekten de dayatılması güç koşullarda böylesine büyük bir direnişe atılmalarını sağlamıştır? Ve yine büyük tarihsel eylemlerine karşın, “Ben ölürsem mezar taşıma bu insan borçlu gitti, diye yazın” diyecek kadar yüce, olgun ve mü-tevazi bir kişiliği sergilemelerini sağlayan hangi özelliklerdir?

Bütün bunların temelinde parti vardır. Parti ideolojisinin, kültür ve kişiliğinin Hayri ve Kemallerin şahsında somutlanı-şının ortaya çıkardığı ve temsil ettirdiği insanlığın kurtuluşunu amaçlayan sosyal militanlık vardır. Vahşet koşullarında bile amaçla bütünleşmeleri, yaşam ve diren-me gerekçelerini yitirmemeleri, daha da önemli PKK'de önderliksel gelişmeyi iyi görmeleri ve özümsemeleri vardır. Yine zindan sürecinde görülmüştür ki, amaç-tan uzaklaşıldığı, yaşam gerekçesinin farklılaştığı, ya da yitirildiği durumlarda hep kaybedilmiştir.

Sonuç olarak Mazlumların eyleminde dile gelen büyük sorgulamadır. Partiye çı-kış yaptırarak ve yaşatacak eylemi bul-mak ve gerçekleştirmektir. Düşmanı doğ-ru karşıya almasıdır. Doğru olduğu kadar çağdaş, çağdaş olduğu kadar tarihsel bir

Bireyin amaçtan uzaklaştığını gördü. Amaç için uygun eylemi buldu.

Eylemde düşmanı, düşman yönelimle-rini, niteliğini, hedef ve sonuçlarını eylem gerekçesi yaptı ve kazandı.

Kazanan parti ve halkımız oldu. Parti yaşadı ve tarihsel çıkışı gerçekleştirdi.

Birey açısından yitirilen nedir?

Özgür insan, sosyal ve toplumda geliş-meyi sağlayan temel itici ve öncü kuvvettir. Düşmanın ise özgür insan politikası yok-tur. İnsan politikası, özünde bir insansız-laştırma politikasıdır. İnsanı üretici, değiştiri-ci ve dönüştürücü özelliğinden alkoyarak kendi egemenlik sistemi içerisinde ve ta-mamen bu egemenlik sistemine uygun bir araç olarak kullanabilme politikası ekse-ni-ne koymuştur. Bu anlamda düşman, özgür insan ve özgür toplumun şekillenmemesi için ne gerekiyorsa onu yapmıştır. Bugün genelde emperyalizmin, özelde sömürgeci özel savaşın ülkemizde geliştirdiği toplu-m-sal ilişki ve şekillendirdiği insan tipine ba-kıldığında bu rahatlıkla görülür. Düşmanın esas yöneliminin merkezi her zaman “in-san” olmuştur. Kürt insanının sınıf gerçe-ğiyle, toplum gerçeğiyle ve hatta insanlık

alan, iktidarı hedefleyen bir savaşıma da olanak vermemiştir.

Bu genellemeye bağlı olarak “birey açısından yitirilen nedir?” sorusuna vere-ceğimiz yanıt şudur: Kimlik ve kişiliktir. Bütün bir tarih, savaş, direnme ve irade gücüdür. Kürtlük bilincidir, özgürlüktür. Halklar ve sınıflar savaşımında yaratılan tarihsel-toplumsal değerler; manevi ve ruhsal zenginliklerdir.

Yaratılan ulusal ve top-lumsal parçalanmışlık bir yandan ulusu ve toplumu sahiplenme bilincinin olu-şumunu engellerken, öte yandan bu parçalanmışlık sürecinde şekillenen yitik-yitirilmiş kişilik konumu, ulusal ve sınıfsal düşman duygusu gelişmesini de en-gellemiştir. Düşman duygu-sunun yitimi ya da çarpık düşman kavrayışı “benim ulusum, benim halkım, benim sınıfım” yerine “benim ai-lem, benim aşiretim, benim devletim, be-nim sistemim” gibi düşüncelerin, oldukça derin ve çarpık ruhsal bağlanımların geli-şimine yol açmıştır. Bu yitik kişiliğin kendi halk ve devrim gerçeğine uygun bir silah-larışa değil, tamamen sömürgeciliğin çı-karlarına uygun konumlanmasına yol aç-

gerçeğiyle buluşmasını engellemek, özgür insanlık gelişimine ket vurmak, kimliksiz ve kişiliksiz bir yapıda tutarak yabancılaş-tırmak her zaman öncelikli hedefleri ara-sında olmuş ve tüm politikalarını buna da-yalı olarak geliştirmiştir.

Kürdistan tarihine baktığımızda bunun oldukça başarılı olduğunu ve önemli sonuçlar aldığını görürüz. Bu anlamda Kürt kişiliği bir “yitik kişilik”tir. Adeta sınıfı, ulusu, top-

muştur. Buradan çıkaracağımız sonuç şu-dur: Yitik, yitirilmiş kişilik özünde bir “düş-man kişilik”tir. Kendini düzende yaşatan, geleceğini düzende gören, sadece maddi değil, manevi, moral, ahlaki, kültürel ve daha binbir bağla sisteme bağlı olan ya-şam kadar ölümü de sistemle ilişkili olan bir kişiliktir.

Bu kişiliğe karşı geliştirilecek eylem, en radikal, en devrimci eylem olacaktır.

Franz Fanon'un “sö-mürge insanın sıkıldığı ilk kurşunla kendini vurması” teorisi bu anlamda son derece gerçekçidir. Aynı za-manda yitik insanın kimlik ve kişiliğini bulması, özgürlük gerçeğiyle buluşma-sı için nasıl bir eyle-min sahibi olması

gerektiğine de açıklık kazandırır.

Bu yaklaşım bizi bireyin nerede yitirdiği sonucuna da götürür.

Birey, düzen yaşamında yitirmiştir. Tar-ih ve topluma, halk ve mücadele gerçe-ğiyle bağları koparıldıkça yitirmiştir. Top-raktan-vatandan koştukça, köksüzleştikçe yitirmiştir. Kendini sistemde ifade eden ve geleceğini sistemde gören arayışlara yö-neldikçe yitirmiştir. Çünkü biliyoruz ki, en büyük değer yapıcı; halk ve mücadele gerçeğiyle doğru bir siyasal buluşmayı gerçekleştirmeye ve tarih içinde doğru bir konumlanmayla ulusal ve sosyal devrime sınırsız katılım sağlayabilmektedir. Bireyin kendini bundan alıkoyması ise onu düze-

ne çekmiş ve düzen tarafından emilmesi-ne yol açmıştır.

Şunu da belirtmek gerekir: Yitik insan, yitirileni ve yitirilmiş olanı aramayan insan-dır. Sosyal ve siyasal sorunlardan yalıtıl-mıştır. Düşürülmüştür, kalkmak ve yürü-mek için arayışı yoktur. Köleleştirilmiştir, özgürleşmek için arayışı yoktur. Çirkinleş-miştir, güzelleşmek için arayışı yoktur.

“Her şey yaşamda kaybedilmiştir. Öyleyse kaybedilen yine yaşamda yaratılacaktır. Kaybettiren yaşam, düzen yaşamıdır. Düzen yaşamı, düzeni üretmiş ve yaşatmıştır. Düzenin ürettiği kölelik ve çirkinliktir. Bu anlamda düşürülmüşlük, kölelik ve çirkinlik, PKK'de özgür yaşam gerekçesidir. Eski yaşamı reddetmek, yeni-özgür yaşamı yaratmak; PKK'de yaşam gerekçesini doğru kavramak ve devrimci savaşı bu doğrultuda geliştirmekle mümkündür.”

Vatandan topraktan edilmiştir, vatanla bu-luşmak için arayışı yoktur. Lanetli ve ucu-bedir, onur ve saygınlık kazanmak için arayışı yoktur. Ve daha da önemlisi yitir-diklerinin ve yitikliğinin bilincinde değildir. Bu nedenle direnme gerekçesi de yoktur. Düşürülmüşlüğü, köleliği ve çirkinliği, aya-ğa kalkmak, özgürleşmek ve güzelleşmek

zorlanma karşısında hemen düzene ka-çan özellik ve davranışlar gösteren bu ke-sim, devrimi oldukça zorlamaktadır.

Bir ölçüde yitik-yitirilmiş kişiliğin temel yaşam ve yaklaşım biçimi olan bu tutum sahipleri, hemen hemen mücadelenin her alanında ve her aşamasında kendisini göstermektedir. Özellikle kendilerinde ya-şadıkları düşman gerçekliğini açığa çıkar-

tarak, sınıf intiharına uğramayanlar, düş-manın saflardaki objektif uzantıları olur-larken, parti ve mücadele ortamında bir “düşman direnmesi” olarak ortaya çık-maktadırlar. Bu kişilikler düzen yaşamın-da yitirdiklerinden ve bu yitirilmiş kişilik yapısı içerisinde, yaşam ve savaş gerek-çesinden koparak ulusal ve sınıfsal de-ğerlere karşı özünde bir yabancılaşmayı, direnmeyi yaşadıklarından her adım atış-larında, her cephede, her çatışmada, her direnişte, her ilişkide kaybetmişlerdir. Sı-cak savaş ortamında olduğu gibi, ülkede ve metropol faaliyetlerinde, sorguda ve zindanda da kaybetmişlerdir.

Burada direnme ve savaş gerekçesi-y-le buluşma olmadıkça, kazanmak da mümkün olmaz.

Nedir yitik birey açısından direnme ve savaş gerekçesi? Her şeyden önce, yitiri-leni yitirilen yerde aramak, bunu çıkışa-dirilişe gerekçe yapmak, yitirileni bulmak ve kazanmak, bunun için ise savaşmak-tır. Burada konuyu daha da açıklamadan önce bir parantez açarak şuna da değin-mek gerekir: Gerekçesiz yaşamak nedir?

Gerekçesiz yaşamak sosyal yaşamın ölümüdür

İnsan sosyal bir varlıktır. Sosyal insan, düşünen, amaçla ilişkilenen, değişim ve dö-nüşüm gücü olan insandır. İnsanın varlık gerekçesi bu temel insan karakterine daya-nır. Karakterin yitirilmesi, insanın da yitiril-mesidir. Kendini yitiren insan gerekçesiz yaşayan insandır. Gerekçesiz yaşamak ise, insan karakterinin biçim verdiği toplumsal amaçtan kopmak, ondan uzaklaşmaktır.

Gerekçeyi yitirmek ya da gerekçesiz yaşamak, sosyal insan konumundan çık-mak anlamına gelir. Ve birey böylece top-lumsal mücadelenin dışına itilmiş olur. Bi-reyin yaşam gerekçesi ne kadar güçlü ve haklı nedenlere dayanırsa, sosyal ve siya-sal gelişiminin, devrim ve insanlığa kazan-dıracağı değerler de bir o kadar güçlü olur. Mücadelede oynayacağı rol de bir o kadar artar. Bu anlamda bireyin siyasal ve sosyal eylemi ile yaşam gerekçesinin karakteri arasında doğrudan kopmaz bir ilişki vardır.

Karakter; taşınan nitelik ve özellikleri içerir. Öznesi bireysel olduğu kadar, top-lumsal da olabilir. Öznesi bireysellik olan yaşam gerekçesi; düzen içinde kendini ya-şatma, düzen olanaklarından yararlanma, bir eve-aileye, işe-eşe sahip olma, kariyer edinme, hakim olma, düzen içinde sürekli yükselme gibi istemelere dayanır. Gerek-çeyle bu tarz ilişkilenecek sosyal ve toplu-m-sal bir nitelik taşımaz. Öznesi toplumsallık olan yaşam gerekçesi ise kendini mücade-leye veren, bu mücadelenin aktif, üretken bir gücü haline gelmeyi amaç edinen, dü-şünceden eyleme kadar her şeye bu te-melde biçim veren bir nitelik taşır. Dolayı-sıyla gerekçenin toplumsal karakteriyle ilişkilenecek ve yaşamı bu toplumsal ka-raktere uygun tarzda şekillendirmek, dev-rimci kişiliğin temel seçeneği olur.

Gerekçesiz yaşamak ölümdür. Sosyal insanın ölümüdür, hayvanlaşmaktır. İnsa-ni değerlerin yitirilmesidir. PKK hareketi-

“Yitik insan, yitirileni ve yitirilmiş olanı aramayan insandır. Sosyal ve siyasal sorunlardan yahtılmıştır. Düşürülmüştür, kalkmak ve yürümek için arayışı yoktur. Köleleştirilmiştir, özgürleşmek için arayışı yoktur. Çirkinleşmiştir, güzelleşmek için arayışı yoktur. Vatandan topraktan edilmiştir, vatanla buluşmak için arayışı yoktur.”

çıkışı gerçekleştirmiş olmalarıdır. Daha da önemli, bu tarihsel eylem ve çıkışın, amaçla-gerekçeyle doğru ilişkilendirerek gerçekleştirilmiş olmasıdır.

Mazlumlar, düşmanı karşıya alırlar-ken, düşmana karşı direnişte amaç ve gerekçeyle nasıl ilişkilendi ve nasıl bir yol izledi?

Mazlumlar, zindanı doğru çözümledi. Dayatılan yaşam tarzının kaybettiren tes-limiyet ve ihanete çeken, amaç ve gerek-çeden yalıtıcı bir yaşam tarzı olduğunu belirledi.

Birey-amaç ilişkisini doğru tarzda kur-du. Bunu düşmanın dayattığı yaşamla ilişkilendirdi.

lumu, halkı, geçmişi ve geleceği belli ol-mayan hangi sosyal, ulusal, moral ve ma-nevi değerler ortamında şekillendiği, ya-şadığı ve temsil ettiği bilinmeyen, oldukça kozmopolitik diyebileceğimiz bir kişilik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yitik Kürt kişiliği, direnmesiz, tepkisiz, öngörüsüz, kültürsüz bir kişilik olarak ta-nımlanırken, düşman ülkemizdeki ege-menliğini, günümüzde ise yürüttüğü özel savaşı esas olarak bu kişiliğe oturtmuş-tur. Bu anlamda bir düzen kişiliğinden; iş-birlikçiliğinden bahsetmek yanlış olmaya-caktır. Düzen içi yaşam, düzenle çelişkiyi ve çatışmayı da düzen içileştirmiştir. Çe-lişkinin düzen içiliği düşmanı karşıya

nin çıkışına kadar Kürdün yaşamına hakim olan gerekçesizliktir. Düşürülen, ulusal ve toplumsal değerlerine yabancılaştırılan ve bu yabancılaştırılmış kişilikle, kendi değerlerine karşı savaşır konuma getirilen bir sosyal ve siyasal kimlik söz konusudur. Yitirilen sınıfsal ve ulusal bağlar,

“Tarihte iz bırakanlar ve toplumsal devrimlerde rol oynayanlar eylemlerini sağlam gerekçelere dayandırmışlardır. Sağlam gerekçeler itici olmuştur, kamçılayıcı olmuştur, ayağa kaldırıcı, koparıp alıcı olmuştur.”

kimliksizlik ve kişiliksizlik sömürgeci haki-miyete yol açmıştır. Bu hakimiyet altında şekillenen kişilik ise, kendini bireysel yaşa-mla gerekçelendiren, yaşamını düzen-de gören ve bu nedenle özünde düzenin devamından yana olan bir kişiliktir.

Yaşam gerekçesi toplumsallaşmayan birey, amaçla da ilişkilenecekmiş ve düze-ne karşı siyasal amaç doğrultusunda bir savaş duruşunu da gerçekleştirmemiştir.

Bu anlamda PKK hareketinin çıkış ve devrimci savaş gerekçesiyle ilişkilendirmemek, bunu kavramamak ve buna uygun konumlanmamak gerekçesiz yaşamaktır. Bu yaklaşım bireyin; vatan, insanlık, özgürlük, onur ve irade gibi temel değerleri yitirdiğini de gösterir.

Devrimci militanın temel yaşam ve savaş gerekçesi gaspedilen vatan, köleleştirilmiş halk ve kirlenilmiş insanlık değerleri olduğuna göre, bunları görmezlikten gelmesi ve adeta ulusal ve toplumsal kurtuluşçu olduğunu unutması, vatan gerçeğine ve özgür vatan yaratma sorununa da ne denli yabancılaştığını gösterir.

Gerekçesiz yaşamak temel yaşam ve savaş gerekçesini yitirmektir. Yüce insanlık değerlerini kaybetmektir. Tutsaklığı, iradesizliği, çirkinliği, düşürülmüşlüğü, baskı ve sömürüyü, dahası tüyler ürperten vahşeti sorun etmemek, bütün bunları direnme savaşına, insan iradeleşmesine ve toplumsal kurtuluşa dayanak yapmaktır. Bunun düşman kavramı ya da bireyin düşmanla direkt ilişkisi vardır. Ve bu, düşman karşısındaki duruşun sınıfsal niteliğini de belirler.

Birey sınıf ve halklar açısından düşman gerçeği; her zaman bir mücadele, ilerleme, gelişme ve hakim olma gerekçesi olmak durumundadır. Bu açıdan düşman kavramı ve ona karşı sınıfsal duruş ne kadar net ve güçlü olursa, düşmana karşı savaşımın nitelik ve şiddeti de o oranda net ve sonuç alıcı olacaktır. Proletarya ile burjuvazi; ezilen halklar ile sömürgecilik ve emperyalizm arasındaki savaşımın ve yine bu sınıflarla burjuvazi arasındaki savaşımın aynı nitelik ve yoğunlukta olmaması ve temel sınıfsal karşıtlar olarak belirmemesi de bu düşman gerçeği ve konumlanışına bağlı bir durumdur.

Egemen sınıflar, birey ve halkı kendi sistemlerine karşı örgütlenen ve savaşan, devrim alternatifini ortaya çıkan bir güç olmalarını engellemek ve böyle bir konumdan çıkarmak için onları gerekçesizleştirir. Çeşitli araç ve özel savaş yöntemleriyle bunu sağlamaya çalışır. Düşünsel ve ruhsal olduğu kadar, moral ve manevi, manevi olduğu kadar maddi araçlarla sonuca ulaşmayı amaçlar. En yıkıcı ve imhacı askeri yöntemleri uygulamaktan kaçınmaz, kaçınmamıştır.

Bu, birey ve halkta düşmanın gizlenmesi, perdelenmesi amaçlıdır.

Düşman yitirildiği anda ise onu karşıya alma da biter. Karşıya alınmayan ve her yönüyle çözümlenerek, tanımlanarak

ortaya konulmayan ve adeta belirsizleştirilen bir düşman gerçeğine karşı savaş da geliştirilemez. Varılacak sonuç şudur: Gerekçesiz yaşamak, düşmanı yitirmek-tir. Ve düşmanı yitiren birey savaşan düşürülen, savaş dışı kalan bireydir.

Neden böyledir?

Her şeyden önce bireyde sorgulama alışkanlığı, güç ve yeteneği yoktur. Düşmanı sorgulama, geçmişi sorgulama, siyasal ve toplumsal olayları sorgulama, bunlardan sonuç çıkarma, alışkanlık ve yeteneği bir savaşçı tutumu olarak gelişmemiştir.

Sınıf olunmamıştır. Bireyin devrimdeki yeri ve düşman karşısındaki duruşu net değildir. Net olmadığından sınıf ve halk adına devrimci sorumluluk taşımak, yargılama, savaşma pratiğini geliştirmek, bu pratik içinde kendini devrimle gerekçelendirmek pek yaşanmamıştır.

Sınıf olmadığından, taraf değildir. Toplumsal yaşam ve mücadelede kendini taraf olarak görme, genelde ezilen sınıf ve halkların yanında, özelde halkımızın yanında yer alma bilinci ve duyarlılığı gelişmemiş ve açık saf tutan bir sınıfsal cesaretle kendini ortaya koymamıştır.

Taraf olmadığından, düşmanı karşıcepheye almamıştır. Cepheden savaşan değildir. Düşmanla savaşımında yüzeysel, sınıf kararlılığından yoksun, oldukça kaçamak ve dolaylıdır.

Bu tarzda sınıfsal konumlanış içerisinde

de sergilenen politik tutum, bireyi gerekçesiz yaşama konumunda tutan nedenlerin de temelini oluşturmaktadır.

Birey sınıf olmadığı, sorgulamayı sınıfsal temelde oturtmadığı için yitirmiştir. Taraf olamadığı için yitirmiştir. Düşmanı karşı cepheye alamadığı için yitirmiştir. Zira gerekçesiz yaşamının temel dayanakları, kaynağı da bu noktadadır. O halde arayış: Sorgulayabilmek, sınıf olabilmek, taraf olabilmek, düşmanı karşı cepheye alabilmek doğrultusunda olmalıdır. Yitirileni yitirilen yerde aramak ve bunun için savaşarak kazanmak ancak bu doğru yaklaşımla mümkündür.

Temel yargı şudur:

Nerede kaybetmişsek, orada kazana-cağız. Ve bunu gerekçe edineceğiz. Yitirileni, yitirilen yerde aramak, kazanmayı, kaybedilen noktadan çıkış yaparak sağlamaya çalışmak, olaylar ve olgular arasındaki doğru diyalektik bağı kurmakta, bütünselliği yadsımayacağı gibi tüm birikim, çaba ve devrime sarfedilen emeğin de boşa gitmemesine yolaçacaktır.

Yitirileni yitirilen yerde aramak ve kazanmak konusunda yaşanan temel yanlışlar düşman gerçeğinden soyut değildir.

Yitirileni yitirilen yerde aramak ve kazanmak konusunda ciddi yanlışlar ve pratik tutumlar söz konusudur. Bunun da düşmanın kişilik üzerindeki etkileri ve geliştirdiği “insan politikası”yla yakından ilişkisi vardır.

Birey düzen tarafından emilmiş, sindirilerek köleleştirilmiş, ulusal ve toplumsal değerlere yabancılaştırılmış bir konumdadır. Ancak buna rağmen kendini özgür sanıyor.

Vatana, halka ve mücadeleye yabancılaşmış, onun güncel ve tarihsel sorumluluklarından uzaklaşmıştır. Ancak kendini güçlü bir proleter ve özlü bir yurtsever sanıyor.

Yaşam ve kişiliği düşman tarafından şekillenmiş, bilinci ve ruhu köreltilmiş, binbir bağla düşmana bağlanmıştır. Ancak, salt devrim saflarında olduğundan hareketle sınıf intiharına uğrayarak kendini kararlaştırdığını sanıyor.

Düşmanın fiziki, ruhsal, psikolojik, kültürel, manevi saldırı ve baskıları karşısında inancı ve iradesi kırılmıştır. Ancak, kendini güçlü inanç ve irade sahibi sanıyor.

Ciddi kişilik, örgütlenme, askerleşme ve önderleşme sorunları vardır ve bu sorunlarla mücadeleyi tıkır durumdadır. Kendini kişilik sorununu çözerek militanlaşmış biri sanıyor.

Parti Önderliği'nin belirttiği gibi, hız, tarz, tempo, üslup yok, ama kurtarma telaşında, günübirlik yaşıyor ve kendini militan, örgütlü kurtarıcı sanıyor.

Kısacası, hemen hemen her konuda ciddi yanlışları söz konusu olmasına karşın bunları görmeyen ya da görmemezlikten gelen bir tutum geliştirebiliyor.

Bunun da çeşitli nedenleri vardır. Her şeyden önce bireyin parti ve mücadele

rılmıştır. İradesini kıran düşmandır, iradesi direnişte kırılmıştır. İradeleşmeyi bu noktada, sorunu kaynağında aramıyor. Kaynağı kendidir, kendinde yaşadığı düşman özelliği olan iradesizliktir, bunu kendinde görmüyor ve buna yönelmiyor. Sorunun kaynağını başkalarında görüyor. Yanlış-yanılgı gerekçelendirmelere gidiyor. İradesizliğini düşman karşısında parti ve mücadeleyi temsil edemeyişinin nedenini ya düşman şiddetinin, baskısının yoğunluğuyla gerekçelendiriyor ya da bir başka bireyin çözülmesiyle ilişkilendiriyor. Oysa kaybetmiştir, kaybettiren kendinde yaşadığı düşman özellikleridir. Partileşmeyen ve özgürleşmeyen bireydir. Kaybedilen yer, düşmanla girilen irade ve inanç savaşımıdır. Direnme savaşı kaybedilmiştir. Kaybedilen parti iradesi, parti direnişçiliğidir. Bunu bulmak ve bununla buluşmak ancak, direnişte temsil gücünü, özellik ve yeteneklerini geliştirmek ve içselleştirmekle mümkündür. Arayış da bu noktada olmak durumundadır. Yoksa yenilmişliği, kaybetmeyi tecrübesizliklerde aramak, ona bağlamak düşmanın uyguladığı şiddet ya da çözülen bireylerle gerekçelendirmek gerçekçi değildir ve bu yaklaşım hiçbir zaman güçlü bir iradeleşmeyi sağlamayacaktır.

“Ben yenildim. Yenen düşmandır, ben direnişte kaybettim. Kaybettiğim yer direniştir dolayısıyla ben direnişi kaybettiğim yerde kazanacağım” demek ve bu bilimsel diyalektik yaklaşım içinde soruna yak-

laşmak oldukça gerçekçi olacaktır.

Bir başka örnek: Birey ulusal ve toplumsal değerlere yabancılaştırmış, düzen ilişkilerine çekilerek emilmiş, bireyselleştirilerek yaşamı yozlaştırılmıştır. Yozlaştırılan düşmandır. Düşmanın dayattığı yaşam biçimidir. Düşmanın kirlettiği insan ve toplum gerçekliğidir. Birey sosyal ve toplumsal konumunu düşünme, üretme yeteneğini, sahiplenme, paylaşma duygusunu ve her şeyden önce, baskı ve sömürüye başkaldırma özelliğini, düşman yaşamında yitirmiştir. Dolayısıyla yaşamda kaybetmiştir. Kazanmayı ve yeni yaşamla buluşmayı bu noktada aramalıdır. Ancak, yaşama yüklenmiyor. Yaşamı kişilik ve devrim sorununun temel bir ögesi olarak görmüyor ve bu ciddiyetle devrimci yaşama, yaşamda kendini yaratan eyleme koyulmuyor, kendini bir sosyal militan haline getirmiyor. Bireyin yaşamında kaybettiğini başka yerlerde araması, kaybedişini başka şeylerle gerekçelendirmesi gerçekçi olmayacaktır. Zira yitirilen, yitirilen yerde aranmadı mı, yitirileni bulmak ve kazanmak da mümkün olmayacaktır.

“Benim yaşam sorunum yok, yaşamda önce silahlı savaşım gelir. Önemli olan benim mücadelede saf tutmamdır. Fiili varlığımdır. Yaşam öncelikli değildir” gibi yaklaşımlar apolitik ve özünde savaş gerekçesiyle buluşmamak olduğu gibi, kazandıran parti yaşamıyla buluşmamaktır. Oysa, “ben yenildim, ben kaybettim, kaybettiren düşman yaşamı ve alışkanlıklarıdır.

Ben yaşamda kaybettim, dolayısıyla kaybettiğimi yaşamda arayacağım ve yaşamda kazanacağım” demek, çıkışı yaşamla gerekçelendirmek oldukça gerçekçi olacaktır. Örnekler daha çoğaltılabilir, ancak konunun anlaşılması açısından yeterlidir. Yaşam ve savaş gerekçesiyle doğru buluşmadığı ve yine yitirilen, yitirildiği yerde aranmadığı için bugün, temel kişilik partileşme ve yaşam sorunlarımız da yeterince aşılmamış: Başta Parti Önderliği'ne, süreç ve devrime doğru karşılık verilmemiştir.

Gerekçeyle doğru buluşan, yitirileni yitirilen yerde arayan her zaman kazanmıştır ve partide de kazandıran tarz budur. Devrimci kişiliğin yaratılması, devrimin sağlama, sarsılmaz ve kalıcı mevzilerle güçlendirilmesi ve yine diriliş kadar, kurtuluşun da başarılabilmesi bu doğru yaklaşımla mümkündür. Önderliğin tarzı da budur. Şehitlerimiz de böyle yaşamış ve savaşmışlardır. Ve yine mitolojik kahramanlar kadar, devrim yapan tarihsel kahramanlarda ifadesini bulan bu gerçekliktir. İyi irdelendiğinde her kahraman, her savaşkan halkın, öncü ve bireyin eyleminin başarısında, yaratılan zaferlerde bunu görmek mümkündür.

Gerekçe edinmek, amaçlı yaşamak ve savaşmaktır. Parti ve parti militanı bu temel gerekçeye dayanmış, savaşarak kazanmıştır. Tarih de böyle yaratılmış ve yapılmıştır. Tarihte iz bırakanlar ve toplumsal devrimlerde rol oynayanlar eylemlerini sağlam gerekçelere dayandırmışlardır. Sağlam gerekçeler itici olmuştur, kamçılayıcı olmuştur, ayağa kaldırıcı, koparıp alıcı olmuştur.

Prometheus'un tanrı Zeus'tan ateşi çalarak insanlığa sunması. Odysseus'un acımasız ve zorlu doğaya karşı savaşarak yurduna dönüşü gerçekleştirmesi. Demirci Kawa'nın Asur zulmüne son vermesi ve yine daha birçok kahramanların ve kahramanlıkların yaşanması bu gerçeğe, direnme gerçeğine, zulmün, vahşetin, yıkımın, özgürlük ve kurtuluş gerekçesi yapılmasına dayanır.

Çağdaş Med hareketi kadar, PKK hareketinin öncüleri de dağlarda ve zindanlarda bu temel direniş gerekçesine bağlı kalarak tarih yazmışlardır. Her çıkış, her doğruluş bir bitiş noktasına dayanmıştır. Ve her zafer, kaybedilen yerde yaratılmıştır. Mazlumlara'nın, Hayriler'in yaşamı ve eylemi böyledir.

Mitolojik ve çağdaş kahramanlardan ilham alan, çağdaş kahramanların yolunda yürüyen, kendini halkın ve insanlığın kurtuluş davasına adanmış bizler de bu gerçeği iyi özümsemeli ve iyi izlemeliyiz. Birçok yanlışlığımızın temelinde devrimle doğ-

“Kürt kişiliği bir 'yitik kişilik'tir. Adeta sınıfı, ulusu, toplumu, halkı, geçmişi ve geleceği belli olmayan hangi sosyal, ulusal, moral ve manevi değerler ortamında şekillendiği, yaşadığı ve temsil ettiği bilinmeyen, oldukça kozmopolitik diyebileceğimiz bir kişilik olarak karşımıza çıkmaktadır.”

ru ilişkilenecekmiş, yaşam ve savaş gerekçesini doğru özümsememek ve yine mücadelede yitirdiklerimizi, yitirdiğimiz yerde aramamak, başarıyı bu temel noktaya oturtmamaktır. O halde yaşam ve savaş gerekçesine sıkı sıkıya sarılalım ve devrimci eylemde yitirdiklerimizi, yitirdiğimiz yerde arayarak kazanalım.

“Ey halkım! Sizler için ölüme gitmek dünyanın en güzel şeyi”

Adı, soyadı: **Zeynep ERDEM**
Kod adı: **Jiyan**
Doğum yeri ve tarihi: **Sivas, 1968**
Mücadeleye katılış tarihi: **1989**
Şahadet tarihi ve yeri: **13 Eylül 1995, Etruş- Güney Kürdistan**

Kürdistan devrimi kadın ordu-sunun kahraman komutanı **Jiyan** heval, günlüğünde, uğruna savaştığı halkı için bu değerlendirmeyi yapıyor. TC sömürgeciliğinin vahşi uygulamalarına karşı onurlu direniş sahipleri olan Botan köylülerinin ve Güney Kürdistan'a göç edip, kendi vatanında siyasi mülteci statüsünde yaşayan Botan halkının bulunduğu Etruş kamplarında, devrimci çalışmalar sırasında, görev başında KDP'nin saldırısı sonucu şehadete ulaştı.

Kürdistan devrimi, dünya devrim örnekerinden her şeyiyle bir farklılık içermektedir. Bunun en somut örneği, şehirlerin kutsal yol göstericiliğinde, özgürlük savaşının her gün yüksek bir boyutta uluslararasılaşarak gelişmesidir. Yine ayırtedici bir özellik de; ulusal önderimiz Başkan APO'nun yol göstericiliğinde özgür kadın hareketinin kurulup, ordulaşmayı yaşaması ve pratikte sonuç almasıdır. Kadın ordulaşmasının yüce komutanı, Kürt halkının kızıl gülü Jiyan heval şahadete ulaşırken, zaferin nasıl yakalanacağını pratiğiyle, Parti Önderliği'ne bağlılığıyla gösterdi. Şehitlere, Parti Önderliği'ne, yoldaşlarına ve halkına bağlılığın sembolü oldu.

Jiyan heval kimdir? Osmanlı ve TC sömürgeciliğinin Kürdistan'da yürütmüş oldukları soykırım, asimilasyon, sürgün politikaları sonucu birçok Kürt insanı yerinden-yurdundan sökülüp Türkiye metropollerine sürülmüştür. Bu politikaya en çok tabi tutulan ise Dersim yöresi halkıdır. Jiyan hevalin de ailesi, çok eskilerde Elazığ yöresinden sürgün edilerek yaşamlarını Sivas-Koçgiri'de sürdürmüşlerdir.

1968 yılında Koçgiri'de yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Önünde metropollerde bir Türk gibi yaşamak vardır. Ta ki partiyi tanıyana kadar. Kendisi üç yaşındayken, ailesi geçimini sağlamak için metropole, Ankara'ya göç eder. Babası küçük bir maaşla devlet memurluğu yapmaya başlar. Bu yaşam uzun yıllar devam eder. Ekonomik durumları bir türlü düzelmez. Buna rağmen babası Jiyan hevali okutma fırsatı bulur. Ve ancak liseyi bitirebilir.

1984, 15 Ağustos Atılımı'yla özgürlük için ilk sıkan kurşun, tüm Kürdistan halkını derinden etkilediği gibi, öğrenci gençlik kesimini de yoğun bir şekilde etkilemiştir. Jiyan heval de Kürdistan'da gelişen devrim dalgasından oldukça etkilenecek, PKK'ye sempati duymaya başlamıştır. Ayrıca dayısının uzun yıllar parti safalarında oluşu, katılımını olumlu yönde etkilemiştir. Liseyi bitirdikten sonra Jiyan heval ailenin geçimine katkı da bulunmak için sekreterlik işinde çalışır. Mevcut yaşam ve gelişmeler, Jiyan hevali tatmin etmez. Sürekli okuyarak, araştırarak bilinç düzeyini daha da yükseltir. Ancak içinde büyük coşku ve katılım isteği ağır basar. Tek düşüncesi bir an önce partiye katılmak ve özlemini duyduğu, yaşamın yaratıcısı gerillaya katılmaktır.

Metropolde kurduğu ilişki aracılığıyla 1989'da Yunanistan üzeri önderlik sahasına gitme şansını yakalar. Parti Önderliği'ni ne zaman göreceği sevinçle dolu dolu yaşar. 1989'da nihayet çok görmek ve yanında olmak, güç almak istediği Parti Önderliği'ni görür. Bu sahada yaklaşık bir yıl kalıp parti eğiti-

mini alır ve sağlam bir parti kişiliğine ulaşır. Tek amacı ülke sahasında, özellikle Botan'da gerilla olmaktır. Ancak görevlendirmeler sonucu metropol çalışmalarına gönderilir. Metropolde bir süre önemli ve sonuç alıcı çalışmalar yapar. Deşifre oluşu sonucu geri çekilir

ve 1991 sonlarında bir kez daha parti eğitimini almak için Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gider. Burada eğitim devresinde daha da güçlenerek Akademi yönetiminde yer alır. Yönetici özelliği oldukça gelişmiştir. Yoldaşlarını hiç kırmadan yürütmesini bilen parti militan özelliklerine sahiptir. Yoldaşlarından fazla eleştiri almaz, ama eleştirdi de korkmayan, çok açık bir kişilik sahibidir. Önemli bir özelliği her zaman açık sözlü ve hiçbir şeyi saklamamasıdır. Her zaman şu sözü söylemiştir; “Nerede olursa olsun her zaman doğruları söylerim. Bundan asla çekinmem. Çünkü Parti Önderliği'ne verdiğim sözüm vardır.” Her zaman çalışmalarında Parti Önderliği'ne verdiği sözün gereğini yapmaya çalışır. “Başarısız olursam Parti Önderliği'ne ne diyeceğim” der. Parti Önderliği'ne ve görevine bağlılığını şu sözünde bulabiliriz; “Önderlikle telefon konuşması yaptım. Şikayet ettim. Kendimden iğreniyorum!...” Bu sözünden de anlaşılıyor ki, kendi hatasını bile asla affetmeyen, parti militan kişiliğine ulaşmış bir komutan özelliğinin sahibiydi.

Bütün konuşmalarında Parti Önderliği'ni anlatmayı çok severdi. 1990 yılında Mahsum Korkmaz Akademisi eğitim devresindeyken bir anısını şöyle anlatıyordu: “1990'da akademi-den ayrılıp önderliğin yanına gittiğim de, bana Kürt olup olmadığımı sordu. Ben de kendimden gayet emin Kürdüm, dedim. Ağzı dolusu, kocaman bir kahkaha attı. Sonra, 'şimdi sen Kürt müsün?' dedi güldü. Anlam verememiştim. Ben bir Kürtüm. (...)

Oysa gerçekten uzun yıllar saflarda olmama rağmen ve başta Kürtçe'yi de bilmeme rağmen hiçbir zaman ayrı olduğumu hissetmedim. Bunlarda ilişki-lerimin sıcak olması, çabuk kaynaşma-mın da etkileri olmasına rağmen Kürt-lerden pek farklı olmadığımı hissetmedim.” Jiyan heval, her ne kadar metropolde büyümüşse de ve fazla Kürtçe'yi bilmesede, ruhunda yaşayan yeni Kürtlüktür. Bununla da hep gurur duyar.

1992 yazında Akademi'de yönetim düzeyinde eğitimini başarıyla tamamlayıp, önemli bir derinlik sağladıktan sonra, sürekli hayalini süsleyen gerillaya ve dağlara ulaşır. Bir süre Güney Kürdistan'da Şehit Mahir Kampı'nda

yönetim düzeyinde görev alır. Görevinde her zaman başarmayı esas alan tarz ve tempoyu tutturmaya çalışır. 1992 ihanet saldırısında Güney Kürdistan'dadır. Burada daha çok basın-yayın çalışmalarında bulunmuş, bu sahada parti çizgisini uygulamıştır. Sü-

rekli gerilla savaşımına katılma isteğiyle dolup taşan bir özelliği sonucu, bu amacına da ulaşmıştır. Coşkusunu

JİYAN'ım BEN

Duyun beni, duyun!
Söyleyin Etruş'a
Susmasın türkülerimiz
unutulmasın yürüyüşüm!
Hainliği, ihaneti gördüm,
yürüdüm üstüne en ön safta!
Güzelliği, özgürlüğü gördüm onda!
Anama deyin ağlamasın!
Ağitlar yakılmasın ardımdan!
Bakın! El ele oğullar,
kızlar tutuşmuş
kırmızı-sarı-yeşil giysileriyle
Omuzlarında özgürlük silahları
Zafer işaretiyle
koşuyorlar özgürlüğe.
Susulmasın
unutulmasın,
çekilen acı ve işkenceler!
Kurutun deryalara dönüşen
gözyaşlarınıızı!
Boğulacak kahpelik ve ihanet!
Gülüccük atacak çocuklarımız
benim gülcüğüme benzer!
Atın, atın savaş naralarını
bizimdir gelecek!
Susmasın çağlasın Fırat, Dicle,
Munzur
Unutmasın Etruş, Garê Metina,
Haftanın, Botan!
Onlar bilir.
Kan, ateş, barut mevzilerini
Onlar bilir sevdayı, sevdam halkımı!
Onlar bilir yiğitlerini
Onlar bilir gelinlik giyen kızlarını!
Selam durun gerillaya,
Selam durun dağlara
Selam durun yaşama!
Kırmaya çalıştılar emeğin
kızıl gülünü
Kızıl gül Etruş'tur!
Kıramadılar!
Ben geldim Sivas'tan,
Ben gördüm Etruş'ta
Söz verdim kızılaştıracağım
diye Etruş'u kanımla!
Kucaklaşırken anamla
aradım yoldaşlığı!
Yeter ki susulmasın!
Yeter ki unutulmasın!
Söyleyin benim zafer türkümü,
JİYAN diye söyleyin!

şöyle ifade eder: “Kürdistan'dayım, dağlarda! Kürtlüğün gerçekten temsil edildiği dağlarda... Bazen diyorum bir Goyi kızı olsaydım, ya Avyanlı, ya Gundike Remolu, ya da Xırbîke Bestalı bir köylü kızı. Fiziği güçlü, iyi yürüyen, bu dağların bir parçası...”

Nihayet bir yıl boyunca Cudi'de, Gabar'da, Garısa ve Besta'da gerilla yoldaşlarıyla yaşar. Burada da çizgi devrimciliğini esas alarak basın-yayın çalışmalarını sürdürür.

“Ateşli gecelerin tadı bir başka bizim bu dağlarda” diyerek yoldaşlarıyla bir anısını şöyle anlatır: “Tepedeyken F. arkadaş telsizle beni istemiş. ‘Ayakkabılarını çıkarıp gelsin’ diye. Yeni ayakkabılarımı, ayakkabıları eskiyen bir arkadaş verince B. bana darıldı. Onun ayakkabıları da parçalanmıştı. Yürüyemiyordu da. F. arkadaş ‘kısa bir süre için Çiyaye Bızına'ya gideceksin, hem çekilmesi gereken önderliğin talimatları var, hem de bugünlerde fazla hareket olacak’ deyince bir şey söyleyemedim. Artık yürümek benim için bir korku oldu. Başbelası olmak kötü. Sanırım yaşamımda isteyip de başaramadığım tek şey güzel yürümek. Zayıftıktan nefret ediyorum... Yani kişi devrimdeki yerini iyi bilmeli, ona göre mevzilenmeli... O yüzden bu süreçte daha iyi nerede, nasıl verimli olabilirim konusunda yoğunlaşmak istiyorum. Ama ne olursa olsun dağlardan uzaklaşmak istemiyorum, duygusal yaklaştığım düşünülecek, ama bütün bunlara rağmen insanı buralara bağlayan ve her geçen gün yüreğin derinliklerine giren bir sevgi oluşuyor bizim bu dağlarda...”

Dağa bağlılık, dağın yaratıcı ve yapıcı özelliğine inanç, ancak bu şekilde dile getirilebilir. Ayrıca kişinin devrimdeki yerini alışındaki mevzilenmesini oldukça net olarak böyle ortaya konulabilir. Bu konuda Jiyan hevalin gerçekçi oluşu ortaya çıkmaktadır. Asla duyguyu ön plana çıkarmaz, hep gerçeği dile getirir ve davranışını buna göre belirlemeyi ilke edinir. Bu ilke yaklaşımı yoldaşlarına da aşılamaya çalışır.

Bu düşüncelerini dile getirdiği süreç, TC ordusunun Botan'da ve Kürdistan'ın diğer alanlarında ARGK'ye karşı düzenlediği yok etme operasyonları sürecidir. Her türlü zorluğa rağmen güzel düşünmesini bilen, yaratıcılık nerede, insan nerede yücelir, bunu en iyi kavrayan bir yoldaştır. Her zaman yüksek moral ve coşkuya sahip, asla yılmayan bir kişiliği kendisine ilke edinerek devrimci yürüyüşünü sürdürmeye çalışır. Bu özelliğinden dolayı yoldaşları tarafından hep sayılır ve sevilir. Arkadaş topluluğunda ortamı hep siyasileştirmeye çalışır, sorun-

lar üzerinde yoğunlaşarak çözüm yollarını kolektif bir tarzda bulmayı esas alır. Asla moral bozukluğuna yer vermez, bu yaklaşımın tamamıyla bir suç olduğunu belirtir, aynı zamanda eğitici özelliğini konuşturur. Eğitici özelliği örnek alınacak bir özelliktir.

1995 PKK 5. Zafer Kongresi'ne kadar kadın ordulaşmasında basın-yayında görev alarak devrimci yaşamını sürdürür. 5. Kongre'nin tüm değerlendirme ve belgelerini hiç yılmadan gece-gündüz çalışarak yazar ve düzenler. Kongrede yeni bir yaşama başladığını, kongreden aldığı güçle dile getirir ve bir sevinci yaşar. Sonuç çıkardığını, bunun dönüşümünü yaşadığını, kongre kazanımlarının mutlaka pratiğe uygulanması gerektiğini belirtir ve çalışmalara bu ruhla yaklaşır.

5. Kongre'nin bitiminde Kürdistan Kadın Kongresi ön hazırlık çalışmalarına katılma görevini alır. Bu da kendisine ayrı bir moral ve coşku kazandırmıştır. Kongreden en çok sonuç alması gerekeni kendisi olduğunu belirtir, bu yönlü yoğunlaşma içine girer. Tüm bunların nedenini de Parti Önderliği'ne verdiği söze bağlar.

Kadın Kongresi'ni başarıyla bitirdikten sonra yeni görev alanına gitme fırsatı bulamaz. Çünkü 20 Mart'ta TC'nin “Büyük Güney Operasyonu” başlamıştır. Bu operasyon, ARGK'nin güçlü vuruşlarıyla amacına ulaşamaz ve sonuçsuz kalır. Operasyon bittikten sonra yeni görev yerine gider.

Yeni görev yeri Güney çalışmaları ve Etruş Kamp yönetimi olarak belirlenir. 27 Mayıs 1995 günü Jiyan heval artık Etruş halkıyla beraberdir. Gidişinden birkaç saat geçmeden şunu söyler: “Bütün dünya kamuoyunun büyük bir ilgiyle izlediği ve gündemine girdiği, partimiz içinse başından beri savaşın içinde yer alan, şehidiyle, çocuğuyla her şeyiyle devrime destek sunmaktan çekinmeyen bir halkın örgütlendirilip, sosyalist yaşamın bir modelinin oturtulmaya çalışıldığı Etruştayım. Gelişim birkaç saat olmadı. Ama uzun zamandır halktan uzaklaşma, onlara duyduğum özlemi, kurdukları çadırdaki gidermeye çalışıyorum.

Onlar için elimden gelen her şeyin en iyisini yapmaya çalışacağım” diyerek, görevinin hassaslığını böyle belirtmiştir.

Göreve, halka, partiye ve değerlere yaklaşım düzeyinin net oluşu yukarıdaki yaklaşımıyla daha iyi ortaya çıkmaktadır. Yeni göreve yürürken, o görev alanının her şeyiyle iyi tanınması, anlaşılması ve buna göre hazırlanılması, devrimci görevde yürüyüşün sağlam adımdır. Jiyan heval, yüzeysel ve kalıpcı yaklaşımı reddederek sorumluluğun ağırlığını yoğunca yaşamayı esas alır. Bu nedenle hep başarıyı hedef alan bir çalışma tarz ve temposunu tutturmaya çalışır. Bunun için yeni görev alanını şöyle değerlendirir: “Etruş, devrimi yaşayan bir halkın gerçekliği, Etruş sıcak devrimin ilk kuruluş temellerinin atıldığı bir yer. Bu yüzden benim için anlam ve önemi büyük, başarılarımız, yaratıklarımız geleceğin ilk filizleri olacaktır.”

Çalışmalarında temel aldığı ilke ise, “Güven! Halka güven!”dir. Bunun için kendisini her zaman halka adamaktan asla geri tutmayacağını söyler. Ve “Ey halkım sizler her şeye değersiniz. Sizler için ölüme gitmek dünyanın en güzel şeyi” diyerek kendisini halka ve devrime adanmıştır.

Jiyan hevalin, Etruş kampındaki çalışması daha beşinci ayına girmemiştir. Partinin burada halkın önüne koyduğu

görevleri başarmanın coşkusunu yaşamaktadır. Her türlü zorluğun içinden süzülerek gelen Etruş halkı her şeyden önce kutsal özgürlük mücadelesi için üstün bir moral kaynağıdır. Kendi kendini yönetmenin ilk adımı burada atılıyor, sonuca da buradaki deneyden gidiyordu. Bunun önemini en derin yaşayan Jiyan heval, gece-gündüz demeden herkesle ilgilenir, sorunlarını çözerek, herkesin önüne görev koyarak hedefe doğru koşmasını sağlar.

Etruş kamp yürütmesinde görev alarak kurum faaliyetleriyle bizzat ilgilenir, çalışan arkadaşların önerilerini açmak için sürekli perspektif sunar. Kendisini hiçbir zaman üstün görmez, arkadaşlarıyla bir olmayı hep sever. Bundan dolayı adı başarının adı olmaya hak kazanmış bir yoldaştır. Bu yönüyle halkın gönlünde de yer etmeyi başarmıştır.

Halkın iktidarlaşma çalışmalarındaki meclis seçiminde birinci derecede rol üstlenerek, hiçbir sorun çıkmadan başarıyla seçimi sonuçlandırmıştır. Seçimden ve halkın katılımından oldukça

11. yıldönümüne girildiğinde yeni bir Kürt oluşmuştur. Dünya insanlığına, “Ben de özgür yaşamak istiyorum” diyen bir halk yaratılmıştır. Kürdistan halkının tümüne ulusal kurtuluş çizgisini kabul ettiren partimiz PKK, Güney Kürdistan'da da örgütlenmesini yoğunlaştırmıştır. Bu çalışma sonuca doğru gitmenin zeminini hazırlamıştır. Partimiz güçlü bir atılım bekliyordu. PKK 5. Zafer Kongresi ile Güney Kürdistan devrimi bir plana ulaşmış; atılım için tüm ön hazırlıklar tamamlanmıştır. Tarihi işbirlikçilik, tarihi ihanetin etkisi Güney Kürdistan'da kırılmış, bunun sonucu olarak sömürgecilik çılgınlığını daha üst seviyeye çıkarmıştır. KDP vb. güçler, TC ve diğer sömürgeci güçlerle bağlarını kesmemiş, onların taktik bir uzantısı olmakta ısrarlı davranmayı sürdürmüşlerdir. Bunun kırılıp etkisiz hale getirilmesi, devrimin bir zorunluluğu olmuştur. Kürt halkı defalarca kurtuluş şansını yakalamasına rağmen hep ihanete kurban edilmiştir. Tüm bu olumsuz durumlara dur demek ve halkı

Hemen hemen her ailenin bir şehidi veya ARGK'de bir gerillası vardır. Bu halkı kendi öncüsünden koparma planları yoğundur. Ama her şeyiyle partisine ve ordusuna bağlı bu halkı yenilgiye uğratmanın mümkün olmadığını kavrayacak düzeyde değildirler. Güneyli güçler halkın tavizsiz direnişini kırmak için her gün bir şehit veya yaralı veririr. Buna rağmen kamp halkı kesintisiz direnişini sürdürür ve her zaman da sürdürmeye kararlıdır. Halk bu baskının sonucunu görür ve “aç-susuz, toplu ölüm de olsa ihanete siyasi bir kazanç sağlamayacağız!” derler. Bu direniş ve düşüncenin öncülüğünü Jiyan heval öne çıkarak, canını feda ederek yapmıştır.

Kampa yönelik ambargo-abluka ve saldırı 13 Eylül 1995 günü daha da yoğunlaşmıştır. A kampına yönelik silahlı saldırı sonucu halktan 3 şehit, onlarca yaralı verilmiştir. Bu katliam BM mülteciler komitesinin gözleri önünde yapılmıştır. Bu katliam haberini B kampı öğrendiğinde, Jiyan heval “Boş durmak ihanettir!” diyerek kitleleri serhildana

yüšte sonuna kadar karar kılmışlardır.

Jiyan heval Kürdistan dağlarında fiziki olarak güzel bir yürüyüşün sahibi olmadığını dile getirirdi. Serhildanla devrimci yaşamıyla en güzel yürüyüşün sembolü oldu.

Yoldaş, sen özlediğin Goyi, Ayvanlı, Gundikê Remolu, Xırbîke Bestalı kız oldun! Özlediğine kavuştun! Kürt halkının gelini, devrimin kızıl gülü oldun! Halkının ölümsüz öncüsü oldun! Yaşamın, adın gibi oldu!

“Ben bu Etruş'a kanımı dökeceğim” dedin ve bu asil, soylu sözüne bağlı kaldın! Yoldaşların gerçek bir uğurlama yapamadılar, ama onların kalbinde yer ettin ve esas alınacak önderlik tarzını sürekli talimat olarak verdin. Fedakarlık ve kahramanlık sembolü olusunuz, yetiştirdiğiniz çocukların, genç kızların, bir bütün Etruş halkının yol göstericisi oldu.

Başkan APO'ya sonsuz bağlılık içinde olan, yoldaşlarına bağlı, halkı için her türlü fedakarlıktan çekinmeyen, kadin ordusunun yiğit komutanı Jiyan heval aramızdan fiziki olarak ayrılrsa da; O'nun yol göstericiliğinde özgürlük yürüyüşü daha da taçlandırılacaktır. Adın adımız, andın andımız olacaktır!

Öncü kadrolar olarak, cephe çalışanları ve halk olarak çıkarmamız gereken en önemli sonuç, şehitlerin yüce, kutsal bağımsızlık, özgürlük ve sosyalizm davalarına bağlı kalmaktır. Ulusal Önder Başkan APO'nun yol göstericiliğinde her türden gericiliğe, teslimiyet ve ihanete karşı direniş bayrağını daha da yükselterek onu zafere götüreceğiz. Şehitlerin emir ve talimatları gereği başarıdan başka hiçbir şey tanımayacağız.

Mücadele arkadaşları

Jiyan arkadaşın kaleminden

Sabah erkenden uyandı yere serilmiş yün yatağından. Oturdu, yorganını üzerinden kaldırmadan. Zorla açtı uzun kirpiklerini, sonra yosun yeşili gözleriyle anasını aradı. Oturmuştu ateşin başına, yanan kor alevlere derin derin bakıyordu. Ablası sudan gelmişti, iki bakracı bırakıp, hemen kara çaydanlığa su doldurdu. Kapı açık kalmıştı, içeriye soğuk bir rüzgar girdi. Üşüdü birden. Daha da girmek istedi yorganın altına, ama ayak ucunda yatan küçük kardeşinin sesi onu vazgeçirdi. Yataktan kalktı. Çıplak ayaklarıyla anasının yanına doğru yürüdü. Anası hafiften yüzünü çevirdi, gözleri çakmak çakmaktı. Dün gece herhalde hiç uyumamıştı, gözlerinin kızarıklığı ağıladığını da gösteriyordu.

Önce hafiften anasının dizinin dibine kıvrıldı. Her zamanki gibi eliyle saçlarını okşamasını bekledi. Ama boşuna! Zaten küçük kardeşi olduğundan beri eskisi kadar onunla ilgilenmiyordu. Fakat bugün daha tuhaftı.

Yanan ateşe döndü, dün geceyi anımsadı. Yine köyün etrafını sarıp, bir süre bağırp çağırışlardı askerler. Her zamanki yüzbaşının sesi geliyordu. Öğrendiği birkaç kelime Kürtçe ile bağırp çağırıyordu. Bu gece evlerini basıp eşyalarını darıma dağın etmemişlerdi. Yalnızca babasını çekip zorla götürmüşlerdi. Ama bir hafta önce eve girdiklerinde her yeri karıştırıp bulgur çuvalını yere döküp, üzerine şeker boşaltmışlardı.

Yatağının altından korkan gözlerle baktığında kılı siyah bir el yorganını çekip, onu yatağından fırlatmıştı, hatta küçük kardeşini tekmeyle yuvarlamıştı sarılı kundağıyla. Ve en son babasını götürdüklerinde anası fırlamıştı önüne. Çamurlu potiniyle ona da bir tekme vurunca anası acı bir çığlıkla yerde kalmıştı saatlerce. Ve birkaç gün yataktan kalkamamıştı. O günden beri de eli hep belindeydi. Doğrultamıyordu kendini. Ama o zaman bu kadar sessiz değildi, hep kıızıyordu, ağız dolusu küfür ediyordu askerlere. Babası birkaç gün sonra dönünce işkencelerden, her tarafı yara-bere içindeydi. Anası unutmuştu acısını, onunla ilgileniyordu.

Gözlerini hiç ateşten ayırmıyordu anası, hatta ablası çaydanlığı koyunca bile ırgalanmadı. Hep aleve bakıyordu. Belki de yine babasına üzül-müştü. Ama birkaç gün sonra yine gelecek diye bekliyordu. Böyle davranacak ne vardı sanki.

Geçen yıl daha da kötü olmuştu, evlerini, köylerini terk etmek zorunda kalmışlardı, hem de hiç bilmedikleri bir şehire. Babası eşyaları motorun

römorkunu doldurduğunda, anası elini yüzüne kapamış sanki “siz gidin ben buraları terketmem” dercesine ağlıyordu. Şehire vardıklarında, insan kalabalığından, caddelerden, arabalardan, kocaman binalardan korkmuştu. Köyünü hemen özlemişti. İnsanların suratları asıktı, giysileri, yürüyüşleri ve dilleri. Caddelerde yürümek daha bir garipti. Ya arabalar, ürktümüşü onu. Köyünü anımsadı. Zaten hiç aklından çıkmıyordu. Annesine baktıkça özlemi daha da artıyordu. Yanında kaldıkları yakınlarının evlerinde üst üste yığılınca da anası iki eliyle babasının yakasını tuttu, “hemen gideceğiz buralardan” deyince, o da “anam doğru söylüyor baba” diye yalnızca karşılık vermişti.

Ve hemen diğer günün sabahı erkenden yüklenip, yeniden vardılar köylerine. Hafif serin bir rüzgar karşıladı onları. Anası hemen koştu, önce çeşmeden doyaya bir su içti sanki geçirdiği günlerin tüm özlemini, içtiği suda giderdi. Hafif kırışan yüzünü iyice yıkadı. O günden beri anasının yeri yüreğinde daha farklıydı, sevgiden de öteye bir şeyler vardı onu anasına bağlayan diğerlerinden.

Birden irkildi, anası yanan ateşin yanından hızla kalktı, arka odaya doğru yürüdü ve birden yatak divanının arasına ellerini soktu, bir şeyler aradı. Mavi beze sarılı bir şey aldı. Tabanca olduğunu anladı. Hemen hızla koynuna koydu ve dışarı fırladı. Ardından koşmak istedi, birden sesler geldi.

Kızkardeşi kapıyı açtı. Köyün muhtar ve imamı vardı. Onları sevmiyordu. Acılarını, hüznlerini, sevinçlerini paylaştıkları gibi görünen yüzlerinde hep ihanet vardı. Yüzlerine geçirdikleri perde gizleyemiyordu çirkinliklerini. Üzüldüklerini gösteren, fakat ürkek bir ses tonuyla, “anan nerede” diye sordular ablasına. Ablası “dışarı çıktı” deyince üstten takkesinin, alttan çember sakalının bastırıldığı yüzüyle “başınız sağ olsun, babanız köy yolunda ölü bulundu ananız gelip alsın cenazeyi” diyebilirdi. Başka bir şey söylemeden çıktı. Kapıyı açık bırakarak. Kara bir duman, soğuk bir ürperti, küçüğün ağlayan sesi, ablasının çığlığı kapının rüzgardan yarı açılıp kapanan, gıcırdayan sesi.

Anasının peşinden kendisini dışarıda buldu. Köyün yukarısındaki yüksek dağa çıkan patika yolda öylesine koşuyordu ki, sanki adımları kocaman olmuştu. Tepenin yarısına vardığında bir ağaca takılmış eşarbını gördü anasının, aldı kokladı ve yeleğinin cebine koyarak daha da hızlı adımladı dağa doğru çıkan patika yolu...

“Yoldaş, sen özlediğin Goyi, Ayvanlı, Gundikê Remolu, Xırbîke Bestalı kız oldun! Özlediğine kavuştun! Kürt halkının gelini, devrimin kızıl gülü oldun! Halkının ölümsüz öncüsü oldun! Yaşamın, adın gibi oldu!”

sevinç duyar. Coşkusunu halkıyla mutlaka paylaşmaya çalışır, bireyciliğe karşı amansız bir düşmanlığı yaşar. “Her şey halk için yapılıyor. Kişi fazla önemli değil” yaklaşımıyla halk önderliğinin taktik uygulayıcısıdır.

Etruş kampında en çok ilgi duyduğu, çaba sarfettiği ve geliştirmek istediği çocuk ve kadın çalışmalarıdır. Kadın çalışmalarından sorumlu olarak, “kadinsiz devrim olmaz” doğru-temel yaklaşımını geliştirir. Sivil halktaki savaşkan özelliği en çok kadınlarda yakalamış, bunun için kadın ordulaşmasının diğer bir adımını da kamptaki kadınlarla yükseltmeye çalışır. “Benim görevim bu, başaramadığım zaman partiye nasıl hesap vereceğim. Başarmadan parti önüne çıkamam!” diyerek hep başarıyı esas alır. Bu özelliğini halkta yakalamıştır. Halk, Jiyan hevalin tüm sözlerine güvenir ve ayağa kalkmak için hiçbir tereddüt içinde olmaz. Halk ise, “işte bizim gerçek öncümüz budur: Partiyi bir bayan olarak en iyi temsil edendir” diyerek O'na ve O'nun şahsında partiye ve devrime daha fazla bağlanmıştır.

Yine çocuklara olan bağlılığı sonucu, onlarla daha fazla ilgilenir. Bu konuda, “Eğer biz iyi çalışmazsak bu çocukların geleceğini karartırız” diyerek, yüce bir yaklaşım sergiler. Gelecek çocuklara hazırlanıyor, öyleyse bu çocukların iyi yetiştirilip hazırlanması durumu vardır. Bu açıdan üç binin üzerindeki geleceğin şahinleri, okul çocuklarıyla yoğun ilgilenir, onlarla beraber olmak için kendi günlük çalışma programında mutlaka yer verir.

Kürdistan halkının içinde bulunduğu zifiri karanlığı yırtıp, aydınlığı getiren, hiçbir zaman ayakları üstünde duramaz, bir daha dirilemez denilen Kürt halkının öncüsü, PKK'nin tarihi 15 Ağustos Atılımı gerçekleşir. Bu atılımın

devrime götürmek için 25 Ağustos 1995'te PKK, Güney devrimini başlatmıştır. ARGK'nin Yıldırım Harekatı'yla başlayan bu tarihi atak, mevzi üstüne mevzi kazanmış; herkes buna şaşmış ve beklenmedik bir anda darbelenmişlerdir. Kaybeden işbirlikçilik ve ihanet, kazanan Kürt halkı olmuştur.

İşte bu devrim atağının bir ayağı da TC'nin her türlü baskı-katliam, sürgün vb. dayatmasına kahramanca direnen ve her türlü zor yaşama katlanan, iktidarlaşmanın kurucuları olan Etruş kampı halkıdır. 1994'te TC'nin zulmünden Güney Kürdistan'a geçen halkımızın oynadığı rol ve üstlendiği görev tarihi değerdedir. Kendi vatanında siyasi müteciliği yaşayan bu halk, mutlaka iktidarı yaşamak istiyor ve bu durumundan asla geri adım atmak istemiyor. Güney devriminin sıcaklığını ve etkisini en çok yaşayan bu kamp halkıdır. Sıcak savaş içinde iktidarlaşmanın sağlam adımının sahibi ve uygulayıcısıdır.

Güney devriminin başlamasıyla beraber KDP, TC, BM mülteciler komitesinin üçlü baskısına tabi tutulan kamp halkı, her türlü ambargo altında yaşamını onurluca sürdürmeye çalışmıştır. Güneydeki güçler, kamp üzerinde baskılarını daha da artırmıştır. “Kampta silah ve PKK'liler var, arama yapacağız” adı altında baskısını dayatmıştır. Her gün kamp üzerine taciz atışları yapılmış, dövülüp işkence edilmedik bir çoban bırakılmamıştır. Katliama dahi başvurulmuştur. Yenilginin acısını kamp halkından çıkarma planı yapılarak, saldırılar askeri boyuta tırmandırılmıştır. Halk, açık arazide zindanı yaşamış, toplu olarak rehin tutulmuştur. Bu baskının siyasi boyutu da vardır. Siyasi olarak sonuç almayı planlamıştır. “PKK'ye yardım etmeyecek ve barındırmayacaksınız!” tehditi bunun açık ifadesidir.

kaldırır. Kadın ve çocukları toplayarak, Duhok-Erbil karayolunu kesmeye çalışır. Saldırganlar ise kampın ve yolun etrafını kuşatarak, yürüyen kitleye karşı her türlü silahla ateş etmeye başlarlar. Başlarında TC özel savaş uzmanları da vardır. Jiyan heval “Yaşasın PKK, Yaşasın Serok APO, Kahrolsun İhanet!” sloganlarını haykırarak en önde tarihi yürüyüşünü gerçekleştirir. Yaşamının en coşkulu anını yaşamaktadır. Adeta en önde uçuyor gibi yürür. Morali son derece yüksek, ölümü gülererek karşılamaktadır. Direniş arkadaşları O'nun hayatının en coşkulu ve moralli olduğu bir günde olduğunu belirtirler. Kadın ordusunun kahraman komutanı Jiyan heval, hiçbir geri çekilme göstermeden hainlerin üstüne üstüne gidiyor, bir taraftan da kurşundan çekilen halkı yürüyüşe davet ediyordu. Adeta en önde zafere koşuyordu. Bu durumu gören saldırganlar, korku ve telaşa düşmüş, bir taraftan geri çekilme yaparken diğer taraftan da halka ateş ediyorlardı. İlk ateşte 7 yurtsever bayan çeşitli yerlerinden yaralanırken; Jiyan heval bilinçli olarak seçilip suikast biçimiyle tek kurşunla şehitler kerhanına katılmıştır.

Yara alır almaz daha da coşkulu slogan atarak, halka “yürüyün” talimatını verir. Son nefesinde Parti Önderliği'ne bağlılığını dile getirir ve yoldaşlarına “Yürüyüşe devam edin” der. Son nefesinde “Yaşasın Serok APO” sloganıyla aramızdan ayrılır.

Evet! Şehitler ordusunun kahraman kadın komutanı Jiyan hevalin başlatmış olduğu serhildan başarıya ulaşmış, caniler geri çekilerek korkup kaçmışlardır. Etruş kampı halkı ise kaybettikleri komutanlarının acısıyla daha da kinlenerek, Jiyan hevalin bırakmış olduğu özgürlük bayrağını devralarak, yürü-

O, büyük devrimin fırtınasıydı

Adı, soyadı: ...

Kod adı: **Memyan**

Doğum yeri ve tarihi: **Diyarbakır,**

...

Mücadeleye katılış tarihi: **1991**

Şahadet tarihi ve yeri: **Ekim 1993, Bingöl-Solhan**

Memyan heval, Diyarbakır'da orta halli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. İlk ve ortaokulu okuduktan sonra, 1991'e kadar, bir terzinin yanında çalışarak yaşamını sürdürür.

Ailesinin maddi durumunun fazla iyi olmaması, Memyan hevalin Kürdistan'da yetişen birçok çocuk gibi, küçük yaşlarda çalışmasına ve emekçi olmasına neden oldu.

1938 Dersim katliamından sonra sömürgeciliğin Kürdistan'da uyguladığı beyaz katliam, Kürdistan'da insanları bastırmış, sindirmiş ve her yöreye göre bir yozlaştırma metodu uygulamıştır. Bunların sonucunda Diyarbakır'da da bir "kırık" kültürü yaratmaya çalışmış ve bunu çarpık bir şekilde geliştirmiştir. Ama bütün

bunlara rağmen, partimiz PKK'nin başlattığı ulusal kurtuluş mücadelesi sonucu sömürgeciliğin bu yoz kültürü aşarak, insanlarımız kendi kültürünü görmeye başlamıştır. Kürt kültürünün ulusal kurtuluş mücadelesi ile birlikte gelişmesi, ulusal ve sınıfsal bilincin uyanmasıyla, halk olarak, PKK saflarına katılım artmıştır. Serhildanlar dönemi olan 1991 yılında, Memyan heval da böylesi bir süreçte ulus olarak çekilen acıları görmüş, yaşamak için insanların bu acıları yenmesi gerektiğini ve yaşamın kendisinin mücadele olduğunu anlamıştır.

Sömürgeci TC, Kürdistan halkının üzerine o kadar alçakça saldırı-maktadır ki, insanca yaşama imkanlarını tamamen ortadan kaldırmış, Kürdistan halkına topyekün imhayı dayatmıştır. Bütün bunlardan dolayı Memyan heval, bu düşmanı durdurmanın ve ortadan kaldırmının tek yolunun TC'ye karşı,

PKK saflarında savaşmak olduğuna inanmış ve 1991'de ARGK saflarına katılmıştır.

Memyan heval, 1991'de Amed Eyaleti'nde ARGK saflarına katıldığına o güne kadar görmediği sıcaklığı ve çekiciliği görünce kısa sürede arkadaşlarla bütünleşir. Saflara katıldığı zaman Kürt "askeri" olarak katılmıştır. Ama kısa sürede ideolojik-politik anlamda gelişme olmadan aske-rileşemeyeceğini anlar. İçinde bulunduğu ortamın imkanlarından yararlanmasını bilir. Hemen hemen her sohbetini ve yaşamının bütününi eğitim olarak değerlendirmeye çalışır. İdeolojik-politik gelişmenin yanında; oldukça canlı, atak, neşeli, kısacası devrimci coşku ve heyecanı her an yaşayan bir arkadaşdır. ARGK saflarında birçok görev alır ve aldığı görevleri en iyi şekilde yerine getirmesini bilir.

Ekim 1993'te özgürlük savaşçıları faşist TC'nin askeri kurum ve kuruluş-

larına yönelik eylemlerini geliştirmeye devam ediyorlardı. Memyan hevalin de içinde yer aldığı, bir bölük Bingöl'ün Solhan ilçesine bağlı Perxo karakoluna saldırdı. Eylem oldukça başarılı geçti. Memyan hevalin içinde olduğu beş kişilik tim, düşürülmesi gereken uçaksavar mevzisini düşürememişti. Grup oraya yüklenir. Memyan heval yaklaşık iki traktör yüklü cephaneye ve lojistiğin kaldırıldığı eylemde, uçaksavar mevzisindeki düşmanın attığı bir bombanın diğer arkadaşlara zarar vermemesi için, kendisini bombanın üstüne atıp yoldaşlarının yaşamını kurtararak şahadete ulaşmıştır.

Memyan hevalin anısı mücadele-mize ışık tutacaktır. Bizler şehitlerimizin anılarının ışığında bin yılların intikamını aldığımız gibi tüm şehitlerimizin intikamını da alacağız.

Anısı mücadelemize önderdir!

Mücadele arkadaşları

Adı, soyadı: **Mehmet CENGİZ**

Kod adı: **Resul**

Doğum yeri ve tarihi: **Diyarbakır Çınar, 1964**

Mücadeleye katılış tarihi: **1991**

Şahadet tarihi ve yeri: **14 Eylül 1994,**

Çiyaye Mazi-Çeme Reş (Devrimci GAP)

Resul heval, Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde orta halli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Ailesi, köklü bir medrese geleneğine sahip, yurtsever, çevresinde sevilip sayılan etkin bir ailedir. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren işgalcilerin baskı ve şiddeti üzerlerinden eksik olmamış, buna karşın direnerek topraklarından kopmamış, çevre medrese ve din adamlarına örnek olmuşlardır. Ailenin konumu itibariyle geniş ilişkileri vardır. Bu yoğun aile ortamında yaşayan Resul heval, henüz çocuk yaşlarda toplumun sosyal ilişkilerine tanık olacak, direnişçi, yurtsever özellikleri bu yıllarda oluşmaya başlayacak, bu özellikler gelecekteki kişiliğinin de mayasını oluşturmaktadır.

Resul heval ilkökul, ortaokul ve liseyi Çınar'da okur. Okulda oldukça başarılıdır. Zekası, ağırbaşlılığı ve haksızlığa tahammülü olmayan kişiliğiyle ailesi içinde ve yörede oldukça sevilip sayılırken, arkadaşları arasında da çekim merkezi olur. Özellikle lise yıllarında ülke ve halk gerçekliğini kavramaya çalışır. Çözüm konusunda inceleme ve araştırmalara yönelir. Liseyi de başarıyla bitirdikten sonra, Dicle Üniversitesi'ne girer. Bu arada ulusal ve toplumsal kurtuluşun ancak PKK saflarında verilecek savaşla mümkün olabileceğine karar verir ve arayışlarını bu yönlü sürdürür. Elindeki olanaklarla yetinmez, sık sık Nusaybin'e giderek Koca Çınar Bilge Ape Musa'yı ziyaret ederek O'nunla dil, kültür, tarih üzerine tartışmalara katılır. Böyle araştırmalar yaparken, öğrendiklerini kendisinde sınırlı tutmaz, çevresine de taşır.

Bu süreçte parti ile ilişkiye geçer. Hızla çevresini de örgütlemeye başlar. Atak kişiliği ile kısa sürede etrafında geniş bir öğrenci grubu oluşturur. Artık, okul O'nun için bir araçtır. Amacı ise, bu alanı mücadelenin içine sokmaktır. Bitmez, tükenmez enerjisi ve pratik zekasıyla elde ettiği üstün başarıları, mücadeleye katkıları, düşmanın gözünden kaçmaz ve deşifre olur. Bunun üzerine 1986 yılında TC metropollerine, İstanbul'a gider. Burada da ilk işi parti ile ilişkiye geçmek olur.

İlişkiye geçer geçmez görev alır ve çalışmalara başlar. Bu süreçte çok sayıda öğrenciyi, aileyi örgütler ve saflara katar. Fakat bir yıl sonra, 1987 yılında şanssızlık sonucu bir grup arkadaşıyla

birlikte sömürgecilere esir düşer. Sorguda, PKK militanına yakışır bir tarzda yiğitçe direnip değerleri korur. Düşmana en ufak bir bilgi dahi vermez. Mahkemelerdeki militan tavrı ve TC faşizmini teşhir eden savunmaları, mahkemeleri işlevsiz kılarken, hakimleri adeta çıldırtır. Örgüt üyeliğinden ceza alır. Sırasıyla Sağmalcılar, Çanakkale ve Bursa cezaevlerinde dört yıl kalır ve 1991 yılında tahliye olur.

Resul heval zindan sürecini de en iyi şekilde değerlendirir. Bütün zamanını kendini eğitime, kişiliğini geliştirme, partiyi en iyi bir şekilde tanıma, öğrendiklerini arkadaşlarına aktarma ile değerlendirir. Bu alanda da alçakgönüllülüğü, canlılığı, devrime olan inancı ve coşkusuyla arkadaşlarına moral verir. Onların her türlü sorunlarıyla ilgilenir. Bu tavırları yıllar sonra bile aynı alanda

zoru ile koruculuk geliştirilmiş, alan ova olduğu için, gerilla denetiminden uzak kalmış, kontraların cirit attığı bir alan haline gelmiştir. Bölge halkı özünde yurtsever olmakla beraber, düşman kurmuşçasına köyleri yakıp-yıkılmış, kontra cinayetleri ile yurtseverlere yönelmiş ve sınırlı da olsa sonuç alabilmiştir.

Resul heval, bu durumu çok iyi tahlil ederek alana girer. Onun alana girdiğini duyan halkın morali yükselir, umutları artar. Resul heval yaşamı ve eylemi ile halkın umutlarını boşa çıkarmamaya çalışır. Yaptığı eylemlerle kontraları çil yavrusu gibi dağıtırken, düşmanın asker ve korucu güçlerini oldukça geriletir. Yaşamı ve yaklaşımı ile feodal çevrelerden emekçi köylüye, çocuklardan yaşlılara, bütün halkın kalbinde taht kurar. Mütevazı, cesur ve atak, her

şıyla dipsiz kuyulara mahkum edilmiş, vurulan darbelerle takattan düşürülmüş, ihanet ve alçaklık son çırpınışlarla yeniden şansını denemek istemiştir.

Evet, 14 Eylül 1994 tarihi ve Çiyaye Mazi-Çeme Reş mıntıkası, yeniden kahramanlığa, ihanet ve faşist ittifaka karşı aman vermeyen direnişe tanık olacaktı. O gün, o sabah ve o an yine bir Rayber çıkmıştı. İhanet, yüzünü bu sefer Çeme Reş'te gösteriyordu. Resul heval ve beş yoldaşı, altı özge can ve Kürdistan'ın altı kahramanı, tarihi bir kahramanlığa şahit olacaktı. Med ülkesi ve Med'in dağları yine çocuklarına kucak açacak ve onları saracaktı.

Sabahın ilk saatlerinden itibaren faşist ordu sürüleri mıntıkayı çembere almış, dağ-taş operasyon yapıyordu. Bu arada Resul, Hasan ve Arif yoldaşlar sığınakta her şeyden habersiz din-

kin ve öfkesi artıyordu. Bu sırada derin sessizliği megafondan gelen "teslim olun" çağrıları yırttı. Bir süre önce Kızıltepe alanına faaliyete giden Zafer adlı unsur teslim olmuş, düşmanı operasyona çıkarmıştı. Sığınağı da yalnızca o biliyordu.

İhanet ve faşizm kolkola girmiş geliyordu. Adeta, üç yiğit insanı en zayıf anında yakaladığını düşünerek, ağzından salyalar akıtarak saldırıya hazırlanıyordu. Fakat bilmedikleri, bilseler de yeteri kadar anlayamadıkları bir şey vardı; bugün bunu çok iyi bir şekilde öğreneceklerdi. PKK militanı en zayıf olduğu anda bile, en büyük eylemi yapabileceğini yüzlerce örneğiyle göstermişti. Her üç arkadaş da fazla düşünmediler. Sadece sevgi ve hasretle birbirlerine baktılar. Konuşmaya ihtiyaç duymadılar. Onlar böyle de anlaşıyorlardı. Önce para ve yayınlar yakıldı. Ardından kalaşnikofu parçaladılar. Şimdi, tabancaları kalmıştı. Tekrar birbirlerine bakıp hep birlikte haykırdılar; "Bijî Serok APO, Bijî PKK, Bijî Kurdistan!" Ve silahlarını ateşlediler.

Bir, iki ve üç el silah sesleri geldi sığınaktan. Üç kızıl karanfil boylu boyunca uzandı toprağa. Resul hevalin komutasında, her biri ihanetin böğrüne saplanmış hançer, Rayberlere, Şahin ve Zaferlere inen tokat, her biri sömürgeci faşistlere kabus ve ölüm, hem de ölümlerden en korkuncu.

Ustaları, Mazlum, Kemal, Hayriler gibi ölümlerde yaşamı yaratırken, sömürgeci faşistleri ve onların korkak yarasa ruhlu uşaklarını da yaşamda ölüm, hem de dirilmemecesine lanetli bir ölüme boğdular. Kürdistan'ın boyunca eğmez yüce dağlarının, çocuk gülüşlerinin asil delikanlıları ölümsüzlüğe doğru son yolculuklarına çıkıyorlardı. Biraz sonra güneşe ulaşacak, özgürlük yürüyüşünü koordine edeceklerdi. Dışarıdan faşist sürüleri geliyor, fakat sürüngenler gibi yere yatmış, hareket edemiyorlardı.

Resul heval nasıl ki, yaşamı boyunca halkına sahip çıkmıştı, nasıl ki bütün benliğiyle her şeyini ülkesine adamıştı, halkı ve ülkesi de şahadetinden sonra, O'na sahip çıktı. Düşmanın bütün vahşi saldırılarına, engellemelerine rağmen, cenazesi halk tarafından şanına yakışır, görkemli bir serhildan ile ülkesine armağan edildi.

Resul heval, sen nasıl ki, ustalarının manevi komutasında savaşın, yaşamının her zerresini şahadetinle birlikte onlara layık kıldıysan, biz de senin ve bütün devrim şehitlerinin manevi komutasında zafere dek, intikama dek savaşaçığımıza ve sizlere layık birer asker olacağımıza and içiyoruz.

Mücadele arkadaşları

Efsaneleşen bir komutan

örnek olarak anlatılacaktır.

Tahliye olduktan sonra, Mahsum Korkmaz Akademisi'ne ulaşır, Zindan Direniş Konferansı'na katılır. Aynı zamanda Akademi'nin dönem yönetiminde yer alır. Alandan en iyi şekilde yararlanmak için yığınla çaba sarfederken, konferansa önemli katkılar sunar. Parti Önderliği'nden ve önderliğin yaptığı çözümlemelerden bir hayli etkilendir. Kendisini geliştirip, güçlendirir. Kişiliğindeki eksik olan yanları da parti ölçülerine göre tamamlama azmi ve çabası, yine diğer olumlu özellikleri gerek arkadaşlarının, gerekse Parti Önderliği'nin dikkatinden kaçmaz.

Kendisini parti ortamında siyasi ve askeri olarak donatmayı hedefler. Dönem sonunda ülke pratiğine yönelir. Gabar, Herekol, Besta ve Cudi dağlarında çeşitli düzeylerde görevler alır. Bütün yaşamındaki başarı grafiği bu alanda da yükselerek devam eder. Adeta gittiği her yerde kendisinden iz bırakır.

1992 yılı Şubat'ında Devrimci GAP Eyaleti'ne ikinci bölge komutanı olarak atanır. Baştan beri gitmek istediği bir alandır. Üçbin yılın intikamını almanın zamanı gelmiştir. Onun için alan farkı yoktur. Fakat, bölgeyi iyi tanınması, bu isteğini yaratmıştır. Bölgede düşman

şeye mutlaka emeğini katan, insana değer veren kazanımcı yaklaşımları halka güven verirken, eylemci yönüyle düşmana korku salmaktadır.

Resul hevalin zaferden zafere koşan savaşçılığı, kitleleri ayağa kaldıran yaşamı, O'nun 1994 yılında Devrimci GAP Eyaleti Koordinatörlüğü'ne getirilmesini sağlar. Fakat bu görevinde çok uzun süre kalmaz. Çünkü ihanet, bütün soysuzluğuyla ve çirkinliğiyle o iğrenç yüzünü gösterir. Yıllardır PKK militanları

da geri çekilme yapabilirlerdi. Böyle düşündüler. Bu arada dışarıdaki üç arkadaş şehit düşmüş, fakat, yirmi yedi düşman askeri öldürülmüş, bir o kadarı da yaralanarak savaş dışı bırakılmıştı. Bir süre sonra dışarıdaki silah sesleri kesilmiş, ortalığı sessizlik kaplamıştı.

Resul heval arkadaşlarıyla oturmuş derin düşüncelere dalmıştı. Dışarıda direnen yoldaşlarını, binlerce devrim şehidiyle bütünleştiriyordu. Düşmana

Baştarafı 1. sayfada

mektedir. Dünya halkları neredeyse en yoz, çürümüş kapitalizmi yaşam yoluy-muş gibi benimsenmeye zorlanmakta-dır. Sadece toplumun kirletilmesi değil, yeryüzü doğası denilebilir ki, en tehli-keli bir kirlenmeyle karşı karşıya bulun-maktadır. Bunda en büyük sorumlu olan kapitalist-emperyalist sistem ise en hoyratça ve en gözükara bir şekilde önüne geçilemez bir hakimiyet dönemi-ni bütün insanlığa sınırsız dayatmaya çalışmaktadır.

Ya sosyalizm, ya hiç!

İnsanlık tarihinin birçok dönemle-rinde olduğu gibi, özellikle azgın ve son çürümüş dönemini yaşayan kö-leci-feodal sistemlerin aşılma dönemle-rinde gösterdikleri gericiiliğin daha kap-samlı bir şekilde doğanın da tahribini kapsamına alarak ilerleyen egemenlik-sömürüden insanlık üzerinde en geli-şmiş boyutuyla zarar görmektedir. Dola-yısıyla hiçbir dönemle kıyaslanmaya-cak bir şekilde kapitalist-emperyalist sistem karşısında sosyalizm eğer bir çit kuramazsa sadece işçiler-emekçiler değil, insanlık için de dünyanın sonu gelmiş demektir. Her zamankinden da-ha fazla söyleyebiliriz ki, bu, kapitalist-emperyalist tahribata karşı ya sosya-lizm, ya hiçliktir.

İnsanlık kurtuluşuyla ilgilenen birçok ideoloji her zaman ortaya çıkmıştır. Sosyal mücadeleler insanlık tarihiyle başlar ve günümüze kadar gelir. Özel-likle her sistemin kendine özgü birçok sosyal mücadelesi vardır. Tarih bunla-rın binlercesine tanıktır. Bizi bugün da-ha çok ilgilendiren emekçilerin dünya görüşü olarak şekillenen sosyalizmin içinde bulunduğu durumdur. Sosyalist ideoloji geçen bir yüzyıl içinde büyük bir gelişme gösterdi ve neredeyse dün-yanın üçte birine yakın kısmında uygu-lama imkanı buldu. Fakat bağrında ta-şıdığı eski yaşamı; sömürücü, baskıcı toplumsal özelliklerin ağır basan etkile-ri ve oldukça dogmatik yaklaşımlar ne-deniyile bu deneyimin zaman zaman çözülmeye gittiğini görmekteyiz; olduk-ça zikzaklı bir gelişmeyi yaşamaktadır. Bu geçen yüzyılın birçok deneyimi, hatta kapitalizme karşıtlık temelinde söylersek iki yüzyıllık emekçilerin sava-şım tecrübesi sosyalizmden vazgeçile-meyeceğini, ama geliştirilmesi için gi-derek toplumun tam bir bilimsel ifadesi olması için de hayli yaratıcı yaklaşılm-a gerektiğini bu pratik deneyimler, özellikle de bunun başarısız sonuçları açıkça ortaya koymaktadır.

Sosyalizm çok önemli süreçleri ya-şadı. Tarihin bütün dönemlerinde az çok sosyalizm vardır. İkel komünal dö-nem, aynı zamanda ilkel sosyalizmi ifa-de eder. Kölecî dönemlerin Spartaküs hareketlerinden totalim İslam devrimi-nin haracı hareketi, hatta Alevi hareketi bile sosyalist özellikleri hükmetmekte-dir. Fransız burjuva devriminde bile Babeuf bir komünist hareket olarak kendini ortaya koymaktadır. Zaten bu devrimle birlikte giderek, bilimsel sos-yalizme yakın gelişmelerin de peşisıra geliştiğini görüyoruz. **Komünist Mani-festo** burjuva devrimler sürecinde ilan edildi. İşçi sınıfının bağımsızlık mani-festosu bir korkulu rüya gibi bütün bur-juvazi üzerinde kendisini hissettirdi. Hatta ilkel komün deneyimlerini de, başta **Paris Komünü** olmak üzere bir-çok ülkede kooperatif hareketleri bi-çiminde gösterdi. En önemlisi de gide-rek emekçilerin nasıl bir politika yap-ması gerektiğini komünist enternasyo-nalle, giderek millî sınırlar temelinde iş-çi sınıfı partilerinin doğuşuyla gösterdi.

Bundan tam bir yüzyıl önce denile-bilir ki, gelişmiş bütün kapitalist ulusla-rın bağrında işçi sınıfı partilerini inşa etmiştir. **Birinci Enternasyonal**'in sınır ayırımına dikkat etmeyen bir emekçiler ligi olduğunu biliyoruz. İşçi sınıfı ideolo-

jisini dernek yanı ağır basan bir örgüt-lenmeye dönüştürdüğünü ve Paris Komünü'yle birlikte bunu hayata geçi-rmeye çalıştığını bilmekteyiz. **İkinci En-ternasyonal**'in ise daha da politik mü-cadeleyi geliştirdiğini, derneklerden partileşmeye önemli adımlar attığını, emekçilerin sendikal-demokratik haklar mücadelesiyle önemli gerçekleştirmeler-i sağladıklarını iyi bilmekteyiz. Artık işçi sınıfının, emekçilerin iktidar sorunu kapitalist-emperyalizmin bu ilk aşama-sında gündeme geldiğinde, özellikle **Ekim Devrimi** bir işçi sınıfı öncülüğün-deki bir devrim olarak, toplumsal mü-cadeler tarihine girdi. O zaman bunun büyük bir sıçrama yaptığı tarihte de emekçiler adına eski devleti parçalayıp yeni bir devleti ortaya çıkardığını ve bunun bütün baskıcı ve sömürücü sınıfları, egemenleri büyük bir korku içi-ne ittiğini ve dünya çapında bir gerici-lik dayanışmasıyla bu devrimin üzerine gelindiğini de çok iyi bilmekteyiz.

Bolşevik önderlikli Ekim Devrimi önemli bir tarihsel çıkışı ifade eder. Sosyal mücadeleler tarihinde dev bir adımdır. Fakat her devrimde olduğu gi-bi bu devrimde de çocukluk hastalıkları ortaya çıktı. Eğer dikkatli ve duyarlı bir biçimde aşılmazsa daha sonra cüce-leşmesi görüldüğü gibi kaçınılmaz ola-rak karşımıza çıktı. Bir anlamda bu bü-yük devrimde de yaşanan böyle bir ge-lişme oldu. Bu devrim bütün işçi sınıfı ve emekçi halklar adına sağlam bir do-ğuşu ifade etmekle birlikte, bağrında taşıdığı eski toplumun izleri, ilk örnek olmasının da verdiği tecrübesizlik, en önemlisi de dünya gericiiliğinin büyük ablukası ve Rusya'da çok güçlü olan eski toplumsal kalıntılar önemli bir dar-boğazla karşı karşıya getirdi. Sorunları çözmek için uluslararası gericilikle er-kenden ve çok ödün vererek mesafe alınmak istendi. İçeride yaratıcı oluna-madı. Özellikle kapitalist sistemin kendi içindeki demokrasisine alternatif bir sosyalist demokrasi geliştirilemedi. Devrim yapan parti devletleşme sü-re-since kendini devlet içinde eritti ve gi-derek devletin iç ve dış politikasının basit bir aracı haline getirdi sosyalist parti. Bu devlet de giderek daha çok ulusal endişelerle hareket eden bir Rus şovenizminin de güçlü etkileri, kendi içinde ulusal sorunda olduğu kadar, uluslararası alanda da halkların devrim ve ulusal kurtuluş sorunlarına, hatta iş-çi sınıfının sosyalist devrimlerine gere-ken doğru yaklaşımı gösteremedi. Yine her geçen gün daha da bir sağ sapma-yı yaşayarak bu deneyimin günümüze doğru ağır bir çözülmeye karşı karşıya geldiğini, 1990'lara doğru artık bütün belirtileri ortaya çıktı. Öyle oldu ki, bu aşama neredeyse sosyalizmin bitişi olarak bütün kapitalist ideologlar ve si-yaset temsilcileri tarafından değeren-dirildi, alkışlandı; sanki onlara yeniden gün doğmuş gibi bir rahatlık içine girdi-ler. Kendileri için tekrardan bir sınıfsız rahat yaşama döneminin açıldığını sandılar. Yeni dünya nizamından bah-sedildi. Eksik yönleriyle de olsa sosya-lizmin yaşayan bazı kalelerine karşı amborga daha da şiddetlendirildi. Müt-hiş bir ideolojik-psikolojik saldırıyla bir-likte, ekonomik kuşatmalar yoğunlaştı-rıldı. Bu altüst oluşlarla dolu on yıl içi-nde dehşetle görülmüştür ki, kapitalist-emperyalizm bu heyecanı, bu kendine güveni bozulduğu kadar, altından çıkı-lamayacak ağır sorunları da beraberin-de getirdi.

Çözüm arayışta

Sosyalizmsiz bir insanlığın, bir dünyanın umut olmadığını, hiç-bir soruna çözüm getirmedeğini günü-müze doğru herkes daha köklü anla-makta ve bunun derin bir arayışı içinde çözüm yollarını aramaya çalışmakta-dır. Sosyalizmin kötülendiği bu son çeyrek asırdan, artık yeni arayış ve çö-

zümler için bir sorumluluğu dayatmak-tadır. Çürüyen, tamamen rantiyeye, borsa oyunlarına dayalı olan bir kapita-lizm, hiçbir yaratıcı özelliğinin kalmama-sı kadar, sadece toplumun bütün iç di-namiklerini, insani kimliğinin tahrip edil-mesiyle yetinmemektedir. Bütün çürü-müş rejimlerin son dönemlerinden bin kat daha gerisinde, tehlikeli ve çürütü-cü bir biçimde etkisini ortaya koymakla, çıkarmakla kalmamakta; doğayı, insan-lığın olmazsa olmaz koşulu olan çevre ile bağlantısını müthiş tahrip etmekte-dir. Bu muhteşem gezegeni yaşana-maz bir alana çevirmektedir. Kapitalist-emperyalist sistemin en büyük tehlikesi ve en büyük suçu da budur. Eğer ted-bir alınmazsa, bu kapitalizm altında ge-çecek çok kısa bir süre sonra, bu ge-zegen yaşanamaz bir hale gelecektir.

kendisini mutlaka ortaya çıkaracaktır. Sadece genel çerçeveleriyle bu büyük tehlikenin durdurulamayacağı, köklü çözümler için teoriler, planlar, prog-ramlar ve çok önemli taktiklerin peşi-sıra geliştirilmesi gerektiği ortaya çı-kacaktır. Şimdiden arayışların kaçınıl-maz bir biçimde ele alınması gerekti-ğini göstermektedir. İnsani değerler esas alınıyorsa sosyalist ideoloji daha da geliştirilmiş ve derinleştirilmiş pers-pektifini, uygulama esaslarını yakala-mak zorundadır.

Sosyalizm hem hayal, hem de bilimdir

Nasıl ki, insanlıktan umut kesile-meyecekse sosyalizmin geli-

Dar bilimsel yaklaşım kaba mater-yalizmin bir uygulansıdır ki, reel sos-yalizmde bunun nasıl bir çözümsüz-lüğe doğru gittiğini iyi gördük. Hayali, morali, iradeyi, felsefeyi ihmal eden bir sosyalizmin kaba bir materyalizm olarak tehlikeli bir hale gelmesi kaç-ınılmazdır. Bu tehlike sosyalizmde or-taya çıkmıştır ve şimdi aşılmakla yüz yüzedir. Buna benzer birçok yeni po-litik, ekonomik, demokratik gelişme-ler ortaya çıkacaktır. Sosyalist ideo-lojinin önünde siyasal ve ekonomik kurtuluş büyük bir sorundur. Yine de-mokrazi önemli bir sorun olarak çö-züm bekliyor. En önemlisi de çevre sorununa kesin programatik bir yak-laşım; hem de çok detaylı ve mutlak uygulanması gereken bir program gerekiyor.

PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaş**PKK SOSYALİZMDE**

“Sosyalist insan ilk günden yetiştirilmek zorunda asla sosyalizmin kuruluşuna götüremeyeceği gibi bir baş belası, bir kapitalist insan tipinden de”

Bu görkemli gezegenin bir çöp yığını haline dönüşmesi işten bile değildir. Her ne kadar bazı cılız sesler çıkmak-taysa da, en büyük başkaldırı yine sos-yalizmdir. Hem de radikal bir devrim bi-çiminde bu tehlikeye karşı toplumun da görülmemiş miktarda kirlenmiş iç yüzü-nü bir kez daha aydınlatacak ve kurtu-luş yollarını gösterecektir.

İnsanlığı ilgilendiren en temel so-run doğa tahribatının önlenmesi ve iç toplumsal kirlenmenin durdurulması-dır. Daha şimdiden başlayan tartışma-lar, arayışlar reformist çapta da olsa aynı sorunun uç veren noktalarını or-taya koymaktadır. Daha köklü değen-lendirmeler ve çözüm yolları önümüz-deki sürecin devrimsel hedefleri ola-rak karşımıza çıkacaktır. Ve bu dev-rimsel hedeflerin sosyal ve siyasal mücadele biçimleri, çeşitli taktikleri

mesinden de umut kesilemez. Sosyal mücadeleler nasıl insanlıkla başladı-ya, insanlık var oldukça sürecektir. Sosyal mücadelesiz, toplumsalsız in-sanlığın gelişmesi mümkün değilse, sosyalist mücadelesiz de insanlığın geleceği düşünülemez. Sosyalist mü-cadele bu anlamda insanlığın tek kur-tuluş seçeneği olarak kendisini tekrar tekrar ortaya koyacaktır. Bunun bir ucu da, tarihin bir döneminde gerçek-leştirilen bir devrim çerçevesinde dog-matik bir şekilde ele almamak önemli-dir. Onun insanlığın genel kurtuluş dü-şüncesi, hayali ve bilimi olarak değen-lendirmek daha doğrudur. Hem hayal, hem de bilimdir. Hiç şüphesiz bilim ol-duğu için, somut gerçekliği yakalaya-caktır. Ama yüzyıllara sığmayan bir hayal yanı olduğu da gözardı edile-mez.

Eski sosyalist ihtilal teorileri yetmiyor

Bunlar yeni dönem sosyalizminin üzerinde programatik anlamda çalışacağı temel sorunlardır. Hiç şüp-hesiz felsefesi, hayali, moral-ahlaki ya-nına ilişkin de kesin bazı gelişme ilke ve esasları yakalaması gereklidir. Fel-sefesiz, moralsiz sosyalizm kesin dü-şünülemez. Kaba bir materyalizm en az kapitalizm kadar tehlikelidir. Bunun yanında yeni partileşme, örgütleşme ve mücadele taktikleri sorunu da önem kazanacaktır. Eskinin sosyalist ihtilal teorileri yetmiyor. Gerek isyanlar, ge-rekse daha uzun vadeli halk kurtuluş savaşimleri bütününü gözardı edil-mezse, bu tek başına yetmiyor. Geli-

şen ulusal devletlerin durumu, yine ittifaklar sosyal düzeyin gelişkinlik durumu daha değişik mücadele biçimlerini zorlamaktadır.

Özellikle teknik oldukça gelişmiştir. Teknik ile mücadeleler arasında önemli ve sıkı bir bağlantı vardır. Dolayısıyla yeni partileşme ve mücadele taktikleri bu somut gelişmeyi de göz önüne getirerek daha değişik mücadele yöntemlerini geliştirmek zorundadır. Sosyalist hareketlerden tutalım şiddet hareketlerine kadar, yeni mücadele taktikleri kendisini dayatacaktır. Hiç şüphesiz bu temelde enternasyonalizmde de bir gelişme ortaya çıkacaktır. Artık ulusların dar sınırlar içinde tutulamayacağı, emperyalizmin deyişle globalleşmenin bu kadar arttığı bir dönemde sosyalizmin de globalleşmesi gerektiği ortadadır.

başarılmıştır. PKK'nin Kürt ulusal kurtuluşçuluğunun öncü gücü olduğu, daha çok görülen bir yanıdır. Fakat asıl önemli bir yanının da uluslararası sosyalist mücadele içinde ifade ettiği anlamdır. Giderek daha da ön plana çıkarılması gereken yönü budur. Bu son çeyrek yüzyıl içinde, reel sosyalizmin aşıldığı, kapitalist-emperyalist egemenliğin en güçlü bir sürecinin yaşadığı bu dönemde PKK'nin sosyalizmdeki ısrarı ve başarıyı sürdürmüş olması başlı başına bir inceleme konusudur. Kaldı ki, günlük basından da görmekteyiz ki, emperyalizmin başı olan ABD, PKK'yi boşuna "dünyanın en tehlikeli terörist örgütü" olarak değerlendirmiyor. Bundan anlaşılması gereken, sosyalist sisteme karşı olan ABD'nin, sosyalizmde önemli bir konumu işgal etmesi kaçınıl-

gibi devletler bu konuda eski bir tecrübeye sahiptirler. Onları ilgilendiren dar bir Kürt ulusal kurtuluşçuluğu değildir ve bunu zaten destekliyorlar. Başarısı için de her çabayı sergiliyorlar. Bunların karşısında oldukları, tam da önemli bir sorun olarak Kürt sorunundaki PKK öncülüğünün ve onun ideolojik-sosyal yaklaşımlarının kendi sistemleri için son derece tehlikeli bir hal almasıdır. Olasıdır ki, PKK'nin sosyalist içeriğinin **yeni bolşevizm** olması işten bile değildir. Ortadoğu'da kapitalist-emperyalist sistemin en zayıf halkasında giderek öne çıkan bir PKK öncülüğü büyük bir tehlikelidir. Öyle çapraşık bazı gelişmelerin 1990'lardan itibaren Ortadoğu'yu getirdiği darboğaz sonucu oluşan bloklaşmada PKK'nin varlığını sürdürüp pekiştirmesi, bu sistem için daha yakıcıdır ve

yoğunlaştırmaya boşuna ağırlık vermedik. Çünkü biraz da gizli bir biçimde boğuntuya getirilmek istenen PKK'nin taktik-stratejik gelişimi, eğer gelişme göstermeseydi bugünkü sosyalist özü de güçlü bir zemine kavuşamazdı.

PKK'ileşme, sosyalistleşme bu stratejik ve taktik gelişmeler temelinde daha büyük bir anlam kazanmış bulunmaktadır. Hatta Ortadoğu halklarını giderek etkilemesi kadar, uluslararası alanda da iddialı bir sosyalist öncülük olarak etki sağlayacağı, hatta öncülük edeceği anlaşılmaktadır.

Kürdistan devrimi bu anlamda, eğer içeriğini daha da zenginleştirirse, özellikle partileşmeyi, kendini içinde insan çözümünü, yeni tip insanı son yıllarda büyük bir yoğunlukla geliştirmesi gibi hakim kılrırsa ve stratejik-taktik olarak da devrimci savaş yöntemleri tutturursa ve bu önemli bir zaferle sonuçlanırsa sosyalizmde çok iddialı bir süreci başlatması işten bile değildir.

PKK, sosyalizmin canalıcı gerçeğidir

Unutmamak gerekir ki, Kürdistan parçalanmışlığı geliştirilecek bir sosyalist federasyon deneyimi dört temel ulusun ve birçok azınlığın da içine gireceği bir modeli hızlandıracaktır. Bu da dört büyük ulusu ve çok çeşitli azınlık ve kültürleri PKK etkisiyle sosyalizme, demokrasiye doğru evrim göstermesi Ekim Devrimi'nin bile etkisinin çok üstünde bir etkiye yol açması kaçınılmazdır. Hele Ortadoğu kaynaklarının ve tarihinin yeniden halklar adına ele geçirilişi önemini kat be kat arttırmaktadır. Bu, potansiyel gelişme Ortadoğu'yu uluslararası devrimin en nazik halkası haline getirmiş bulunmaktadır. PKK tam da bunun en stratejik ve taktik olarak da gün be gün işleyen can alıcı gerçeğidir. Uluslararası gericiliğin giderek artan bir önemle PKK üzerinde durması, onun bu can alıcı özelliğinden dolayıdır. Birçok strateji ve taktiklerinin boşa çıkarılması, onları dehşete düşürmüştür. Son olarak Mısır'da Şarm El Şeyh'te yapılan zirvede aslında bunun endişesini görmemek mümkün değildir. Bu zirve her ne kadar bir "terör zirvesi" olarak ve daha çok da Filistin içerikli bazı sözde terör olaylarına karşı cevap olarak geliştirilirse de, esas olarak hedefin PKK'nin Ortadoğu'daki gelişmesinin durdurulması biçimindedir.

PKK'nin hâlâ oturmamış emperyalizmin yeni nizamındaki çatlaklıklardan iyi yararlandığı, hatta emperyalizmin sorunları olan devletlerle geliştirdiği ilişkilerin bir bloklaşmaya doğru gittiğini gördükçe, bu zirveyle buna "dur" denilmek istenilmiştir. Fakat tersi sonuç verdi. Zirve bloklaşmayı daha da hızlandırdığı gibi, PKK'nin anlam ve önemini de oldukça çarpıcı kıldı. İşbirlikçileri vasıtasıyla Kürt hareketine dayattıkları çözümler de yerle bir oldu. Bu zirvenin etkilerinin zayıflaması kadar, PKK'nin büyük bir güç olarak çıkması ve stratejik olduğu kadar, bölgedeki taktik gelişmeleri de etkileyecek ve bunların öncülüğünü yürütebilecek bir konuma yol açmıştır. Bunlar hiç şüphesiz stratejik, taktik, askeri ve siyasi gelişmelerdir. Eğer gerekleri dikkatle değerlendirilir ve sosyalist içerikli pratiklerle iç içe geliştirilse önemli sonuçlar ortaya çıkabilir.

Yine başta parti öncülüğü olmak üzere, giderek halk da bu temelde dönüştürmeye uğratılırsa ve yine stratejik-taktik ilişkileri giderek Kürdistan devrimiyle bağlantılı hale getirilirse, Kürdistan federasyonlaşmasını da bunun için tam bir kaldıraç gibi kullanırsa bu giderek Ortadoğu halklar federasyonlaşmasına götüreceği gibi, içeriği de sosyalizm ve halklar demokrasisi biçiminde de büyük gelişme gösterecek-

tir.

Uluslararası işçi sınıfı ve emekçilerin mücadele gününde PKK böyle bir gerçekliğe en çok yaraşan ve gereklerini yerine getiren, yani sosyalizmde ısrarla birlikte zaferini temsil eden sosyalist bir parti durumundadır. Reel sosyalizmin çözülüşüne götüren bütün hastalıklardan kendini arındırdığı gibi, yeni sosyalizm arayışına iddialı bir zemini kendi içinde geliştiren bir sosyalist parti olarak şekillenmektedir.

Hiç şüphesiz bu konuda yoğun sorunlar var. PKK bütün gücüyle bir Kürt ulusal kurtuluşçuluğu ve Kürdistan devrimini geliştirmekle uğraşmaktadır. Bu devrimi komşu ülkelere yayma işini sınırlı da olsa yerine getirmemektedir. Yine uluslararası etkilerini düşünce platformlarına istediği gibi taşıramamaktadır. Ama iyi bilmekteyiz ki, bu Kürdistan devriminin gelişmesiyle, başarısıyla birlikte geliştirilecektir. Ulusal kurtuluşçu bir biçimde zafer kazanan bir PKK, Kürdistan devriminde büyük bir sosyalist aşama olacağı gibi, Kürdistan parçalanmışlığı nedeniyle bunu ulusal, bölgesel çözümler temelinde hızla bölgeselleşecektir. Bunun yaratıcı taktiklerini gündemden eksik etmeyeceğine göre, bunun gelişmesi de kaçınılmaz olacaktır. Bu da şu anlama geliyor: PKK'nin sosyalist içeriği halkları neredeyse ekmek-su kadar gerekli olan ideolojik boşluğunu dolduracak ve onları ortak oldukları sağlıklı gelişme ve kurtuluş yoluna sokacaktır. Günümüzde bunun potansiyelini PKK sonuna kadar kendi içinde barındırmaktadır. Aktifleşen PKK çabaları da bunu her geçen gün dosta-düşmana göstermektedir. Bütün bunlardan dolayı düşmanlarının amansız üzerinde durdukları gibi, dostları da önemle üzerinde durmakta ve çoğalmaktadır.

Batı'nın saldırısına Asya ittifakıyla karşılık buluyor

Bu yeni bloklaşma döneminde PKK büyük bir bilinçle olduğu kadar, beklenmedik gelişmeleri de iyi yorumlayarak yerini sağlamlaştıracaktır. Batı saldırısı karşısında Rusya hâlâ direnmektedir ve Çin ile yeni bir ittifak geliştirdi. Bu bir Asya ittifakıdır. Yine Ortadoğu'da Batı saldırısı bir bölgesel ittifak geliştirmektedir. İran ve Suriye'nin geliştirdiği ittifak giderek en iddialı bir karşı ittifaka dönüşmektedir. Türkiye ve İsrail'in başını çektiği bölgesel ittifak karşılığı bütün Arap halklarının ve İran'ın doğal bir ittifaka zemin olmuştur. Tabii ki, bu da Kürdistan devrimi için hangi ittifakta yer alınır ve en önemlisi de böyle bir bloklaşmanın gelişmesinin ne anlama geldiğini görüp değerlendirmesi ve içinde yer alması olacaktır. Asya ittifakının Ortadoğu halkları ve Kürdistan devrimiyle birlikte devletsel ittifaka dönüşmesi çok çarpıcı bir emperyalist-kapitalist saldırıya karşı da en önemli bir direniş hattını ortaya koyacaktır. Bu ittifagın hız kazanacağını söylemek mümkündür. Eğer Rusya aşırı bir teslimiyete girmezse (ki, gelişmeler tersini gösteriyor), eski komünistlerin parlamentoda sağladıkları üstünlüğü devlet başkanlığında da göstereceklerini ortaya koymaktadır. Eksiklikleri ne olursa olsun eski sosyalizmde ısrar ediyorlar. Afganistan, Hindistan, Vietnam gibi ülkeler doğal olarak Asya ittifakı içinde yer alacak ülkelerdir. Ortadoğu ise adeta Asya'nın öncü savaş kolu durumuna gelmiştir. Afrika'nın doğal olarak bu blokun yedeğinde yer alması, yine Latin Amerika'nın da yoksul ülkeler serisinde yer alması ya da tarafsızlık düzeyinin gelişmesi işten bile değildir.

Kuzey-Güney çelişkisi diye tabir edilen durum da bununla bağlantılıdır. Ama esas olarak savaş kolu Ortadoğu'dur. Ve Kürtler burada bir

değerlendiriyor

BÜYÜK AŞAMADIR

dır. Parti içinde sosyalist insanı yetiştirmeyen parti, sosyalizm sonrasında da sosyalist insan değil, daha tehlikeli bir insan tipi ortaya çıkar.”

Yeni bir enternasyonal yaklaşım giderek kendisini hissettirecektir. Daha doğru, somut ulusal sınırlar kadar evrensel sınırlarda da kendisini gösterecektir. Toplumla doğa arasındaki ilişkileri iyi formüle edecek bir sosyalist enternasyonal, önemli bir ihtiyaçtır ve önümüzdeki yüzyılı belki de böyle bir enternasyonalin bayrağı altında karşılamak en doğrusu ve en gerekeni olacaktır.

Reel sosyalizmin etkilediği bir ortamdan kaynak bulmakla birlikte, kendine özgü yanları da olan PKK hareketi, günümüzde oldukça ilgiyle değerlendirilmeye çalışılmaktadır. Nasıl bir sosyalizm cevabı kadar, geçmişle bağı ve yeniyi nasıl sağlayacağı tartışılmaktadır. Bütünyle yaptığımız PKK'yi böyle özgün bir sosyalist aşama partisi olarak gündemde tutmaktır Bu da oldukça

maz olan PKK'yi daha şimdiden büyük bir tehlike olarak gördüğü ve değerlendirdiğidir. Doğrusu da budur.

Uluslararası gericilik bir dönemler Marks, Engels'i ve daha sonraları Bolşevikleri tehlikeli ve ucube olarak değerlendirildi. Şimdilerde ise PKK, uluslararası gericiliğin üzerine ittifak kurduğu, hatta zirveler yaptığı bir tehlike olarak değerlendiriliyor ve uluslararası alanda hakkında çok değişik koşturmalar yapılıyor. Vahşi bir TC faşizmi, bütün uluslararası gericilik tarafından destekleniyor. Yine bu faşizmin yürütüğü soykırım savaşı yetmiyormuş gibi, uluslararası alanda da her gün yeni koşturmaların, mahkemelerin açılması PKK gerçeğinin bu yönünü oldukça iyi ortaya çıkarmaktadır.

Uluslararası emperyalizm ABD ve sıkı yandaşları olan Almanya ve İngiltere

dikkatle değerlendirmeyi gerektirir.

ABD'nin ikide bir Ortadoğu dengeleğinde "PKK'yi asla söz sahibi yapmayacağız, etkili kıldırmayacağız" demesi boşuna değildir. Denge saflarında bu beklenmedik gelişmeyi kesin ortadan kaldırmak istiyor. Mümkünse ehlileştirmek, mümkün değilse ortadan kaldırmak son yılların temel bir politikası olarak karşımıza amansız bir biçimde çıkarılmaktadır.

PKK'nin iddiası uluslararası öncülükte rol oynamaktır

Biz hiç şüphesiz mücadelemizde, daha çok emperyalizmin bu etkisizleştirme, boğma taktiklerine yönelik politikamıza ağırlık verdik. PKK önderliğini en çok böyle taktik hususlarda

kez daha sınanacaktır. Bütün yetersizliklerine veya kötülük diye tabir edilen İran İslam devrimi mutlaka emperya-

“Uluslararası gericilik bir dönemler Marks, Engels'i ve daha sonraları Bolşevikleri tehlikeli ve ucube olarak değerlendirildi. Şimdilerde ise PKK, uluslararası gericiliğin üzerine ittifak kurduğu, hatta zirveler yaptığı bir tehlike olarak değerlendiriliyor ve uluslararası alanda hakkında çok değişik koğuşturmalar yapılıyor.”

lizm açısından dize getirilmesi gereken bir devrimdir ki, bu da kolay kolay olmayacaktır. Yine Arap direnişi ne kadar bir uzlaşma sürecine girse de bu uzlaşma süreci başlı başına büyük bir mücadele dönemi olacaktır. Hele İsrail ve Türkiye'nin Ortadoğu ve Orta Asya'ya doğru taşan stratejik ittifakı bütün bölge halklarını daha da pürdikkat kesilmesine itmiştir. Böylece karşılıklı iki strateji günlük olarak sıcak savaşım cephelelerinde vurduğu gibi, birçok diplomatik, siyasal, ekonomik anlamda da çatışmaktadır.

Böyle bir dünya bloklaşması, kamplaşması çerçevesinde PKK eskiden olduğu gibi, sadece ideolojik ve politik bir etkiye sahip olmakla kalmıyor, stratejik ve güncel bir taktik kuvvet olarak bloklaşmadaki yerini buluyor. Hatta bu NATO stratejisine karşı Asya ve Ortadoğu'nun gelişmesinde kaçınılmaz olan stratejisinde temel bir devrim halkası rolünü oynamaktadır. Sosyalizm halkasının güçlü ve iddialı bir temsilcisi olarak yer almaktadır. Kürdistan devrimi de bunun en canlı ve en üretken parçası olmaktadır. Bu anlamda Kürdistan topraklarındaki devrim insanlığın şafak vaktinde oynadığı role benzer bir rolü oynamaya doğru hızla evrilmektedir.

Hiç şüphesiz PKK'nin ideolojik dağıncığında bu gelişmeler ön görülmekte, ama kendi dışındaki İran-Irak Savaşı, Körfez Savaşı, Arap-İsrail çelişkisi, giderek Balkanlar ve Kafkasya'daki ulusal boğazlaşmalar bu süreci hızlandırmıştır, etkilemiştir ve yaratıcı taktik yaklaşımlarla da iddialı bir çözüm aşamasına gelinmiştir.

Güney devrimi Ortadoğu'da önemli bir halkadır

Yapılması gereken çok iş vardır. En önemlisi de günlük taktik çalışmalardır. Yine PKK'nin stratejisinde bir sorun yoktur, aksine sürekli bir gelişme vardır. Stratejide daha bilinçli gelişmelerle bu devam edecektir. Günlük taktikler daha büyük bir önemle geliştirilmek durumundadır.

Güney Kürdistan'daki devrimci savaş taktikleri önemle inşa edilmek zorundadır. Bu konuda yaşanan sıkılgılar, darlıklar ve yerine getirilmeyen görevler hızla görülmek durumundadır. Taktik yaratıcılık Güney devriminde ve halında da, giderek Irak'ı da etkileyecek bir aşamaya, bir dalgaya kavuşmak zorundadır. En canalcı taktik süreç burada yaşanmaktadır ve öngörülü bir biçimde son yıllarda yoğunlaştırdığımız çabalar Güney devrimindeki ısrarın boşuna olmadığını, hem ulusal düzeyde, hem uluslararası düzeyde büyük bir

anlam ifade ettiğini günümüzde herkeşe göstermiştir. Burada hem askeri, hem siyasi, hem ekonomik olarak yerine getirilmesi gereken önemli güncel görevler vardır. PKK'nin buraları sağlam bir askeri üsse dönüştürmesi çok önemlidir ve amansız bir biçimde gerekleri yerine getirilmelidir. Güney halkının siyasi gelişmeye, diğer adıyla demokratik bir federasyonlaşmaya doğru evrim göstermesi gerekiyor. Bu yönlü görevler amansız bir biçimde yerine getirilmelidir. Güney halkıyla doğru iletişim, doğru cephe, doğru mücadele taktikleri günlük olarak son derece örgütlü ve dayanışmalı bir biçimde somut durumlara uygun olarak yerine getirilmelidir.

Çok yoğun ekonomik sorunlar var. Devrimle birlikte savaş ekonomisinin de doğru örgütlendirilerek yerine getirilmesi büyük bir önem taşımaktadır. Özellikle TC faşizminin Çekiç Gücü arkasına alarak oynamak istediği olumsuzluğa tamamen son vermek durumuyla yüz yüzeyiz. Çekiç Güç, yani

kopuşu ve bölgesel ittifaka bağlanışı hız kazanacaktır. Bütün bunların yaşadığı böyle bir süreçte Kuzey devriminin alacağı büyük mesafeyi görmek, özellikle onun gerilla aşamasını sağlıklı değerlendirmek ve gereklerini yerine getirmek büyük önem taşımaktadır. Ayrıca sıcak ortamda halkın siyasal birliğini, cephesini geliştirmek çok çarpıcı bir görevdir. En önemlisi de Türkiye'ye devrimi taşımak büyük imkan dahiline girmiştir. Türkiye halkının da artık devrimsiz yaşayamayacağı bir dönemde bulunmaktadır. Hiçbir dönem Türk egemen sınıfları bu kadar bunalım içinde olmadıkları gibi, Türk halkının da artık sorunlarını devrimde aramak zorunda olacağı ortaya çıkmıştır. Son stratejik ittifakın da Batı'ya bağımlı, İsrail'e ise teslim olmanın Türk egemen blokunu kurtaramayacağı giderek daha iyi anlaşılmaktadır. Yaşanan hükümet krizi, devlet bunalımı bununla yakından bağlantılıdır.

Devrimi Türkiye'ye taşımak artık artan imkanlara sahip olduğu gibi Kür-

NATO gücü önemli oranda boşa çıkarıldığı gibi, tam bir yenilgiye dönüştürmek de önemli bir görev olarak karşımızdadır. Bu fırsatı da sonuna kadar değerlendirmek gerekiyor. Geleneksel işbirlikçi yaklaşımlar zayıflatılmıştır. Bunu bu çerçevede daha da tasfiye etmek işten bile değildir.

Güney devrimi Ortadoğu ittifaklaşmasında çok önemli bir yere sahiptir. Ortadoğu'da hem İran'la, hem Arap ülkeleriyle Kürt ittifakının çarpıcı bir biçimde zemin bulacağı bir yerdir. Gerek Irak'ın demokratikleştirilmesinde, halkların eşitliğe ve özgürlüğe yakın yeni ittifakında, gerekse bunun hızla İran üzeri ve diğer Arap ülkeleri üzerindeki olumlu etkilemesi de artık imkan dahiline girmiştir. Hiç şüphesiz, en önemli yönü de Kuzey Kürdistan devrimidir; Kuzey devriminin yapacağı büyük etkidir. Buranın devrim üssü olması oradan etkilerini kuzeye taşıracak, hem askeri, hem siyasi olarak büyük gelişmeleri zorlayacaktır. Zaten şimdiden oynanan bu rol önümüzdeki kısa zaman süreci içinde ya hızla ilerletilecek, ya da faşist TC savaşı mutlaka sonuç almak isteyecektir. Arkasında emperyalizmi bulduğu gibi, biz de arkamızda her zamankinden daha çok Asya ve bölgesel ittifakı bulabiliriz. Bu savaşım da bunun ilk defa kapsamlı bir durum alması söz konusudur.

Yine geleneksel işbirlikçilerin TC'den

distan devrim zaferinin kesinleştirilmesi de biraz buna bağlıdır. Kürdistan devriminin Güney Kürdistan'da yakalayacağı zemin alınmıştır. Kuzey Kürdistan'da da gerilla sağlam bir devrim zeminini yakalamıştır; bu zemini daha da geliştirebilir. Geliştirmesi için olanaklar fazlasıyla yaratılmıştır. Ama bu devrim Türkiye'ye taşırılsa inanıyoruz ki, bu bütün Kürdistan'da, diğer parçalarda devrimin zaferini kesinleştireceği gibi, Türkiye'yi de giderek zafere giden bir devrim yoluna sokacaktır. Böyle bir stratejik öneme doğru Türkiye'deki sosyal mücadele de gitmektedir. Ya rolünü layık yerine getirecek, sosyal kuruluşu sağlayacaktır, ya da artan bunalım altında emekçilerin, işçi sınıfının, memurların, yoksul köylülüğün nefes alamaz durumu daha da yaşanmaz bir hal alacaktır. Kısaca Türkiye ortamında da ya devrim, ya sosyalizm; ya demokrasi, ya da faşizmin maymunlaştırdığı bir topluma katlanılmak zorunda kalınacaktır.

PKK'de insanlık çözümünü hedefliyor

Görüyoruz ki, emekçilerin uluslararası dayanışma ve mücadele gününde bir kez daha gerek bütün insanlık açısından, gerekse de bölgemizdeki halklar ve en önemlisi de

Kürdistan'daki devrim açısından önemli gelişmelerle sorun ve çözüm yollarıyla karşı karşıyadır. PKK bu anlamıyla çok ağır sorunları da yaşasa esasta çözümü ifade etmektedir. Hiç kimse PKK'yi basit bireysel heveslerini konuşturacağı bir parti olarak değil, insanlık çözümünü, halklar çözümünü, yine çok ağır ve en dipte olan Kürt sorununda kendini bir çözüm olarak değerlendirmek zorundadır. Son yıllarda partileşme içinde yaşadığımız yoğunlukta bir büyük insanı yeniden yaratma çabası söz konusudur. Hiç şüphesiz, eski toplumsal etkilere açık çok geri siyasal düzeyde savaşlar sağlanıyor, ama aynı zamanda yeni yaratıcı özellikler de ediniliyor. PKK'lileşme, sosyalleşmektir, siyasallaşmaktır, askerileşmektir, aynı zamanda yeni insan yaratmaktır. Özellikle kendi içinde yeni dönem insanını, sosyalist insanı yaratmak PKK'nin en temel ideolojik görevi olarak karşımıza çıkmaktadır. Zaten reel sosyalizmin de başaramadığı; kendi partisi içinde yeni insanı yarat-

gurur.

PKK mücadelesinin bir özelliği de bütün bunları ortaya çıkarma zeminine de sahip olmasıdır. Her zamankinden daha iyi bilmeliyiz ki, PKK içinde yürütülen sınıf savaşımının da çok ötesinde, salt sosyal, siyasal da değil, genel bir insan savaşımı, bundaki ısrarımız başarımızın teminatıdır. Kendi deneyimlerimize dayanarak söylüyorum, bu, ısrarlı sosyalist insanı yaratma savaşını sürdürmeseydik, bırakalım bu savaş bu aşamaya, bugünlere getirmeyi, daha ilk günlerinde çakılıp kalması işten bile değildi. Özellikle de Sovyet deneyimi 70 yıl yaşıdıktan sonra çözülüyorsa, bu kadar gelişmişliğine rağmen dağılıyorsa, bizim en geri toplumsal koşullara dayanan devrimimizin çözülmesi işten bile değildir. Peki bunu nasıl önledik? Sosyalist insan kavgasını şiddetlendirerek önledik. Bu yönlü doğru bir mücadele anlayışını, savaşını çok ustaca parti içinde vererek, bu reel sosyalist çözümü PKK'de sadece önlemekle kalmadık, PKK'nin aşama yapmasını, önemli bir sıçrama göstermesine yol açtık.

Bu en doğru olan ve öncelikle yerine getirilmesi gereken bir görevdir. Sosyalist partinin ilk işi öncülüğünü keskin sosyalist üyelerle sağlama olmasıdır. Kendi içindeki bireyi çözmeyen, sosyalistleştirmeyen bir çaba her an yenilmeye ve hatta çok tehlikeli bir saplantı haline gelmeye açıktır. Diğer bütün dönem partilerinin yaşadığı ve dolayısıyla çözüldüğü nokta da budur. Onlar sosyalist insanı yaratma mücadelesini ya genel doğrularla geçiştirdiler ya devrim sonrasına bıraktılar, ya da ekonomik tatmin gibi ayrıcalıklar, tavizler vererek işin içinden sıyrılmaya çalıştılar. Eğer Sovyet partisinde birkaç değerli sosyalist olsaydı, sosyalist demokrasiyi, sosyalist morali ve bütün sosyalist görevleri esas alsaydılar bu partiler böyle yozlaşmazdı; bu devletler böyle tehlikeli bir araç olarak başa bela olmazdı ve toplum da böyle çürümezdi.

Kısacası öncünün günlük olarak sosyalistleşmesi oldukça büyük bir öneme sahiptir. Tarihi bir örnek vermek istersek; İslam tarihinde, özellikle Ortadoğu halklar mücadelesinde, hatta insanlık mücadelesinde bir bütün olarak eğer bu etkileri bugün daha da kalıcı

“Bütününü yaptığımız PKK'yi özgün bir sosyalist aşama partisi olarak gündemde tutmaktır. Bu da oldukça başarılıdır. PKK'nin Kürt ulusal kurtuluşçuluğunun öncü gücü olduğu, daha çok görülen bir yanıdır. Fakat asıl önemli bir yanının da uluslararası sosyalist mücadele içinde ifade ettiği anlamdır.”

olan dinler ve o dinlerin mücahitleri anılıyorsa, evliyalardan bahsediliyorsa, yaşamlarının yüceliği bir anlam ifade ediyorsa, bunun anlamı o ideolojilerin kendi insanlarını yaratmaları için sınırsız bir mücadeleyi, inceliği, hasasiyeti göstermelerinden kaynaklanmaktadır. 40 yıllık çilelerden bahsedilir. İran'da Ayetullahlar deneyimi vardır. Evliya menkıbeleri çok anlatılır. Bütün bunların anlamı; o devrimlerin, ideolojilerin kendi insanlarını ısrarla yaratma işine devam ettikleri, bundan birçok tarikat, mezhep oluşturdıkları için bugüne kadar etkilerini taşımışlardır.

“Yeterlilik” anlayışı sosyalizmde olamaz

Sosyalizmde bunun daha da nasıl yapılması gerektiği ortadadır. “İşte ekonomiyi inşa ettik, işte devleti de kurduk” demekle sosyalizm kurulmadığı gibi, özellikle onun ayetullahları, onun günlük savaşımı içindeki ideologları, manevi önderleri, ideolojik önderleri işleri bütünüyle görececek, değerlendirecek ve tedbirini alacak zenginlikte olmasalar sosyalist devrimin kaba materyalist yorumu neredeyse kapitalist-faşizmle özdeşleştirilecek yorumlara götürebilir. Burada esas suçlu arancaksa bu da sosyalizmin ideolojik öncülüğünün, onun öncü bireylerdeki hakimiyetini sonuna kadar götürememiş olmasından kaynaklanır.

PKK’de önderlik olarak böylesine bir gelişmeyi yaşadığımızı görüyoruz. Hâlâ tutku ve zevkle bunu sürdürmeye çalışıyoruz. “Yeterlidir” gibi bir tutum içine asla girmedik. Şimdi daha iyi görüyoruz ki, savaş ne kadar şiddetlenirse şiddetlensin, taktik görevler günlük olarak ne kadar artarsa artsın, hatta bazılarına fantezi gibi (ki parti içinde de bunlar vardır), dar savaş görevleriyle, dar yaşam endişeleriyle hareket ederlerse etsinler bütün bunlara çözüm militan sosyalist kişiliktir. Amansız bir günlük savaşla sosyalist militan kişiliği yaratmak, yetkinleştirmek, her tehlikeye karşı panzehir olarak hazırlamak şarttır. Bir de sosyalist militan kişiliği hep süreklileştirmek gerekiyor. PKK’nin en önemli ispatlarından biri de budur. Bu sağlandığı oranda çok iyi görmekteyiz ki, PKK politik olarak da büyük bir gelişme gösteriyor, hatta askeri taktikleri de hayli dikkate değer bir gelişmeyi, en azından kolay yenilmez bir gelişmeyi sağlayabileceğini gösteriyor.

PKK’de politik gelişme vardır. Politik gelişmeyi kendi halkı içinde yürüttüğü gibi, bölgesel halklar içinde de evrensel bir biçimde geliştirmektedir. Hata Avrupa’yı, Amerika’yı bile etkilemektedir. Sosyalistleşen PKK aynı zamanda politikleşen ve politik etkisi hızla yükselen PKK’dır. Bugün Kürdistan halkının çok geri, hiç kimsenin şans vermediği bir konumdan politik bir halk haline gelmesi çok önemli bir gelişmedir. Her ne kadar örgütsüzse de, tam cepheleşmemişse de çok önemli bir politik güç haline geldiği tartışma götürmezdir.

Kürt halkı şu anda en devrimci politik halklardan biridir. Bunu daha sıkı örgütlemek, daha sıkı bir biçimde cepheleştirmek görev olarak önümüzde durmaktadır. Dış Kürtleri, iç Kürtleri, bütün parçalardaki Kürtleri uygun politik taktiklerle örgütlemelere çekmek, yine politik mücadele biçimlerini eksik etmemek bu politikleşmeyi daha da hızlandıracaktır ve yenilmez bir politik halk haline getirecektir. Parti öncülüğü sonuna kadar bunun yolunu açmış ve imkanlarını, mevzilerini yaratmış, kullanılmasını da artık kadro önderlerine ve bunların politik tarzla-

dışta, legal-illegal politik mevziler her PKK militanın hizmetine sunulmuştur. Önemli olan bunun değerinin bilinmesi ve saygıyla bu değerlerin korunmasıdır. Bunun sıradan görevlerinin yerine getirilmesi dahilinde büyük başarıların yaratılacağı tartışma götürmezdir. Zaten mevcut politik savaştan, serhildanlardan bunu çok iyi anlamaktayız. En devrimci yaşayan bir halk olma gerçeğini dost-düşman herkes kabul ettiği gibi, bunun tam zaferi ise günlük taktik hakimiyetten geçtiği bilinmek zorundadır.

O halde PKK’nin en yaratıcı bir politik parti olduğu, hatta hızla halkla bütünleştiği, onun politikleşmesini sağladığı, politik devrimini en çarpıcı yönde yakaladığı, bunun da politikanın teorisinin, uygulama esaslarının, önderlik tarzının çarpıcı bir ifadesi olduğu artık kesinleşmiştir. Önemli olan bunu bütün militanların halka taşıması, halkın da son derece bilinçli bir devrimci halk olmayı sürdürmesidir. Bu da kesinlikle zaferin yerine getirilmesinde belirleyici etkisini göstermiştir ve daha da çarpıcı olarak bu yaşadığımız süreçte gösterecektir.

Bir de “nasıl yaşamalı”ya daha etkin cevaplar verebilmek için, nasıl savaşım sorusuna cevap vermemiz gerekiyor. Nasıl yaşaması gerektiğini bilemeyen-

yürütülemez. Yaşama daha doğru-dürüst saygıyı gösterememiş, kendisine bile saygıyı elde edememiş olanların iyi bir sosyalist gerillacı olmaları şurada kalsın, siyasetin a, b, c’sinden bile sonuç çıkarmaları düşünülemez. Dolayısıyla bizim sosyal yaşamı çözmemiz, sosyal yaşamın kördüğümünü parçalamamız, özellikle aile bünyesinde çok kalıtsal bir hal almış, neredeyse fosilleşmiş, yaşamaktan çıkmış, gelenek bile diyemeyeceğimiz kadar yaşamın dışında olan böyle ilişki biçimlerine karşı savaşımızla mümkün olmaktadır. Tutuculuktan da öteye çürüten, delirten sosyal ve aile gerçekliğini, yine kadın-erkek ilişkilerindeki büyük düşüşü, büyük çirkinliği parçalamadan ruhlarda ve düşüncede bir büyümeye yol açmamız düşünülemez.

Bir kültür devrimini yapıyoruz

PKK öncülüğünde son dönemlerde bu adımları ne kadar isabetli attığımızı, sorunu çok temel bir noktada yakaladığımızı ve önemli gelişmeleri bu silahla elde edebileceğimizi bir örnek olarak evrensel yanı ağır basan bir biçimde görmekteyiz. Buna kültür devrimi de denilebilir. Devrimin sosyal yönünün de açığa çıkardığı önceden çöz-

siyaseti, yaşamı boğan bir kurum olduğu ortaya çıkarıldı. Yine en temel ilişki olarak aile içindeki kadın-erkek, çocuk-ana-baba ilişkilerinin, hatta klan-kabile ilişkilerinin doğru çözümlenmemesi halinde hiçbir ilerlemenin sağlanamayacağı, yürütülebilecek savaşın ilkel-is-

nin yaşayabileceği, yaşamının yolunun açılabilceği, temel ilişkilerin gelişim gösterebileceği, duygu boyutu, örgüt boyutu, siyasi boyutunun bir gelişim yaratabileceği ortaya çıktı. Yine hiçbir siyasi yönü olmayan birtakım ilişkilerin ne ifade ettiği, bunun savaşımı

“Afganistan, Hindistan, Vietnam gibi ülkeler doğal olarak Asya ittifakı içinde yer alacak ülkelerdir. Ortadoğu ise adeta Asya’nın öncü savaş kolu durumuna gelmiştir. Afrika’nın doğal olarak bu blokun yedeğinde yer alması, yine Latin Amerika’nın da yoksul ülkeler serisinde yer alması ya da tarafsızlık düzeyinin gelişmesi işten bile değildir.”

yancılar savaşımı, yine yürütülen politikanın da bir işbirlikçi politikayı aşamayacağı ortaya çıkmıştır.

En tehlikeli de parti içinde yaşanan ağır bir bunalım vardı. Neydi bu bunalım? Doğru savaşıma, doğru politikaya yaklaşmaktan dolayı, “yüzey-sel kaldım, dar kaldım, keyfi kaldım” diyen müthiş bir olumsuzluk, protestoculuk, tasfiyecilik başgösterdi. Bunun aşılma yolunun aslında sosyal çözüm-

nasıl olumsuz etkilediği, özellikle kadın, erkek, aile ortamındaki ilişkilerin çözümlenmemesi halinde parti içinde büyük bir soruna yol açacağı, zaten toplumun da yaşanmaz düzeyinin partiyi de yaşanmaz bir hale getireceği ortaya çıkarıldı. Çözüm olarak kadın ordulaşması, kadının kurtarılmasında gelişme görüldü. Yine intiharvari, devrimi ölüme koştuktan ibaret gören anlayışlar yerine, devrimin yaşamın tek diriltici

lerin nasıl savaşımında da fazla etkili ve başarılı cevaplar veremeyeceği açığa çıkmış bulunmaktadır. Çaptan düşmüş, delice, çok kölece ve haince bir yaşamı iliklerine kadar benimsemiş bir halkın sosyal gerçekliğinde bunu çözmeden, parçalamadan ve yerine “nasıl yaşamalı” sorularına etkili cevaplar

me, bir örnek model temelinde de olsa, gerçekleştirmesine daha da olanak verilmelidir. Ama mutlaka yapılması gereken bir görev olduğu, devrim sonrasına bırakılmayacağı, hatta devrimin zaferi isteniliyorsa sosyal devrimi, kültür devrimini parti içinde geliştirmemiz gerektiği çok çarpıcı bir biçimde görmekteyiz. Hatta bu konuda sağlanan derinlik, derinlikli bir sosyal devrimdir. Sosyal ilişki düzeyini, her olumsuzluk karşısında önünü açma ve yenilikler yaratma ve benimsetme anlamında sağlandığı oranda yükseltmek mümkündür. Geleceğin sosyal devriminin sağlam bir temsilcisi olunmak zorundadır. Bunda ısrar etmek, sosyal devrimin daha da eşit ve özgür gelişmesinin, bu anlamda da sosyalist toplumu sağlam esaslara bağlamasının en temel görev olduğu ortadadır.

Hiçbir devrim partisinde görülmeyen bu gelişmeler PKK’de görülmektedir. Toplumun en temel hücreleri olarak aile çözümlenmesi çarpıcı bir biçimde geliştirildi. Politika ve askeri yaşamla bağlantısı kadar, moral yönü de açığa kavuşturuldu. Ailede ısrarın, bir sosyal kurum olarak değerlendirilemeyeceği,

lemelerden, kişilik çözümlmelerinden geçtiği açığa çıktı. Bunun daha da çözümlenmesiyle birlikte görüldü ki, içteki zincirler, ruhlardaki, beyinlerdeki tut-saklık zincirleri parçalanmadan bu tıkanmış, oldukça bunalımlı, kendini yavaşlatmaktan aciz tipte bırakalım devrim yapmayı, devrimin başına büyük bela olmasını bile önleyemeyiz. Her devrimde böyle bunalımlar hiziplere yol açar. Yine her devrimde partilerin parçalanmalarına yol açar. Ama bizde hizip olma gücü bile olmamakla birlikte, daha bir ince ağrıyı verem, kanser mikrobu gibi çürümeye yol açar. Gelişmiş bir hastalık bile olamıyorlar, çok primitif, çok ilkel bir hastalık halinde bünyeyi kemiriyorlar. Böylece de beklenmedik bir parti içi protestoculuk, parti içi ne lazımcılık, ilgisizlik, çok anlamsız kayıplara yol açmak, en basit görevlere bile saygılı yaklaşmamak bir hastalık gibi kendini gösterdi.

Bütün bunlar kendini yetiştirememiş kişilikten kaynaklanmaktadır. Bu kişilik PKK’de ameliyata yatırıldı. Çabalarımız sonucu bu çözümlmeleri geliştirmek zorunda kaldık. Sonuçta şu ortaya çıktı: Bu çözümlmeler temelinde kişi-

kaldırıcı olduğu, nasıl yaşanılması gerektiği için devrimin esas alındığı, dolayısıyla bu anlayışın gelişmesiyle birlikte hızlı ölüme koşmak değil, çarpıcı bir özgür yaşama koşmanın esas alınması gerektiği gösterildi. Bunun da savaşma yetenekleriyle, örgüt ve günlük olarak taktiğe hakim olmanın özellikleriyle bağlantılı olduğu, savaşı başaranın yaşamı başaracağı; morali, duygularının başarısını kendisinde gerçekleştiremeyen savaş da başaramayacağı ortaya konuldu.

Böylesine çok kapsamlı bir kültür devrimiyle bunu PKK’nin son yıllardaki gelişmelerine sığdırabildik. Bunun da en önemli bir gelişme olduğunu sanıyorum sadece PKK içinde, ulusal devrim düzeyinde değil, uluslararası alanda da etkisi gittikçe hissedilen bir gelişme olarak değerlendirilmektedir.

Gerek emekçilerin birlik ve mücadele günü dolayısıyla, gerekse PKK içi dönem itibarıyla yürüttüğümüz hazırlıklar sosyalizmin PKK şahsında gerçekleşmesi açısından büyük umut vericidir.

“Sosyalist partinin ilk işi öncülüğünü kesin sosyalist üyelerle sağlama almasıdır. Kendi içindeki bireyi çözmeyen, sosyalistleştirmeyen bir çaba her an yenilmeye ve hatta çok tehlikeli bir saplantı haline gelmeye açıktır. Diğer bütün dönem partilerinin yaşadığı ve dolayısıyla çözüldüğü nokta da budur.”

rina bağlıdır. Bunun için de devrimci nicelik ve nitelikte kadro her tarafta vardır. Yeter ki, doğru önderlik kavrayışıyla politik ve cephe görevlerini layıkıyla yerine getirsinler. Hiç kimse PKK’nin politik öncülüğünde “imkanlar dardır” diyemez. Hiçbir devrim partisine nasip olmayacak kadar içte-

vermeden kimsenin sağlıklı askeri-politik savaşı yürütemeyeceği ortaya çıkmıştır. Böyle kendi başına bela olmuş, ok’la merteği karıştıran, adeta yaşamı başı üzerinde değil, başka tarafı üzerinde yürütmeye çalışan, ayakları havada, yaşamın hayalinin bile yanından geçmeyen insanlarla etkili bir savaş

“Tarih boyunca yaşanan büyük devrimsel gelişmelerin yarattığı teorik ve taktik temel, günümüz dünyasında yaşanan yoğun çelişkiler, devrimsel gelişme için koşulların uygun olduğunu göstermektedir. Bu koşullarda, ulusal, sınıfsal, cinsel, çevresel vb. çelişkiler ekseninde devrimsel gelişme yaratmak mümkündür. Sosyalizme bilimsel ve yaratıcı yaklaşım, böyle devrimci gelişmeleri yaratacak ve öncülük edecek güçtedir.”

(PKK-Parti program Tüzüğü)

“Barışçıl çözüm” taktiği, kimi ülke pratikleri ve KÜRDİSTAN DEVRİMİ

Araştırma-inceleme –I

Barış, kutsal bir kavramdır. Hemen hemen her sınıf ve tabakanın kendi çıkarına göre tanımladığı, dolayısıyla kullandığı bir kavramdır. Ezilenlerin-sömürülenlerin barışa yüklediği anlamla, ezen-sömürücü sınıflarınki, taban tabana bir zıtlık oluşur. Ezenler açısından barış, üzerinde her türlü baskı, sömürü gerçekleştirdiği sınıf ve halkların, en ufak bir direniş göstermeksizin, karşı koymaksızın var olan sömürü ve baskıya boyun eğdiği ortamın yaratılmasıdır. Ezilen-sömürülen sınıflar için barış ise, savaşa yol açan maddi koşulların, sınıfların, sömürü ve baskı ilişkilerinin ortadan kaldırıldığı ortamın yaratılmasıdır. Yani savaşın nedenlerinin ortadan kaldırılmasıdır. Günümüzde gerek ABD ve gerekse de Avrupa emperyalistleri, Sovyet bloğunun dağılıp çökmesinden sonra, yeni süreç için, “evrensel barış,” “dünya barışı,” “sonsuz barış çağı” türünden değerlendirmeler yapmaktadırlar. En önemli rakipten kurtulup serbest hareket etme imkanına kavuşan ve dünyayı kendi çıkarına göre düzenlemek isteyen emperyalistlerin sloganı daha farklı olamazdı. Zira daha farklı temelde “dünya imparatorluğu stratejisi” hayata geçirilemezdi. “İnsan hakları,” “demokrasi” ve “barış” bu dünya imparatorluğunu kurmanın ideolojik kavramları olmak durumundaydı.

SSCB-ABD eksenine oturan “Dünya Barış Ortamı” SSCB’nin tarih sahnesinden çekilmesiyle, yerini ABD’nin tek taraflı üstünlüğüne dayanan “barış” ortamına bıraktı. Dünya, Pax Romana’dan, Pax Britanica’dan sonra Pax Amerikana’ya tanıklık etmeye başladı. Artık, sadece Latin Amerika ABD’nin arka bahçesi olmayacaktı. Tüm dünyayı, kendi “bahçesi” olarak gören ABD, kendi barışını dünyaya dayatmaya başladı. Bu, halkların egemenliğini, bağımsızlığını ve iradesini hesaba katan ve bu temelde ulaşılan bir barış ortamı değildir. Esas olarak bunların hiçe sayıldığı, zayıflatılıp kırıldığı bir barış ortamıdır. Nasıl ki, bir dönem Roma Akdenizi “kendi gölü” olarak görmüş ve herkese, bu fiili durumu kabul etme temeline Pax Romana’yı dayatmışsa; bugün de ABD dünyayı kendi “kasabası” ve kendisini de kasabanın tek ve tartışılmaz “Şerif”i olarak görmek ve dolayısıyla “kasabanın” tüm girdi-çıkışından kendisi karar sahibi olmak istemektedir. Bunu da dünyaya “yeni” ve kendi denetiminde bir düzen oturarak yapmak istemektedir.

“Pax Amerikana”yı ve bunun halklara dayatılan “barışçıl çözüm” taktiğini anlayabilmek için “yeni dünya düzeni”ni ve üzerinde şekillendiği çelişki, çatış-

ma, güç dengelerini ve ortaya çıkan sonuçları ele almak gerekmektedir.

İki kutuplu dünyamızda, kutuplardan birini oluşturan SSCB’nin çökmesiyle birlikte ortaya çıkan boşluk ve bağlı olarak gelişen çelişki-çatışma ve düzensizlikler kaşısında kapitalist-emperyalist sistemin başı ve jandarması olan ABD, “yeni dünya düzeni” adı altında kapitalizmin yapısal kriz ve bunalımlarını çözmek, olası kontrol dışı gelişmeleri denetim altına alabilmek için, dünyayı kendi egemenliği ve kontrolünde düzenleme iddiasıyla ortaya çıktı. Fakat yaşananlar bu iddiayı boşa çıkarır niteliktedir. Bugün dünyada bir düzenden çok bir düzensizlikten, kaostan bahsedebiliriz. Yerküremizin 79 ülkesinde savaşların hâlâ sürüyor olması, buna en açık örnektir.

Son yüzyılımızda dünya çapındaki

bırakırsak, kapitalist-emperyalistlerin üçüncü kez dünyayı düzenleme girişimiyle karşı karşıyayız.

Birincisinde ilk paylaşım savaşı sonrasında Avusturya-Macaristan, Çarlık Rusyası, Osmanlı İmparatorluğu gibi dünyanın belli başlı güç merkezleri yıkılıyor, parçalanıyordu. Rusya’da Ekim Devrimi’yle yeni bir çağ, proleter devrimler ve ulusal-kurtuluş hareketleri çağı başlıyordu. Bir taraftan sözünü ettiğimiz imparatorlukların yıkılmasının yarattığı boşluk-kaos, diğer taraftan Ekim Devrimi’nin sağladığı başarı ve ezilen sömürge ülkelerde yarattığı devrimci fırtına kapitalist-emperyalist sistemi dünyayı kendi çıkarına uygun olarak yeniden düzenlemeye, taşları yerli yerine oturtmaya yöneltti.

1. Paylaşım Savaşı sonrası ABD başkanı W. Wilson, kendi adıyla anıla-

vaşı sonrası yapıldı.

2. Paylaşım Savaşı sonrası koşullar sadece bir yeni düzenlemeyi ortaya çıkarmıyordu, bunun yanı sıra düzenlemenin liderliğini de değiştiriyordu.

Avrupa neredeyse yakılıp yıkılmış, ekonomi adına bir şey kalmamıştı. Japonya ise atom bombasıyla dize getirilmişti. Geriye, sistemin ve dolayısıyla yeni düzenlemenin liderliğini yapacak tek güç, ABD kalıyordu. Çünkü ABD 1. Paylaşım Savaşı’na girmemenin verdiği avantajla ekonomik büyümesini sağlamış, 2. Paylaşım Savaşı’nı ise kendi toprakları dışında yürütecek dev bir ekonomik güç haline gelmişti. Artık İngiltere’nin hegemonyasının yerini, dünyanın tartışmasız gücü olan ABD’nin hegemonyası almıştı. Emperyalizmin yeni lideri ABD, kapitalist sistemi “kızıl tehlike”ye karşı koruyabilmek için, Marshall-

Bugün yapılan üçüncü düzenleme girişimi kapitalist emperyalizmin krizden çıkma çabası ve yeni güç dengelerine göre pazarların yeniden paylaşılmasıdır. Bunun sonuçları düzenden çok, ağırlaşan ve kaosa doğru bir gidişin ilk belirtilerini veren düzensizliği ifade ediyor. Reel sosyalizmin yıkılmasından bu yana kurulmaya ve oturtulmaya çalışılan “yeni düzen”in özellik ve yarattığı sonuçları şöyle özetleyebiliriz.

Reel sosyalizmin dağılmasından sonra dünyada SSCB şahsında sosyalizmin prestijinde yaşanan düşüş ve bu anlamda sosyalizmden yaşanan kaçış-yılgınlık, son süreçte yerini tekrardan sosyalizme özlem ve buna ulaşma çabalarına bırakmıştır. Bu, hem teorik tartışmaların derinleştirilmesi alanında, hem de gerek Rusya, gerekse de Polonya seçimlerinin sonuçlarında görüldüğü gibi fiili yaşanıyor. Bu gelişmelere dünyanın birçok yerinde ulusal kurtuluş hareketleri eşlik etmektedir. Birçok hareket dar milliyetçi ve farklı önderlikler altında gelişmekle birlikte, emperyalizmin başını ağrıtmaktadırlar. Ve emperyalist sermayenin serbest akışı önünde engel teşkil etmektedirler.

Kapitalist-emperyalist sistem, soğuk savaş döneminde SSCB’yi bütün kötülüklerin, savaşların kaynağı ve “şeytani imparatorluk” ilan ederek, tüm ekonomik, siyasi, kültürel vb. sorunların bundan kaynaklandığını, SSCB’nin aşılması halinde büyük gelişmelerin sağlanacağını propagandasını yapıyordu. Kitleleri bununla uyutan sistem, bugün bu amacına ulaşmasına rağmen, var olan sorunlar içinden daha da çıkılamaz hale gelmiştir. Sistemin yirmi yıldır yaşadığı yapısal krizin derinleşmesi ve bir türlü aşılamaması, gidişatın sürekli kötü olması, kitleler nezdinde bir sorgulamaya ve hareketlenmeye neden olmaktadır. Artık eskisi gibi kitleleri “kömünizm” tehlikesiyle korkutmadıkları gibi, kimseyi sosyalizmin öldüğüne de inandırmamaktadırlar. Bugün Fukuyama’nın tarihin sonuna geldiği belirlemesinin boş bir kuruntudan ibaret olduğu, özünde kendi özelemlerinin bilinç altına yerleşmesinin ifadesi olduğu anlaşılmıştır.

Çünkü, reel sosyalizmin ortadan kalkması, kapitalist-emperyalist sistemin sorunlarını hafifletmemiş, tam tersine daha da ağırlaştırmıştır. Bugün emperyalist merkezlerin durumlarına genel olarak bakıldığında, bu durum daha iyi anlaşılmaktadır.

ABD’de gelir dağılımı hızla bozulmakta, adeta bir uçurum oluşmaktadır. Öte yandan işsizlik çığ gibi gelişmektedir. Yoksulluk sınırının altında yaşayanların nüfusu gün geçtikçe artmaktadır. Bu durum sadece ABD’de yaşan-

Etruş/Güney Kürdistan

her yeni düzenleme ya da düzenleme girişimi, hep altüst oluş süreçlerinde ortaya çıkmıştır. Dünyanın sayılı imparatorluklarının sarsılıp-yıkıldığı, kurulu dengelerin yerinden oynadığı, deyim yerindeyse dünyanın çivisinin çıktığı koşullarda bir yeniden düzenleme gündeme girmiştir.

Bugün ABD önderliğinde, “yeni dünya düzeni” adı altında dayatılan ABD’nin kendi güç, çıkar ve isteklerine göre tek taraflı olarak yeniden düzenleme girişimidir. Bu bir güç işidir. Ve ilk kez olmamaktadır. Ezilen ve sömürülen yığınların 1917 Ekim Devrimi’yle, yeniden emeğin egemenliği temeline, dünyayı düzenleme çıkışını bir yana

cak 14 maddeyle; hem barış koşullarını hem de “Avrupa’da kalıcı bir yerleşim için gerekli olan sınır değişikliklerini” nasıl yapacağını hesaplıyordu. Esas olarak da Ekim Devrimi’nin yarattığı devrimci etkiyi nasıl ortadan kaldıracığına yönelikti. Nitekim özel sekreterine şöyle demektedir: **“Bolşevizm denilen zehir, bugün dünyayı yönetmekte olan sisteme karşı kesin bir protesto içindir ki, bunca yaygınlık kazanabilmiştir. Sıra bizde şimdi: Barış konferansında biz yeni düzeni, her şeyden önce iyilik yoluyla, ama gerekirse kötülük yoluyla egemen kılmaya çalışacağız.”**

İkinci düzenleme, 2. Paylaşım Sa-

Truman doktriniyle, Avrupa ekonomisini yeniden canlandırıp ayağa kaldırdı.

Ama sorun sadece Avrupa ekonomisini geliştirip-güçlendirmekle hallolmuyordu. 2. Paylaşım Savaşı’ndan sonra iflas ettiği, iyice açığa çıkan klasik sömürge sisteminin yerine yeni bir biçim bulunmalıydı. Zira faşizme karşı verilen mücadelede birçok ulusal kurtuluş hareketi, sosyalist kampa eğilim gösteriyordu. Bu nedenle yeni sömürgecilik ilişkileri geliştirerek bu durum engelleniyor, emperyalizmin hakimiyeti sağlanıyordu.

Üçüncü düzenleme ise, reel sosyalizmin çözülüşünden sonra devreye sokulan “yeni dünya düzeni” olmaktadır.

mıyor. Japonya da benzer sorunlarla boğuşmaktadır.

İki Almanya'nın birleşmesinin faturası Alman halkına çıkarılmaktadır. İşsizlik, dış borç, ekonomik durgunluk ve militaristleşme, birbirini üreterek devam etmektedir. İtalya, yolsuzluk, skandal, hükümet krizlerinin yaşanıldığı ülke olmaya devam etmektedir. Fransa emperyalist merkez olma konumunu sürdürübilmenin faturasını ağır ödemekte, işçi-öğrenci eylemleriyle sarsılmaktadır. SSCB'nin mirasına sahip çıkmak isteyen Rusya'da durum pek farklı değil, hatta daha da kötüdür. İşsizlik, enflasyon hızla yayılmaktadır. Kanada ise bölünmekle yüz yüzedir. Kapitalist merkezlerde de böylesine ağır sorunlar yaşanırken “dünyanın kır”larında durum daha da kötüdür. Dünyanın ezilen-bağımlı ülkelerinin neredeyse hepsi, açlığın pençesinde kıvranmaktadır. Salgın hastalıklar, konutsuzluk, yoğun çocuk ölümleri, eğitim imkanlarının yokluğu ve daha birçok ağır sorunu derinden yaşamaktadırlar.

Bütün bu durumlar ise, daha fazla çelişki, daha fazla çatışma, dolayısıyla daha fazla “düzensizlik” anlamına gelmektedir. Bugün dünyamızı saran bu gerçeklik karşısında ezilen sınıf ve halklar, büyük bir öfke içinde bulunmaktadırlar. Meydana gelen savaşların, çatışmaların, grevlerin, boykotların vb. temelinde dünyanın bir avuç sömürücü tarafından çok haksız bir biçimde baskı ve sömürü çarkı altına alınması gerçekliği yatmaktadır. Ve bu gerçeklik daha da gelişmeye adaydır.

Bu nedenle emperyalist merkezlerde kitleler, sınıfsı bir denetim-gözetim altına alınmak istenmektedir. Fransa istihbaratının bir milyon kamerayla halkı izlemesi, insanların evinde, işyerlerinde gözaltında tutulması bunun açık örneğidir. Aynı yaklaşım yıllardan beri ABD'de de geliştiriliyordu. En son olarak Alman İçişleri Bakanlığı, suç istatistiklerini açıkladıktan sonra, “optik ve akustik (görsel ve işitsel) aletlerin kullanılmasını ve evlerin denetlenmesi gerektiğini” belirtiyordu. Manzara George Orwell'in “1984” adlı romanına ne kadar da benziyordu! “Büyük birader” denetim sağlamak için gözlerini ve kulaklarını tüm toplumun üzerine dikmiştir.

Kapitalist sistem bunların yanısıra, ezilenlerin kurtuluşa yönelmemeleri için, en yoz, en aşağılık şeyleri kültür-sanat adı altında piyasaya sürerek; her şeyi maddiyatta gören, tüketmekten zevk alan, bu nedenle doymaz bir obur haline gelen, ahlaki ve manevi olarak tam bir çöküşü yaşayan; her şeyiyle çarpıklaştırılmış bir insan tipi yaratmıştır. İnsanın bu denli yozlaşmasına neden olan tüketim kültürünü geliştirmek için, akıllara durgunluk veren yöntemler geliştirmiş ve geliştirmektedir. Öyle ki bu yaşam biçiminin simgesi olan “Amerikan Rüyası” günümüz insanının bir numaralı yaşam felsefesi olarak en çok rağbet görmektedir. **R.J Barnett-J. Cavanagh**'in kaleme aldıkları Küresel Düşler adlı kitapta, **“Bireyler ortak alanlara sırt çevirip özel düşler görmeye yönelirken, filmler, şarkılar, videolar bu düşlere yardımcı olmaktadır”** demektedirler. Bu düşlere dalan insanda duygu, düşünce ve ideoloji adına bir şey kalmadığı gibi insani güdüler açığa çıkarılıp, bunlar üzerinde oynanarak, insan; insanlıktan çıkarılarak ve yaradılışına yabancılaştırılıp sürüleştirilmektedir.

Son yayınlanan istatistiklere göre yoksulluk ve beslenme imkanlarının gi-

derek azalması, çevre dengesinin bozulması ve insanların başlarını sokacak bir konuttan yoksun olmaları, birçok bulaşıcı hastalığı yaratmaktadır. Dünyada yarım milyarı aşkın insanın yeniden verem hastalığı tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğu belirtilmektedir.

Tüm bunlar kapitalist-emperyalist sistemin insanlık dışı özelliğini, çağdışılığını, bunalım ve çözümsüzlüğünün mutlaka aşılması gerektiğini ortaya

niyetli değil. ABD Dışişleri Bakanı **Christopher**, bu noktadaki kararlılıklarını şöyle dile getiriyordu: **“Bazıları ulusumuzun bir gerileyiş içerisinde bulunduğunu ve artık dünyaya karşı demokratik sorumluluklarımızı yerine getiremeyeceğimizi söylüyor. Hiç kimse heveslenmesin. Dünyayı yönetmek bizim hakkımız. Yöneteceğiz.”**

İş sadece resmi ağızlardan yapılan açıklama ve kararlılık belirtileriyle de

“Yüzyılımızda dünya çapındaki her yeni düzenleme ya da düzenleme girişi, hep altüst oluş süreçlerinde ortaya çıkmıştır. Dünyanın sayılı imparatorluklarının sarsılıp-yıkıldığı, kurulu dengelerin yerinden oynadığı, deyim yerindeyse dünyanın çivisinin çıktığı koşullarda bir yeniden düzenleme gündeme girmiştir.”

koymaktadır. Var olan bu çelişki ve sorunlar, kapitalizmin kendi içindeki yapısal krizin boyutlarına delalet etmektedir. Hiç kuşkusuz insanlık bu yaşam biçimini kabul etmeyecek ve mutlaka bunu aşmanın yol-yöntemlerini bulma arayışı içine girecektir. Daha şimdiden emperyalist merkezlerde ve yine sömürge ülkelerde tepkisel biçimde gelişen kitlesel hareketler bunun göstergesidir. Bu, kölece yaşama karşı bir direnme ve isyandır!

Bu sorunlardan başka bir de emperyalistler arası kaşılıklı rekabet ve dünya gücü olma mücadelesinden kaynaklanan çelişki ve çatışmalar vardır.

2. Paylaşım Savaşı'ndan sonra oluşturulan “yeni düzen”e öncülük eden ABD, her ne kadar siyasi ve askeri alanda tartışmasız üstünlüğünü koruyorsa da ekonomik alanda; Almanya ve Japonya karşısında bir gerilemeyi yaşıyor. Dolayısıyla ABD'nin dünyayı kendi çıkarları doğrultusunda eskisi gibi düzenlemesi mümkün değildir. Baş aktörler ve öncülük iddiasında olanlar çoğalmıştır. Nitekim Almanya eski Dışişleri Bakanı **Hans Dietrich Gencher**, **“Kendisini yeniden düzenleyen dünyayı artık Washington-Moskova ilişkisi belirlemiyor. Böylesi bir dünya'da Avrupa, birinci derecede askeri gücüyle değil, verimliliği, yaratıcı gücü ve yeteneğiyle dünyadaki yerini alacaktır”** diyerek, ABD'nin dünyanın tek tartışmasız lideri olmadığını, kurulacak yeni düzende kendilerinin de askeri güçle olmasa da ekonomik güçleriyle söz sahibi olmak istediklerini vurguluyordu.

Özelikle son dönemlerde Fransa'nın atom denemelerinde tüm dünyanın muhalefetine rağmen ısrar etmesi, Avrupa'nın askeri alanda, üstünlüğü olmasa da güç eşitliğini sağlama çabası olduğu göstermektedir. Yine Almanya ve Fransa arasında gelecekte ortak bir savunmanın çekirdeği temelinde kurulan ordu, buna diğer bir örnektir. Öte yandan Almanya'nın, ABD'nin NATO'daki tartışmasız üstünlüğüne son verme çabaları artık görmezlikten gelinmeyecek düzeye ulaşmıştır. Bunun yanı sıra 2. Paylaşım Savaşı'ndan sonra askeri alana fazla yatırım ve harcama yapmayan Japonya ve Almanya'nın bu alandaki “eksikliklerini” giderme çabası içine girmeleri, parlamentolarından “barışı koruma” adı altında dışarıya asker gönderme kararını çıkarmaları, emperyalistler arası rekabetin düzeyini ortaya koymaktadır.

ABD'nin eskisi gibi diğer emperyalistlerin “paralı askeri” rolünü oynama niyeti yok. Nitekim **H. Kissinger**, **“Amerika yeni bir dünya düzeninin fedaisi olamaz; müttefikleri şayet yardımcı olmak istiyorlarsa aynı riskleri göze almalıdırlar”** demektedir. Çünkü sorun artık blok çıkarları değil, ABD'nin hegomonya kurma sorunuydu.

Emperyalistlerin istem ve dayatmalarına rağmen, ABD dünya liderliğini onlara bırakmaya ya da paylaşmaya hiç de

kalmıyor. Bizzat hazırlanan raporlar da dünya liderliğinin nasıl sağlanabileceğini ortaya koyuyor. Bu noktada politika oluşturma gereklerine işaret ediyor. Nitekim **“Savunma-planlama Rehberi”** adlı raporda şöyle denilmektedir: **“ABD, yeni dünya düzeninde kazanmış olduğu, tek süper güç konumunu sürdürmeli ve garanti altına almalı. Bunun için de dünyanın herhangi bir yerinde kendisine rakip olabilecek diğer bir süper gücün ortaya çıkmasına izin vermemelidir... Bu amaçla birincisi uygulayacağı politika ile potansiyel rakiplerini bölgesel ve küresel olarak dünyada daha önemli bir rol oynama hevesinden vazgeçirmeli, ikincisi de herhangi bir devletin veya devletler grubunun karşı koyamayacağı yetekte bir askeri güç muhafaza etmelidir.”**

Görüldüğü gibi “Kızıl tehlikeye” karşı birer müttefik olan emperyalistler, artık yeniden paylaşılmak istenen pazar alanları için birbirlerinin amansız rakipleri durumundadırlar. Şu anda aralarındaki ticaret savaşları vb. durumlar görülmelik boyutlara tırmanmıştır. Çünkü Sovyetlerin varlığı emperyalistler arasındaki çıkar çatışmalarını yumuşatmış ve iki “sistem” arasındaki çelişkileri öne çıkarmıştı. Bugün “yeni dünya düzeni” adı altında paylaşılması istenen alanlar üzerinde çıkar çelişki ve çatışmaların nedeni, ABD dışındaki emperyalist devletlerin ekonomik ve siyasi önderliği paylaşma istekleridir.

Öteden beri ABD, Almanya ve Japonya arasında yaşanan çelişkiler ve merkez olma savaşimleri, bugün dünyanın üç ayrı bölgesinde üç ayrı blok olarak sürmektedir. ABD'nin önderliğinde kurulan NAFTA, Almanya'nın ağırlıklı etkisi altında biçimlenen AB, ve Uzak Doğu Asya'da Japonya önderliğinde gelişen APEC, bu çelişki ve çatışmanın aldığı yeni biçimlerdir.

Emperyalist ülkeler, dünya ölçeğine varan rekabeti sürdürülebilmek için içte devlet giderlerini (askeri harcamalar dışında) kırmakta, bir zamanların sosyalizme alternatif sosyal-refah devletini kaldırmakta, vergileri artırarak işçi ve

yaşamlarından hiç de memnun değiller ve gün geçtikçe de fakirleşmektedirler.

İşte bu uygulamalar geliştirilirken, dışta himayeci ulusal devletlere karşı savaş açılmakta, onun yerine serbest piyasa ekonomisi oturtularak, birçok ulus-devletin kalkınması için vazgeçilmez ve temel olan kamu kuruluşları özelleştirilerek ya da kapatılarak transnasyonal şirketler önünde bir engel olmaktan çıkarılmaktadır. Bunlar

ise, İMF ve Dünya Bankası'nın reçeteleri olarak sunulmakta ve amacı devletin borçlarını ödeyebilecek duruma getirmek ve kaldırmak olarak gösterilmektedir. Serbest ticaret bölgeleri yaratılarak az gelişmiş ülkelerin pazarı ve ucuz işgücü ele geçirilerek, bu ülkelerin bağımsız kalkınmalarının önüne geçilmekte ve kendi ekonomilerinin çok basit birer uzantısı haline getirilmektedir. Ekonomik alanda böyle müdahaleler yaşanırken, kendilerine kafa tutan devletler ve yönetimlere karşı ambargo, açıktan işgal vb. uygulamalarla iradelerini kırarak, egemenliklerini kurmak istemektedirler. Çıkarlarına gelen alanlarda ulusal çelişkiler kışkırtılarak savaşlar çıkartılmakta ve daha sonra “savaşı durdurma” ve “barış bekçiliği” adı altında fiili işgaller gerçekleştirmektedir.

Bu düzeni oturtmak için kimi zaman açıktan işgaller gerekmektedir.

Bugünün işgal gerekçesi “barış” “demokrasi” ve “insan hakları” gibi evrensel kavramlardır. Kapitalist-emperyalizm bu kavramların arkasına sığınarak sermayenin önünde engel olan yapılanmalara yönelmekte, onları bertaraf etmektedir.

Daha önce “yeni dünya düzeni”nin, ABD'nin tek taraflı egemenliği temelinde bir düzenleme olduğunu belirtmiştik. Bu egemenliğin adı, “dünyada barış”, “evrensel barış” olmaktadır. Eğer halklar boyun eğmiş ve Pax Amerika'na'yı kabul etmişlerse, burada sermaye güvence altına alınmış demektir. Bu nedenle son yıllarda dünyanın çeşitli bölgelerine bu ad altında müdahale edip, egemenliklerini kurmak istemektedirler.

Bugün Clinton adeta barış havarisi kesilmektedir. Filistin, Güney Afrika, Bosna şimdilerde de İrlanda olmak üzere ABD en üst düzeyde “barış” için girişimlerde bulunmakta ve “Pax Amerika”yı dayatmaktadır.

Clinton, İrlanda sorununu çözmek için gittiği İrlanda'da ulusal kurtuluş hareketlerine gözdağı veren konuşmasında, **“siyasi amaçları için hâlâ şiddet uygulamak isteyenlerin devrinin sona erdiğini, demokrasi masasında**

her zaman olduğu gibi yine halklara yüklemek istemektedir. Bu nedenle öncelikle “çevre” bölgelerin buna hazırlanması gerekiyor. O halde her şeyden önce sıcak devrim merkezi niteliğindeki ulusal ve sosyal devrim alanlarının soğutulması gerekmektedir. İlk savaşla gücünü zayıflatma, zafere olan inancını kırma, bu temelde masaya oturtma ve sonra adım adım düzenle entegrasyonu sağlama stratejisi izlenmektedir. Ve tüm bunlar “dünya barışı”, “evrensel barış” diye yutturulmaya çalışılmaktadır.

Bir zamanlar ulusal hareketler SSCB ve diğer blok ülkelerin şu ya da bu düzeyde desteklerini alıyor ya da lehteki objektif koşullardan yararlanabiliyorlar. Reel sosyalizmin yıkılmasından sonra emperyalizmin öteden beri geliştirdiği özel savaş, tecrit vb. daha da tırmandırıldı-tırmandırılıyor. Ulusal kurtuluş hareketlerini zayıflatmak, uzlaşmaya ve teslimiyete çekmek için ne gerekiyorsa o yapılmaktadır. İnsan hakları, demokrasi ve barış gibi kavramlar müdahale gerekçesi haline getirilmişti. Emperyalizmin müdahalesi karşısında, küçük-burjuva, kararsız önderlikler sınırlı kazanımlar temelinde düzlemlenmekte, teslim olmaktadır.

Özetle belirtmek gerekirse, “yeni dünya düzeni”nin, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı geliştirdiği politikanın özü, önce tırmandırılan özel savaşla gücünü kırmak, tüketmek ve zayıflatmak, sonra zafere olan inancını kırmak, bunun ardından da düzenin kabul edebileceği kimi sınırlı tavizlerle masaya oturtmak ve böylelikle devrim merkezlerini soğutmaktır. Yani amaç barış, insan hakları, demokrasi adı altında, hakları “Amerikan barışı”na boyun eğdirmek ve sermayenin akışı önünde engel olmaktan çıkarmaktır.

Emperyalizmin bu politikalarına gelmeyen, alet olmayan, esas olarak kendi özgür iradesiyle yaşamak isteyen ve bunu temel alan bir barışı dayatan ulusal kurtuluş mücadelelerine özel savaş uygulanmaktadır.

ABD'nin öteden beri ulusal kurtuluş hareketlerinin daha da kökleşip derinleşmemesi için geliştirdiği sahte barış, sahte siyasi çözüm yaklaşımları bugün de gündemdedir. El Salvador ve daha birçok Latin Amerika ülkesindeki gerilla hareketlerine dayattığı bu yöntem, Güney Afrika halkına, Avrupa'da İrlanda halkına, yanıbaşımızda Filistin halkına dayatılmıştır.

Bugün ise, devrimin arifesinde olan Kürdistan halkına da aynı yöntem dayatılmak istenmektedir. Bu taktiği anlayabilmek için bu politikaların önemli sonuçlarının ortaya çıktığı kimi ülke pratiklerine bir göz atmak gerekmektedir.

EL SALVADOR

Güncel ve tarihsel olarak El Salvador'da yaşanan gelişmeler kimi özgünlükler hariç devrimin ve karşı-devrimin Latin Amerika'daki aynası gibidir.

“Son yayınlanan istatistiklere göre yoksulluk ve beslenme imkanlarının giderek azalması, çevre dengesinin bozulması ve insanların başlarını sokacak bir konuttan yoksun olmaları, birçok bulaşıcı hastalığı yaratmaktadır. Dünyada yarım milyarı aşkın insanın yeniden verem hastalığı tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğu belirtilmektedir.”

emekçilerin ceplerine daha çok el atmakta, özelleştirme adı altında az sayıda kalan kamu kuruluşlarını özelleştirmekte ve bütçe açıklarını kapatmak için sosyal kısıtlamalara gitmektedir. Bu uygulamaların sonucu olarak enflasyon, çalışanların ücretinin düşmesi, işsizlik vb. durumlar kitlesel eylemliliklere neden olmaktadır. Çünkü insanlar

şiddete yer olmadığını” belirtiyordu.

“Mali sermaye özgürlük değil, egemenlik ister” özdeyişi bugün için daha fazla geçerlidir. Kapitalist sistemin yapısal sorunlarına reel sosyalizmin yıkılmasından sonra ortaya çıkan yeni sorunların da eklenmesiyle kriz daha da ağırlaşmıştır. Emperyalizm, yapısal bunalımlarından kurtulmak için yükünü

Kitada, Küba devriminden sonra Nikaragua devriminin yaşanması, yine aynı döneme denk gelen El Salvador devriminin yükselişi, Latin Amerika'daki devrim ateşini tutuşturdu. ABD, “arka bahçesinde” birbirini takip eden gelişmelere sessiz kalamazdı. Bu nedenle Reagan'ın iktidara gelmesiyle bu alan-daki devrim hareketlerine yönelik saldı-

rılar artırıldı. Gerici hükümetlerin ayakta kalması için hem parasal hem de silah yönünden büyük destekler sunuldu.

1980'lerin hemen başlarında El Salvador'da yaşanan bu sürecin anlaşılması için devrim ve karşı-devrim cephesinin durumunu, emperyalizmin dünya politikası çerçevesindeki tavrını ve zaman zaman med-cezire dönüşen bu yoğun çatışmaların halkın üzerindeki etkisini ortaya koymak gerekir. Amerikanın "kültür bahçesi" El Salvador,

halkın üzerindeki sömürüyü daha da katmerleştirdi. Kitanın tümünde olduğu gibi ABD, egemenliğini El Salvador'da da kurdu. Yerel işbirlikçiler için emperyalizme bağımlı olarak ayakta kalabilmenin yolu, halka biraz daha yönelim, değerlerin biraz daha talanından geçiyordu. Halka yönelik baskı, 1929 emperyalist bunalımla had safhaya ulaştı.

Emperyalist sermayenin girişi çarpık da olsa ekonomik alandaki gelişmeyi hızlandırdı. Kapitalist gelişme, tarıma

rında etkin bir güç halinde örgütlendirildi. Örgüt, öncelikle yoksul köylü kesimini saflarına çekmeye çalıştı. Devlet destekli olduğundan dolayı ekonomik olarak büyük imkanlara sahiptir. Yoksul kesimlere maddi yardımlarda bulunarak kitleleri etkiliyor ve üye kazanıyordu. Devletin çeşitli alanlarında ayrıcalık elde etmek isteyenler ORDEN'e üye oluyorlardı. Özellikle kırsal alanda devlet işleri bu örgüte bırakılmıştı.

Toplumda sosyal ayrışmanın hızlan-

dırdı. Ve "Ulusal Direniş"i benimsedi.

1975'te belirgin bir biçimde devrimci mücadele yükseldi. Kitle örgütleri, sendikal hareketler, devrimci örgütlenmeler ve kilise bünyesinde oluşturulan kimi örgütlenmeler de gelişme gösteriyordu. Özellikle 1932 yenilgisinden sonra oluşan boşluk sürecinde devrimci bir örgütlenmenin olmaması, rejimin ağır baskıları ve insanların çok kötü yaşam koşulları kiliseyi öne çıkardı. Kilise, yoksul kitleler tarafından tek kurtarıcı ve tek sığınılacak yer olarak görülüyordu. Bu nedenle kilise devrimci gelişmeden yana tavrı almak zorunda kaldı.

Bu yıllarda halkın yaşam standartlarının biraz olsun düzeltilmesi için mücadeleye girişen sendikalar, işverenlerle çatışma noktasına geldiklerinden devletin hedefi haline geldiler. Birçok sendikacı ya tutuklandı ya da ORDEN eliyle katledildi. Tutuklanmanın bile ölümle sonuçlanacağı korkusu kitlelere aşılanıyordu. Ekonomik olarak yaşamın iyileştirilmesini istemek bile güpe gündüz öldürölme, işkence veya tutuklanmaya gerekçe olabiliyordu.

1979 yılında Orta Amerika'daki gelişmelerden kaygılanan ABD muhtemel komünist egemenliğine karşı yeni bir "Karaipler Acil Görev Gücü" kurdu. Tıbbi bakım için ABD'ye giden General Romero 14 Ekim'de iktidardan indirildi. Yeni cunta demokratik ve ekonomik bir reform paketi açıkladı. Komünist partiler ve diğer bazı muhalefet gruplarından bazı kişiler hükümete alındı. Ancak kısa sürede bunun, solu tecrit etmek için hazırlanmış bir program olduğu anlaşıldı. Ordunun kitlelere ve sola yönelik baskısı devam etti. ERP, cuntaya karşı silahlı mücadele çağrısı yaptı.

Bu durum aynı zamanda El Salvador'da solun parçalanmışlığını ifade ediyordu. Birisi basit bir olanağa balıklama atlarken, bir diğeri silahlı mücadele çağrısı yapıyordu.

Baskının had safhaya varması ve Nikaragua devriminin zaferle sonuçlanması, gençliği ve halkı olumlu yönde etkiledi. Bölünmüş sol güçler, mevcut durumlarıyla yol alamayacaklarını görüyorlardı. Çünkü parçalanmışlık devrimin gücünü zayıflatıyor, düşmanın kিনি ise artırıyordu.

Birlik çabaları 1980'in sonlarına doğru ERP'nin katılımıyla FMLN (Farabundo Martí Ulusal Kurtuluş Cephesi)'nin kurulmasıyla örgüte dönüştü. Yine bu süreçte politik örgüt olarak FDR (Devrimci Demokratik Cephe), kitle örgütü olarak ise, CRLM (Kitlelerin Devrimci Koordinatörlüğü) kuruldu.

Bu döneme kadar dağınık bir durumda olan devrimci muhalefetin bir araya gelerek cepheleşmesi, El Salvador devriminin gelişmesinde güçlü ve önemli bir hamleydi. Fakat bu hamle kendi içinde bir yığın sorunu da beraberinde getirdi. Çünkü bu cepheleşme çeşitli sınıf ve tabakaların temsilcisi durumunda olan ör-

getirerek yığınların örgütlü güce dönüşmesini engellemeye çalışıyordu. Çünkü ABD yetkilileri toprak reformunun köylüler arasındaki gerilla desteğinin zayıflatılması doğrultusunda önemli bir işleve sahip olduğuna inanıyorlardı... Bu tasarının mimarlarından Roy Pross Terman Vietnam'da toprak dağıtımı (1970'deki toprak dağıtımı kastediliyor) yapılırken Vietkonga katılım oranının ayda yedibin kişiden bir kişiye düştüğünü söylüyordu. Hem El Salvador hem de ABD yönetimini toprak reformuna iten diğer en önemli nedenlerden biri de solun bu savaşı kazanma olasılığıydı. Emperyalizm kitleleri en zayıf yerlerinden vuruyordu. Yıllarca topraksız bıraktığı köylülere toprak dağıtarak caydırmak istiyordu.

Bu süreçte şiddet ve "yumuşama" iç içe kullanılırken, bir taraftan toprak reformu işliyor, bir taraftan katliamlar yapılıyordu. Ve bu taktiğin sonucu olarak devrimci-radikal örgütlenme yalnızlaştırılarak etkisiz bir hale getirilmek isteniliyordu.

Gelinen aşama bir dönüm noktasıydı. Bu, iki şeyi netleştirdi; birincisi, devrimci örgütlerin artık mevcut konumlarını aşarak daha üst bir savaş evresine geçişinin zorunluluğunu, ikincisi ise, düşmanın artık eskisi gibi egemenliğini devam ettiremeyeceğini kanıtladı. Tüm çabalara rağmen muhalefetin yükselmesi engellenemedi. Ve egemenler öngördüğü ekonomik gelişmeyi de sağlayamadı.

Emperyalizm vargücüyle hükümeti destekliyordu. Buna karşın FMLN'de uluslararası destek buluyordu. 1981'de FMLN, Fransa va Meksika tarafından savaşıyan taraf olarak kabul edildi. Bu iki ülke El Salvador sorununu ve FMLN'yi sık sık Birleşmiş Milletler oturumlarına taşırdılar. Bu, FMLN açısından yeni bir aşama ve diplomatik alanda büyük bir olanak demektir.

FMLN, yoğun gerilla saldırıları sonucunda El Salvador ordusunu hareket edemez duruma getirdi. Kır ve kentlerdeki askeri eylemlerini artırarak ülkenin dörtte birinde kontrolü sağladı. Bu dönem, askeri ve ekonomik alanlara yönelik eylemlerin en sık yaşandığı dönemdir. Yoğun trafo bombalamaları, askeri konvoylara saldırılar, sık ve uzun çatışmalar bu döneme tekabül eder. Gerilla, bu derece etkin olmasına rağmen düşmanı genel bir saldırıyla söküp atacak bir kapasitede değildi.

1983'e geldiğinde FMLN içinde bastırılan iç çelişkiler-ayrılıklar su yüzüne çıktı. Savaşın aynı tempoda devam etmesi, yeni ve daha üst bir aşamaya dönüştürülmemesi içe yönelim getirdi. Olağanlaşan eylemler, eskisi gibi geliştirici olmadığı gibi, belli değerlerin aşınmasına da neden oluyordu.

FMLN'nin yoğun saldırıları karşısında ölüm mangaları 1983 yılında günde ortalama 25 kişiyi öldürüyordu. Bu sayı savaşın yanında çok büyük bir rakam-

"1984 yılı başında gerillanın kasabaları ele geçirdiği, askeri eylemleri tımandırdığı ve kışlalara baskın düzenlediği bir dönemde FMLN, ön şartsız bir barış planı önerdi. Ve geçici hükümet kurulması çağrısı yaptı. En güçlü eylemlerin yapıldığı bir zamanda böyle bir çağrı yapılmıştı. Hükümet, bunu tereddütsüz reddetti."

yaklaşık olarak 25 bin kilometre kareden oluşur. Ve 5.5 milyonluk nüfusuyla Latin Amerika'nın en küçük ülkelerinden biridir. Sönmüş volkan dağlarının bulunduğu zengin bir tarım ülkesidir. Kültür zenginliği, temelini Maya ve Astek kültürüne dayandırır.

El Salvador, toprağa dayalı bir ekonomiye sahiptir. 17. yüzyılda toprağın belirli ailelerin elinde toplanması, yüzyıllar boyu sürecek ve günümüzde de ülke toprakları üzerinde söz sahibi olacak toplam 14 ailenin varlığıyla noktalanacaktı. İlk başta Civit, ardından da kahve üretimi ülke ekonomisine damgasını vurdu.

Mineral bakımından zengin ülke topraklarının oldukça az sayıda ailenin elinde toplanması, doğal olarak nüfusun, aşırı derecede yoksullaşmasını beraberinde getirecekti. Bu tarım ülkesin de, söz sahibi olan bir avuç insan, bütün politik gelişmelerde de belirleyici bir rol oynayacaktı. İspanyollar El Salvador'u 1557'de işgal ettiler. İspanyol egemenliğine rağmen, yerli halk mevcut durumu hiçbir zaman hazmedemedi. 1800'lerin başlarına gelindiğinde halkın sömürgeci uygulamalara tahammülü kalmamıştı. Her geçen gün yabancı güçlerin vergiyi artırarak bunu zorla alma yoluna gitmesi ve baskıyı her geçen gün daha da artırması, ayaklanmalara neden olmuş, ancak ayaklanmalar her seferinde kanla bastırılmıştı. Bu nedenle El Salvador tarihi ayaklanmalarla doludur.

1800'lerin ilk ikinci çeyreğinde El Salvador'un bağımsızlığını ilan etmesiyle, İspanyollar geri çekilerek ülkenin bağımsızlığını tanımak zorunda kaldılar. Ülkenin İspanyol sömürgecilikinden kurtulmasına rağmen halkın yaşamında gözle görülür bir iyileşme olmuyor, tam tersine yoksulluk ve sefalet gün geçtikçe artıyordu. Çünkü zenginlik kaynakları, şimdide bir avuç ailenin eline geçmişti.

Her alanda denetim ve otoritesini kuran toprak sahibi aileler, kitlelerde başlayan huzursuzluktan dolayı, yetkisi 1886 Anayasasıyla sınırlanmış olan orduyla anlaşarak egemenliği paylaştı ve orduyu vurucu güç olarak kullanmaya başladı. Bu anlaşma ekonomik ve siyasal olarak yeni kolaylıklar gösterirken, ileriki süreçlerde halk hareketlerinin kanla bastırılmasının yolunu da açıyordu.

Ordunun, yönetim erkinde siyasal olarak yer alması, günümüze kadar (70-80 yıllık süreç) iktidarın ve denetimin ordunun elinde olmasını getirdi.

Az sayıda ailenin yanında ordu da süreç içinde kapitalistleşti. Öyleki, zaman içinde ülkedeki en büyük tekel durumuna geldi. Açık baskının yanında ordu, ekonomik gücünü de çok iyi kullanarak yığınlar üzerinde denetimini pekiştirdi. Bu çok yönlü baskı, kitlelerin daha da yoksullaşmasını ve yaşamını katlanılmaz hale getirdi.

1900'lerle birlikte El Salvador, emperyalistlerin pazarı haline geldi. Bı durum,

dayalı geliştiğinden topraksız kalan yığınlar da işsizler ordusuna dönüştü.

Bu durum karşısında El Salvador'da ilk örgütlü halk tepkisi 1932'de Agosto Farabundo Martí'nin önderliğinde gerçekleşti. Fakat ayaklanmanın planlanan zamandan önce başlaması yenilgiyi getirdi. Ayaklanma liderinin idam edilmesi ve ayaklanmanın kanla bastırılması, ülkenin kırk yıl kadar bir sessizliğe ve suskunluğa gömülmesine neden oldu.

ABD ve İngiltere arasında, bölge üzerinde hep bir çekişme ve rekabet yaşanıyordu. ABD, "arka bahçesi" Latin Amerika'nın bir ülkesi olan El Salvador'u da bir anlamda doğal egemenlik alanı olarak görüyordu. Emperyalistler, ilk başlarda şirketler vasıtasıyla ülkeye girdiler. Şirketlerin yerleşmesi süreç içerisinde diğer emperyalist devletlerin girişini de beraberinde getirdi. Ekonomik bağıllık ilişkisi doğal olarak siyasal bağımlılığı da yaratacaktı. Emperyalistler gerekli gördüklerinde askeri müdahaleler de yapıyorlardı. 1920'lere kadar ki 25 yılda ABD, deniz piyadeleri vasıtasıyla yaklaşık yirmi kez çıkarma yapmıştı. Önce müdahale etmesini haklı kılacak gerekçeler yaratıyordu, ardından silahlı birliklerle çıkarma yapıyordu.

1923 ayaklanmasından sonra kırsal alanlarda ve şehirlerde kimi grevlerin yaşanması ve bunların haftalara sarkması bile askeri darbelerle neden oluyordu.

Amaç, muhalefetin oluşmasını ve örgütlenmesini baştan engellemekti. Örgütlenmek ve politikada yer almak, ancak ve ancak ordunun belirlediği çerçevede olabiliyordu. Bu arada ABD, bölgedeki etkisini kalıcılaştırmak için ekonomik yardımların yanısıra askeri yardım musluklarını da açarak, hem Latin Amerika ordularını olası devrimlere ve halk ayaklanmalarına karşı eğitiyor, hem de son teknolojiyle donatıyordu. Yine sömürü ihtiyacını gidermek için yaratılan ürün ve ucuz işgücü potansiyelini denetiminde tutuyordu.

2. Paylaşım Savaşı'na kadar El Salvador'da feodal üretim ağırlıktaydı. Ancak savaşın yaşandığı yıllarda El Salvador ekonomisi kabuğunu kırarak biraz gelişme kaydetti. Ekonomideki bu gelişme, doğal olarak siyasal alana da yansdı. Şehirdeki işçiler ve sanatkarlar başta olmak üzere demokratik güçler örgütlendiler ve 1944 yılında baskıcı rejime karşı isyan ettiler. Bu gelişme kısa bir süre demokratik bir havanın esmesine neden olduysa da yapılan darbeyle bu ara dönemde kapatılarak, her türlü demokratik örgütlenme eğilimi şiddetle bastırıldı ve ezildi.

Kitlelerin, var olan tepkilerinin devrimci bir kanala akmasını engellemek ve bunu denetime alarak bitirmek için 1960'lı yılların başlarında yarı-askeri ve faşist bir oluşum olan "Demokratik Milliyetçi Örgüt" (ORDEN) kuruldu. Faşizmin kurdurduğu bu örgüt 1964-65 yıllar-

ması özellikle orta kesimlerin çıkarlarını sarsıyordu. Bu ayrışma, egemenler ve sözü edilen kesimler arasındaki çelişkileri tımandırarak daha geniş bir muhalefetin oluşmasına neden oluyordu. Bu arada nicel olarak gelişen işçi sınıfı ve sendikalar içinde komünistler çalışmalarını hızlandırdılar. 1960'ların sonlarına doğru her türlü baskı ve sindirmelere rağmen küçük, ancak etkisi git gide büyüyen bir muhalefet ortaya çıktı.

1960'lı yıllarda El Salvador Komünist Partisi gerilla mücadelesini yürütecek birkaç birlik oluşturdu. Ancak 1932 yenilgisinden sonra kırsalda varlığının ve etkisinin olmayışı, gerilla girişiminin başarısızlıkla sonuçlanmasına neden oldu. Yine 1960'lı yıllarda demokratikleşme sloganlarıyla ortaya çıkan politik eğilimler El Salvador'daki 14 güçlü aile arasında bile güç kazanmıştı.

Kırsal alanda gelişen orta-burjuvazi, 1960'da Hristiyan Demokratik Parti (PDC)'nin tabanını oluşturdu. Bu parti "reform" politikasını temel aldı. Ve 1970'lerin ortalarında, içinde devrimci halk örgütlenmelerinin de doğduğu ilk tarım ve işçi-köylü gruplarını örgütledi.

Liberal muhalefetin ilk partisi olan "Yenilenmeci Eylem Partisi" (PAR) 1960'ların ortalarında sola kayarak, "sol sosyal demokrat" bir çizgi benimsedi. Özellikle tarım işçileri içerisinde etkin bir güce dönüşünce rejim tarafından yasadışı ilan edildi.

PAR'ın yerine, aydınlar 1964-1965'de Ulusal Devrim Hareketi (MNR) ve 1969'da Ulusal Demokratik Birlik (UDN)'yi kurdu. Solcular ve Komünist Parti de bunların içine sızmıştı.

PDC, MNR ve UDN, 1972 başkanlık seçimleri için Hristiyan Demokrat Napoleon Duarte liderliğinde 'Ulusal Muhalefet Birliği' (UNO) içinde birleştirdiler. Hileli bir seçim sonucunda bir darbeyle Duarte başkan ilan edildi. Kısa bir süre sonra yapılan karşı bir darbeye ise Duarte tutuklandı. Ve bazı politikacılarla birlikte sürgün edildi. Böylece bu reformist partiler rejimin uzlaşmaz muhalifleri oldular.

Devrimci a t ı l ı m l a (1970'ler)

radikal gelişme başladı. Kitle örgütlerinin gelişmesine paralel olarak gerilla mücadelesi gelişti. İlk gerilla grubu Halk Kurtuluş Güçleri (FPL) 1972 yılında ERP (Devrimci Halk Ordusu) kuruldu. Başlangıçta Fukocu anlayışı benimsedi. 1975'te örgüt içinde tanınmış kimi üyeler (Ozan Dalton vb.) Küba ve CIA ajanı suçlamasıyla öldürülünce ilk çatışmalar başladı. Bu nedenle örgüt, sol gruplarca tecrit edildi. Aynı yıl, örgüt içindeki muhalif bir kesim FARN'ı kurdu. FARN, çizgisini Dalton'a dayan-

güt ve partilerin birliği biçiminde oldu. Her örgütün etkin olduğu saha ve askeri örgütlenme ayrıydı. Yapılan, sadece bir genel komutanlığa bağlı hareket etmekti. Yerel ve bölgesel düzeydeki birlikler, bağlı oldukları örgütlerin birlikleri durumundaydılar. Cepheleşmeye rağmen, özellikle ilk dönemlerde bu parçalanmışlık devam ediyordu.

Devrim cephesinde, bu gelişmeler yaşanırken faşist rejim de boş durmuyor, geçmişte çok sık kullandığı toprak reformu taktiğini tekrardan gündeme

dı. Ölüm mangalarının esas hedefi, halk ile gerillayı ayıklamak ve halkı sindirerek devletin otoritesini sağlamaktı. Yine bu dönemde kalabalık FMLN gerilla birliklerini "kuşatma operasyonları" ile imha edemeyen hükümet, yeni yeni taktiklere başvurmak zorunda kaldı. Kendi üzerine çekerek darbelemenin yanında, küçük ve hareketli birliklerle gerillaya yönelik gece ve gündüz operasyonları düzenleme gibi yeni taktikler geliştirdi.

1984 yılı başında gerillanın kasaba-

ları ele geçirdiği, askeri eylemleri tırmandırdığı ve kışlalara baskın düzenlediği bir dönemde FMLN, ön-şartsız bir barış planı önerdi. Ve geçici hükümet kurulması çağrısı yaptı. En güçlü eylemlerin yapıldığı bir zamanda böyle bir çağrı yapılmıştı. Hükümet, bunu tereddütsüz reddetti. Bir dönem alaşağı edilen ve ülkeden sürgüne gönderilen Duarte kitlelerin karşısına kurtarıcı olarak çıkartıldı. Ve yüzde 54'lük bir oranla başkan seçildi.

Aradan birkaç ay geçmeden orduda kısmi bir temizlik yaparak mali polisi dağıtma kararı aldı. Bununla FMLN ile görüşmeye hazır olduğunu gösteriyordu. İlk adım olarak da insan hakları ihlallerine ilişkin olarak bir araştırma komisyonu kurdurdu.

Hükümet ile FMLN arasında başlayan görüşmeler ikinci turda tıkanıdı. Çünkü 1984 Ekimi'nde La Palma kasabasında yapılan görüşmelerde FMLN'nin öne sürdüğü 29 maddelik talep listesi hükümet tarafından tartışılmak bile istenmedi. Hükümet bununla da kalmayarak daha önceden programına aldığı talepleri dahi reddetti.

Bu yaklaşım, Duarte'nin önceki cuntalardan farklı bir program ve anlayışa sahip olmadığını gösteriyordu. Aslında bununla, dışarıya barıştan yana olduğu görüntüsü vererek hem iç, hem de dış kamuoyunun gözünü boyamak ve böylece FMLN karşısında üstünlük sağlamak istiyordu.

La Palma'da öne sürülen taleplerin tümü köktenci çözümden uzaktı. İstenen sadece siyasi, ekonomik ve sosyal alanda kısmi düzeltmelerdi. Taleplere damgasını vuran küçük-burjuva anlayıştı. Zira anlaşma maddeleri küçük-burjuva mülkiyetine, onun oluşturulmasına ve korunmasına ilişkindir. El Salvador'da ülke zenginliğinin bir avuç ailenin elinde toplanması orta kesime yaşam hakkı tanımamıştır. Ülke, zengin ve yoksul diye iki kampa bölünmüştür. Dolayısıyla orta kesimlerin çıkarı mevcut yönetimin alaşağı edilmesinde değil, kendi mülkiyetlerini koruyup geliştirecek "Demokratik" bir düzenin oluşturulmasından geçmektedir.

Oligarşi, ülkede bütün demokratik örgütlenme ve kendini ifade etme yollarını kapattığından, mücadele, amaca varmak için bir araçtır. Bu aracı kullan-

mak bir hareketi reformist olmaktan karmadığı gibi, devrimci de yapmaz. Yani silahlı mücadele kendi başına bir hareketin karakterini belirleyemez. Bir hareketin karakterini belirleyen en temel şey, siyasal hedefler ve hareketin bu konudaki tutarlılığıdır.

Orta kesimlerin amacı ise, kendi mülkiyetlerinin korunacağı bir düzeni oluşturmaktır. Bu nedenle ortak düşmana karşı yoksul köylü ve işçi sınıfıyla ittifak kurulur. Ama bu ittifak kısmi düzelmelere, yani anlaşma maddelerinin hayata geçirilmesine kadar geçerli olabilir. Çünkü köktenci bir devrim de orta kesimlerin bir o kadar zararınadır.

Eğer siyasal amaçlarda tutarlı olunsaydı, hareketin en güçlü olduğu gelişme kaydettiği bir dönemde böylesine taleplerle masaya oturulmazdı. Bu, FMLN'ye hangi anlayışın damgasını vurduğunu ve dolayısıyla 1990 sonrası silahların neden bırakılarak teslim olunduğunu göstermektedir. Çünkü 1990 sonrası dönemde oligarşi orta kesimlerin mücadele yürütebileceği koşulları kabul etmişti ve silahla çözülecek bir şey kalmamıştı artık. Bu nedenle Ricardo Cuare, *"Silahları görüşmelerle değiştirdik"* diyecekti.

1990'lara geldiğinde hükümet ve FMLN arasında görüşmeler tekrar başladı. Her görüşmede, her oturumda taraflar, birbiri üzerinde etkinlik sağlamak için bütün gücünü ortaya koyuyordu. El Salvador'da savaşın en şiddetli olduğu bir süreçte görüşmeler hızlanıyordu. Özcesi FMLN, en güçlü olduğu ve stratejik saldırı aşamasında olduğunu söylediği bir zamanda masaya oturmuştu. Ve masada görüşmeye devam ettiği anda da gerillalar savaşı alabildiğine tırmandırıyor. Ama tüm avantajlı duruma rağmen düşmana öldürücü darbe vurulamıyordu. Çünkü amaç sadece düşmanı biraz daha zorlamaktı. Gerillanın saldırılarına hükümet birlikleri de bütün güçleriyle karşı koyuyordu. Hükümet birlikleri bir taraftan gerillaya yüklenirken, bir taraftan da halka yöneliyorlardı. Öyleki "barış" masasına oturulduğu 1991'de bile köylüleri katletmekten çekinmiyordu.

Barış sürecinde tarafların alabildiğine yüklenmesinin iki nedeni vardı. Birincisi; askeri olarak son kez yüklenerek karşı

tarafın askeri gücünü tasfiye etmek ve yenilgiye uğratmak, ikincisi; düşmanını zayıflatarak masaya oturtmak ve kendi isteklerini kabul ettirmekti. Çünkü bir gücün masadaki etkinliği savaşma gücü ve kapasitesine göre belirlenir.

1981'de başlatılan barışçıl çözüm girişimleri, bir dizi görüşmeye zemin teşkil etti. Ve 1991 Aralık'ına gelindiğinde FMLN'nin silahlı mücadeleyi durdurmasıyla noktalandı.

FMLN ve El Salvador hükümetinin BM gözetiminde yapılan görüşmede şu konularda anlaşma sağlandı:

- Ordunun sivil makamların sorumluluğu altına girmesi ve mevcut 30 bin kişilik ordunun küçültülerek yarıya indirilmesi.
- Ordudan bağımsız, gerilla ve dü-rüst profesyonellerden oluşan bir polis örgütünün kurulması.
- Doğrudan başkana bağlı bir gizli polis örgütünün kurulması.
- Askeri hukukun etkinlik alanının yeniden belirlenmesi.
- Paramiliter örgütleri denetlemeye yönelerek yeni bir yasa çıkarılması.
- Yüksek mahkeme yargıçlarının parlamentonun üçte iki çoğunluğuyla seçilmesi.
- FMLN'nin yasal partiye dönüştürülmesi.
- Siyasal tutuklulara af çıkarılması.
- FMLN'lilerin can güvenliğinin garanti edilmesi.
- Ülke bütçesinin yüzde 6'sının adalet bakanlığına ayrılması.
- İnsan hakları ihlallerinin hukuksal takibini yapmakla yükümlü bir savcının atanması.

Belirlenen bu maddeler detaylandırılarak netleştirildi. Örneğin, karşılıklı güçler, aşamalı olarak belli merkezlere toplanacak, bu merkezlerin sayısı zaman içinde azaltılacak ve silahlar bırakılarak gerilla gücü tasviye edilecekti. Yine gerillalar belli sayıda (ayda yüz kişi) aşamalı olarak polis gücü içine alınacaktı. Ve başta ölüm mangaları olmak üzere adı geçen birimler feshedilecekti.

Anlaşmayı esas olarak ABD'de destekledi. Çünkü artık geline aşamada savaşın sürmesi ABD'ye pahalıya mal oluyordu. En önemlisi de bu sıcak alanın soğutulması, emperyalist sermayenin rahat bir akışı için gerekiyordu. İki

tarafın da silahları bırakmadığı dokuz aylık bir "silahlı barış" süreci yaşandı. Ardından FMLN, BM gözetiminde silahlarını imha ederek sivil yaşama geçiş yaptı.

Sovyetler Birliği, Doğu Avrupa ve Nikaragua'daki gelişmeler FMLN'yi olumsuz etkilemişti. Öyleki birçok kişinin mücadele azmi ve zafere olan inancı sarsılmıştı. Dünya genelinde olduğu gibi, FMLN'de de paniklemeler yaşandı. Gelecek, karanlık ve bilinmez olmuştu.

FMLN'nin yürüttüğü silahlı mücadele artık bir tıkanma noktasına gelinmişti. 1989 yılında genel saldırıda başarılı olamayınca tıkanıklık daha da derinleşerek gelişti. En önemlisi de mücadelenin önemli bir dayanağı olan orta sınıf gelinen aşamada savaşın uzamasından yana değildi. Ve işin bir an önce çözüme kavuşturulmasını istiyordu. Yanısıra parasal ve maddi sorunlar, uluslararası dayanışma hareketinin gerilemesi gibi durumlar da bu güç kaybına neden oluyordu.

Zaten devrim perspektifi net olmayan bir orta sınıfın ideolojik hakimiyeti altında olan FMLN tek çareyi oligarşiyle uzlaşmakta buldu. Çünkü daha önce vurguladığımız gibi silahlı mücadeleyi özünde kısmi reformlar için yürütmüştü. FMLN en güçlü olduğu dönemlerde hükümeti masaya davet ederek ara çözüme zorluyordu.

Bugün FMLN, yeniden düzenlenmiş siyasal hedeflerini otaya koyarken özünde hiçbir zaman sınıfsız bir toplumu kurmak niyetinde olmadığını ortaya koyuyor. Savunduğu ve uğruna mücadele ettiği, orta sınıf mülkiyetini yaygınlaştıran küçük-burjuva sosyalizmidir. Nitekim Ernesto Zelegüandia, *"Topraklı ve diğer üretim araçlarını devletleştirmekten söz ediyoruz"* demektedir. Sözü edilen demokratikleştirmenin ne anlama geldiğini yukarıda vurgulamıştık. FMLN bünyesinde yer alan diğer partiler de aynı düşünceleri paylaşılmaktadırlar.

Pratik, El Salvador'da çok acı bir şekilde gösterdi ki, "barış"ın hemen ardındaki süreç savaş sürecinden çok daha risklidir. Hükümet verdiği sözleri tutmadı. Fesh etmesi gereken birimleri olduğu gibi korudu. Kimisini ise, süruncemede bıraktı. Başta lider kadro ol-

mak üzere gerillaya karşı karanlık eylemler geliştirildi. Yıllarca savaşa komuta etmiş beş seçkin komutan bu dönemde vuruldu. Barış görüşmelerinde bulunmuş olan FMLN'nin politik büro üyesi Lepas'ın öldürülmesi bu cinayetlerin doruğuydu. Hükümet her ne kadar bu eylemleri üstlenmeyerek reddettiye de ölüm mangaları işbaşındaydı ve herkes bunu biliyordu.

Ölüm mangalarının eylemleri ve hükümetin sözünde durmaması karşısında FMLN her ne kadar gerektiğinde tekrar silahlanırsanız diye açıklamalarda bulunduyorsa da, bu gerçekçi olmaktan uzaktı. Çünkü dönüşü olmayan bir yola girilmişti. Barış masasında silahları bırakmak kolaydı, ama aynı biçimde tekrar silahlanmak çok zordu. Savaş meydanlarından evine, köyüne, okuluna gönderilen ve yeni sorunlarla boğuşmak zorunda kalan insanları tekrar silahlandırıp dağa çıkarmak, düşünüldenden de zordu. Ayrıca evlerine gönderilen gerillalar, savaşın dışında bir yaşamla yüz yüze gelmenin yattığı, "yeni" sorunlarla boğuşuyorlardı. Ailesi yoksul olan gerillaların karşılaştığı ekonomik zorluk daha büyük ve sancılıydı.

1994 Mart seçimlerinde yapılan hileler sonucu düzeni temsil eden ARENA yüzde 49 oy alarak iktidarını sürdürdü. FMLN ise, yüzde 40 oranında oy aldı.

Anlaşmada yer alan kimi yargılamalar da ölüm mangalarıyla ARENA'nın kirli ilişkilerinin ortaya çıkmaması için, ARENA af çıkartarak katilleri yasal olarak da güvenceye aldı.

12 yıl içinde El Salvador'daki savaşta yaklaşık olarak 80.000 kişi yaşamını yitirdi. Binlerce insan yurdundan edilerek göç ettirildi. Binlercesi işkencelerden geçirildi. Ülke ekonomisi tam anlamıyla çöküş sürecine girdi. Kitlelere uçaklardan haşere ilacı püskürtülerek katliam yapıldı ve insanlık adına ne varsa ayaklar altına alındı. Böylesi acı bir süreçten sonra, "barış" sürecine gelindi. Ancak "barış" sürecinden sonra görüldü ki, gerçek barış, iktidarın tam olarak ele geçirilmesiyle mümkündür. Aksi durumda gerçek barışın sağlanamayacağı El Salvador gerçekliğinde ispatlanmıştır.

Sürecek

Başkan APO'nun özgürlük emri için yaşayacağız

Parti Genel Başkanımız Abdullah Öcalan'a yönelik suikast girişimi Anadolu'daki halkların iradesine ve devrimci seçeneğine yönelik bir saldırdır.

Parti Genel Başkanımız, ulusal önderimiz, onurumuz, umudumuz ve özgürlük mücadelesinin Başkanı olan Başkan Abdullah Öcalan'a yönelik geliştirilen suikast girişimini lanetliyor, şiddetle kınıyor.

Sömürgeci özel savaş rejiminin İsrail siyonizmini, ABD saldırganlığını, tüm dünya gericiliğini ve emperyalist barbarlığı arkasına alarak Genel Başkanımıza yönelik olarak geliştirmiş olduğu bu saldırı, partimiz PKK'nin 15 Aralık 1995'den bu yana ilan etmiş olduğu ateşkes sürecini boşa çıkarmaya, Anadolu halkları ile halkımız arasındaki kardeşlik köprülerini yıkmaya yönelik bir saldırdır. Bu saldırı, ateşkesin ilan edildiği ilk günden itibaren başlatılan komplo ve entrikalar zincirinin son ve kirli bir halkasıdır.

Belli ki, sömürgeci özel savaş rejimi,

MED TV'nin yayınladığı haberleşme uydusuna sabotaj düzenlemekte, cezaevlerindeki onbini aşkın yurtsever-devrimci tutsağa yönelik katliam ve saldırılarla, Şırnak-Güçlükonak'ta 11 Kürt insanını diri diri yakmakla, barış ve demokrasi mücadelesi veren üç öğretmeni katlemlerle, Kuzey'de ve Güney'de yıkıcı imha operasyonları düzenlemekle, her türlü işkence, vahşet ve barbarlık uygulamasını pervasızca tırmandırmakla başaramadığını Parti Genel Başkanımıza yönelik bu suikast girişimiyle başarmak istemiştir. Ancak, kemalist TC özel savaş rejiminin komplo ve entrikalarına yabancı olmayan partimiz ve Parti Önderliğimiz, mücadelemize dayatılan her türlü kirli oyunu boşa çıkarmasını bildiği gibi, bu çirkin ve iğrenç komployu da boşa çıkarmasını bilmiştir.

Hiç şüphesiz bu halkımızın özgür iradesine ve varlığına yönelik topyekün bir imha saldırısı olduğu kadar, Anadolu'daki halkların iradesine ve devrimci seçeneğine yönelik bir saldırdır. Kemalist rejimin halklara düşmanlığı,

ırkçı ve faşist karakteri yeni değil ve biliniyor. Geçmişini devraldığı Osmanlı İmparatorluğu'nun komplocu ve entrikacı geleneğini kendisinde sürdürerek Ermeni ve Rum halklarını yok etmeye, yok oluşun ve tükenişin eşliğine sürüklediği biliniyor. Yine kendisine muhalif tüm güçleri (islamcısından solcusuna kadar) komplo ve entrikalarla acımasızca imha ettiği biliniyor. Sömürgeci kemalist TC rejimi bugün de aynı komplo ve entrikalarla halkları birbirine düşman ettirmeye ve birbirine kırdırmaya çalışmaktadır. Parti Genel Başkanımıza yönelik çirkin saldırı da bunun son bir örneği olmaktadır. Ancak dün halkları birbirine düşman yapmayı ve birbirine kırdırtmayı başaranlar, bugün başaramıyorlar, başaramayacaklardır.

Halkımızın özgür iradesine, kimliğine ve varlığına yönelik her türlü hesaplar halkımızın kahramanlığı, yiğitliği, fedakarlığı, örgütlü mücadelesi, direnme azmi ve mazlum öfkesi karşısında başarısız ve sonuçsuz kalmaya mahkum olacaktır. TC özel savaş rejimini tüm komplo, entrika ve kışkırtıcılığına rağmen, partimizin doğru bildiği yolda yürümeye devam etmesi, halklarımız arasında eşit, özgür ve demokratik bir birliği yaratma çabalarına ara vermemesi, halklarımızın lehinde onurlu bir barışı ısrarla savunması ve devrim seçeneğini süreklileştirip sürdürmesi bunun kanıtıdır.

Genel Başkanımıza yönelik bu çirkin saldırıyla onurlu bir barışa ve halkların kardeşliğine olan düşmanlığını tüm

dünya insanlığına bir kez daha ilan eden TC özel savaş rejimi, sonuçta kendisine vermiştir. Türk ve Kürt halklarını daha çok birbirine yakınlaştırmıştır. Kirli, faşist ve komplocu yüzünü daha iyi görmemizi, kendimizi aldatmamamızın önemini bilince çıkarmamızı sağlamıştır. Barış, kardeşlik ve özgürlük çabalarının sömürgeciliği ve dünya gericiliğini nasıl caneviden vurduğunu, etkili bir özgürlük silahına dönüştüğünü hepimize göstermiştir. Halklarımızın mücadele birliği ve devrimci cephesini yaratmanın gerekliliğini giderek daha güncelleştirmiş ve dayatmıştır.

Bizler, onbini aşkın yurtsever-devrimci tutsak olarak halklarımızın ve halkımızın özgür iradelerine, kimliklerine ve varlıklarına yönelik olan bu tür çirkin saldırılara karşı asla sessiz kalmayacağız. Bu tür saldırılarla partimizi ve halkımızı teslim alacaklarını, özgürlük mücadelesinden alıkoyacaklarını ve saptıracıklarını, halklarımızı birbirine düşman etmeyi başaracaklarını sananlar bilmelidirler ki, kendilerini aldatıyorlar. Onlarca yıllık mücadele pratiğimizi bunu açık olarak gösteriyor ve bundan sonraki pratik doğrultumuz da bu temelde olacaktır. Halkımıza, halklarımıza ve insanlığa karşı olan görevlerimiz ve sayısı belirsiz değerlere olan saygımız ve büyük özgürlük tutkumuz, tüm bunların en yüce temsilcisi, yaşayan gerçek değerlerimiz şehitlerimiz ve özgürlük güneşimiz Başkan APO bize bunu emrediyor. Biz onbinler, her şeyimizle sadece ve

sadece Başkan APO'nun özgürlük emri için yaşayacağız. Bu emri gerçekleştirmekten başka bir kaygıyı yaşamamıza da yer vermeyeceğimizi dost-düşman herkese ve tüm insanlığa ilan ediyoruz.

Halklarımızın barış içinde, eşit, özgür ve demokratik bir biçimde kardeşçe yaşamasını ve halkımıza dayatılan kirli özel savaşın sona ermesini isteyen tüm ilerici-devrimci, demokrat ve yurtseverlerin, Müslüman, Hristiyan, Ezidi vb. inançlara sahip gerçek dindarlara, namuslu, şerefli, onurlu ve özgür bir yaşamı yaratma arzusu içinde olan herkesin bizimle birlikte olacağına, halkımızla dayanışma içerisine gireceklerine ve insanlığın evrensel değerlerini denetleyeceklerine inanıyoruz.

Unutulmamalıdır ki, ilerici-devrimci-demokrat olmanın, yurtsever olmanın, inanç sahibi ve gerçek dindar olmanın yolu her şeyden önce halkların kimliklerine, kültürel değerlerine, varlığına ve özgür iradesine saygılı olmaktan ve her türlü emire karşı mazlumların yanında saf tutmaktan geçer.

Bu inançla herkesi partimizin, halklarımız arasında tesis etmeye çalıştığı barış, kardeşlik ve özgürlük zincirine katılmaya, devrimci seçeneğe güç vermeye çağırıyoruz!

On bini aşkın PKK davası tutsakları adına Sabri Ok-M. Can Yüce, Muzaffer Ayata

Ve akşam, çatışmaya hazırlanan bir savaşı dinginliğindeydi sanki...

Ağrı üslenmelerinden biri boşa çıkmış ve birlik bir köye yerleşmişti. Birlikten yetmişiki kişilik bir grup, Tendürek alanına gitmek üzere yola çıktı. Sırada, uğradığı bir köyde düşmanın baskınına uğramış, ancak köylülerin yardımıyla, kurtulmayı başarmışlardı. Köyden ayrıldıktan sonra bir süre ilerleyen grup, Tendürek ve Ağrı arasında kalan zorlu tepeye ulaştıklarında, beş kadın savaşçının geri dönmeleri kararlaştırılmıştı. Yol boyunca zorlanan ve tepeyi aşamayacaklarına karar verilen kadın gerillalardı bunlar.

Yıllardır dağlarda, yıllardır Serhat'ın zorlu coğrafyasında tek bir kez düşmemişti Hebûn. Peki şimdi ne oluyordu? Neden bu kadar zayıflamıştı bedeni? Tek bir tepe vardı Tendürek'e ulaşmak için. Geçebilirdi, geçmişti daha önce. Ama şimdi dizleri titriyor ve terliyordu. İşte dört arkadaşıyla beraber köye geri dönüyordu. Yıllardır ilk kez ayrıliyordu yoldaşlarından, hareketli pratikten.

Tepeyi aşma düşüyle köye inmişlerdi. Onları bekleyen arkadaşları ile gece yarısı köyden ayrılmak üzere buluştuklarında, düşmanın köy çevresini sardığını öğrendiler. Düşmanın saldırdığı ışık, koşmakta olan Hebûn'un gövdesine bir gölge gibi yerleşti. Düşman, ışıktaki kalan tek gövdeye bütün silahlarını kusturduğunda arkadaşları geride yalnızca yarım kalan çığlığını duyacaklardı Hebûn'un...

Tendürek

Bütün Tendürek gücünün bir arada olduğu Şehit Ferhan Kampı'nda, şahinler tepeye dizilmiş, Ağrı'dan gelecek arkadaşlarının yollarını gözlüyorlardı. Rüzgarın uğultusuna hiçbir ses karşılık vermiyordu. Leyla'nın içinde başka poyrazlar esiyordu. Ağrı'nın poyrazıydı bu. Ağrı'da neler olmuştu, neden ayrılmışlardı, kimler şehit düşmüştü, kimler yaralıydı ve Ağrı'yı kimlere bırakmışlardı? Ağrı türküsüz olur muydu? Ağrı şiirsiz olur muydu, alacağeyikler kimlere fısıldayacaklardı gözleriyle ayışığını, sonra kuşlardan, böceklerden, yılanlardan, kartallardan oluşan orkestra kime dinletecekti gece senfonilerini? Ağrı şimdi gerillasız mıydı?

Ağrı poyrazına kapılıp hafif hafif sallanmaya başlayan bir ağacın dalları gibi seğirttiğinde, karşıdan bir güneşin yaklaştığını gördü. Yürüyen ve gülümseyen bir güneş. Sarı saçları ve beyaz gülüşüyle grupta ilk görünen "portatif" Jiyan'dı. Ardından yetmişbir kişi sırayla görünmeye başladılar. Ve Ağrı ile Tendürek karıştı birbirine. Karıştı coşkulu bir zılgıt gibi çığlık çığlığa, sevinçle...

Ağrı grubunun ikinci haftasından sonra zılgıtlı gelen coşku başka bir şeye dönüştü. Yerini bir savaş almıştı şimdi. İki bölgenin savaş tarzları, eğitim anlayışları, ilişki biçimleri çatışmıyordu. Bu çatışma Tendürek'te iki kutbun oluşmasına neden olacaktı. Eğitimde iki bölge sürekli birbirine yöneliyor, eleştiriyor, yaşamda kendi kutuplarına çekiliyorlardı. Şehit Ferhan Kampı'ndaki bu kutuplaşma çok

sonraları savaşın iliklerine kadar yaşandığı sıralarda bir bütünleşmeye dönüşecekti. Sıcak savaş, tek bedeni oluşturalardı Tendürek'te.

Leyla, Tendürek'e geleli henüz çok olmamıştı. Ama ne Ağrı, ne Tendürek grubu katıyordu Leyla'yı aralarına.

"Tendürek'te bir aile oluşmuştu. Ablaların, abilerin, babaların, yoldaş yerini aldığı bir ilişki belirmişti. Bu aileye girmekte zorlanıyordum. Gerçekten bu tarza tepki de duyuyordum ama yerine konulacak doğruyu, yani 'parti anlayışını' bilmediğim için aileye katılmaya çalışmaktan başka bir seçenek kalmıyordu. Ağrı'dan gelen arkadaşlarda geçmişe bir özlem gelişmişti. Günlüklerinde gerillanın yaşamını, anılarını anlatmaktan çok, geldikleri köhne kentin ya da bitik yaşamın özelemlerini işliyorlar ve bu durum bütün yapıyı etkiliyordu. Tendürek Ağrı'ya göre daha disiplinliydi ve Ağrı'dan gelenler bunu kaldıramıyordu. Şimdi düşündüğümde zaman zaman kalıpcı hale gelen kuralların gerekliliği kavratılsaydı, bu bilinç geliştirilseydi, tepki ve ilgi-

sizlik, bunun da ileride yol açacağı kaçışlar yaşanmayacaktı."

Doğum öncesi sancılar öldürücü, acı çekiricidir. Çatışmalar yoğundur. Savaşta çatışma olmazsa yaşam gelişemez. Ve Tendürek'te çekilen bu sancılar, bütün ellerin ke-netlenmesine, yüreğin tek bir bedendeymişçesine atmasına ve türkülerin paylaşılmasına engel değildi. Orada, dağlarda her şey paylaşılmaktadır. İlkel insanların saflığı gibi açıklık, susuzluk, acı, sevinç ve ölüm. Evet, ölüm de paylaşılır dağlarda...

"Tendürek'te hemen her gün otuz dakikalık spordan sonra dilan tutardık. Kürdistan yoldaşın zılgıtları, türkülerinin yankılarıyla dağda tek beden tek beyin, tek sevinç ve tek türkü olurduk dillerimizde."

Kürdistan yoldaş ülkesine sevdalanmış ve adını 'Kürdistan' koyarak dağlara yönelmişti. Ve belki de en çok düşlediği şeydi bir dağa çıkıp ülkesinin, sonra sesinin son tınısına kadar zılgıt atmak ve türkü söylemek. Sesinin yankılarını dinledikçe daha da coşarak dilanı dağlardan dağlara taşırmak. İşte kendi iç ütopyasında özgürlüğün karşılığı buydu. Dağ doruğunda yakaladığı bu coşkuyu yaşam içinde de eksiksiz taşırdı. Yaşamı sever ve sevdi-rirdi, özgürlüğü bulduğu bir yaşamdı çünkü. Hiç olmadığı kadar özgür ve sesi hiç çıkmadığı kadar

deliceydi. Gözleri o ilk dilana katıldığı gece, bir yıldızı çalmıştı gökyüzünden. 1994'ün Eylül ayında gece ikiye bölündüğü vakit, o tanıdık yıldız eski meskenine yükselmiş ve birkaç defa yanıp sön-dükten sonra yarım daire çizerek, peşinden bütün ışıltısını süzdürerek karanlıkta kayboluvermişti.

O gece, Kürdistan, yoldaşlarına erzak almaya gittiği depoda düşmanın pusu ateşi altında son zılgıtını atmıştı.

Ocak ayının başlarıydı ve Tendürek'te iki gün sürecek olan bir operasyon başlamıştı. Havadan ve karadan top atışlarıyla bütün gün süren bombalama, eğitimi engelliyordu. Ancak üçüncü günde buna bir çözüm bulunmuştu. Gündüz yapılan eğitim saatleriyle yatma saatleri yer değiştirilmiş ve gecenin sessizliğinde eğitim oniki gün boyunca sürdürülmüştü.

"Eğitimde parti tarihini görüyorduk ve Suat arkadaş 'zindan' bölümünde yaşadıklarını, yaşananların canlı tanığı olarak anlattığı sıralar hepimizi çok etkiliyordu. Anlatırken sadece anımsamıyordum,

yeniden yaşıyordum, o başı sonu belli olmayan sınırsız ve ölüm-süz zamanları. Bu anlatımlar karşısında ağlayan da oluyordu, bir keresinde ağlamıştım ben de."

Düşman, onikinci günün sonunda cihazlarda zafer naraları ile Tendürek teröristlerini bitirdiğini ilan ettiğinde, günlük eğitimle uyanan yapı, bütün kayıplarının bir teneke yağ ve salça olduğunu tespit etmişti.

Ağrı'da yoğun operasyonların başladığını öğrenen Tendürek gücü, düşmanın olası bir yönelimine karşı hazırlıklara başlamıştı. Ve

Tendürek kışının ilk şahadeti de yaşanmıştı; "Şer yoldaş, sık sık mide kanaması geçiriyor olmasına rağmen, bundan kimseye söz etmemiş ve günlük yaşamda hiçbir görevden geri kalmayarak da hastalığını bize farketmemişti. Hiçbirimiz bir rahatsızlığı olduğunu bilmiyorduk Şer yoldaşın. Ta ki tatsız kalıp düştüğü o güne kadar. Ağır hastalığını gizleyemediği o gün, yere yığılıverdi ve üç gün boyunca yatakta serumla kaldı. Üçüncü günün ikindisiydi. Bedenine sarı kirli, mavi battaniyesiyle aramızdan sessizce ayrıldı."

O akşam bir durgunluk köktü Tendüreğe. Rüz-

gar sustu, kar dindi ve gerillaların ağızını bıçak kesmişçesine sessizlik yaşandı. Her şey ay sessizliğine büründü ve geride mavi bir sızı kaldı. Mavi bir acı, mavi bir hüznün gerillanın gözlerinden geçerek Tendürek'in doruklarına ulaştı. Ve acı yerini öfkeye bıraktı. Yeniden tutuştu halaylar, zılgıtlar daha bir gür atıldı. Yalnız zılgıtlar vardı. Ağıt mıydı yükselen uğultu, coşku muydu anlamadı hiç kimse. Yalnız zılgıtlar cevap verdi duygulara ve halaylara.

Halay, Kürdistan'da en coşkulu ve en hüzünlü anda kol kola birlikte olmanın adıdır, zılgıtsa kelimeye dökülemeyen seslerin taşmasıdır yürekten, dilin titremesi ve sesle birleşmesidir.

"Operasyon hazırlıkları için altmış kişilik bir güç olarak Şehit Kemal Kampı'na gittik. Alan savunması, düşman yönelimine karşı plan geliştirme boyutuyla yürütülen çalışmalarda gücün tamamını komutanlar oluşturunuyordu. Kamp deşifre olmuştu ve bu kadar komutan gücünün böyle bir kampta tutulması hatalıydı. Kamp, köylere, erzak yerlerine yakın olduğu için tercih edilmişti. Burada hazırlıkları tamamlarken, eğitime de devam ediyorduk. Ama eğitimde gerekli ciddiyeti gösterememiştik. Tartışmalardan çıkan sonuç; düşmanın kesinlikle alana sokulmayacağıydı. Buna izin veremezdik. Ancak düşmanı küçümsediğimizin farkında değildik. Yerimiz deşifreydi ve savaş kızgındı."

Güç, yirmi günlük planlama sona erdikten sonra Şehit Ferhan Kampı'na geri döner. Sürecin derinlemesine değerlendirilmemesi, çok boyutlu planlamaların yapılmamasının sonuçları daha sonra kayıpların, imhaların ve en sonunda da tasfiyenin temel nedenleri olacaktı.

Çemçe

Çemçe birliği, düşmanın cihaz konuşmalarından Şenkaya birliğinin üslenme yerinin deşifre olduğunu öğrenmişti. Düşmanın cihazda; "Seyfi, ağaçkabağıyla Kürdistan kurulmaz, nerede Kürdistan hayalleri? Sarıkamışlı Reşo da gitti, Sarıkamış canavarı da gitti, gel teslim ol" çağrılarının ürpertili merakının yaşandığı günleri anlatıyor Sıdar; "O gün her zamanki gibi eğitimdeydik. Çemçe ayazına inatla açan güneş naylon çadırımızı ısıtıyordu. Seyfi arkadaşın grubundan bir haber gelir umuduyula cihazımız sürekli açık tutuluyordu. Bir ara bazı arkadaşların cihazın bulunduğu tepeye doğru koştuklarını gördük. Heyecandan yerimizde duramıyorduk ve eğitimi bırakarak koşmaya davrandık. Cihazda "zap-zap" diye çağrı yapılıyordu. Bu bizim alanın parolasıydı. Arayanlar Berxwedan arkadaşların grubuydu. Bir süredir haber alamadığımız arkadaşların gelişi hepimizi sevince boğdu. Akşama doğru arkadaşları karşıladığımızda neredeyse tanınmaz halde bulduk. Eski dinç, sağlıklı gövdelerini, ısıtılı gözlerini tanıyamadık. Şimdi hepsi yaralı, bitkin ve solgun bakışlarıyla karşımızdaydılar. Kampları bir milisin kaçıyla deşifre ol-

**"Bir kuş gibi çırpınan
yüreği o zaman heyecandan
çarpıyordu. Fakat şimdi işte
en sevdiği dağlarda ağırca
kapıyordu gözlerini.
Yürek atışlarının telaşı da
durdu artık umutsuzca.
Gözleri açıktı, yüreği
durduğunda, gözleri kara
takılıydı ve dudağının sağ
kenarında bir tebessüm
çizgisi oluşmuştu, Baran'ı
kara gömdüklerinde..."**

muştı. Ve düşmanla girilen çatışmada Şiyar, Ferhat, Seyitxan, Agit ve Eriş yoldaşlar şehit düşmüşlerdi. Coşkulu karşılama törenine bir hüzün bulutu karışmıştı artık. Berxwedan'ın grubu Çemçe'ye ulaştığında, Serhat bahara adım atıyordu. Bütün bir kış tüm coğrafyayı bembeyaz örtüsüyle kapatan kar, güneşin inatçı ışığına dayanamaz olmuştu artık. Ve kardelenler ürkek bakışlarıyla yüzlerini çevirmişlerdi güneşe. Baharın ilk çiçeği olan kardelen, boylu boyunca sarmıştı Çemçe vadilerini. Bahar, gerilla için her şeyiyle bir yaşam kaynağıydı; sonsuz akan serin dağ suları, kıvrımlı, mağrur ırmakları ve en önemlisi de vadilerin sunduğu yiyecekleri... Gulik otunun mütevazı görünüşüne kanmayan gerillalar kaynatıp, kızarttıktan sonra etten farklı lezzette olmadığının ayırına çoktan varmışlardı. Bu dağlarda tanınmadık tek bir ot yoktu, tadı bilinmedik tek bitki yoktu. Tıpkı kayalar gibi; coğrafyanın kayalıkları tek tek bilinirdi, isimleri vardı, anıları vardı her birinin, gölgeleri vardı yaz sıcağında, şefkatli kucağı vardı kış ayazında ve bir ceylanın yavrusunu korur gibi koruması vardı gerillayı. Göründükleri gibi taş değildir yürekleri kayaların. Her gerillanın sırlarını anlattığı bir kaya kovuşu vardır. Ve Ağustos ayında bile karın erimediği sırtlar vardır. Coğrafyanın derin bilinci konuşur; baharın aldatıcı güzelliğine kanmamasını, dağ sırtlarında hep görünen kar kalıntlarıyla, kışın geri geleceğini hatırlatır gerillaya. İki mevsim birden yaşanan Çemçe'de; zirvede kara kışın en zorlu tipişi yaşanırken, vadide ilkbaharın coşkulu hareketliliği yaşanır. Çemçe gerillası "kozmopolitik iklim" der coğrafyanın mucizevi iklimine. Kozmopolitik Çemçe'de karın en telaşlı yaşadığı dönemlerde bile apansız güneş kayıtsızca gösterir kendini, en olmadık zamanda yağmur bile karışır işin içine. Kar, güneş ve yağmur bütün güzelliği ile karışır birbirine, yağın kar taneleri yere düşene dek asla değişmez birbirlerine. Neden kar taneleri yere düşene dek değmezler birbirlerine? Sevgiyle, yan yana süzülürler gökyüzünden. Saf ve temiz toprakta birleşirler...

Baharla beraber, Sidar'ın da içinde bulunduğu dokuz kişilik bir grup, akülerini doldurmak üzere, Benevaz köyüne gitmişlerdi.

"Köylüler bizi görmenin sevinci içerisindeydi. Çok zorlu geçen kış boyunca bizden haber alamayan köylü, bizden umudunu kesmişti. Kışı Çemçe'de nasıl geçirdiğimizi merakla soruyorlardı. Bütün köy toplanmış bizi dinliyordu. Ne kadar da mutluydular, ne kadar umutla parlıyordu gözleri, ne kadar da inançlıydılar." Köyün ak sakallı dedesi, Çemçe'nin yıllar öncesini anlatıyordu. Kürdistan'ın belki de en ayaz bölgesiydi burası ve kışın ayaz oldu mu hiçbir canlı dayanamazdı buna. Kar fırtınalarını, dağ büyüklüğündeki çığları, donarak sonsuz uykuya erişenleri, yanarak dökülen bedenleriyle iskelete dönen ve ölenleri anlattı. Sidar, Çemçe'de akla gelmeyecek ölüm çeşitlerini anlatırken, aksakallı dede onların dağların gerçek sahipleri olduğuna inanmıştı. Çünkü özgürlük dağlarını hiçbir koşul altında, canları pahasına da olsa bırakmayacaklarını biliyordu artık.

Kış boyunca eyalette olan-bitenden habersizdik. Radyodan tüm güçlerimizin, özellikle Tendürek'teki kamp yerlerimizin desifre olduğunu, Ağrı ve Tendürek'in mevzi savaşına girdiğini öğrenmiştik. Aramızda cihaz bağlantısı yoktu. Seyfi arkadaşın birliğinin desifre olduğunu, yoğun çatışmalara girildiğini, küçük cihazdaki düşmanın konuşmalarından öğrenmiştik. Ayrıntıları bilmiyorduk, ancak arkadaşlara moral ve destek amaçlı yapacağımız eylemle, partinin ve yoldaşlarının verdiği gücü hissedecektik. Bunları düşünerek, geçtiğimiz kış, korucu olan Kızılkilise köyüne eylem yapmaya karar verdik. Alana keşif grupları gönderdik. İki gün sonra da bir takımlık güçle keşif grubuna ulaşarak eylem planımızı yaptık. Çemçe dağlarına akşam çökerken, onlar, ceplerinde birer kuru ekmekle Kızılkilise köyüne inmişlerdi bile. Yer gök, her şey uykuda sanılırdı. Sessizliği bölecek kleslerini çığlıklarını bekliyordu her şey...

Ve akşam, savaşa hazırlanan bir savaşçı dینگinliğindeydi sanki...

"Saldırı grupları, savunma, yol kesme ve pusugrupları yerlerine gitmek üzere ayrıldıklarında, biz, dört kişiyle köyün alt tarafında pusuya yatmıştık. Beklenen roket patladığında kleslerimiz, bisvingin gür haykırışına katılarak köyü savaşa çağırmıştı. Gözlüklü Mahir arkadaşın teslim ol çağrılarına korucuların ateşle karşılık vermeleri üzerine saldırı grubu harekete geçti."

Çatışma sırasında bir saldırı grubu, dört korucu öldürerek silahlarına el koymuştu. O sırada diğer saldırı grubu da bir korucu evine sızma yapmak üzereydi. Bastıkları evde korucuyu bulamayan

grup komutanı Agirî, dışarı çıktığı sırada evin duvar kenarından gizlenmeyi beceremeyen kleşin namlusunu görmüş ve sabırsız bir geyiğin çevik yürüyüşüyle silahı yakalamıştı. Ama kleşin diğer ucuunu korucu tutuyordu ve bırakmamakta da kararlı görünüyordu. Bir süre yaşanan çekişmeden sonra kleşi birbirlerine kaptırmayacaklarını anlamışlar ve yumruk yumruğa bir kavgaya girişmişlerdi. Dövüş, tiz bir çığlıkla birkaç saniyelik kesintiye uğramıştı. Bir kadının yuvalarından fırlayan gözle riyle üzerlerine doğru geldiğini, ardından da büyükleri yeni terlemiş, iri gövdeli bir oğlan çocuğunun kadına katıldığı anı, sonradan anımsadığında halen öfkeyle ürperiyordu Agirî. Korucu ailenin yoğun darbeleri arasında bir an fırsat bulup, "Hevaaaal!" diye bağırması ve bir süre sonra arkadaşları, yirtıcı ailenin çemberindeki Agirî'yi kurtarmışlardı. Uzun süre bu gülünç olay Çemçe grubunun dilinden düşmeyecekti. Agirî ise hep, "o kadın deli gözleriyle gökten zembille indi sanki" deyip duracak, sonra haline bakıp gülecekti. Çünkü aldığı yaralar, olayı uzun süre unutturmayacak derinlikteydi.

Yürüyüşümüzün ikinci gününde, Berxwedan arkadaşın grubuyla daha önce kararlaştırdığımız Serkeftin noktasında buluştuk. Kürdistan'da gerillanın kullandığı her noktanın bir ismi ve her ismin de derin anlamı veya öyküsü vardır mutlaka. Gerilla yaşamının inanılmaz mucizeleri vardır her öyküde; Serkeftin noktasının da bir hikayesi vardı.

"Odan toplama işi o sabah Serkeftin hevalindi. Arazideki çalılar dikenli olduğu için, üst tarafta yüksek kayalardan oluşan tepeye çıkarak, oradaki odunları toplamaya karar veriyor Serkeftin heval. Odunları toplarken, bir anda dengesini kaybedip, elli metre yüksekliğindeki kayalardan bir taş gibi yuvarlanarak yere düşüyor. Bunu gören çoğu arkadaş gözlerini kapatmıştı. Telaşla, şehit düştüğüne kesinlikle inandığımız Serkeftin hevalin üzerine koştüğümüzda, kefyesinin paramparça olmasına karşın yalnızca kafasının birkaç yerinden kırıldığını görmüştük. Orada, karşımızda, eli kafasında 'Serkeftin hevalno' dercesine duruyordu." Kayalara meydan okurcasına, coğrafyaya meydan okurcasına 'Serkeftin' diyordu arkadaşlarına. O günden sonra elli metrelik kayaların bulunduğu noktanın adı "Serkeftin"di artık. Ve Serkeftin, ilk üç gün hafızası kayıp, öylece dolaştıktan sonra, dördüncü günün sabahında isminin Serkeftin olduğunu anımsadı.

Serkeftin noktasında dört gün kaldıktan sonra Madur alanına gitmek üzere yola koyulmuşlardı. Altmış kişiden oluşan bölük, Çemçe'nin zirvesine çıkıp Şah yolundan inecekti. Çemçe'ye akşam çöktüğünde zirve bütünyle kardı ve ayaz tokat gibi çarpiyordu yüzlerine. Az sonra ayaza bunalımlı bir sis çökecek ve grup yolunu kaybedecekti.

"Yolumuzu kaybetmiştik ve daha fazla uzaklaşırsak hiç bulamayacaktık. Berxwedan arkadaşın, sis geçene kadar orada kalmamızın uygun olacağını söylemesi üzerine naylon serip karın üzerinde konakladık. Sis in kalkması bir saati almıştı. Yola devam ederek Madur'a ulaştık. Erzak depolarımız da desifre olduğu için yerlerini değiştirmek zorunda kaldık. İşlerimizi bitirdikten sonra bir grup arkadaşla Çemçe alanına geri döndük."

Şenkaya

Savaşın yangınını hiç bu kadar duyumsamamıştı daha önce. Kar yanıklarından da betferdi, cehennem yangınını da aşardı şüphesiz. Ve savaş, kızgın bir saç gibi yükselttikçe ateşini, öfkeli bir çağlayan gibi olmuştu Çayan'ın yüreği. Büyüyen yangına karşın gürleşen bir çağlayan...

Tıpkı masallardaki gibi, o büyük amaca ulaşmak için sonuna kadar da gidebilirlerdi. Ve amaç öylesine büyüktü ki, ölüme bile değerdı (ölüm kaçınılmaz gerçeği idi yaşamın). Her şey değişmişti; coğrafyaya bakışı, iklime yaklaşımı, gördükleri, duydukları, her şey başkaydı artık. Çayan eski Çayan değildi. Şimdi kara, doğaya, yoldaşa, savaşa, başka bir anlam yüklüyordu. Ya da eskiden anlam veremediklerini şimdi anlamlandırıyor. Bedenine, organlarına dahi başkaydı bakışı; şimdi ellerine, ayaklarına, beynine ve yüreğine hükmeden bir güç vardı. İnançtı adı... Gece ateşlerinin sabaha dek canlı kalan közünden karaya bularan mavi çaydanlığı sırt çantasından sarkarken, Çayan büyük cihazı düşünüyordu. Cihaz, partiye ulaşmanın bir yolu ve asla düşmanın eline geçmemesi gerekken, artık araç olmaktan çıkan bir değerdı. Düşman, grubun olduğu kadar, büyük cihazın da peşindeydi. Yalnızca cihazı ele geçirmek bile bir zaffer sayılabilirdi onlar için. Ve asla ellerine geçmeyecekti büyük cihaz. Çayan bazen onu şehitler gibi, Kürdistan gibi, yoldaşlar gibi, parti gibi duyumsuyordu. Açlık, ölüm ve düşmandan etkilenmek,

ölüme seğırtmekti aynı zamanda.

"Artık bundan sonra önümüzde amansız Allahuekber Dağları vardı. Yürümekte herhangi bir ikirciklik yaşamadım, çünkü ne olursa olsun partiye ulaşacaktım."

Düşman istediği kadar saldırsındı, doğa istediği kadar soğusundu, açlık-yorgunluk dayatsındı. Coğrafya istediği kadar amansız olsundu, o yaşayacaktı. Savaş ölüme karşıydı ve Çayan kendini güçlü hissediyordu. Böyle düşündükçe attığı her adım partiye götürüyordu, bu da yürüyüşüne sabırsız bir çeviklik katıyordu. Kendinde yükselen güce dayanarak cihazı kimseye vermemeye kararlıydı. Sonuna kadar taşıyacaktı; zorlu yürüyüşün son adımına ve partiye ulaşmanın ilk adımına kadar.

"Şu anda düşünüyorum; o gün verdiğim kararın bugün hayatta kalmamla yakından ilgisi vardır. O karar çok önemliydi. Beni yaşatan karardı. Birçok defa ölümler karşılaştığım halde kurtuluyordum, çünkü kararım kesindi. Ve böylesi durumlarda kişinin kararı, yaşamında belirleyici oluyor."

O geceki yol yürüyüşünde iki kişi daha kaçmıştı. Ama kaçışlar artık kimseyi etkilemiyordu. Ancak, kaçanlar düşmana teslim oldukları için, yol sürekli değiştirilmek zorunda kalınıyordu.

Sarıkamış'a giden bütün yolları düşman kapatmıştı. Gece çok soğuk olduğu için kar donmuştu.

Ve izlerimiz çıkmıyordu.

Fakat bu, bizi bir daha bulamayacakları anlamına gelmiyordu. Böyle bir şey düşünmemi z e olanak yoktu. Çünkü arkadaşlar hızlı hareket edecek durumda değillerdi. Zaten arkadaşların içinde bulunduğu durum, başlı başına, bin kez ölümlerle çatışmaydı. Bu yüzden düşman bizi korkutmuyordu.

Korkunun ötesine geçen bir yaşamdı, belki de bütün yaşamların ötesinde, zamanın ötesinde ve kayıp bir mekanda. Ağlama sesleri; acıya dair, dökülen etlere karışan gözyaşları ve kara karışan binbir duygu, binbir öfke, binbir anı.

O gece Baran, ayazın doruk noktasında bir düş görmüştü. Düşünde, çocukluğundaki evin bahçesindeydi. Annesinin yanına gelerek, ayaklarındaki yanığı gösteriyordu. Acele ediyordu, çünkü bir an önce kendisini bekleyen arkadaşlarının yanına dönmesi gerekiyordu. Evin bahçesinin kapısına kadar zor yürümüş, kapıya gelip de içeri girdiği anda, paramparça bedeni kapıda beklerken, içinden kopan telaşlı çocukluğu, evin kapısına doğru koşmuştu. Bakıyordu kendi çocukluğuna, ne kadar da canlıydı, az sonra gelecekti, bekledi, bekledi ve bir anda kendini karların arasında sırt üstü yatmış buldu. Yürürken gördüğü bir düştü. Ama şimdi kalmıyordu, ayakları tutmuyordu, parmakları don tutmuştu, saçları, sakalları, bitleri bile çoktan ölmüştü. Ve şimdi hâlâ anlam veremediği düşü gözlerinin önüne gelirken, bir yandan da kalkmaya çalışıyordu. Ama imkansızdı; biliyordu. Yoldaşları başındaydı şimdi. Hepsi bir şey söylüyor, hepsinin gözlerinde acı, gözyaşı ve kızgınlık okunuyordu. Sevgi ile uğraşıyorlar. Birinin kendisini kaldırdığını farkediyor, sonra sırtlandığını. Ve başı yerde, ağır hareket eden bir arabada gibi şimdi. Kar bembeyazdı. Ne de çok seviyor karı. Hep severdi karı; Ağrı Dağı'nın eteklerindeki küçük köyünde kızakla kaydığını anımsadı. Dağlara olan tutkusunu anımsadı, sonra yoldaşlarıyla, dağ sevdalılarıyla buluştuğu günü belli belirsiz anımsadı. Bir kuş gibi çırpınan yüreği o zaman heyecandan çarpıyordu. Fakat şimdi işte en sevdiği dağlarda ağırca kapıyordu gözlerini. Yürek atışlarının telaşı da durdu artık umutsuzca. Gözleri açıldı yüreği durduğunda, gözleri kara takılıydı ve dudağının sağ kenarında bir tebessüm çizgisi oluşmuştu, Baran'ı kara gömdüklerinde...

Onca donmaya, onca şahadete, onca yaralanmaya, onca düşüşe karşın, Çayan'a neden hiçbir şey olmuyordu?

"Bana göre insan, ölüme karşı direnmediği için ölü. Bu da öyle sıradan bir direnme değildi. Sürekli ve en küçük bir taviz vermeksizin. Arkadaşlar o kadar direnmişler, fakat sürekileştirememişlerdi. Bir yerde umut bitince, inanç tükenince, ölüm işte o zaman geliyordu. Ölüm, amansız bir düşmandı; en ufak bir zayıflığı dahi, acımasızca kullanıyordu. Düşünüyordum; o gece kendimi biraz bıraksaydım, az sonra ayaklarım yanmaya başlayacaktı, sonrasında yüzünü gösterecekti ölüm."

İnanç, ölümün önüne geçebilir miydi? Çayan, öyle durumlarda kararın çok önemli olduğunu söylüyor. Ölüm, kişinin kararını yaşamsal kılacak, gerekli çabayı göstermediği anlamına geliyordu. Yüzlerce kez ölümler yüz yüze gelmişti hem. Sıradan bir insan bu durumda belki bir kez kurtulabilirdi ama doksan dokuz kez ölecekti. İşte yüce duygular; irade ve ulaşma istemi, onu dipdiri tutan bunlardı.

Yürüyüşün yirmiüçüncü gününde, 21 şehit verilmiş, beş kişi de kaçmıştı. Sabaha doğru bir köyün üstüne ulaşmışlardı. Geride kalan yedi kişiydi. Sabah olduğu için bekleyememişlerdi. Ormanın içine girerlerken düşmanın bulunduğu köye hemen girmemeye karar verdiler. Ateş yakıp biraz dinlenmeye başladılar. Sürekli uykuları geliyordu ama uyku, ölüme giden yolu bu havalarda. Ayakta duracak kişi sayısı az olduğu için nöbetçi de çıkarılmıyordu artık. Karanlık çökmek üzereydi. Bedri arkadaşla köye inmeye karar verdik. Bölükte ayakta kalan yalnız altı kişiydik. Silahlı olanlar da bizdik. Bedri arkadaş da zorlanıyordu. Oysa bu savaşın içinde on yılını aşmıştı. Bu doğayla 1990 yılında, Zağroslar'da karşılaşmıştı; kara takılmış ve sol ayağı topuktan kesilmişti. O günden sonra adı Topal Bedri'ydi.

"Köye indiğimizde düşman yoktu, fakat hemen üstümüzdeki köydeydi. Bütün kapıları çalmamıza rağmen korkudan kimse kapıyı açmıyordu. Bedri arkadaş geri dönelim diyordu. Bu, halka yaklaşımının bir ifadesiydi; halka karşı zor kullanmamak. 1980 dönemi veya ilk gerilla olan arkadaşların özelliğiydi. Ama şimdi, zorla da olsa erzak almak zorundaydık. Evlerin kapıları demirdendi, düşman çok yakınımızda olduğu için ne kırabiliyor ne de kurşun sıkabiliyorduk. Bir evin yan tarafında erzakların olduğu bir kapıyı kırdık. Hazır bulunan ekmeleklerle bir miktar unu aldık. Karşılığında

paralarımızı bıraktık. Paramız çoktu, fakat gereksinim yoktu. Hemen dönmemiz gerekiyordu. Çünkü hareket edecektik. Arkadaşların yanına ulaştıktan sonra kopan yedi arkadaş arayacaktık. Birden düşmanın bulunduğu köyden silah sesleri duyuldu. Bu bir çatışmaydı; büyük olasılıkla kopan yedi arkadaş. Cihazı dinledik; beş arkadaş şehit düşmüştü, takım komutanıyla bir diğer arkadaş da teslim olmuşlardı. Bu çatışmayla ilk kez bir bayan arkadaş sehit vermiştik. Medya arkadaşla birlikte Rojhat, Nigan, Haki ve Welat arkadaşlardı şehit düşenler. Welat arkadaşın yaralı ele geçtiğini, konuşmadığı için düşmanın önce dilini, sonra ayağını keserek şehit düşürdüğünü, sonradan köylülerden öğrenecektik. Welat arkadaş Kars'lıydı, katliamdan önce öğretmenlik yapıyordu. Hareket sırasında beş gün jeneratör taşımıştı, daha sonra saklamıştı."

Komutan Seyfi kızgın, hızlı volta atıyordu. Sürekli köyü yerle bir edeceklerini tekrarlıyordu. Bunu, ilkinde bağırarak söyledi, birkaç kez tekrarladı sonra bir süre sessiz kaldı ve fısıltıyla yineledi, "O köyü yerle bir edeceğiz!"

Bir ay önce bütün bunlara neden olan ajan kaçtığında, bu köy onu sakladıktan sonra düşmana teslim etmişti. Bu kadar katliamda, köyün rolü büyüktü. Düşman, grubun sahada olduğunu biliyordu. Terk ettikleri kampa da yerleşmişlerdi. Kaçanlar da erzak yerlerini gösterdikleri için kullanılacak depoları da kalmamıştı.

"Umut yoktu. Bir süre sonra havan atışları başlamıştı. Atılan bütün havanlar tesadüfen yanımıza düşüyordu. Sanki bütün koşullar aleyhimize dönmüştü. Sürekli yer değiştirmemize rağmen her gittiğimiz yere havan geliyordu. Rastgele atılan havanlar da düşmandan yanaydı. Ciddi bir darbe almadıysak da çok zorlandık. Artık köylülerden ve diğer noktalardan umudumuz kesilmişti. Şimdi tek umudumuz, Allahuekber Dağı'nın eteklerinde bulunan bir depomuzdu. Yeni istikametimiz burasıydı, biraz zorlasaydık, bir gecede varabilirdik..." Ve

yeni zorlu yürüyüş, işte yine başlamıştı.

“Düşman, bir tek Allahuekber Dağı'nı bize bırakmıştı. Eğer Allahuekber'e varırsak bizimle uğraşamayacaktı. Çünkü tarihinde derin bir yarası vardı bu dağlarda. Seksen bin kayıp vermişlerdi. Acaba biz, nasıl ulaşacaktık Allahuekber'e? Hemen her arkadaş yaralı, hasta ve bitkindi. Yanığı olan arkadaşların ayaklarında kemikten başka bir şey kalmamıştı. Bütün etleri dökülüyordu. Hele Silvan ve Şükrü arkadaşların, hem ayakları, hem elleri yanmıştı. Normal yanıklar da değil, vücutlarında et kalmamıştı. Kemiklerine basarak yürüyorlardı. Ağızlarından tek kelime çıkmıyordu, konuşamıyorlardı. Yanlızca ölümün acı suyu dökülüyordu. Şahadete gidiyorlardı gözlerimizin önünde ve elimizden bir şey gelmiyordu. Yola çıktıkktan bir süre sonra da duymaktan kaçındığımız haber seslendi arkadaşan; 'durun arkadaşlar, düştü!' Onları öldüren karı kazdık ve arkadaşlarımızın üzerini yine beyaz karla örttük. Kahroluyorduk. Ölümün bunca çeşitliliği karşısında kahroluyorduk. Ama sorumluları tanıyorduk; “Kaçış ve ihanet”. Bu düşünce şimşek gibi çakıyordu beynimde. Kasırgalar, fırtınalar yaratıyordu. Ve adımlarım hızlanıyordu. Yine öfkeyle, intikamla, partiye ve davaya olan bağlılığım da güçleniyordu.

Depoya yaklaştığımızda, düşmanın deponun üzerinde olduğunu gördük, aynı zamanda cihazdan da dinliyorduk, bizi bekliyorlardı.

Kim korkmazdı eskiden ölümünden? Ama şimdi, ölüm aşılmıştı, düşmanın üzerine gidiyorduk pervasızca...

Bir süre sonra cihazdan yeni bir düşman haberi duyulmuştu. Çığ düşmüş ve bir binbaşı ile dokuz asker ölmüştü, altı kişi de sakatlanmıştı, bunun için çekiliyorlardı.

“Cihazdan aldığımız haber, hızımızı artırmamızı sağladı. Sabaha doğru, düşmanın üzerine çığ düştüğü yerdeydik. Bizde de bir çığ psikolojisi gelişmişti. Önden biz beş kişi, yolu açarken çok sessiz yürüyorduk.

Ses yeni bir düşmandı şimdi!

“Biz depoya yaklaşırken, grup da peşimizden geliyordu.”

Soğuk alanların öksürük nöbeti tuttuğunda, narın uykusu sesle bölünen bir engereğe dönmüştü çığ.

“Seyfi arkadaşın da içinde bulunduğu onbeş arkadaş çığ altında kalmıştı. Biz çığın düştüğü yere döndüğümüzde Seyfi arkadaşın kendi çabasıyla çıkmış olduğunu gördüğümde, ona olan güvenim ve inancım bir kat daha artmıştı. Çünkü O'nda, parti iradesi vardı. Bir parti doğaya yenilir miydi? Hayır; bu doğaya aykırıydı ve Seyfi arkadaşın kurtuluşu da bunun kanıtıydı. O'nun sorumluluğunda olmak güven veriyordu. Diğer arkadaşları çıkardığımızda üç yoldaşımızı da çığa verdiğimizizi ayırmısdık. Bir de doğa bize darbe vurmuştu. Açlık, soğuk, yorgunluk, düşman, korku, ihanet yetmezmiş gibi bir de doğa bize darbe vurmuştu. Üç can, kar altındaydı şimdi; Akif arkadaş gibi on yıldır düşmanın yok edemediği büyük savaşçıyı çığ alıp götürmüştü. O, Allahuekber'di, dağdı ve devrilmişti. Cenazesini bulamamıştık, kar onu da gizlemişti, vermemişti bize. Hurşit arkadaş ise benimle birlikte bölükteki yenilerdendi, zorlanmasına karşın çok iyi direnmişti. O son geceki yürüyüşümüzde ağlayışı geliyordu usuma. Gözlerimin önündeydi, inleyişi, öksürüğü ve çığla donan yüzü, artık ağlamayan gözleri. Sonra Şiyar; çatışmada elinden aldığı yaraya rağmen hiçbir işten kaçmamıştı. Ve Şiyar, bembeyaz kardan bir ata binip gitmişti.

Ayakta kalan yalnız beş kişiydik, görevlere, her şeye biz koşuyorduk ve şimdi önde, depoya doğru ilerliyorduk. Diğer arkadaşları dinlenmeleri için boş bir evin içine yerleştirdik. Depoda yalnız un vardı. İki torba alıp arkadaşlara getirdiğimizde hepsinin gözleri ışıldamıştı. Tuzsuz un çorbamızı içtikten ve biraz dinlendikten sonra, Allahuekber Dağı'na doğru yürümeye başladık. Bir yayla evi vardı ve ona ulaşacaktık. Ama bu dağlar bizi korkutuyordu. Çünkü Enver Paşa, seksenbin kayıp vermişti burada. Seyfi arkadaş gülerек söylüyordu. “Biz nasıl geçeceğiz?” sonra ekliyordu, “Biz Enver Paşa değiliz.” Onun yüzündeki ışık, hiç kaybolmayan gülüş, biliyordum bizim içindi. Onun moralsizliği hepimizi düşürmeye yeterdi çünkü, onu parti olarak görüyorduk.”

Allahuekber amansızdı, geçit vermezdi öyle her isteyene. Osmanlı-Rus Savaşı'nda, tarihe Sarıkamış Seferi diye geçen olayda, Enver Paşa, sek-

senbin askerini kaybetmişti. Düşmanın bu tarihi yarası, Allahuekber'e de yaklaşmasını engelliyordu. Ve grubu da dağa vurmaya, ölüme vurmaya çabalıyordu.

“Akşam, karanlıkla birlikte hareket ettik. Fakat, Diyar arkadaş çok hastaydı, yürüyemiyordu. Onu bırakmaktan başka çaremiz yoktu. Çünkü kurtulma şansı hiç yoktu. Bedri arkadaşla birlikte geride kaldık. Diyar'ın yanında biraz bekledik; şimdiye kadar çok iyi direnmişti, ama neden bunca zaman sonra yenik düşüyordu açlığa? Bu tek tek kayıplar ürküntü veriyordu. Ve hepsinin ölümü tek tek beynimde yer ediyordu. Her seferinde bir parçam gidiyor, yerine onlardan bir şeyler ekleniyordu. Diyar'ı orada bıraktığımız gün söylediklerini, son haykırıışlarını hiçbir zaman unutmadım. “Yaşasın Rubarok şehitleri, Yaşasın Kürdistan devrim şehitleri.” Diyar yoldaşın yanına biraz ekmek bırakıp ayrıldık. Şehit

renmiştik. Düşman, Digor'a ve Kağızman'a giden bütün yolları tutmuştu. Bir tek Sarıkamış kalıyordu. Çünkü boş bıraktıkları Sarıkamış'taki bütün köyler korucuydu.

Yayladan çıkıp araziye dağıldık. Düşman yerimizi öğrenmişti ve araziye çıkmıştı. Grubun yarısı, arazinin üst kısmında yerleşmişti. Biz de on kişi, yaylanın alt tarafına yerleştik. Düşman bizi görmüştü. Az sonra da beklediğimiz şey gerçekleşmişti. Dört kobra helikopteri üstümüzde leş arayan akbabalar gibi geziyordu. Bombalamaya başladılar; bir saat sonra içinde deprem sonrası enkaz halini alan yerimizde dört arkadaşımız şehit düşmüştü. Serden, Zindan, Ferhat ve Mervan'lar ölümü işte buraya kadar erteleyebilmişlerdi. Ve Allahuekber'i sonsuz mekan edinmişlerdi. Mahir arkadaş da ağır yaralıydı. Şehit düşen arkadaşların malzemelerini almaya gittiğimizde, Mahir arka-

daş da şehit düşmüştü. ”

Ve düşmana karşı, coğrafyaya, açlığa karşı direniş gün geçtikçe yükselirken, bunun yanibaşında ihanet de en olağan dışılığını yaşıyordu. İki kişi, çatışmanın orta yerinde fütursuzca düşman cephesine geçmişlerdi. İşte birkaç saat içinde yaşanan binbir duygu, binbir düşünce, ihanet ve direniş, amansız savaş halindeydi.

“Yaralı olduğu için yayla evinde bıraktığımız Botan arkadaşı, geri döndüğümüzde kaskatı, bizi beklerken bulduk; donarak şehit düşmüştü. Hemen toparlanıp gidecektik, bugün Allahuekber'in yollarına doğru çıkacaktık.”

Biletini almış ve afişinden etkilendiği bir savaş filmini izlemek üzere salona oturmuş gibiydi. Film başlayalı saatler, günler, haftalar olmuştu. Merak ediyordu kim ölecek, kim kalacak? Bu yaşam nasıl sonuçlanacaktı? Ulaşacaklar mıydı partiye?

İşte bu his, yani böylesi bir olağan üstülük ancak bir filmde olabilir ve işte karşı-sındaydı film, işte içindeydi, bu kayıtsızlıkla tırmanmaya başladı tepeleri.

“Çantam, cihazım, demliğim, karnas'ım hâlâ yükümdü. Akşam karanlığında yola koyulduk, hırçın Allahuekber yollarına. Enver Pa-

şa'yı götüren bu dağda kayıp vereceğimizi biliyordum. Çünkü güçten düşmüştük. Ama bütün yollar ve geçitler tutulduğu için bu dağı arşınlamak zorundaydık. Belki bir süre düşman bizden umudunu keserdi. Bizim de yaşamamız için, yani açıklıktan ölmememiz için Sarıkamış'taki üslenmeye ulaşmamız gerekiyordu. Yine soğuk, yine tipi ve kan. Ve açlık...”

Kadın savaşçılar da yollardaydı, inançları güçlüydü, direniyorlardı ama bedenleri düşmüştü artık. Işıl ışıl gözlerinde artık ölümün acı rengi vardı, ölümün siyah halkaları gözaltlarında ve bakışlarında, Allahuekber'in ardındaydı hep. Çayan, işte bunları, hepsini anlatacağı kurtulduklarında. Işıltıları, sönen gözleri... Direnen yürekleri, buna karşın düşen bedenleri. Her şeyi daha sonra anlatacağını duyumsuyor ve bir savaş filmi kamerası gibi izliyordu her şeyi. Karanlık gece, soğuk Allahuekber'in tepesi, Sarıkamış ormanları, depo ve son olarak erzaklar... Sürekli düşündükçe adımlarının hızını koruyabiliyordu.

“Tırmanırken, dört kişinin koptuğunu anladık. Mola verip, Seyfi arkadaşla onları almak için gittik, bir süre sonra birine rastladık. Kopuş değil, kaçıştı. Kaçmak isterlerken soğuk gazabına uğramışlar, donarak ölmüşlerdi. Bir süre sonra birine daha rastladık, henüz ölmemişti ama donmuş ve yürüyemiyordu. Sessiz baktı, sonra bir daha hiç kaldırmadı gözlerini. Bir yandan da hak veriyordum. Bu kadar zorluğa herkes dayanamazdı. Saflara gelirken kimse bu zorluğu göz önüne getirmemişti. Demek ki, partiye bağlılığı bu kadarmış. Bu kadar zorluğa dayanan biri, bu zorluğu görmeseydi belki de kaçmayacaktı. Kaçmayacaktı ama kaçtı. Ve kaçmayanlar, direnenler de vardı. Kaçanlar direnenleri ölüme daha da yaklaştırıyorlardı. Hayır, kesinlikle iradenin, partiye inancın, savaşın sınırı olamazdı. Sonuna kadar kanın, beynin son damlasına kadar verecekti kendisini. Çünkü kişi parti iradesini taşıyordu kendisiyle.” Çayan, ölmek üzere olan gözlerle baktığında, birçok düşünce geçmişti usundan ve sonunda karar verdi: ‘Ne kadar zorluk olursa olsun ihanete neden değil.’

Yaralıya bakıp ne yapacağını düşünürken Bedri, Gürcan ve Yusuf da gelmişlerdi. Aslında onu kurtarmak en doğrusuydu ama bundan sonra direnemezdi. Grubun yürüyüşünü engelleyecekti. Sonunda Gürcan'ın sıkıktığı kurşun her şeye cevap vermişti. Diğer iki kişi kaçmıştı. Durumumuz yine düşmanın bilgisindeydi. Dört saate yakın bir yol yürüdükten sonra, Enver Paşa'nın mezarlığına indik. Toplu mezarlık yapmışlardı. Bir tanesinin yanında kaldık. Seyfi arkadaşın taşıdığı naylonu kazdığımız yere sardık. Ondokuz kişiydik, gündüz keşif yapıp peşimize düşeceklerini bildiğimiz için naylonu bir

kat daha üstümüze attıktan sonra karla kapattık. Sabah helikopterlerin sesiyle uyandık. Dört tane apaçı helikopter bizi arıyordu. Böylesi özel bir muamele bizi şaşırtmıyordu artık. Çünkü biz ne kadar direniyorsak partiye ulaşmak için, onlar da aynı oranda saldırıyorlardı. Şimdi her biri bir seferde sekiz roket atıyordu. Fırtına üzerimizi kapattığı için bizi bulamıyorlardı. Öğleye kadar aradıktan sonra geri gittiler. Sanırım donarak öldüğümüzü düşünmüşlerdi, çünkü Allahuekber'de dayanmak insan işi değildi. Ne de olsa burada seksen bin asker kaybetmişlerdi. Ve şimdi tam mezarlarının üzerinde olduğumuzu bilmiyorlardı.

Gerçekte ise, kaçanların verdiği bilgi ile düşman bizi bekliyordu. Yine de onların karşısızlığını artırmak için birkaç gün burada kalmayı düşünüyorduk. Helikopterler gittikten sonra Seyfi arkadaş dışarı çıkıp etrafı gözettili ve geldiğinde bugün Newroz olduğunu radyodan öğrendiğini söyledi. Bu hareketliliğin kırkbeşinci günüydü. Newroz denilince hepimizin yüzüne sevinç gelmişti. Bilemiyorum, kurtuluşu mu andırıyordu? Herkes canlanmaya başladı, günlük tutamadığımızı üzülyorduk. Ama olsun yine anlatır, yine yazardık. Bu direnişe bir hayranlık da geliyordu, PKK militanına bu yakışır. Geçen yılki Newroz, tam bir bayram havasıyla geçmişti. Ağrı Dağı'nda, özgürce silah sıkıyorduk havaya. Şimdi bu halde olmamıza rağmen, yine de en anlamlı Newroz'umuzdu. Seyfi arkadaş, Newroz'un tarihçesini anlatıyordu. Pirimizdi, şimdi de zindan direnişlerini, Mazlum'u anlatıyordu. Bizim direnişimizden söz ediyordu sonra da. Bu bize güç verdi, inancımızı büyüttü. Her şeyi unutmuştuk, yaralı ve hasta arkadaşlar da coşkuylla dinliyorlardı. Bu naylonun altında iki gün daha kalacaktık.”

O gün naylonun altında akşama kadar sessizce kalmışlardı. Ağlama ve inleme seslerine başka hiçbir ses karışmıyordu. Ertesi sabah başlayan tipi öğleye kadar sürmüştü. Burada kalmaya devam ederlerse donacaklardı. Öğleden sonra fırtına dinmişti, sis çökmüştü. Gündüz hareket edilecekti. Allahuekber'in zirvesine iki saat sonra ulaşacaklardı. Şimdi de bir tırmanma savaşı başlamıştı. Çayan, öncülük yapıyordu; arkadaşlarına yol açmaktan öte, dağın zirvesine ulaşma coşkusu yorgunluğunu hissettirmiyordu. Allahuekber'in küçümseyen bakışlarına meydan okuyordu gerilla. İki saat sonra Allahuekber'in zirvesinde bir uçtan bir uca uzanan Sarıkamış ormanlarını izliyordu Çayan.

“Her yere hakimdim. Her yer, her şey ayaklarımla altında... Yalnız Sarıkamış değil, Erzurum, Selim, Şenkaya, Kars, neredeyse bütün Serhat...”

Allahuekberin zirvesinde “Enver Paşa askeri bir komutanmış” diye aklından geçirdi, keyiflice.

“Biletini almış ve afişinden etkilendiği bir savaş filmini izlemek üzere salona oturmuş gibiydi. Film başlayalı saatler, günler, haftalar olmuştu. Merak ediyordu kim ölecek, kim kalacak? Bu yaşam nasıl sonuçlanacaktı? Ulaşacaklar mıydı partiye?”

Weşanên Serxwebûn'dan yeni bir kitap

Devrimin dili ve eylemi

Devrimin dili ve eylemi”, 1995 yılı yaz aylarında, Ortadoğu'daki Parti Merkez Okulu'nda bir grup öğrenci tarafından hazırlandı ve aynı yılın sonlarında bitirildi. İçindeki her şey, Başkan APO'nun 1984-1995 yılları arasındaki çözümlemelerinden derlenmiştir. Başkan APO'nun kendisine has üslubunu zedelememek için, hemen hiçbir sözcüğe dokunulmamış, ancak kronolojik zamanlama açısından çeşitli zamanlarda dile getirilenler, bir araya toplanmıştır.

Kitap Başkan APO'nun gerçeğini kendi diliyle ifade etmesi amacıyla tasarlandı. Birçok insanın tanımlama isteğine karşı onun kendi söyleminden bir tanım getirme gereğinin bir sonucu olarak bu çalışmaya başlanmasına karşın, ileriki satırlarda da anlaşılmaya çalışılacağı üzere, bunun gerçekleşmesi için kitabı hazırlayan grubun tam bir ba-

çekliği başıma bela gelebilir. Ne büyük bir talihsizliktir ki, köy ortamında mensup olduğum böylesi bir ailedir. Tabii ki bunu kendi gerçekliğimi aşağılamak, yine bu anlamda halkımı aşağılamak için söylemiyorum. Sadece içinde bulunulan gerçekliği çarpıcı olarak göstermek için söylüyorum. Devrimcilerin mutlaka ve mutlaka gerçekliğe sadakatlarının olması gerekir. Gerçekliğe sadakati biten kişinin bırakalım devrimciliği, insanlığından bile kuşku duyulması gerekiyor. Yani temiz-dürüst bir insan anlamında: İşte büyük bela bize kendisini böyle dayattığında, çok erken yaşta tipik içine girdiğim bazı tavırlar vardı: Acaba kendimi inkar edebilir miyim? Çocukça hayaller; daha başka ailelere özentisi... Tabii ki bu özentiyi daha sonra başka uluslara özentiyi de eklemek gerekir. Keşke anam babam başka türlü olsaydı, keşke başka bir toplumda yaşamaya başlamış olsaydım... Bu soruları kendime sorduğumu hatırlıyorum. Fakat anladım ki, er-geç kaçış olmaz. Toplumsal realite, esas belirleyicidir. Hayallerin, özentilerin fazla önemi olamaz.

Abdullah Öcalan gerçeği karşısında insanlar yalnızca etkilenebilmekte ve bu etkilenmenin sonuçlarına zorunlu kaldıklarını görmektedirler. Bunun nasıl gerçekleştiği, hangi temelde ve neden gerçekleştiği sorularına, henüz çok yüzeysel cevaplar verilebilmektedir.

şarısından söz etmek de, mümkün değildir. Ama öte yandan da kitabın ilk birkaç fotokopi baskısının gördüğü büyük ilgiden de anlaşılacağı gibi, bu çalışma gerek Parti Merkez Okulu'nda verilen “Önderlik Gerçeği” dersleri için, gerekse de kamuoyu için çok önemli bir boşluğu doldurmaktadır.

Başkan APO için, bir kuraklık gerçeğinin değiştirilmesi, canlandırılması için kendi varlığını ortaya koyarak tarihin büyük güçler tarafından öngörülmüş akışını değiştiren bir kişilik denebilir mi? Veya O, çok güçlü tarihsel temellere sahip bir düşmana karşı kendisini çok incelikli bir tarzda, PKK şahsında gerçekleştirmiş bir militan mıdır? Ya da, kişisel ve güçlü bir intikam eyleminin, tarihsel bir intikam durumuyla çakışması mıdır? İçinde bulunduğumuz yüzyılda ve üzerinde yaşadığımız coğrafyada O, kişi ile tarih arasındaki bağlantıyı çok dolaysız biçimde kurabilen bir önder midir? Bu türden önermeler giderek çoğaltılabilir ve bu yapıldığında da her türden kısa erimli hükmün yetersiz kaldığı bir kişilikle karşı karşıya olduğumuz görülecektir. Hiçbir felsefi tanımlama veya teorik yargı, tek başına Abdullah Öcalan'ı tümüyle kendi kapsamına alacak bir genişliğe sahip değildir.

Yine de, doğru bir çözümleme anlayışıyla konunun üzerine gidildiğinde, birçok nokta aydınlığa kavuşabilir. Aydınlığa kavuşabilir, diyoruz; çünkü gerçekten de Abdullah Öcalan ve onun öğretisi, felsefesi; henüz tam olarak aydınlatılabilmemiş değildir. Gerçi kendisinin de sık sık kullandığı bir terimle ifade edilecek olursa, “ortadadır, gözler önündedir” ancak onun böylesine açıklıkta durması, anlaşılabilir olduğu anlamına gelmiyor. Şu anda, Abdullah Öcalan gerçeği karşısında insanlar yalnızca etkilenebilmekte ve bu etkilenmenin sonuçlarına zorunlu kaldıklarını görmektedirler. Bunun nasıl gerçekleştiği, hangi temelde ve neden gerçekleştiği sorularına, henüz çok yüzeysel cevaplar verilebilmektedir. Çünkü teorinin kendisini açması, sistemleştirmesi ve bir yeryüzü ölçüsü olarak sunması, henüz gerçekleşebilmiş değildir.

Başkan APO'nun varlığının yeryüzü gerçeği karşısındaki durumu, diğer tüm bireysel durumlardan biri olmasına karşın, hepsinden farklı, hatta hepsine karşıt bir etkiye sahiptir. Bu değerlendirmeye, sadece aynı veya farklı coğrafyalarda yaşayan Kürt insanlarını kapsamamaktadır. Yeryüzü ölçülerinde karşıt bir gerçeklik durumu söz konusudur ki, bu durum insanlığın ulaşmış olduğu etik, felsefi, teknik, uygarlığa ilişkin vb. genel toplumsal düzeyin de bir anlamda reddi olarak gerçekleşmek eğilimindedir. Onun şu sözleri, kendisinin nasıl bir red olarak ortaya çıktığını açıklaması açısından önemlidir.

“Bu ne büyük talihsizliktir ki, böyle bir halk ger-

Peki bu büyük çaresizlik içinde neler yapılabilirsin? Öyle bir halk ki, belki de insanlığın en gerisinde ve dönemde yücelmiş hiçbir değeri yok. Belki de insanlığın en gerisinde. Ve vurgulandığı gibi, kendisine en büyük inkarı yakıştırmış. Bir inkar sınırında. Onun da en kötürüm bir köyü, ulusal-toplumsal çözülüşün yine en minimum noktasında yaşıyor. Yaşamdan başka her şeye benziyor. Bu köyün de yine en çözülmüş, zor bela kendini götürmeye çalışan bir ailesi.”

İnsanların kişilikleri ve tarihi çıkışları değerlendirilirken, onların çocukluklarının iyi incelenmesi gerekir. Bu gerekliliğin, birçok açıdan önemi vardır. Birincisi, hatırlanan ve özellikle hatırlanmayan yönleriyle her çocukluk, olgunluk deneminin bir temeli, olgunluğun hazırlayıcısıdır. Hatırlanmayan veya dile getirilmeyen yönler ile sürekli olarak dile getirilen yönler, bu kişilik gelişmesinde çok büyük etkilere sahiptir. Hatırlanmayan yönler, kişiliklerin belli tarihsel dönemlerdeki belli hareket veya davranış eğrilerinin nedenlerini açıklarlar. Bunun dışında sürekli açıklanma gereği hissedilen yönler ise, temelde henüz tam ve net olarak anlaşılmadıkları için bu derece tekrarlanma gereği duyulmaktadır. Başkan APO'nun bu anlamda tekrarlamaktan bıkmadığı bazı anıları bulunmaktadır ki, zaten kendisi bunları tekrarlamadaki ısrarının temelinde, bu türden anıların doğru değerlendirilmesi endişesinin bulunduğunu belirtmektedir.

Bunlar biraz da psikolojik belirlemelerdir. Bizim ise, bundan kopuk olmayan, ancak bu türden belirlemeleri temel almayan bir ulusal ve toplumsal devrim sorunumuz var. Üstelik yakın tarihimiz çerçevesinde gelişen olaylar, Başkan APO öncülüğünde gelişmiş ve gelişmekte olan devrimin, kendi ulusal sınırlarını oldukça kırmak zorunda bırakıldığını gösteriyor. Uluslararası alan, Kürt ulusal sorununu Kürdistan'ı bir sorun olmaktan çıkararak dünyasal bir sorun haline getirme sürecini gittikçe daha güçlü dayatıyor ve bütün belirtiler bunu başaracağını göstermektedir. Ancak bu başarının kime ait olacağı veya Kürtlerin mi, düşmanlarının mı yararına olacağını da, geleceğin tarihi hepimize gösterecektir. Bunlar, anlamak durumunda olduğumuz konunun bir kişi veya bir kişilik olmadığını, Abdullah Öcalan gerçeğini ulusal bir önder olarak değerlendirmenin bile dar kalabileceğini, onun yeryüzü tarihinin en azından belli bir döneme oldukça kalıcı damgasını vuracağını göstermektedir. En azından, onun çıkışı temelinde beklenen gelişmelerin çok çarpıcı olacağı ve tarihsel sonuçları açısından, birçok yüzyıllık, hatta bin yıllık çelişkiyi kökten çözeceği, bunun da büyük toplumsal fırtınalarla gerçekleşeceği, hatta bunun bu-

günden gerçekleşmeye başladığı söylenebilir.

Bütün felsefi veriler ve özellikle PKK'nin yakın tarihsel gelişimi, ancak Başkan APO'nun gerçeğine evrensel parçanın daha sınırlı bir bütünü olarak bakıldığında, onun nispeten daha anlaşılır olabileceğini göstermektedir. Onun gerçeğinin anlaşılması, evrensel gerçeğin mantıklı bir parçasının tüm çelişkileri, tüm kaotik yapısı ve bunun yanı sıra yine olağanüstü toplumsal uyum ile yine düzenliliği; karşıtların evrensel anlamda apaçık ve çok gizli birlikteliğini ortaya koymaktadır. Bunun anlaşılması için ise, deyim yerindeyse insanın bugünkü sistem çerçevesi dahilinde oluşmak zorunda bırakılmış bir anlama gücü yetmemektedir. Ona bakışın, onun kendi öznelliğini, kişisel özgünlüğünü çok iyi değerlendirmesi ve bunun için de onu genelgeçer özelliklerin tümünün dışında, ama yine de “normlara uygun” ve “bu” dünyanın içinden çıkan bir gerçeklik olarak kaydetmesi gerekiyor. Bakış açısına ilişkin bu tutum, Başkan APO'nun yüceltilmesi veya övgüsü gibi bir değer taşıyor. Ne bakışımıza konu olan kişinin kendisi, ne de onun verili durumu, böyle bir tutuma kesinlikle ihtiyaç göstermiyor. Tam tersine, Başkan APO'nun da sık sık vurguladığı gibi, onun gerçeği ancak ve ancak son derece eleştirel bir tutumun sahibi olunmak suretiyle doğruya daha yakın bir tarzda değerlendirilebilir. Ancak hemen ardından, başka bir temel gereklilik daha ortaya çıkıyor ki, o da şudur: Başkan APO'yu genelgeçer normlara uygun olarak değerlendirmek isteyen biri, son derece yanıldığını görmek bir yana; sonuç olarak çağın gerektirdiği ve giderek zorunlu kıldığı, hatta artık gerçekleşmeye başlayan yeni, devrimci toplumsal süreçlerin tam karşıtı bir yöne savrulmaktan da kurtulamayacaktır. Yine bunun nedeni de, Başkan APO'nun gerçekliğinin bizzat kendisinin, verili sosyal ve tarihsel düzeyin tıkanmakta olan ve artık yeryüzü ve insanlığın doğal süreçlerine son derece zarar vermeye başlayan gerçekliğine karşı en kapsamlı bir devrimci red teşkil etmesidir. Böyle bir red durumunu reddedilen ortamın bizzat kendisinin toplumsal-tarihsel yasalarına göre değerlendirmek de, başlangıçta değerlendirmeye konu olan gerçeğin kendisinin mahkumiyetini gerektirdiği yanılgısına götürse de; açıktır ki bu, konunun anlaşılmasını değil, değerlendirmenin daha baştan mahkumiyetini gerektirir. Bu anlamda, Öcalan gerçeğinin bir bütün olarak anlaşılması gerçekten de çok yakıcı bir iştir ve neredeyse bu gerçeğin kendisinin oluşması sürecindeki zorluklar ölçüsünde bir fedakarlığın göze alınmasını gerektirmektedir.

Bu gereklilik, inceleme konumuz olan gerçeğin kendine has özellikleriyle doğrudan bağlantılıdır. Başkan APO'nun gerçeği, sadece onun sözle dile getirdiği teorik literatürün toplamı bir gerçek olmaktan son derece uzaktır ve bu türden bir yargı olayın anlaşılmasında eksiklik yaratmaktan da öteye, oldukça yanılgılı sonuçlara götürecektir. Kitabımızın başlığı biraz da bu nedenle, **“Devrimin Dili ve Eylemi”** başlığını taşımaktadır ve Başkan APO'yu kişisel-tarihsel eyleminden soyutlayarak ele almak, onu bir gerçeklik olarak reddetmekle eş anlamlıdır ki bu da sıradan

bir gözlemci için bile kendi çalışmasını daha baştan boşa çıkaran bir tutum olacaktır. Aksine, Başkan

APO en öncelikli bir tarzda eylemiyle ele alınabilir ve onun teorik olarak dile gelen yanı, eylemin kendisinin binde birini bile açıklayacak kapsamda değildir. Öte yandan teorik olarak dile gelenlerin kendisi eylemin bir parçası olarak vardır. Eylemle diyalektik bir bütün olmaktan öteye, eylemin içeriklerinden biridir. İşin doğrusu, Başkan APO'nun sık sık dinsel bir tutuma veya dinsel kavramlar çerçevesi içinde açıklanmaya çalışılmasının ana nedenlerinden biri de budur. Onun tanrısal bir güç olarak değerlendirilmesinin en başlıca sebebi de, onun anlaşılmasının

zorluğundan kaynaklanmaktadır ve bu kitapta kendisinin de belirttiği gibi, onun tanrısalılığıyla vurgulanmak istenen şey, onun militanlığından başka bir şey değildir. Bütün bu doğrular, belki de kapsamlı bir tartışma yaratacak bambaşka bir gerçekliğe işaret etmektedir ki; bu da Başkan APO'nun öğretisinin, eylemiyle açıkladığı kapsamda ve ona uygun olarak henüz sistematize edilmediği, bağımsız ve eylemini açıklayabilen bir kuram olarak henüz tam ortaya çıkmadığı durumudur.

Bu konuda Başkan APO'nun güncel gerçeği ile, onun tarihsel gerçeğinin, çoğunlukla iç içe ve aynı şeyler olsalar da, birbirlerinden ayırdedilmeleri sorunu vardır. Keskin sınırlarıyla diyalektiğin güncel yaşam içinde uygulanması için, başlangıçta yalnızca kişinin kendisine karşı dürüst olmasının gerekliliği ve bunun yeterliliğine karşın, örgütsel bir merkez olması açısından bu durumun tarihsel sonuçları hiç beklenmedik bir kapsamda ortaya çıkabilmektedir. Bu, bir yandan insanlık toplumunun bugünkü tarihsel-toplumsal düzeyi açısından son derece olumsuz ipuçları verirken, öte yandan Öcalan gerçeğinin kendisi ele alındığında bu olumsuzluğun giderilmesi için en büyük umuda işaret etmektedir. Bütün bu uygar karmaşa içerisinde, paramparça olmuş insanın kendi özünü yeniden keşfetmesi ve bu özün yeryüzünde yeniden temel bir geçerlilik olarak var olması için mücadele içine girmesi, Başkan APO'nun felsefesinin genel bir içeriği olarak yerini almaktadır.

Başkan APO gerçeğine biraz daha yaklaşmak açısından, onun yanında birkaç yıl kalmış ve olgunlaşma çağını onun eğitimi altında tamamlamış bir öğrencisinin, kendisinden “Önderlik, İnsan ve Tarih” başlığı altında bir yazı istendiğinde yazdığı şu ilk satırlara bakmak, bize bazı ipuçları verebilir.

“Sizlere bu yazıda çelikten örülü sınırlar içerisinde sınırsız yaşayan bir insanı anlatmak istiyorum. Belki büyük bir çelişki yakaladığımı sanır ve şu soruyu sorma gereği duyarsınız: Çelikten örülü duvarlar içinde sınırsızlık olur mu?”

Evet. Eğer bu, yaşamını dakikası dakikasına planlamış, yaşamı dört duvar arasında bile güzelleştirmenin, sınırsızlaştırmanın yollarını bulmuş, neden ve niçin yaşamalı sorusuna derin bir anlam kazandıracak köklü çözümler getirmiş biriye, neden olmasın? Reddedilmesi gerekeni tümünden reddetme, yaşanması gerekeni ise sınırsızca yaşamının adı olan bu kişilik, hem çok sade, anlaşılır; hem de çok karmaşık ve anlaşılmazdır. Tabii ki, bu biraz da anlamak isteyip istememeye bağlı bir olaydır. Herkesin 'tam istediğim gibi bir adam' dediği bu kişilik, özünde herkesi yok eden bir kişiliktir. Ama yok ederken onu yeniden yaratmasını bilen ve onu gerçek yapan bir güçtür.”

Bu kısa belirlemelerde, Öcalan gerçeğinin bütün ağırlığını sezmek mümkündür. Bunun ötesinde, bu kısa yazıdan anlaşılması gereken temel gerçek, yazının genel içeriğinden çok, gözlemcinin gerçek karşısındaki son derece tedirgin tutumudur. Bu tedirginlik, bir gözlemci olarak anlamakta yetersiz kalmanın verdiği bir tedirginliktir.

Başkan APO'nun gerçeği, sadece onun sözle dile getirdiği teorik literatürün toplamı bir gerçek olmaktan son derece uzaktır ve bu türden bir yargı olayın anlaşılmasında eksiklik yaratmaktan da öteye, oldukça yanılgılı sonuçlara götürecektir. Kitabımızın başlığı biraz da bu nedenle, 'Devrimin Dili ve Eylemi' başlığını taşımaktadır.”

Başkan APO'nun felsefesini tanımlamaya çalışmanın bedellerinin hangi kapsamda olacağı konusunda da uyarıcı bir özellikte olan bu tutum, sonuçlarını diğer birçok olayda da ortaya koymaktadır. Bunun verdiği temel ders şudur: Başkan APO'nun gerçeği, bir yandan devrimci bir tutumun sahibi olmak isteyen herkes için mutlaka anlaşılması gereken bir olayken, öte yandan yakıcı, ateşten bir gerçek olarak çok iyi bir hazırlık ve dayanıklıla anlaşılmaya çalışılması gereken bir olaydır.

KUVVAYİ MİLLİYE HAREKETİ VE PKK HAREKETİ

Günümüze kadar, Mustafa Kemal önderliğinde gelişen Kuvvayi Milliye Hareketi konusunda çok şey söylenmiştir. 1919-1922 yılları arasında gelişen bu mücadeleyi farklı bir açıdan daha değerlendirmek gerekiyor. Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda Osmanlı devleti, Almanya, Avusturya-Macaristan ve Bulgaristan'la birlikte yenildi. 30 Ekim 1918'de Mondros Mütarekesi imzalandı. Osmanlı sarayının Büyük Britanya, Fransa ve İtalya gibi galip devletlerle Mondros Mütarekesi'ni imzalamasıyla birlikte, Anadolu'da Kuvvayi Milliye hareketi de örgütlenmeye başladı. Bu, hem Osmanlı sarayına, hem de Anadolu'yu ve Kürdistan'ı işgal etmeye başlayan Büyük Britanya, Fransa ve İtalya gibi devletlere karşı örgütlenilmeye çalışılan bir hareketti. Somut olarak ise, Ermenilere ve Rumlara karşı örgütleniliyordu.

Kuvvayi Milliye'nin olanaklarını şu

tedir. Bu sürecin bilincine varmak çok önemlidir.

Kuvvayi Milliye hareketini kolaylaştıran, Kuvvayi Milliye örgütlenmesinin temel nedeni olan iki olgu daha vardır. Ekim 1917 Devrimi, Mustafa Kemal önderliğindeki Kuvvayi Milliye hareketinin, Büyük Britanya, Fransa, İtalya gibi emperyalist devletler karşısında çok büyük bir manevra alanı kazanmasını sağlamıştır. Kuvvayi Milliye örgütlenmesinin

güçlükleri tamamen kendi olanaklarıyla, kendi politik ve diplomatik becerisiyle aştırmıştır. Bilgisiyle, inancıyla, fedakar yaşamayı önemli bir ilke edinerek aştırmıştır.

Bazı temel kriterlere göre yapılan bu karşılaştırmada, amaç hiçbir zaman Kuvvayi Milliye'yi küçümsemek veya PKK'yi olduğundan büyük göstermek değildir. Sadece, Kürt halkına karşı, soykırıma kadar varan baskı ve şiddet uygulamalarına rağmen, PKK'nin önlenemez yükselişi karşısındaki düşüncelerimi ve duygularımı belirtmeye çalışı-

geliştirdiği gözleniyor.

Bugün PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan, bulunduğu yerden 300 km, 500 km uzaklıktaki komutanlarıyla gayet rahat bir şekilde saatlerce konuşabilmektedir, komutanlarıyla birlikte durum değerlendirmesi yapabilmektedir. 7-8 komutanla bir çevrim oluşturup, günün askeri ve politik sürecini tartışabilmektedir. Genel Başkan Abdullah Öcalan'ın Kürdistan'ın çeşitli alanlarındaki komutanlarıyla sık sık konuşması, durum değerlendirmesi yapması çok önemli bir gelişmedir. Bunların önemli

ha önemli bir politika olarak yaşama geçirmeye çalışmaktadır. Kürdistan'da devlet, zamana yayılmış bir soykırım uygulamaktadır. Buna sessiz bir soykırım da denilebilir. Özellikle yabancılar, bilmesin, duymasın diye zamana yayılan ve sessizce sürdürülen bir soykırımdır bu. Fiziki soykırımın ötesinde Kürt dili ve Kürt kültürü üzerindeki soykırım çok daha belirgin bir şekilde ortada durmaktadır.

Toplu köy ve mahalle aramalarında, köy baskınlarında halkın birer ikişer kurşuna dizilmesi, "Faili meçhul"lerle

PKK 1996 KÜRDİSTAN ESKİ KÜRDİSTAN DE-

İsmail Beşikçi

“PKK, ileride, çeşitli uluslara mensup araştırmacılar tarafından çeşitli yönleriyle incelenecek bir partidir. PKK hareketi, çeşitli kişiler tarafından incelenecektir. Bu nitelikleriyle PKK ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi yürüten halklar için önemli bir model oluşturmaktadır.”

şekilde belirtmek mümkündür. Bir kere devlet bürokrasisi varlığını aynen sürdürmektedir. Örneğin, saray tarafısalı valiler ve kaymakamlar olduğu gibi, Kuvvayi Milliye taraftarı valiler ve kaymakamlar da vardır. Bu, kuşkusuz Kuvvayi Milliye için çok önemli bir olanaktır. İkinci olarak ordunun önemli bir kısmı ayakta. Gerçekte Mondros Mütarekesi Osmanlı ordusunun dağıtılmasını istemektedir, fakat bu, kağıt üzerinde kalan bir hükümdür. Gerçekleşmesi için takip edilen, denetlenen bir hüküm değildir. Örneğin, Erzurum'da olan ve Kazım Karabekir Paşa'nın komutanlığını yaptığı 15. kolordu ayakta. Ordunun geriye kalan birlikleri de Kuvvayi Milliyeci paşalar ve subaylar tarafından derlenip toparlanmakta, yeniden teşkilatlandırılmaktadır. Bunun da Kuvvayi Milliyeciler için büyük bir olanak olduğu besbellidir. Üçüncü olarak Osmanlı devletinden kalan posta, telsiz, telefon sistemi vardır, bunlar etkili bir şekilde kullanılmaktadır. Dördüncü olarak, yine Osmanlı devletinden kalan yol sistemi vardır. Bunun da Kuvvayi Milliye hareketine çok büyük olanaklar sunduğu açıktır. Görüldüğü gibi, Kuvvayi Milliye, Osmanlı'dan kalan çok önemli bir altyapı üzerinde yükselmektedir. Kuvvayi Milliye, Osmanlı'dan çok önemli bir miras devralmıştır.

PKK hareketine baktığımız zaman bunların veya benzerlerinin hiç var olmadığını görüyoruz. PKK olanaklarını hep kendisi yaratmıştır. Hareketi sıfırdan yükseltmiş, kendi gücüyle yükseltmiştir. Kürt ulusal hareketi şüphesiz PKK'den önce de vardır. Onların mücadelesi de çok değerlidir. Fakat, bilge Musa Anter'in de belirttiği gibi, bu hareketlerin çabaları, Kürt ulusal hareketi ancak, eksilerden sıfır noktasına kadar getirebilmiştir. Bu, Kürt toplumunun ne kadar düşürüldüğünü, Kürt toplumunun dipsiz kuyulara itildiğini de göstermek-

adalarına yerleşmeye çalışmışlardır. Sürgün edilen Rumların taşınmaz mallarına ise çevredeki Müslüman eşraf tarafından el konulmuştur. Bu, İttihat ve Terakki'nin ekonomiyi Türkleştirmek çerçevesinde yürüttüğü planlı, kapsamlı bir operasyondur. Doğu'dan ve Güney'den de Ermeniler sürgün edilmişlerdir. Rumlardan farklı olarak Ermeni sürgünleri soykırımlarla gerçekleştirilmiştir. Ermeni kaynaklarına göre 1.5 milyon, Osmanlı kaynaklarına göre ise en az 800 bin Ermeni soykırımlarla yok edilmiştir. Sürgün edilen, soykırıma uğratılan Ermenilerin taşınmaz malları da çevredeki Müslüman Türk ve Kürt eşraf tarafından yağmalanmıştır. İşte, Mondros Mütarekesi'nden, yani Osmanlı devletinin yenilgisinden sonra, Rumlar, soykırımlardan geriye kalan Ermeniler, kendi yurtlarına geri dönüp mallarına, mülklerine sahip çıkmaya başlamışlardır. Halbuki, bu mallar çevredeki Müslüman eşraf tarafından sahip çıkılmış mallardır. İşte Müslüman eşraf, yağmaladıkları bu malların ellerinden çıkmasını engellemek için Kuvvayi Milliye'yi oluşturmak gerektiğini duymuşlardır. Bu, her şeyden önce, Rumların ve Ermenilerin tekrar gelişlerini engellemeye yönelik bir örgütlenmedir. 1919-1922 savaşı, yani Türk kurtuluş savaşı, Batı'da Yunanlılarla, Doğu'da ve Güney'de Ermenilerle yapılmış bir savaştır. Kuvvayi Milliye hareketinin sınıf temeli de budur. Kuvvayi Milliye'nin bu niteliğinin örgütlenme çabalarını kolaylaştırdığı çok açıktır. PKK'de ise, tam tersi bir süreç vardır. Devletin koruculuk dayatması, ihanet dayatması, itirafçılık dayatması örgütlenme çabalarını güçleştirmektedir. Koruculuğun, ihbarcılığın kişilik parçalanmasını getirdiği bilinmektedir. Bunlara rağmen PKK bütün bu güçlükleri aşarak bugünlere gelmiştir. PKK bütün bu

yorum.

Burada, PKK'nin düşüncesini, örgütlenmesini ve eylemini kavrayabilmek için devletin gücünün irdelenmesi gerekir. Bölgede 200 bine yakın asker vardır. Jandarma Asayiş Kolordu Komutanlığı adıyla yeni bir birim oluşturulmuştur. Polislerin sayısı kat be kat artırılmıştır. 15 bin civarında özel tim, 50 bin civarında korucu vardır. Her türlü savaş araç ve gereçleri en etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Savaş uçakları, savaş helikopterleri, kobra, süper kobra ve skorskiler, tanklar, toplar, mayınlar vb. her türlü silah yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Bazı alanlarda kimyasal silahlar da kullanılmaktadır.

8 Ekim 1992'de, Güney Kürdistan'a 20 bin civarında bir güçle karadan ve havadan operasyon başlatılmıştır. Bu operasyon Kürdistan Demokrat Partisi Genel Başkanı Mesut Barzani ve Kürdistan Yurtseverler Birliği Genel Başkanı Celal Talabani ile irtibatlı olarak yürütülmüş, onların gücünden de yararlanılmaya çalışılmıştır. 1994 yılında Mart ayında gerçekleştirilen Zelê operasyonunu hatırlayalım, 52 savaş uçağının 8 savaş helikopterinin kullanıldığı övünülerek anlatılıyordu. 20 Mart 1995'de yine Güney Kürdistan'a, karadan ve havadan kapsamlı bir operasyona başlandığı biliniyor. Bu operasyonda, 35-40 bin civarında bir gücün kullanıldığı, yine medya tarafından kıvançla dile getiriliyordu. Ağrı'da, Şırnak'da, Gabar'da, Cudi'de, Dersim'de, Herekol'de... çok büyük güçler her türlü savaş araç ve gereçleriyle birlikte savaş alanına sürülüyordu. Bunların sadece, PKK'ye karşı değil, PKK'nin, bağrından çıktığı Kürt halkına karşı geliştirilen operasyonlar olduğu da biliniyor. Bunların yanında, Türkiye Cumhuriyeti devletini Afrika'nın, Asya'nın, Latin Amerika'nın, 30-40 yıllık devlet geçmişleri olan devletleriyle karıştırmamak gerekir. Türklerin, Selçuklu'dan, Osmanlı'dan gelen bin yıllık devlet geleneği olduğu, imparatorluklar yönettiği biliniyor. Bu uzun dönem süresince, Türk egemenlik sisteminin kurumlaştığı, güçlü bir resmi ideolojinin olduğu da bir gerçektir. Buna rağmen PKK, hâlâ nasıl ayakta kalabilmektedir, gelişebilmektedir, güçlenebilmektedir?

PKK'nin Kürt halkına ruh ve heyecan verdiği, halkı özgürlük mücadelesi için ayağa kaldırdığı artık, çok iyi biliniyor. Kürt toplumunun çeşitli kesimleri yeni yeni örgütlenmeler yaratmaya çalışıyor. Çeşitli alanlarda yükselerek süren ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi kurumlaşmayı pekiştiriyor. Gerilla mücadelesi süresince, PKK'nin ekonomik ve teknolojik olanaklarını büyüttüğü, politik ve diplomatik yeteneklerini

miktarda parayı ve organizasyonu gerektirdiği açıktır. Teknolojiyi edinmek kadar kullanmak da önemlidir. Bunlar bilgi sorunu, para sorunu olduğu kadar, azim ve cesaret sorunudur; teknolojiyi, arama, bulma, kullanma sorunudur. Bunları PKK kendi öz gücüyle politik ve diplomatik becerisiyle yaratmıştır. 20 bine yakın gerillanın iğesi, ibatesi, silah ve cephanelerinin, ayakkabılarının, üniformalarının, iç çamaşırlarının temini, bunların gerilla birliklerine ulaştırılması çok büyük bir organizasyon sorunudur. Bunları PKK'nin azmi, iradesi ve cesareti yaratmıştır. Bu bakımdan PKK, ileride, çeşitli uluslara mensup araştırmacılar tarafından çeşitli yönleriyle incelenecek bir partidir. PKK hareketi, çeşitli kişiler tarafından incelenecektir. Bu nitelikleriyle PKK ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi yürüten halklar için önemli bir model oluşturmaktadır.

PKK'nin düşüncesinin ve örgütlenmesinin oluşmasında, eylemlerinin gelişmesinde, Genel Başkan Abdullah Öcalan'ın çok büyük bir rolü olduğu biliniyor. Apo kişiliğinin Kürt halk kitleleri üzerinde çok büyük bir etki yarattığı, PKK'de önderliğin başlı başına bir kurum olduğu da yine bilinen bir gerçek...

PKK'Yİ BASTIRMA HAREKATİ

Türk devletine göre "Kürt sorunu" diye bir sorun yoktur. "Eşkiyalık" sorunu vardır, "terör" sorunu vardır. Kürt devleti, federasyon vs. diyenler, Kürtlerin ulusal ve demokratik haklarından söz edenler, bu "eşkiyalar"dır, bu "teröristler"dır. "Eşkiyalar"ın, "teröristler"in kökü kazınacaktır. O zaman Kürt sorunu denen sorunlar ortadan kalkacaktır... Devletin Kürt sorunuyla ilgili görüşü kısaca budur. Bu, her zaman, inka-

“PKK'nin düşüncesinin ve örgütlenmesinin oluşmasında, eylemlerinin gelişmesinde, Genel Başkan Abdullah Öcalan'ın çok büyük bir rolü olduğu biliniyor. Apo kişiliğinin Kürt halk kitleleri üzerinde çok büyük bir etki yarattığı, PKK'de önderliğin başlı başına bir kurum olduğu da yine bilinen bir gerçek...”

ra, imhaya ve asimilasyona dayalı bir görüştür. Devlet gerillanın Kürt halk yığınlarıyla organik bir bağ içinde olduğunun, gerillanın halkın bir parçası, en dinamik bir parçası olduğunun bilincindedir. Korucuların önemli bir kısmının çocuklarının, yakınlarının gerillada olduğunu da bilmektedir. Bu bakımdan gerillayla mücadele etmekten çok, gerillanın temel kaynağı olan gerillanın bağrından çıktığı halkı yok etmeyi da-

binlerce insanın yok edilmesi, zamana yayılmış ve sessiz soykırımın görüntüleridir. Ormanların, köylerin yakılıp yıkılması, yerleşim birimlerinin abluka altına alınması, yerleşim birimlerine gıda ambargosu konulması, zamana yayılmış ve sessiz soykırımın görüntüleridir. Böylesine bir politikanın uygulandığı yerde, düşünce yasaklarının siyasal sistemin önemli bir parçası olması çok doğaldır. Çünkü düşünce yasaklarının bu süreci ve bu sürecin değerlendirilmesini gizlemek gibi çok önemli işlevleri vardır. Soykırıma varan baskı ve zulüm politikalarının uygulandığı bir yerde düşünce yasaklarının, bunları gizlemek gibi, bunların gizlenmesini sağlamak gibi önemli siyasal işlevleri vardır.

Bu baskının ve zulmün, örneğin, Filistin'de Yahudilerin Filistinlilere karşı uyguladığı baskılarla karşılaştırılması, bu uygulamaların nitelikleriyle ilgili çok önemli ipuçları vermektedir. 1988 yılı sonlarında, Filistin'de, intifada denilen bir halk hareketi gelişti. Intifadaya çocuklar, kadınlar, gençler, herkes katılıyordu. İsrail polisi ise bu göstericilere karşı plastik mermiler kullanıyordu. Filistin'de göstericilere karşı tanklar, toplar, savaş uçakları, savaş helikopterleri, sekiz tekerlekli panzerler, gerçek mermiler vs. kullanılmıyordu. Ölüm, yaralanmalar az oluyordu. 1990'larda da Kürt serhildanları başladı. Türk güvenlik güçlerinin, jandarmanın, ordu birliklerinin, polisin, özel timlerin, korucuların bu serhildanları önlemek için nasıl aktif müdahalelerde bulunduklarını çok iyi biliyoruz. Newroz günlerinde bu serhildanları baskı altına almak için kadınların ve çocukların üzerine sekiz tekerlekli panzerler bile sürülüyordu. Panzerler bazen kadınları, çocukları

ezip geçiyordu. 1990'lı yılların başlarında, Kürdistan'da serhildanlar başlayınca, bazı Kürtler, "Kürdistan'da artık Filistin'e benziyor, Kürtler de intifada gerçekleştiriyor..." şeklinde açıklamalar geliştirdiler. Bu sözlerde, Yahudi ve Türk devleti tarafından uygulanan devlet terörünün niteliğinin bilincine varılmadığı da anlaşılmaktadır. Türk devletinin Kürtlere karşı uyguladığı devlet terörü çok daha ağırdır, yoğundur, kap-

samlıdır.

Kürdistan'da uygulanan devlet terörü, Türk siyasetini yakından etkilemektedir. Kürdistan'ın olağanüstü hal yasalarıyla yönetilmesi, daha doğrusu, Kürdistan'ın yönetilmesinde, artık, kararname, kural, kaide, norm... hiçbir ilkenin gözetilmemesi, baskıda ve zulümde, küçücük bir kısıtlamanın, ahlaki bir ilkenin söz konusu olmaması, artık, Türk siyasetini de boğmaktadır. Türk siyaseti, artık, Batılı anlamda demokrasiyi savunacak, politik oluşumlardan, örgütlenmelerden gittikçe yoksun kalmaktadır. İnsan haklarını, hukukun evrensel ilkelerini savunan örgütler, Türk siyasetindeki ağırlıklarını gittikçe kaybetmektedirler. Kürdistan'ın olağanüstü hal kurumlarıyla yönetilmesi, daha doğrusu, Kürdistan'ın yönetiminde keyfi bir zihniyetin egemen olması, demokratik kurumların günden güne etkisizleşmesine neden olmaktadır.

Bugün, Türk siyasetinde, Milli Güvenlik Kurulu'nun ağırlığı olağanüstü derecede artmıştır. Kürdistan'a ilişkin politikaların saptanması konusunda, Türk siyasal partilerinin, hükümetin, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin hiçbir ağırlığı yoktur. Bu konuda yetki Milli Güvenlik Kurulu'ndadır. Türk siyasal hayatında, Kürdistan sorunu başta olmak üzere, pek çok önemli konuda esas yetki, Milli Güvenlik Kurulu'ndadır. Fakat Milli Güvenlik Kurulu'nun siyasal sorumluluğu yoktur. Siyasal sorumluluk aslında yetkiye sahip olmayan hükümettedir. Türk egemenlik sisteminin bu temel özelliği gerilla hareketinin gelişmesi sürecinde daha açık bir şekilde ortaya çıkmıştır. Buna bağlı olarak 1913 tarihli Memurin Muhakematı Usulü Kanunu'nun hangi gerekler nedeniyle yürürlükte tutulduğu, 657 sayılı Devlet Personel Yasası'nın suç işleyen polislerin, askerlerin, özellikle Kürt siyasetçilere karşı cinayet işlemleri bile yargılanamaz olmalarının, dokunulmazlık kazanmalarının, Türk siyasal hayatında nasıl belirleyici bir süreç oluşturduğu, yine gerilla mücadelesinin gelişmesi sırasında açıklık kazanmıştır.

Devlet, Kürtlerin ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine karşı, devletin ve toplumun bütün kurumlarını arkasına alarak mücadele geliştirmeye çalışmaktadır. Türk basını, medya, Türk üniversiteleri, mahkemeler, Türk siyasal partileri vs. resmi ideolojinin gereklerine göre tavır ve davranış sergilemeyi çok önemli bir görev, ulusal bir görev saymaktadırlar. Türk gazetelerinin büyük bir kısmı, medya, resmi ideolojinin aktif sözcüleri gibidirler. 15 Ocak 1996 tarihinde, Şırnak'ın Güçlükönak belde-sinin Prider köyü yakınlarında meydana gelen katliam karşısında sergilenen tavır ve davranış, medyanın, basının niteliğini açık bir şekilde gözler önüne sermektedir. Bu olayda bir kısmı korucu olan 11 köylü, önce kurşuna dizilmiş, sonra içinde bulundukları minibüsle birlikte yakılmışlardır. Olay 17 Ocak'ta bütün televizyonlar ve radyolar tarafından, ertesi gün de gazeteler tarafından, "PKK teröristlerinin işlediği yeni bir cinayet", "Eşkiya PKK'nin masum Kürt halkını kırması", "Kanlı terör örgütü PKK'dan bir katliam daha" şeklinde duyurulmuştur. Bir-iki gün içerisinde, bu cinayetin devlet güçleri tarafından işlenip PKK'nin üzerine yıkıldığı, açık bir şekilde, bütün delilleriyle ortaya konulduğu halde, medya, basın, özeleştirii yapmaktan, devlet güçlerini eleştirici bir söz etmekten ısrarlı ve dik-katli bir şekilde kaçınmıştır. Medya, basın, devletin yalanlarının, yalana dayalı propagandanın önemli bir aracı haline gelmiştir. Bu hizmetleri karşılığında, devlet, basına, medyaya teşvik tedbirleri adı altında çok geniş krediler ver-mekte, kredilerin geri ödenmesi konusundaysa hiç hassas davranmamaktadır. Böylece, basını, medyayı kendisine daha çok bağlamaktadır.

Bugün, Türk halkının Kürtlere ve Kürt sorununa ilişkin siyasal düşüncesi de yalana dayalı bu propagandalara göre biçimlenmektedir. Kürdistan'da yürütülen kirli savaş konusunda, Türk halkının hiçbir demokratik tepkisi yoktur. "Faili meçhul" cinayetler konusunda, köylerin yakılması, yıkılması konusunda, milyonlarca insanın yerini yurdunu, evini barkını, doğal çevresini terke zorlanması, sürgün edilmesi konusunda, insanların gözaltına alınıp katledilmeleri konusunda ciddi bir tepki

ilişisini deşifre ediyor. Haberi, 2000'e Doğru'nun Diyarbakır ve Batman muhabiri Halit Güngen yapmıştı. Halit Güngen bu haberin yayınlanmasından 2 gün sonra "faili meçhul" kişiler tarafından katledildi.

Devlet Batman, Silvan, Diyarbakır gibi yörelerde PKK ile Hizbullah arasında çatışmaların olduğunu sık sık belirtiyordu. "PKK'nin komünist bir örgüt olması vatandaşların dini duygularını incitiyor" diyordu.

3. 7 Şubat 1993 tarihli 2000'e Doğru

"Afrika Ulusal Kongresi önderi Nelson Mandela, 1992 yılında, Uluslararası Atatürk Barış Ödülü'nü sırf Kürdistan'da sürdürülen ırkçı ve sömürgeci politikalar nedeniyle reddediyor. Ret gerekçesinde, Kürdistan'da ırkçılık ve sömürgecilik yapan bir devlet, uluslararası barış ödülleri koyarak çirkin yüzünü gizleyemez, deniyor. Bu olgu bile, tek başına, Türk devletinin resmi ideolojiyi sorgulaması için önemli bir nedendi."

geliştirdiği görülmemiştir. Kürtlere karşı sürdürdüğü kirli savaşta, devletin, Türk halkını da arkasına aldığı, desteğini sağladığı rahatlıkla söylenebilir.

PKK'Yİ BASTIRMADA HIZBULLAH'IN İŞLEVİ

PKK'yi bastırma hareketinin en önemli yönlerinden biri; devletin, dinsel inançların, dinsel örgütlenmelerin gelişmesi ve yaygınlaştırılması için çok yoğun bir çaba sarfetmesidir. Gerilla mücadelesi başlar başlamaz uçaklarla ve helikopterlerle hadisler, ayetler atarak, bunları kendi ideolojik çıkarları doğrultusunda yorumlayarak, gerillaya katılımın engellenmesi için çaba harcamıştır. Devlet, dini kullanmayı, dini si-

dergisinde yine Hizbullah'la ve PKK'yle ilgili çok önemli bir haber var. Bu haberde kısaca şöyle deniyor: "Beirut'ta PKK yöneticileriyle, Hizbullah örgütünün önde gelenleri 30 Haziran 1992'de bir araya geliyorlar. Hizbullah'ın lideri Hüseyin Xelil, PKK'ye şunu söylüyor: "Türkiye'de Hizbullah adını kullanan örgütü biz tanımıyoruz, bir ilişkimiz de yok..." Bu haberler bile, Hizbullah'ın devlet destekli bir örgüt olduğunu ortaya koyuyor.

4. Yukarıda sözü edilen 30 Haziran 1992 tarihinden 9-10 gün kadar önce, 21 Haziran 1992'de, Batman'da gerçekleşen bir kontrgerilla eylemine daha değinmek gerekiyor. 21 Haziran'da Batman İnsan Hakları Derneği kurucu-

tü'nün üst düzey yöneticilerinin aynı kişiler olduğu belirtiliyor. Şefik Polat, İrfan Çağrı vs. İrfan Çağrı'nın örgütünün MHP'ye uzandığı vurgulanıyor. Batman'da Habizbin aşiretinin MHP'ye yakın bir aşiret olduğu anlatılıyor. İslami Hareket Örgütü'nün 1987'de kurulduğu, kurucular arasında Şefik Polat'ın da olduğu, Sıddık Tan'ı Şefik Polat'ın öldürdüğünü söyleniyor. Gazeteci-yazar Uğur Mumcu'nun katledilmesinde de, tetikçinin Şefik Polat olduğu belirtiliyor. Bütün bu anlatımlarda, Hizbullah'ın kontrgerilla örgütlenmesinin bir adı olduğu hemen ortaya çıkıyor.

6. 18 Ağustos 1995 tarihli Siyah Beyaz gazetesinde kültür eski bakanı Fikri Sağlar'ın bir açıklaması yayınlandı. "MGK'nın şeriatçılara desteğini durdurdum" başlığıyla Hasan Uysal tarafından yayınlanan bu haberde, kültür eski bakanı Fikri Sağlar, Milli Güvenlik Kurulu'nun, Avrupa ve Güneydoğu'da yaşayan vatandaşlara dini propaganda uygulanması ve "dinsel ağırlıklı dernek ve vakıfların kurulması"na yönelik talimatından söz ediyor.

Fikri Sağlar, "MGK'nın 'çok gizli' kaydıyla bakanlığa gönderdiği talimat yazısını bakan olunca öğrendim ve karşı yazı yazarak bunları yürürlükten kaldırdım" diyor. Fikri Sağlar açıklamalarını şöyle sürdürüyor:

"Çift gizli mühür vurulmuş, Kültür Bakanlığı'na görev yükleyen MGK ka-

da silahlı kuvvetlerin en üst komuta kademesidir. 1985'de, MGK'de alınan karar üzerine Hizbullah büyütülüp güçlendirilmiş, hatta kimi silahlı kuvvet karargahlarında eğitilmiştir..." dedi.

Sağlar, dönemin cumhurbaşkanı Kenan Evren'in başkanlığında, Başbakan Turgut Özal'ın da katıldığı MGK toplantısında, bu görüşün kabul edilerek Kültür Bakanlığı'nın görevlendirildiği ve bu konuda ilk etapta kullanılmak üzere 350 milyon dolar (yaklaşık 16.1 trilyon lira) ayrıldığını bildirdi.

Fikri Sağlar, dönemin Kültür Bakanı ve hâlâ Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in danışmanlığını yürüten Namık Kemal Zeybek'in karar uyarınca önce, 'dinci tarikatlarla' ilişki kurarak, Almanya başta olmak üzere, büyükelçiliklerin de katkılarıyla çok sayıda dinci vakıf ve dernek kurulduğunu söyledi."

Dinci örgütlerin, bu arada Hizbullah'ın Kürt ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesini engellemek için kurulup geliştirildiği çok açık bir gerçektir. Yukarıda, 16 Şubat 1992 tarihli 2000'e Doğru dergisinde, "Hizbullah çevik kuvvet merkezinde eğitiliyor" başlıklı bir haber yayınlandığını belirtmiştik. Haberi yayınlayan Halit Güngen'in kontrgerilla tarafından katledildiğini de belirtmiştik. Kültür eski Bakanı Fikri Sağlar da ana hatları belirtilen açıklamasında, Hizbullah'ın silahlı kuvvetlerin en üst komuta kademesi tarafından kurulduğunu, silahlı kuvvet karargahlarında eğitildiğini bildiriyor. Farklı tarihlerde yayınlanan bu iki belgenin, haberin birbirini doğrulaması, tamamlaması kuşkusuz çok büyük bir öneme haizdir.

7. 8 Şubat 1996 tarihli Siyah Beyaz gazetesi, yine Hasan Uysal tarafından yayınlanan bir habere yer verdi. Bu, yine Fikri Sağlar'ın bir açıklaması. "Bakan'ın bulamadığı belge!" başlığıyla yayınlanan bu açıklamada Fikri Sağlar şöyle diyor: "1984-1985 tarihinde MGK'nın Avrupa ve Güneydoğu'da yaşayan vatandaşlara 'dini propaganda uygulanması ve dini ağırlıklı dernek ve vakıfların kurulmasına yönelik talimatı ve talimat uyarınca toplam 350 milyon doları (22 trilyon lira) bulan harcamaları kanıtlayan belgeler kayboldu.

Kültür Bakanı Fikri Sağlar, 'Göreve gelir gelmez bu işleyişi durdurdum. Ancak şimdi hem MGK kararı, hem de bu konudaki yazışmalar kayıp' dedi. Bakanın bu belgelerin bulunmasına ilişkin talimatı üzerine, müsteşar ve müsteşar yardımcılarının seferber olmalarına karşılık belgelerin bulunamayışı bakanlık içinde, 'köstebek kim?' sorusuna yol açtı.

Kültür Bakanı Fikri Sağlar, söz konusu yazışmaların, 'çift mühürlü' birinci derecede gizli olması nedeniyle evrak kayıtlarına girmemiş olabileceğini belirtti. 12 Eylül döneminde MGK'nın, 'PKK ile mücadele'de yurt dışındaki Güneydoğulu yurttaşların 'ülkeye bağlılıklarının sağlanması' gerekçesiyle dinci örgütlenmeleri teşvik ettiğini kaydeden Sağlar, 'Şeriatçı örgütlenme bizzat 12 Eylül komutanlarının teşviki ile gerçekleşmiş ve şeriatçı örgütlenme devlet eliyle beslenmiştir. Bu konudaki görev de Kültür Bakanlığı'na verilmiştir. 1991 yılında Bakan olduğumda bu kararı kucağımda buldum. Öğrenir öğrenmez MGK ile yazışıp bunu durdurdum' diye konuştu. Fikri Sağlar ayrıca şunları söyledi: 'Göreve geldiğim ilk günlerde önüme MGK kararını koydular. Yurt dışında ve Güneydoğu Anadolu'da, dini propaganda yapılması, dini ağırlıklı dernek ve vakıfların kurdurularak parasal destek sağlanması görevi Kültür Bakanlığı'na verilmiş.' Kültür Bakanı Fikri Sağlar şöyle devam etti: 'İlk işim bu uygulamayı durdurmak oldu. Talimatın yürürlükten kaldırılması için ise yazdığım yazının MGK'ye iletilmesi amacıyla özel kalem müdiresi Hediye Mugay'ı kurye olarak görevlendirdim. MGK'ye aynı amaçlı Kültür Evleri ve Türk Kültür Merkezleri ihdas etmeyi

yasete alet etmeyi, Hizbullah örgütünü kurdurmaya kadar varmıştır. Bazı haberleri yan yana getirdiğimiz zaman ve olgular arasında bir bütünlük kurduğumuz zaman, devletin bu faaliyeti çok

larından Sıddık Tan, Hizbullah tarafından evinde öldürüldü. Sıddık Tan, "PKK ile çatışan Hizbullah'tır" haberleri üzerine, PKK ile bu örgüt arasında ateşkes sağlamak amacıyla, Hizbullah-

rarı... yerine aynı amaca yönelik olmak üzere kültür evleri, Türk kültür merkezleri projesi getirdim. Söz konusu projeler bakanlığa yürürlüğe konmak üzere, ancak, dinci vakıf ve örgütler için

"Kürdistan'da uygulanan devlet terörü, Türk siyasetini yakından etkilemektedir. Kürdistan'ın olağanüstü hal yasalarıyla yönetilmesi, daha doğrusu, Kürdistan'ın yönetilmesinde, artık, kararname, kural, kaide, norm... hiçbir ilkenin gözetilmemesi, baskıda ve zulümde, küçücük bir kısıtlamanın, ahlaki bir ilkenin söz konusu olmaması, artık, Türk siyasetini de boğmaktadır."

açık bir şekilde görülmektedir.

1. 17 Nisan 1987 tarihli 2000'e Doğru dergisi, "İran'da Binlerce Türk'e Silahlı Eğitim" konulu bir kapak yapmıştır. Bu haberde, "Özellikle Doğu ve Güneydoğulu Alevi ve Kürt yurttaşlar, Müslüman Kardeşler Örgütü tarafından İran'a götürülüyor..." deniliyordu.

2. 16 Şubat 1992 tarihli 2000'e Doğru dergisinde, "Hizbullah Çevik Kuvvet Merkezinde Eğitiliyor" başlıklı bir haber var.

Bu haber Hizbul Kontra'nın devletle

çı denen bazı kişileri evine davet etmişti, onlarla konuşmak istiyordu.

5. Sinan Onuş, 16 Mart 1996 tarihli Aydınlık dergisinde, "Polis Çetin Emeç ve Turan Dursun'un katilini yıllardan beri biliyordu, katili önce sakladılar, sonra kullandılar" başlıklı bir haber yayınladı. Bu yazıda Hizbullah için, "Devletin kullandığı cinayet örgütü" deniyor. Hizbul Kontra deşifre olduktan sonra, İslami Hareket Örgütü denmeye başlandığını belirtiyor. Gerek Hizbullah örgütünün gerek İslami Hareket Örgü-

ayrılan paranın yarısı bile verilmedi.

Genelkurmay Başkanlığı'nın 'eşi sıkımbaş, namaz kılıyor, tarikatla bağlantısı var' gerekçesiyle bazı subayları ordudan uzaklaştırmasının sadece, 'gözboyama'dan ibaret olduğunu kaydeden Sağlar, bugünkü radikal İslamcı belanın müsebbibi bizzat ordudur. Sözde İslamcılar, ordunun kucağında beslenmiş ve büyütülmüş şimdi önü alınmaz noktaya taşınmıştır. Güneydoğu'da Hizbullah örgütünün neredeyse kurucusu, besleyicisi hatta kullanıcısı

önerdim. Bu isteğimiz kabul gördü ve böylece dinci örgütlenmeye destek talimatı ortadan kalktı.’

Kültür Bakanı Fikri Sağlar, söz konusu belgelerin ortadan kalkmış olmasının kendisini şaşırtmamış olduğunu belirterek şöyle dedi: ‘Aradan geçen

sinde de söz ediliyor. Nedret Ersanel’in, “CIA: En Riskli Ülke Türkiye” başlıklı yazısında, riskin, istikrarsızlığın, Kürt sorunu nedeniyle ortaya çıktığı belirtiliyor.

4. 5 Şubat 1996 tarihli Yeni Yüzyıl gazetesi, US News And World Report

“Türk siyaseti, artık, Batılı anlamda demokrasiyi savunacak, politik oluşumlardan, örgütlenmelerden gittikçe yoksun kalmaktadır. İnsan haklarını, hukukun evrensel ilkelerini savunan örgütler, Türk siyasetindeki ağırlıklarını gittikçe kaybetmektedirler.”

bunca yıla karşın bakanlıkta istenilen düzende bir örgütlenmenin sağlanamamış olması, bakanlığın bizden önce ne hale getirildiğinin bir örneğidir. Tek başına iktidar olmadan ve bakanlığın tepeden tırnağa yeniden yapılanması sağlanmadan bu durum düzelemez. Ya benden önceki bakan döneminde, ya da içeriden biri aracılığı ile bu gizli yazışmalar ortadan kaldırılmış olabilir. Kasada saklanan çok gizli belgeler arasında da yok. Buna çok şaşırdım, ama üzülerek ifade edeyim ki, şeriatçı örgütlenme için devletin ayırdığı bütçenin üçte biri bile Kültür Evleri için verilmedi...”

Dinci örgütlenmenin, şeriatçı örgütlenmenin devlet tarafından teşvik edildiği artık çok açık. Kürt ulusal hareketinin gelişmesini engellemek için Kültür Bakanı Fikri Sağlar’ın alternatif projesi ise Türk Kültür Merkezleri ve Kültür Evleri kurmak. Buysa bir yanlışın başka bir yanlışla durdurulup sürdürülmesinden başka bir şey değildir.

ANTI-DEMOKRATİK YAPI VE TÜRKİYE’NİN ULUSLARARASI İTİBARI

Kürdistan’da yürütülen kirli savaş, imhacı, inkarcı ve asimilasyoncu politika Türkiye’nin uluslararası itibarını çok büyük ölçüde zedelemiştir.

1. Çeşitli uluslararası toplantılara katılan Türk temsilciler bu zedelenmenin rahatsızlığını duymakta ve artık bunları anlatmaktadırlar. 29 Mart 1996 tarihli Milliyet gazetesinde Metin Toker, Milletlerarası Basın Enstitüsü’nün (IPI) Kudüs’teki çalışmalarını anlatıyor. “Türkiye Kimlerle Aynı Sepette?” başlıklı yazıda, Milletlerarası Basın Enstitüsü’nün raporundan söz ediyor. Bu raporda Türkiye’nin Cezayir, Kamboçya, Çin, Fildişi Sahili, Peru, Nijerya, Ukrayna, Zambiya, Kenya gibi devletlerle aynı kategoride yer aldığını haber veriyor. Raporda Türk devletinin Kürt basınına uyguladığı baskıların çok geniş örneklerle anlatıldığı belirtiliyor.

2. 15 Mart 1996 tarihli Yeni Yüzyıl gazetesinde, Amerika Birleşik Devletleri’nde bulunan, Gazetecileri Koruma Komitesi’nin raporundan söz eden bir haber var. Raporda, 1995 senesinde 22 ülkede 182 gazetecinin hapse atıldığı anlatılıyor. Gazetecileri hapse atan devletlerin başında 51 gazeteciyle Türkiye’nin geldiği, Türkiye’yi 31 gazeteciyle Etiyopya’nın, 20 gazeteciyle Çin’in, 18 gazeteciyle Kuveyt’in izlediğini belirtiyor. Gazetecilerini cezaevine koyan ülkeler arasında Burma, Nijerya, Suriye, Endonezya, Cezayir, Zaire gibi ülkeleri de sayıyor.

3. 15 Mart 1996 tarihli Sabah gazetesinde, Necati Doğru’nun “CIA’nın Son Raporu”nu değerlendiren bir yazısı var. Bu yazının başlığı, “CIA’nın Son Türkiye Raporu... Ve eski polis şefi Necdet Menzir... Ve eski vali Hayri Kozakçıoğlu... Ve eski YÖK Başkanı Mehmet Sağlam...” Bu raporda, özetle, “Dünya devletleri arasında çökme riskine sahip ülkelerin başında Türkiye gelmektedir” denildiği vurgulanıyor. Sözü edilen bu CIA raporundan, 457 sayılı ve 23 Mart 1996 tarihli Aydınlık dergi-

dergisinde yayınlanan başka bir CIA raporundan söz ediyor. Bu raporun başlığı da “İstikrarsız Ülkeler” adını taşıyor. Rapor, ABD Başkan Yardımcısı Al Gore tarafından hazırlattırılıyor. 1955-1994 yılları arasında, 113 devlet, etnik çatışmalar başta olmak üzere, bazı temel kriterlere göre inceleniyor. Türkiye’nin, Pakistan, Hindistan ve Bangladeş’ten sonra dördüncü sırasında geldiği belirtiliyor. Türkiye’den sonra da, Ermenistan, Benin, Bolivya, Brezilya, Orta Afrika Cumhuriyeti, Haiti, Kırğızistan, Madagaskar, Malavi, Mali, Nijer, Zambia gibi devletler sıralanıyor.

5. 15 Ocak 1996’da, Şırnak’ın Güçlükonak beldesinin Prider köyü yakınlarında meydana gelen katliamın, güvenlik güçleri tarafından gerçekleştirildiği, fakat PKK’nin üzerine yıkılmak için çok büyük çabalar harcandığı uluslararası basın ve insan hakları kurumları tarafından da saptanmıştır. Zama-na yayılmış ve gizli soykırımın önemli bir göstergesi olan bu olay, kirli savaşın ne boyutlara ulaştığını açıkça göstermektedir. Bu tür soykırımlara başvuran bir devletin, uluslararası itibar araması sadece tebessümle karşılanır.

6. Prider katliamının meydana geldiği zaman diliminin saptanması da önemlidir. 1996 yılının Ocak ayının ikinci haftasında, Avrupa’da The European gazetesinde elinde Kürt gerillaların kesilmiş başlarını saçlarından kavrayarak tutan, bu şekilde poz veren Türk askerlerini gösteren fotoğraflar yayınlandı. Fotoğraflar, savaşın kirli yüzünü, dehşetini, çarpıcı bir şekilde ortaya koyuyordu. Türk devleti, dünya çapında kendi aleyhine oluşan bu kamuoyunu kırmak için önce, fotoğrafta görülenlerin “asker üniforması giyinmiş PKK’lı teröristler” olduğunu iddia etti. Sonra da bu iddiasıyla çelişen yeni bir açıklama yaptı, fotoğrafların fotomontaj olduğunu söyledi. İkinci iddiasını sürdürdü. Fakat, The European gazetesi Türk devletinin iddiaları üzerine, fotoğrafları, uluslararası ünü olan Kodak Film firmasına inceletirdi. Laboratuvar-

tan’da ırkçılık ve sömürgecilik yapan bir devlet, uluslararası barış ödülleri koyarak çirkin yüzünü gizleyemez, deniyor. Bu olgu bile, tek başına, Türk devletinin resmi ideolojiyi sorgulaması için önemli bir nedendi. Fakat, Türk devleti bunları görmezden, duymazdan geliyor, “yedi düvel”i PKK’ye karşı örgütlemeye çalışıyor. Aslında, bunda başarılı olması da mümkün değildir. Çünkü, PKK’nin gerçeklere dayalı diplomasisi çok daha etkili oluyor.

8. Avrupa İnsan Hakları Komisyonu, Kürdistan’dan, yani Olağanüstü Hal Bölgesi’nden yapılan bireysel başvuruları, iç hukuk yollarının tüketilmesi koşulunu aramaksızın kabul ediyor. Türkiye aleyhine bu şekilde yüzlerce dava açılmış. Bu davalar, köylerin, yerleşim birimlerinin yakılması yıkılması, gözal-

tına alınan insanların katledilmesi, kaybedilmesi, sürgünler gibi olaylar nedeniyle açılıyor.

İç hukuk yollarının tüketilmesi koşulunun aranmaması ne demektir? Bu, Türkiye’de adalet yoktur, hukuk yoktur

40 yıla yakın bir zamandır da Avrupa’yla bütünleşme rüyası görüyor. Bu bakımdan Avrupa Birliği’ne tam üye olmak konusunda büyük bir istek duyuyor. Gümrük Birliği’ni Avrupa Birliği’ne tam üye olmanın bir yolu olarak değerlendiriyor.

29 Mart 1996’da, İtalya’nın Torino kentinde, Avrupa’nın geleceğini belirleyecek bir toplantı başladı. Hükümetlerarası Konferans denilen bu toplantıya, Kıbrıs, Malta, Polonya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Bulgaristan, Romanya, Estonya, Letonya, Litvanya davet edildiği halde, çok istemesine rağmen Türkiye davet edilmedi. Kaldı ki, Türkiye kendisini o toplantıya davet ettirmek için çok büyük çaba harcadı, araya “itibarlı” bulduğu devletleri koyduğu halde yine davet edilmedi. Slovenya’nın

önemli bir fark vardır. Klasik sömürgelemlerle metropoller arasında denizler, okyanuslar vardır. Bu durum, emperyalist ve sömürgeci devletten, sömürgeci üzerinde baskı örgütlemesini, baskısını sürekli kılmasını engellemektedir, zorlaştırmaktadır. Eksilen güçlerini, eksilen araç ve gereçlerini tamamlaması zorlaşmaktadır. Buna karşılık sömürgeci karışıklıklar metropole yansımamaktadır. Veya uzun bir aradan sonra yansımaktadır. Bu karışıklıklar metropol ülkenin siyasal yaşantısını organik olarak etkilememektedir. Sömürgeler kararnamelerle, farklı yasalarla yönetilmektedir. Bu yönetim biçimi metropol ülkede demokrasinin yaşanmasını tehlikeye sokmamaktadır. Kürdistan ise, sömürgeci devletlerin topraklarının uzantısında olan bir sömürgeci. Kürdistan’ın devletlerarası sömürge olduğunu, sömürge bile olmadığını daha önceleri de belirtmiştik. Bu durum devletin baskı mekanizmalarının kolayca örgütlenmesini, çalıştırılmasını, sürekli kılınmasını sağlamaktadır. Bu, devlet için kuşkusuz büyük bir avantajdır. Fakat Kürdistan’ın yönetim biçimi Türk siyasetini, anında, organik olarak etkilemektedir. Bugün Türk siyasetinin tıkanmasının temel nedeni, Kürdistan sorunu konusunda bir çözüme ulaşılamamasıdır. Ekonominin düzlüğe çıkamamasının, enflasyonun bir türlü düşürülelememesinin temel nedeni, yine kirli savaş için yapılan harcamalardır. Bunlar denetlenemeyen harcamalardır. Et ithal edilmesinin, buğday ithal edilmesinin temel nedeni yine, Kürdistan’ın yakılıp yıkılmasıdır. Devlet olağanüstü harcamalar yaparak Kürdistan’ı yakıp yıkmaktadır. Buysa, hem Türkiye’nin, hem de Kürdistan’ın günden güne yoklaşmasını getirmektedir. Kirli savaş hem insan kaynaklarını, hem de doğal kaynakları eritmektedir.

Türkiye, Türklerle Kürtler arasında hiçbir fark olmadığını, hiçbir ayırım-gayırım yapılmadığını vurgulamaktadır. Fakat, Kürdistan hep sıkıyönetimlerle, olağanüstü hallerle, kararnamelerle yönetilmektedir.

Türkiye’de hukuk kurumlarının çalışmaması, kurumların birer birer çürümesi, yine Kürt sorununa baskıdan ve zulümden başka, hiçbir yol-yöntem düşünülmemesi nedeniyleledir. 31 Aralık 1995’de Beytüşşebap’ta meydana gelen ve 15 Mart 1996 tarihli Hürriyet gazetesinde Emin Çölaşan tarafından haberleştirilen olay, mahkemelerin askeri güç karşısında nasıl etkisiz kaldığını, askeri güç karşısında yargıçların hiçbir hükmünün kalmadığını, hukuk kurumlarının çürütüldüğünü çarpıcı bir şekilde göstermektedir. Öte yandan, düşüncüyü yargılayan mahkemelerin mahkeme olamayacağı, resmi ideolojiyi eleştirmeyen üniversitenin üniversite olamayacağı, sadece resmi ideolojinin propagandistliğini yapacağı çok açıktır. Düşünce yasaklarının siyasal sistemin ayrılmaz bir parçası olduğu yerde, yolsuzluk, rüşvet, dolandırıcılık gibi suçların çok büyük bir gelişme göstereceği yine açıktır. Öte yandan, gerçeklerin üzerine örtmeye çalışan, yalanın propagandasını yapan medya ve basın da hiçbir zaman saygınlık elde edemez.

Devlet hayatında, “adalet”in nasıl zedelendiğini göstermek için şu sürece dikkat çekmek gerekiyor. Son zamanlarda, bazı milletvekilleri, bazı insan hakları kurumları, “fali meçhul” cinayetler, köylerin yakılması yıkılması, gözaltına alınan insanların işkence edilerek öldürülmeleri gibi konularda bazı incelemeler yapıp raporlar hazırlıyorlar. Raporlarında olayları yönlendiren bazı görevlilerin adlarını da açıklıyorlar. Yetkililer, bu olaylar, bu olaylara karışan görevliler hakkında soruşturma açacağı yerde, görevlileri PKK’ye hedef gösteriyor iddiasıyla bu raporları hazırlayanlar hakkında soruşturma açtırmaktadırlar.

“Kürdistan’ın yönetim biçimi Türk siyasetini, anında, organik olarak etkilemektedir. Bugün Türk siyasetinin tıkanmasının temel nedeni, Kürdistan sorunu konusunda bir çözüme ulaşılamamasıdır. Ekonominin düzlüğe çıkamamasının, enflasyonun bir türlü düşürülelememesinin temel nedeni, yine kirli savaş için yapılan harcamalardır. Bunlar denetlenemeyen harcamalardır.”

larda yapılan analizler sonunda fotoğrafların fotomontaj olmadığı saptandı. İşte, devlet, böyle bir süreçte, Prider katliamını gerçekleştirerek, bunu PKK’nin üzerine yıkmaya çalıştı. Böylece PKK’nin “terörist” yüzü bir kere daha gösterilmiş olacaktı. İnsanlığa karşı işlenmiş bir suç, yine insanlığa karşı bir suç işlenerek gizlenmeye çalışılıyordu.

7. Kürdistan’da yürütülen kirli savaş Türk devletinin uluslararası itibarını her gün biraz daha zedeliyor. Afrika Ulusal Kongresi önderi Nelson Mandela, 1992 yılında, Uluslararası Atatürk Barış Ödülü’nü sırf Kürdistan’da sürdürülen ırkçı ve sömürgeci politikalar nedeniyle reddediyor. Ret gerekçesinde, Kürdis-

anlamına gelmektedir. Türkiye’de mahkeme yoktur, yargıç yoktur, hukukun evrensel ilkeleri çiğnenmektedir, anlamına gelmektedir. Buna rağmen, devlet bundan hiç rahatsız olmuyor görünmüyor. Hâlâ köylerin yakılmasını, yıkılmasını sürdürüyor, hâlâ gözaltına aldığı insanları kaybediyor, katlediyor. Resmi ideolojiyi sorgulayacağı yerde, “yedi düvel”i PKK’ye karşı örgütlemeye, “PKK terörist bir örgüttür” dedirtmeye çalışıyor. Bu politikanın başarısızlığı bir yana, bu uygulamalar Türk ekonomisini, Türk politikasını, CIA raporlarında vurgulandığı gibi çöküş noktasına getiriyor.

9. Türkiye’nin 200 yıla yakın bir zamandır Batılılaşma çabası var. Türkiye,

rumlarda savunulmasına engel oluyor.

Bu örneklerden açık bir şekilde görülen şudur: Kürt sorunu, Kürdistan’da başlayıp Kürdistan’la sınırlı kalan bir sorun değildir. Kürt sorunu Türk siyasal yaşamını organik olarak etkilemektedir. Kürdistan ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesini bastırma sürecinde devlet yönetimine kuralsızlık egemen olmuştur. Kürdistan keyfi bir şekilde yönetilmektedir. Kürdistan’da insan haklarının, hukukun evrensel ilkelerinin kırıntısı bile yoktur. Bu yönetim biçimi Türkiye’nin genel yönetimini de etki alanı içine almaktadır.

Klasik sömürgelerle, Türkiye-Kürdistan, Irak-Kürdistan, İran-Kürdistan, Suriye-Kürdistan ilişkileri arasında çok

Kızıldere şehitlerine bağlılığımızı Türkiye devrimine yeniden...

Baştarafı 5. sayfada

dere PKK'ye dayatıldı, hem de büyük bir vicdansızlıkla. Haydi ilk Kızıldere şehitlerinin imkanları yoktu, olanakları o kadardı, o direnişin azami sonu buydu. Peki PKK'de neden böyle yapılıyor? Dağlar büyük gelişmelere açık tutulmuş, neden militanlarımız PKK'ye Kızıldereleri dayatıyorlar, bunu anlamak mümkün değildir.

Kızıldere'den çıkarılması gereken önemli bir ders de; bizdeki artık anılmak bile istenmeyen bu intihar pratiğidir. Bunu mahkum etmeye çalışıyoruz. Bunun anlaşılması gerekir. Varsa şahadetlerden bir ders çıkarma, bunun yolu bulunmak zorundadır. Anlayışla, saygıyla anarak, minnet duyarak, yoksa kendi kaprisli, çoktan yenilmiş, bitmiş kişiliğini ölüm çizgisinde tutarak hiç kimse şahadetlere layık olamaz, hatta o şahadetlerin karikatürü bile olamaz. Maalesef bizim başımıza gelen şimdi böyle ucuz şahadetler gerçeği oluyor.

O ilk şahadetlerin anlamı büyüktür. Biz onun ürünüyüz. Ama daha sonraki

Yapılması gereken, doğru anlamak, mümkünse bir halka olup eklenmektir. Biz de bu büyük şahadetlere büyük değerler biçtik, büyük üzüldük; ama bağlılığı da büyük bir adımla başlattık. Ve günümüze kadar getirdik. Sizlerin yanıbaşında binlerce şahadet yaşandı, bir tanesini büyük ele alsaydınız ve büyük bir olayla, büyük bir başarıyla cevap verseydiniz ve onu zincirleme yaşamınızda yer açtırsaydınız, bugün Kızıldereler 25. yılında böyle sönük karşılanmazdı ve birçok zafer yılı olarak değerlendirilebilirdi. Ama zayıf devrimcilik, tarihi büyüklüklere cevap olmasını bilmeyen devrimcilik, maalesef Türk toplumunda bir mirası daha da kötü yiyen burjuvaziye peşkeş çeken kişiler, böylesine görkemli adımları, çok kahramanca direnişleri bir kez daha ancak katlederler.

Ve yaşanan da budur. Ne kadar yazık! Adım gibi biliyorum ki, o şahadetler büyüktü. Ve hepsi 20-25'inde büyük bir tutkuyla, cesaretle sonuna kadar direndiler, teslim olmadılar. O büyüklüğü

bağlı kalınmıştır. Lafla değil, amansız bir savaşla bağlı kalınmıştır. Bunun için sadece kaba bir direniş gösterilmemiş, tarih didik didik edilmiştir. Onları yanılığa götüren kemalizm incelenmiştir. Türkiye kapitalizminin bütün esasları araştırılmıştır. Halk savaşı adına incelenmiştir. Türkiye kişiliği ve bunun içinde en başta kendi kişiliği masaya yatırılmıştır. PKK bütün yönleriyle gözden geçirmiştir ve sonuçta alternatif kişiliği ortaya çıkararak, bu büyüklüğe doğru en sağlam yolu döşemiştir.

Bu neden anlaşılmasın? Ciddi olanlar, "ben de bu işte varım" diyenler, neden kendi savaşımı yaşamlarında göstermesinler. Şahadetleri esas almak gerekir. Anlam ve önemine an be an bağlı kalınarak bunu yaşamda göstermek gerekir.

Bugün Türkiye ağır bunalımlar içerisindedir. Halkı 1970'lerden bin kat daha kötü koşullarda yaşıyor. Hele onun sahibi, sözcüsü olması gereken devrimcilerin durumu çok daha zavalıca-

vardır. Orta yolu yoktur. Muğlaklık karşı-devrimin mükemmel bir zaferidir. Sonuç; halkın içinde bulunduğu bu acıklı, sefalet durumudur.

Bugün Kürdistan halkı yükselen bir halktır. O da bu gerçekliklerle bağlantılıdır. Onu iyi ortaya koyuyoruz. O halde bunlar gün gibi açıkken, yapılması gereken varsa, Türkiye ortamı için de somut bir devrimci planı olanlar ve "ben de devrimi esas alacağım" diye ısrar edenler, bunu kendi kişiliğinden, kimliğinden ve yıllarca da sürse tek başına bir savaşmada nasıl anlamlı göstermek gerektiğini PKK deneyiminden mükemmel dersler çıkararak, yine mükemmel bir uygulamayla, adım adım ilerleyerek, yenerek göstermelidirler. Kaldı ki, bütün ihanetlere rağmen bunun biraz üzeri eşelenirse canlıdır, akkor halinde kıvgındır. Sınıfsal çelişkiler çok ileri düzeydedir. Yine demokratik istemler çok güçlüdür. Her an parıldatılabilir, alevlendirilebilir. Kürdistan çoktan sönmüş bir volkana benzer, tekrar onu patlatmak çok zordur. Ama Türkiye böyle değildir.

Dolayısıyla ne kadar durum olumsuz da olsa Türkiye'de devrimci gelenek, yeni anlayış, tutum kişiliğiyle büyük gelişmeye de uğratılabilir. Örgütlenmeler ve eylemlilikler daha da hızlı geliştirilebilir. Yeter ki doğru bir önderlik anlayışıyla karşılık vermeyi bilelim. PKK tarihi incelenerek bir kez daha Türkiye sol pratiğinin bu temelde gözden geçirilmesi sağlanarak doğrular çarpıcı bir biçimde yakalanıp temsil edilebilir.

Bu, hiç şüphesiz yeniden yüzlerce kayıplar vermektense sağlıklı bir incelemeyle en kestirme yoldan hızla gelişen bir devrimci pratiğe, onun örgütlenmesine ve savaşımına götürebilir. Görev budur. Kürdistan'daki günlük savaşım zaten özel savaş birliklerini yendiği oranda, Türkiye'deki demokratik savaşımın da zaferinin yolunu ardına kadar açmaktadır. Kürdistan devrimi her zamankinden daha fazla Türkiye devrimidir. Bu oldukça kendisini açıkça gösteriyor. Yapılması gereken Türkiye kolunu daha fazla çalıştırmaktır. Oldukça hazır bir zemin ve Kürdistan devriminin günlük etkilerini doğru bir anlayışla, özellikle örgüt ve çalışma tarzıyla hayata geçirmektir. Görülecektir ki, burada vurulacak etkili birkaç darbe devrimi daha da yakınlaştıracaktır. O çokça söylenen ortaklaşa devrimi, omuz

omuza devrimi, halkların kardeşliğini, özgürlüğünü birlikte sağlayacaktır.

Kızıldere şehitlerinin anısından çıkarılması gereken en temel bir görev de budur. Çünkü burada çok iyi bilindiği gibi halkları temsil eden militanlar da vardır. Ve bizzat halkların kardeşliğini sözleriyle söyleyen ve bunu kendi örgütlerine taşıran kişiliklerin şahadeti idi. Halkların adeta mozaığıydı o grup. Çeşitli etnik topluluklardan geliyorlardı. Türkiye halkının, yine özgür Kürdistan halkının bir şafağı durumundaydılar. Onu da ben iyi hatırlıyorum. Ve inandığım için de bu eylemi düzenlemeyi amansız görev belledim. Eminim ki, bu görevleri böyle gerçekleştirmekle onların ruhu şimdi şaddır ve rahattır. O dö-külen kanlar boşa gitmemiştir. Ama isterdik ki, bu yalnız PKK'nin direniş gerçeğinde ifade edilmesin, öz örgütüyle Türkiye halkının da bünyesinde anlam bulsun.

Yine inancımız odur ki, bu temelde daha hızlı Türkiye somutuna da yüklenilerek, görevleri bilince çıkararak, eğitim, örgütlenme başta olmak üzere parça parça küçük adımlardan savaşçı eylemi geliştirerek, gereken karşılığı verebileceğiz. Yıllardır biz de Türkiye devrimi üzerine söylüyoruz. Şimdi daha kararlı bazı adımları da atıyoruz.

Umuyoruz ki; gerilla da dahil olmak üzere ideolojik, siyasi atılımlar peş peşe bu önümüzdeki 25. yılda anlamlı bir biçimde başarıyla yer bulacaktır. Zaten kıpırdama, öğrenci hareketleri, memur, işçi, köylü tepkileri de hızla kendini dışa vurmaktadır. Bu sağlam devrimci mirasın da yeniden işlenmesiyle ve doğru bir teorik ifade kadar, sağlam siyasi esaslara bağlanarak, yine sağlam örgüt anlayışı kişiliğine kavuşturularak ve en önemlisi de doğru eylem biçimleri, taktikleri kullanılarak devrimin bu kolu da hızlı çalıştırılacaktır. Ve halkların ortak zaferine her günden daha fazla yakınlaşılacaktır.

Biz bu temelde bugünü anıyor ve o günden beri bağlılığımızı bir eylemle başlatarak göstermemizi, bugün en kapsamlı bir savaşa yansıtarak göstermeye devam ediyoruz. Ve bu zafere kadar da böyle gidecektir.

Bu anlamda diyoruz ki; Kızıldere şehitleri ölümsüzdür. Devrimin 25. yılındaki bütün şehitler, PKK devriminde, onun zafere yürüyüşünde ölümsüzdür.

30 Mart 1996

ŞEHİTLERİMİZ ÖLÜMDEN YAŞAMA...

Baştarafı 32. sayfada

çirkin kişiliklerin saflarımızda boy vermesidir. En önemli neden demek ki, şahadet çizgisine hakkıyla bağlı olmaktan kaynaklanıyor.

Bilmeniz gerekir ki, şehitlerin bütün yönlerine anlam vermemelidir. En önemlisi de gereken anı çalışması ve savaşımını vermeden siz kurtulamazsınız, asla vicdan muhasebesini yapamazsınız, vicdanınızı aklamazsınız. Tabii değerli bir parti militanı da olamayacağınız için, etkili bir başarınız da olmayacaktır. O halde bir kez daha sizleri, bütün partilileri, savaşçıları, önde gelen militanları oldukça kabarık bir liste kadar çok insanı, ulusal sınıflar özellikleri olan bu şehitleri iliklerinize kadar tanımaya, anlamaya ve çalışma gereklerini, savaş ge-

reklerini, başarı gereklerini mutlaka yerine getirmeye çağırıyorum. Bu şehitler gününde, bir kez daha mücadeleci yaşamınıza, şehitlere mutlaka hakkını verme sözünü, gerektiğinde kendini yeniden yaşama ve savaşa katarak gereklerini pratikleştirmeye çağırıyorum.

Biz şehitlerin ölümle yaşamın arasındaki farkı silen bir çizgide aslında yaşıyor muyuz, ölüyor muyuz hiç belli olmadan gidiyoruz. Yani kısaca bizde şehitlik çizgisinde yaşamla ölüm birleşmiştir veya ayırım silinmiştir. Önderlik çalışma tarzı ölümle yaşam arasındaki farkı kaldıran bir çalışma tarzıdır.

PKK şehitliği kesinlikle bunu dayatır. Ölümden çok uzak bir yaşam olmadığı gibi, ölümden de yaşamın tükendiğini, yaşamın bittiğini düşünmeyen bir

özelliği vardır. Bu çok önemlidir. Siyasette, askerlikte, örgütte her türlü çalışmada ölümle yaşam arasındaki farkı ortadan kaldırmak, hiç ölmeyecekmişiz gibi yaşandığını ve her an ölümle burun burunaymışız gibi yaşamayı esas aldın mı, şahadet çizgisinde yaşıyor-sun demektir. Bu çalışmalar böyle yürüyor. Başka türlü komutanlık çizgisinde seyretmek mümkün olmuyor. Burada hâlâ PKK'nin bazı vazgeçilmez yaşam ölüm biçimleri vardır. Onda seyretmedikçe iflah olunamaz. Düzenlen aldığınız kişilik nedir, düzenden aldığınız yaşam nedir? Bir hiçtir. Dolayısıyla

kendinize bir sıçratma yapmak istiyorsanız, PKK olayındaki yaşam ölüm çizgisinin böyle birleştirilmesi ve aslında bir yerde ölümü mahkum eden bir ya-

şam çizgisine sahip olunmasıdır. Bunun bazı gerekleri vardır. Eski geri uyduruk yaşam dürtülerini aşmak kadar öyle basit korkularını da esas almama-yı bunları da yıkmayı emreder.

Bu da doğru cesaret ve onun yaşam ve savaşa yansımaya yol açar ki, en büyük kuvvet de bundan çıkar. Bu tabii, dediğim gibi, ölümle burun buruna her an yaşamayı da gerektirdiği için son derece dikkatli, duyarlılığı da beraberinde getirir. Sizin gösterdiğiniz kör bir cesaretle ölüme yaklaşmayı asla kabul etmez. Aslında her an ölümle burun burunadır ama ölüm belki de herkese değmiştir. Şu ana kadar, burun buruna olmamıza rağmen burnumdan bir damla kanı bile akıtamamıştır. Neden? Dikkat gücü, tedbir gücü çok yüksek olduğu için.

Bu dünyanın en tehlikeli yaşayan bireyiyim.

Tehlikeler yakalayamadığı bireyim. İşte bunun da PKK'nin başarıları tarzıyla çok sıkı sıkıya bağlılığı var. Şimdi bu çok basit, küçücük yaşam veya ölüm korku güdülerinizle bizim böyle gerçekleştirdiğimiz yaşam tarzını karıştırmayın. Kötüye de kullanmayın. Mümkünse mutlaka anlayın diyorum bunu. Şehitler günü bunun için çok büyük bir fırsat. Size içtiğiniz sudan, teneffüs ettiğiniz havadan daha fazla böyle bir yaşam çizgisinde yürümeye ihtiyacınız vardır. Umarım anlıyorsunuz. Anlasanız, bu bile sizin için çok sağlam bir yürüyüş, yaşam, savaş, başarı perspektifidir.

18 Mayıs 1996

V.i.S.d.P.	Yazışma adresi:	Hesap numarası
Ayşe Çetinkaya Stadion Alle 59, 2 th 7430 İkast / Danmark	Serxwebûn Postfach 10 31 13 50471 Köln	Kreissparkasse Köln Konto Nr.: 31 97 2 BLZ: 370 502 99

ŞEHİTLERİMİZ ÖLÜMDEN YAŞAMA YÜRÜDÜĞÜMÜZ KÖPRÜDÜR

“Onlar ülkelerini, onlar tarihlerini, onlar sevgilerini, onlar kendilerini aradılar ve şahadetleriyle hepsini kazandılar”

18 Mayıs'ı şehitler günü olarak anıyoruz. İlk büyük şehidimiz **Haki Karer**, ardından **Dörtler** ve daha sonra yüzlercesinin bugüne yakıştırdıkları kahramanca direniş, parti tarihimizde anlamlı bir gün olarak yerini almıştır.

Şehitlik, kavranması ve gereklerinin yerine getirilmesi en zor olan olaydır. Şehidi anlamak, şehidin hakkını vermek, şehidin vasiyetine göre yaşamak, bir devrimcinin en temel, başta ele alması gereken görev ve sorumluluktur. Bunu egemen kılmak, onun savaşımını kesin vermek, bağlılığın en vazgeçilmez bir gereğidir. Hâlâ hatırlıyorum; “Haki Karer anısına nasıl karşılık verebiliriz” sorduğumda, Kemal Pir, “bir polise saldıralım, intikamını öyle alırız” demişti. Hiç de gözüm tutmamıştı. Tamam, o katili bir gün yakalarız, provokatörün cezasını verimiz. Bu olur fakat, bunun da anıyı kurtaramayacağını çok iyi gördük ve uzun süre düşündükten sonra anıya, bugünkü parti program tasarısını şehit düşüğü mahallede kaleme aldık ve sanıyorum kendimize göre anıya bir karşılık vermenin en uygun biçimi budur dedik. O, bizi basit bir gençlik grubundan partileşmeye karar veren bir grup durumuna taşırdı.

Partileşmede şehidi, ilk şehidi anlamak ve gerekeni yapmak çok önemli bir rol sahibidir. Ve tarih bu partileşme çabamızla da denilebilir ki, bir yoldaşığa anlam kazandırdı. Ulusal tarihin en temel bir kilometre taşı olarak yerini buldu.

Şehidin anısında ısrar etmek, gerekeni yapmak, daha sonraki bütün şahadetleri bağladığı gibi yaşayanları da kesin yaşam çizgisi haline getirdi. Ve bu da eşittir savaş çizgisi. Halk savaşı çizgisine kadar da taşırıldı. Şehitlere böyle bağlanmasını bilmeyenler, kesinlikle saygısız oldukları gibi, asla saygılı, değer gösterilmesi gereken kişiler haline de gelemezler.

Şehide/shehidine hakkını vermeyenler, onların anısını esas alıp yaşamını düzenlemeyenler parti gerçeğimizin de sağlıklı bir militanı haline gelemezler. Düşünün ki bizim bir şehit için yaptığımızı, sizlerin yanbaşınızda, hatta sorumluluğunuz altında binlercesinin yaşadığını düşünürseniz ve anılarına tek tek sağlam bir karşılık vermediğinizi göz önüne getirirseniz, kendi kişiliğinizin veya partileşemeyen kişiliğinizin bir önemli nedenini daha bilince çıkarmış olursunuz. Şehide hakkını verseydiniz, eminim ki, şu andaki değerlendirmeleri yapmazdınız. Olanda parti kişiliğine uymayan, saygısını esas almayan bu yaklaşımları sürdürmezsiniz. Bu kadar şehidi yüreğine sığdıranlar, kesinlikle bu kadar yetersizlikleri sergileyemezler.

PKK şehitleri, belki de insanlığın en köklü şehitleri olarak da düşünölmeye değerdir. En temel bir hatanız, şehadetin anlamını PKK gerçeğinde hakkıyla bilince çıkaramama, gururunuzla sindirememenizdir. Birçok konuda olduğu gibi bu konuda da kendinize göre bir tarz seç-

mişsiniz. Eğer doğru alacaksak, ciddi olarak kendimizi parti gerçeğinde adeta bıçağa yatırır gibi yatırmak ve sağlığa kavuşturmak. Savaş çizgisinde bütün bu yetmezliklere neşter vurup, son vermekle ancak şehide bağlı olmak mümkündür. Ve bu da kişinin kazanım gücüdür.

Şehitlerimize saygıyı böyle anlamaştırma-yanlar, ağızlarıyla kuş da yakalasalar, bu davada fazla anlam, değer ifade edemezler. Sayılarını hatırlamada güçlük çekiyorum ve hatta öyle

değerli şehitler var ki, çoğunun adını bile bilmiyoruz. Ve belki de bazılarını bilemeyeceğiz. En önemlisi, her birisi için neredeyse bir kitap yazılması gereken şehitler, neredeyse hafızalardan silinmiş, buna bir çare bulmak gerekir. Bu çarenin de başta gelen, yenilmez bir parti ve devrimci savaşı çizgisi olduğu kadar, onun sağlam militan güvencesini kişiliğimizde gerçekleştirmektir.

Şehitlerin huzurunda başka türlü eğilmenin ifadesi olamaz. Mutlaka şehitleri doğru anlayıp bilmemiz gerekir. Benim en büyük endişem, bu yaşadığınız yüzeysellik, yine saygıdan uzak, olanda hafif yaşam, mücadele yaklaşımlarınız şehidin anısına en büyük kötülüktür. PKK'nin şehitler bilançosuna baktığımızda, hele onların çok yüce olan niteliklerini göz önüne getirdiği-

mizde, mevcut kişiliklerle anlaşmak, sizi bu temelde layık bir şehit vasiyetçisi olarak değerlendirmek çok zordur. En temel bir sorunumuz, bu kadar kapsam kazanan şehitlerimize layık olmayı güvence altına almaktır. Hatta ben kendi eylemimi çoğunlukla geliştirirken, en temel birincil amacımı şehit vasiyetini güvenceye almak olduğunu çok iyi biliyorum. Hareketimin en önemli nedeni, şehidin anlamının onun vasiyetinin boşaltmaması için, örgüt sürekliliğini, savaş çizgisinin gelişimini, yenilmeyen partisini gerçekleştirmektir. Niçin? Çünkü şehit anısı dayatıcı ve gereklerinin mutlak yerine getirilmeyi emreder. Bu şuurların önündedir. Bunu temel hareket ettiren etken olarak düşünemeyenlerin diğer değerlere saygıyla yaklaşacağını, sağlıklı ve gerçekçi anlam vereceğini fazla olasılıklı görmüyorum. Çünkü şehitler en temel değerdir. Acaba bu gücünüz var mı? Şehitler için yaşam, şehit için çalışma, şehit için başarı, gücünüz var mı? Şehit için ucuz ölmek, kesinlikle doğru olmadığı gibi belki de büyük saygısızlıktır. Şehidin anısında ölmek değil, yaşamaktan, savaşmaktan ve mutlak başarmaktan bahsetmek daha doğru olur. Her şahadetin içinde bir eksiklik vardır. Anıya bağlı olan, şehidin vasiyetini esas alan, aslında birincil planda o eksikliği gidermekle görevlidir. Benzer bütün şehitlere baktığımızda, şehide böyle bağlılık daha sonraki kahramanca yürüyüşlerin ve zaferlerin bu nedene dayandığını görebiliyorum. PKK'nin şehitleri bu anlamda hem sayısal hem de özelliksel olarak o kadar kapsamlıdır ki, belki de yaşayan militanlardan daha fazladır, güçlüdürler, komutandılar ve hatta kalanlar belki de onların silik bir gölgesi durumundadırlar. O halde silik bir gölge olmaktan çıkılmak isteniyorsa, şehidi şehade götüren eksiklik neydi onu görmeli. Ben Haki Karer'in şahadetinde eksikliği hemen şöyle tespit ettim. Ki, bu Haki'nin az çalışmasından, amaca bağlılığından, onun eksikliğinden ileri gelmiyordu. O koşullarda amaca ve çabaya hepimizden daha fazla bağlı ve katılan birisiydi. Ama objektif olarak eksiklik, örgüt yoktu. Eksiklik, örgütün sürekliliği. Demek ki, benim bu şehade yapabileceğim en büyük iyilik; hem örgüt yaratmak ve hem de onun sürekliliğini sağlamaktı. Haki eylem yapmıştı. İlk dönemlerde bazı faşist yönelimleri ve düşman hedeflerini bombalamayı aklına koymuştu ve bu da örgütün

taktikini sağlama almayı beraberinde getiriyordu. Dönem için bu yerine getirilmesi gereken görevleri biz esas aldık. Şehidin anısına biz karşılık verdik. Sonuç; çok önemli tarihi bir gelişme oldu.

Agit için hatırlıyorum, şahadetindeki temel eksiklik, olası gerçekleşebilecek noksanlık neydi: Gerillalaşmama tehlikesiydi. Benim anı değerlendirmesinde yaptığım tespit, en az ellişer kişilik gruplar halinde gerillayı Kürdistan dağlarında gezdirebilirsek, bu şehidin anısına en uygun karşılığı vermiş oluruz, dedik. Ve bir yıl geçmeden bu civarda gerillayı Kürdistan'da harekete geçirdik.

Dikkat edin 1986 baharındaki şahadete 1987 baharında bu kapsamda bir yürüyüşle karşılık verildi. Bunu kendim için en büyük bir vicdan borcu olarak bellemişim, gerçekleştirdiğimde de en önemli bir aşamayı sağladığımıza inanmışım.

Ondan sonraki gerilla gelişmeleri kesinlikle Agit'in anısına amansız bağlılığın bir gereği olarak geliştiğini düşünmelisiniz. O çok önemli bir görevdi, çünkü gerilla erimek üzereydi. Var olan gruplar her an dağılmakla karşı karşıyaydılar. Tüm gücümüzü ortaya koymasaydık, Agit'in anısı da hızla hafızalardan silinebilirdi. Ama yüklenedik yıl yıl yenilendik. Sonuç, gerillanın bugünkü düzeye gelmesidir. Şehidin anısına böyle sağlam bir karşılık vermenin ne kadar tarihi bir adıma yol açtığını bir kez daha gördük. Mazlum, **Kemal** ve **Hayrilerin**, yine andığımız **Ferhat Kurtay**'ların anısına vereceğimiz karşılık, hareketimizin ülkeden kopukluğunun önüne geçmek, hareketimizi Kürdistan'la birleştirmekti. Ve yurt dışı çalışmalarını bu anlamda olağanüstü bir çabayla ele aldık, yoğunlaştırdık ve aynı yıl 1982'nin sonlarından itibaren partiyi taşırdık. Şunu söylemişim, bu şahadetlerin anısı, ölümle yaşam arasındaki köprüdür. Üzerinden geçiyoruz, yaşama yöneliyoruz. Dedik ve bunun da ne kadar tarihi bir dönüş olduğunu ve çok kalıcı bir iz bıraktığına herkes şahittir.

Dikkat edilirse önderlik gerçeğinde şehitlerin çok önemli bir yeri olduğu gibi, başarıyı belirleyen en temel bir neden de, bu konuda anıya bağlılığın gerekleri olarak yapılan çalışmalardır.

Sizler bu temelde kendinize yönelirseniz, en temel bir eksikliğinizi mutlak sorumlu tutulmanız gereken şehitlere karşı, üzerinize düşen somut görevleri yeterince idrak edememeyi ve gereklerini yerine getirmemeyi esas alınız. Hatta düşünün, bir çırpıda yürekte attığınız insanlar var, yanınızda gencecik şehit düşmüşlerdir. Gücünüz yok onların anısına karşılık vermeye ve bu da sizin yenilginizdir. Muazzam bir aşınma var şahadet çizgisinde, düşünün ölüme gönderiyorsunuz, hiç vicdanınız bile sızlamıyor. En önemlisi de onların kutsal bir amacı var. Ne yapılması gerektiğini sorun bile yapmıyorsunuz kendinize. Sonuç, savaş içinde değerlerin muazzam aşınmasıdır. Amaçtan uzaklaşma, çok

Devamı 31. sayfada

